

TEISIPÄEV, 20. OKTOOBER 2009

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.05.)

2. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)

3. Parlamendi resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)

4. Otsus kiirmenetluse kohta

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) [KOM(2009)0152 – C7-0223/2009 – 2009/0152(CNS)]

Paolo De Castro, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimees. – (IT) Lugupeetud juhataja, volinik, kolleegid! Taas kord räägime piimandussektori kriisist.

Kriisi tõsidus teeb meile endiselt muret ning Euroopa põllumajandustootjad üha kurdavad raskuste ja hirmu üle tuleviku ees. Parlament on sel teemal juba arvamust avaldanud nii meie ettepanekuid sisaldava resolutsiooni vastuvõtmisega kui ka sellega, et võttis vastu komisjoni ettepaneku, millega pikendatakse piimapulbri ja või sekkumisperioodi ning millele lisasime nõude, et loodaks juustu eraladustamise meede. Rõhutasime toona, et komisjoni esitatud meetmed ei ole piisavalt kaugeleulatuvad.

Nüüd peame otsustama, kas lubada kiirmenetlust ühise turukorralduse ühtse määruse artikli 186 laiendamiseks piimandussektorile, nimelt seda, kas anda komisjonile võimalus otsustada turukriisi korral erakorraliste meetmete võtmise üle, ilma et need läbiksid tavamenetluse Euroopa Parlamendis. Seda küsimust arutati eile õhtul toimunud põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni erakorralisel koosolekul, kus osales ka Mariann Fischer Boel.

Mina ja meie parlamendikomisjon, mille esimees on mul au olla, tahaksime kõigepealt tänada volinikku, et ta tuli parlamenti kohe pärast Luxembourgis toimunud põllumajandusministrite nõukogu istungit. See oli teist väga lugupidav ja me hindame seda.

Eileõhtune arutelu oli väga elav, härra juhataja, ja meie kolleegid kritiseerisid palju. Eelkõige toodi esile seda, et komisjon tegutses väga aeglaselt ega mõistnud piisavalt kriisi tõsidust.

Seejärel esitati vastuväide, et artikliga 186 jäetakse parlament otsustusõigusest ilma ja komisjon saab nii täiesti vabad käed. Samuti öeldi, et komisjon oleks pidanud kriisiga tegelemiseks rohkem vahendeid eraldama. Selline mure on õigustatud ja nõustume osaliselt nende väidetega.

Sellegipoolest olen, lugupeetud juhataja, sunnitud möönma, et komisjon on teinud märkimisväärsed jõupingutusi ja edusamme. See näitab, et ta suhtub parlamendi arvamusse ja soovidesse tõsiselt. Komisjon selgitas, kuidas ta kavatseb kasutada 280 miljonit eurot – tuletan teile meelde, et hääletame selle üle neljapäeval 2010. aasta eelarve heakskiitmise raames –, ja esitas mõne meetme, mida ta kavatseb rakendada, näiteks juustu eraladustamine ja miinimumabi ülemmäära tõstmine 7 500 eurolt 15 000 euron, mida nõudsimme septembris vastu võetud resolutsioonis.

Kuigi tean, et see ei ole ikkagi piisav, arvan siiski, austatud juhataja, et peaksime täna kiirmenetluse poolt hääletama. Euroopa põllumajandustootjad ootavad kiireid vastuseid ja liiga palju aega on juba raisatud.

Peame täna võtma vastutuse asjade kiirendamise eest, et kriisil sarvist haarata. Näidakem, head kolleegid, üles vastutustunnet, mis läbib meie ettevalmistusi jõustada Lissaboni leping, mille kohaselt toimub põllumajandusküsimuste üle otsustamine kaasotsustamismenetluse käigus.

Martin Häusling (Verts/ALE). – (DE) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Oleme kiirmenetluse vastu. Mitte sellepärast, et meie arvates ei oleks meetmeid hädasti vaja, vaid sellepärast, et meie arvates ei rakenda komisjon õigeid meetmeid ega taha ja suuda praegust piimandussektori kriisi lahendada.

Komisjon ei ole osa probleemi lahendusest, vaid hoopis probleem ise. Pange tähele, et komisjon on piima koguse suurendamisega osa probleeme ise põhjustanud. Ta ei suutnud kriisi jooksul kuid kuidagi reageerida. Volinik Fischer Boel ütles meile alles neli nädalat tagasi, et probleeme ei ole, et turg kosub ja peame olema kannatlikud. Just sellele komisjonile anname oma volitused ja just sellelt komisjonilt ootame abi! Ei, ma ei arva, et nii on õige.

Isegi eile ei suutnud komisjon meile öelda, millele tuleks lisaraha kulutada. Komisjon räägib ümberkorraldamisest. Viimastel aastatel on igasugune ümberkorraldamine tähendanud ainult piimakarjakasvatavate vähenemist. Samuti ei ole komisjon suutnud öelda, kuidas ta kavatseb tugevdada tootjaorganisatsioone. Ei, ta tahab jätkata eksporditoetuste maksmist. Samuti ei ole me kuulnud mingit vastust sellele, kuidas me peaksime tugevdama tootjate positsiooni võitluses supermarketite vastu. Komisjon ei suutnud sellele ka eile mingi lahendust välja pakkuda. Kõike seda arvesse võttes on meil suured kahtlused, kas komisjon ikka püüab kogu hingest seda kriisi lahendada. Anname allkirja tühjale tšekile, teadmata, mida komisjon teeb ning kuidas ja millega ta seda teeb.

Ent meie otsust selle menetlusega mitte nõustuda mõjutas märkimisväärselt veel üks asi. Parlament on võidelnud kaua selle nimel, et saada rohkem õigusi – eelkõige just põllumajandusvaldkonnaga seoses. Aga nüüd, kus Lissaboni lepingu ratifitseerimine on kohe-kohe toimumas, anname meie need õigused kohe esimese asjana ära. Sel ei tohi juhtuda lasta! Mulle kui uuele parlamendiliikmele tundub see veidi imelik. Peame oma õigusi kasutama, pidama siin parlamendis arutelusid ja ohjad enda käes hoidma. Ka meil siin on vastutus ja mul on hea meel seda kanda. Aga loobuda ei tohi me mingist vastutusest. See vastutus on meie kui parlamendiliikmete kohustus. Peame andma piimakarjakasvatavatele tõsiseltvõetavat pikaajalist abi.

(Aplaus)

Albert Deß (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Komisjoni taotlus kasutada kiirmenetlust ei vasta muidugi kõikidele ootustele. Olen osaliselt eelkõnelejaga nõus. Aga kui me kiirmenetluse kasutamise palvele vastu ei tule, edastame täiesti vale märguande piimakarjakasvatavatele, kes ootavad vähemalt mingitki vastust. Sellepärast toetan ma kiirmenetluse kasutamist.

Selle menetluse käigus on meil võimalus ettepanekut muudatusettepanekutega parandada ja nagu Martin Häusling ütles, volitused edasi anda. Meil on ju võimalik neid volitusi ajaliselt piirata, nii et anname komisjonile sellised volitused vaid kaheks aastaks ja siis otsustame selle üle uuesti. Seega paluksin teie toetust, et saaksime kiirmenetluse taotluse päevakorda panna.

(Aplaus)

(Parlament kiitis kiirmenetluse taotluse heaks.)⁽¹⁾

5. Kliimamuutused ja arenguriigid Kopenhaagenis toimuva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste teemalise konverentsi kontekstis (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused kliimamuutuste ja arenguriikide kohta Kopenhaagenis toimuva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste teemalise konverentsi kontekstis.

Andreas Carlgren, nõukogu eesistuja. – (SV) Lugupeetud juhataja! Käes on otsustav hetk. Vähem kui kahe kuu pärast allkirjastatakse Kopenhaagenis kliimamuutuse vastu võitlemise leping. Leping peab vastama kolmele tingimusele: see peab hoidma üleilmse soojenemise allpool 2 °C, hõlmama kõiki riike ja kohandama tulevased jõupingutused karmimatele nõudmistele, kui saame uusi teadmisi.

⁽¹⁾ Lisateave protokollis

Nüüd, kui ÜRO suure kliimakonverentsi alguseni on jäänud vaid 48 päeva, on viimane aeg muuta poliitiline tahe konkreetseteks tegudeks. Ent läbirääkimised edenevad liiga aeglaselt. Palju tähtsaid küsimusi on veel lahendamata. Paljud valivad kergema tee ja langevad pessimismi.

Las ma teen ühe asja selgeks: EL ei ole siin selleks.

Tahame, et EL oleks eestvedaja ja väljendaks selget poliitilist tahet. Eesistujariigile Rootsile on kõikehõlmav kõrgete sihtidega leping kliimamuutuse kohta ülim prioriteet.

ELi vastus läbirääkimisprobleemidele on see, et peame tempot lisama. Peame asju tagant utsitama, et maailma jõuaks vajaliku kokkuleppeni. Võtame endale kohustuse panna teised maailma riigid sõlmima meiega kokkulepet, millest piisab kliimamuutusega toimetulekuks. Seetõttu kasutame tugevat kahesuunalist lähenemisviisi: esiteks saadame läbirääkimispartneritele jõulise sõnumi ja teiseks koondame ELi tugeva läbirääkimisvõime taha Kopenhaageni konverentsil. Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt 2008. aasta detsembris kokku lepitud kliima- ja energiapaketi on EL sellele juba aluse pannud.

Iseäranis tahaksin ma tänada paljusid siin parlamendis olijaid, kes töötasid nii pühendunult selle kliima- ja energiapaketi kallal. Euroopa Parlamendi toona langetatud otsus annab ELile läbirääkimistel tugeva positsiooni. Sel nädalal asetatakse oma kohale viimased osad, mis muudavad pildi sellest tugevast positsioonist terviklikuks. Järgmisel nädalal toimuvad läbirääkimised Euroopa Ülemkogu ja tean, et paljud teist hoiavad sellel hoolega silma peal. Mul on hea meel, et mõni teist saab ka Kopenhaagenis kohal olla. Samuti kiidan heaks resolutsiooni, mida Euroopa Parlament praegu koostab.

Heitkoguseid tuleb piirata sel määral, et üleilmne soojenemine jääks alla 2 °C. See tähendab, et praegu arutusel olevad ettepanekud ei ole piisavad. EL vähendab 2020. aastaks heitkoguseid 30% tingimusel, et teised võtavad samuti piisavad kohustused. Meie arvates on 30% eesmärk viis panna teisi oma eesmärgi kõrgemale seadma. Heitkoguseid tuleb 2050. aastaks vähendada vähemalt 80%. Ent ainult ELi meetmetest ei piisa, et hoida üleilmne soojenemine allpool 2 °C. Kõik peavad kaasa lööma. Oleme saanud paljulubavaid signaale, näiteks Jaapani uuel valitsusel. Nüüd nõuame tungivalt teistelt arenenud riikidelt – eeskätt Ameerika Ühendriikidelt – ettepanekute suurendamist.

Arengumaadel on võimalik saavutada säästev areng, kui nad vähendavad heitkoguseid. See tähendab vähem CO₂-heidet tekitava majandusarengu kavandamist, kliimameetmete lõimimist ja riiklike arengustrateegiate kohandamist. See on võimalus hoolitseda selle eest, et kliima- ja arengumeetmed on kaasatud kõikidesse poliitilistesse otsustesse ning majanduskasv on kõigile kasulik. See on võimalus muuta juhtimine demokraatlikuks, edendada võrdõiguslikkust ja vähendada vaesust.

Eriti palju nõuame kõige kiiremini arenevatelt arengumaadelt – eeskätt Hiinalt, kelle heitkogused on suurimad. 2020. aastaks tuleb heitkoguseid vähendada kuni 30%, võrrelduna olukorraga, kui mingeid meetmeid ei rakendata.

Arenguküsimused peavad Kopenhaagenis sõlmitavas kokkuleppes olema kesksel kohal. Euroopa Ülemkogu on jõudnud järeldusele, et kliimamuutus õhustab vaesuse vähendamise ja säästva arengu poole püüdlemist. Kliimamuutus ohustab aastatuhande arengueesmärgi. Läbirääkimistes osalevad ka arengueksperdid. Käimasolevatel läbirääkimistel rõhutame eriti arenguküsimusi.

Kõik riigid, välja arvatud vähim arenenud riigid, peavad ühiselt katma kulutused kliimamuutuse vastu võitlemise meetmetele, kuid arenenud riigid peavad olema eestvedajad ning vähendama oma heitkoguseid ja rahastama olulisi meetmeid. Vaja on jätkusuutlikku rahvusvahelist koostöö ja arengumaade toetamise struktuuri. Selline struktuur lubaks meil aidata ka kõige vaesemaid ja haavatavamaid riike, mida kliimamuutus tabab sageli kõige rängemalt. Seetõttu on vaja kohanemismeetmeid.

Lõpetuseks tahaksin öelda, EL on valmis võtma on kohustusi tõsiselt. Nõukogu on vajaliku rahastamise määrast teadlik. Komisjoni hinnangul on kulutused arengumaades aastaks 2020 peaaegu 100 miljardit eurot aastas. EL on samuti valmis pakkuma viivitamatult rakendatavate meetmete jaoks kohest rahastamist kuni aastani 2012, et see suurendaks põhja ja lõuna vahelist usaldust kliimaläbirääkimistel. Neil viimastel nädalatel enne Kopenhaageni kohtumist on meie ees suur ülesanne. Seetõttu palun teil olla eeskujuks. Liikmesriikide valitsused peavad teed näitama, riikide parlamendid selle nimel tööd tegema ja ELi liikmesriikide elanikud seda toetama. Euroopa Parlamendil on Kopenhaagenis eesmärkide saavutamiseks tehtavas töös tähtis osa.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Lubage mul kõigepealt tänada teid võimaluse eest rääkida komisjoni seisukohtadest seoses selle õrna temaga.

Te juba teate, et Kopenhaagenis ei sõlmita kaugeleulatuvat kokkulepet, kui ei arvestata arengumaade muredega, seda mitte ainult tärkava turumajandusega riikide omadega, vaid ka kõige haavatavamate ja vaesemate arengumaade muredega.

Sellegipoolest on Kopenhaagenis hea kokkuleppe saavutamine meie kõigi huvides. Arengumaad on kliimamuutuse poolt kõige haavatavamad riigid. EL on maailmas juhtiv abiandja ja kliimamuutuse vastase võitluse eestvedaja. Peame oma jõupingutused ühendama. Kliimamuutusega tegelemisel ei ole kohta põhja ja lõuna vastasseisul.

Läheksin veelgi kaugemale ja ütlesin, et ükski teine liit ei saa olla nii otsusekindel ja tulemuslik kui see, kes haarab kaasa kõige haavatavamad riigid ja riigid, kes on läbirääkimistelaual asetanud kõige kaugeleulatuvad ettepanekud selle katku vastu võitlemiseks, ehk siis Euroopa.

Meie üldine plaan kõige haavatavamate riikide jaoks koosneb kolmest paralleelsest omavahel seotud ja üksteist tugevdavast suunast ning seda on seni järginud ka ülemaailmne kliimamuutuste liit.

Neist suundadest esimene on poliitiliste liitude loomine tihedama kliimamuutust puudutava dialoogi kaudu. Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikidega on allkirjastatud kolm poliitilist ühisavaldust ning üks kõigi AKV riikidega korraga.

Teine suund on kliimamuutust ja arengut ühendava mõistliku poliitika ja strateegia edendamine. Minu arvates tuleks kliimataluvuse ja süsinikdioksiidi tekitamise vähendamise poliitika lõimida meie partnerite laiematesse arengukavadesse ja vaesuse vähendamise strateegiatesse. Arengustrateegiaid saab olla ainult üks ning see peab olema selline, kus säästva arengu ja vaesuse vähendamise eesmärkide poole püüdlemises kajastuvad ka kliimaprobleemid. Asi ei ole ühe või teise valimises – olulised on mõlemad.

Seetõttu toetame riiklike kohanemisprogrammide elluviimist juba 15s nõuetele vastavas vähim arenenud riigis.

Kolmas suund on ELi poolse piisava rahalise panuse tagamine, et rahastada kliimameetmeid, eelkõige kohanemiseks, mis on kliimamuutusele kõige haavatavamate riikide peamine probleem, kuigi nemad kasvuhoonegaaside tootmisele eriti kaasa ei aita.

Kopenhaageni läbirääkimiseni on vaid 50 päeva. Ootused on suured. Me oleme mures, sest läbirääkimised on praegu ummikseisule ohtlikult lähedal. Praegu on õige aeg ettepanekuid teha. Euroopa ongi seda teinud ja ootame seda ka teistelt.

Esiteks oleme teinud ettepanekud seoses kohustuste võtmisega. EL on läbirääkimiste lauale pannud juba ambitsioonikad eesmärgid ja kohustused, mis on seni ulatuselt teisel kohal. Lubasime juba ühepoolselt aastaks 2020 heitkoguste vähendamist 20% ja oleme nõus seda suurendama 30%-ni, kui teised vastavalt oma kohustustele ja võimetele samaväärseid jõupingutusi teevad.

Teiseks oleme pakkunud rahastamist. Teame kõik, et Kopenhaagenis kokkuleppe saavutamiseks peame enne jõudma kokkuleppele rahastamises. Et läbirääkimistel edasi liikuda, avaldas EÜ septembri keskel oma rahastamisetpanekud.

Üks neist on vajadus suurendada lühiajalist rahvusvahelise avaliku sektori poolset rahastamist aastateks 2010–2012, et kasutada seda eelkõige vähim arenenud riikide, arengumaade hulka kuuluvate väikeste saareriikide ja Aafrika riikide hädavajadustele reageerimiseks, nagu kirjas Bali tegevuskavas.

Teine on ELi valmidus võtta enda kanda õiglane osa hinnangulisest rahastamisvajadusest, kusjuures avaliku sektori poolse rahastamise aluseks on heitkogustega seotud vastutustunde ja maksevõime kriteeriumid. Seega võib ELi aastane rahaline panus olla 2020. aastaks 2–15 miljardit eurot. Euroopa Ülemkogu arutab neid ettepanekuid oktoobri lõpus ja loodetavasti panevad need aluse ELi täieulatulikule positsioonile rahastamise üle peetavatel läbirääkimistel.

Ent ainuüksi ELi tegevusest ei piisa. Loodame väga, et teised arenenud riigid meid järgivad, kui surve enne Kopenhaagenit suureneb. Loodame ka arengumaadele. Nad peavad kasutama kliimaga seotud rahastamise pakutavat võimalust lõimida kohandumine täiel määral oma arengustrateegiasse ja liikuda pikemas plaanis järk-järgult vähem CO₂-heidet tekitava arengu teele.

Kuigi vaesemate ja haavatavamate arengumaadega seoses on seni keskendutud peamiselt kohanemisele, on väike võimalus ka edendada sellise vähem CO₂-heidet tekitava arengutee (s.t leevendamise) väljakujundamist, mis sobib kokku neis riikides vaesuse vähendamise eesmärkidega.

Ülioluline on pöörata eritähelepanu metsade raadamise vältimise ja metsade säästva haldamise edendamise mehhanismidele. On ju troopikametsade mahavõtmise vastane võitlus vähim arenenud riikide jaoks suurim vahetu leevendamise ülesanne ning nad võivad rahvusvahelisest rahastamisest kasu saada selliste mehhanismide kaudu nagu metsade raadamisest ja nende seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamine.

Samamoodi peaks puhta arengu mehhanismide praegu kaalutava reformi osaks olema investeringute suurendamine vähim arenenud riikidesse, et nende mehhanismide jaotumine oleks tulevikus rohkem tasakaalus.

Lõpetuseks mõni sõna kliimaga seotud rahastamise kanalitest. Komisjon ei poolda uute fondide loomist. Kliimaga seotud uusi vahendeid tuleks jagada olemasolevate, aga võimaluse korral täiustatud kanalite kaudu, edendades detsentraliseeritud alt-üles-juhtimisstruktuuri, mis toetab riiklikke meetmeid.

Karl-Heinz Florenz, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Mul on väga hea meel, et teie selle arutelu ajal siin olete, eelkõige sellepärast, et kuulsite varem kliimamuutuste komisjoni. Austatud nõukogu eesistuja ja volinik! On täiesti õige, et Euroopa Liit edastab Kopenhaagenisse selge signaali. Ent järgmise 50 aasta jooksul ei toimu tõeline tegevus siiski mitte Kopenhaagenis, vaid suletud uste taga toimuvatel kohtumistel. Olen selles osalenud 1992. aastal Rio de Janeiro toimunud kliimakonverentsist alates. Meeleolud enne selliseid konverentse on alati samad, aga on ka võimalusi.

Lugupeetud volinik! Tahaksin, et te tegeleksite veidi aktiivsemalt Ameerika Ühendriikide kolleegidele positiivse läbirääkimissurve avaldamisega. Te jätate ikka veidi flegmaatilise mulje. Seda oleks vaja muuta. Arvan, et on õige mitte alustada mingit rahalist võistlust. Üks ütleb 15 miljardit, teine 30. Mõni lihtsalt annab raha, teeb seda nüüd kohe ja tahab seda anda 150 miljardit igal aastal. Mõelgem välja kriteeriumid, kuidas seda raha kasutada! Siis saame anda Euroopa poolt suure summa, aga mitte põhjatusse auku.

Kriisist on räägitud juba piisavalt. Tahaksin siiski taas kord mainida võimalust, mida see Ameerika Ühendriikide ja Euroopa tööstusele annab. Kui paneme paika õiged normid, saame areneda tulemuslikult. Nii on Euroopal võimalik müüa tõhusaid masinaid kogu maailmas, näiteks Hiinasse, kus toodetakse energiat praegu äärmiselt ebatõhusalt. Samuti ei näe ma kliimamuutuses ainult ohtu, vaid suuresti ka võimalust arendada äritegevust ja majandust ülimoodsa tehnoloogia väljatöötamise kaudu. Peame sellest võimalusest kinni haarama, peame olema palju julgemad ja ettevõtlikumad – poliitiliselt ettevõtlikumad, sest kui me seda ei tee, oleme hooletud ja valinud vale tee.

Härra volinik! Soovin teile edu ja jõudu! Jätkake positiivselt! Kui te ameeriklased ja indialased endaga ühte paati saate, on juba pool võitu käes.

Véronique De Keyser, *fraktsiooni S&D nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Kliima muutumise tõttu sureb igal aastal üle 300 000 inimese. See mõjutab 325 miljonit inimest, kellest üle 90% elab arengumaades. Seal leiab aset üle 90% surmajuhumitest.

Kliimamuutusest tingitud hinnanguline majanduslik kahju on üle 125 miljardi dollari aastas ja taas kord kannavad 90% sellest arengumaad.

Neid riike muserdavad korraga finantskriis, kliima muutumine ja äärmiselt ebavõrdsed ohjeldamatu kapitalismi mehhanismid, mis laastavad neid igas maailmanurgas.

Seega, mida me nüüame? Esiteks – ja tõesti, nagu te ütlesite, pöördun siin nõukogu poole – laiahaardelisi pikaajaseid meetmeid kliimamuutuse vastu. See tähendab uut ja kaugeleulatuvamate eesmärkidega Kyoto protokoll ja seepärast ongi detsembris toimuv Kopenhaageni kliimatippkohtumine nii oluline. Teiseks, juba antud lubaduste täitmisele kaasa aitava rahalise abi suurendamist, et saavutada 2015. aastaks 0,7% SKTst; ning kolmandaks, õiguslikku kaitset neile uutele keskkonnapõgenikele, kelle tulva on peagi oodata.

Sest mida me nendega peale hakkame? Kuhu me nad tagasi saadame, kui nad peaksid Euroopasse tulla tahtma? Kas Liibüasse, nagu sätestatud selles tulevases kaubanduslepingus Liibüaga, mida ma palun teil, härra De Gucht, uurida? Peame kindlasti looma sobiva kava ja sobivad vahendid keskkonnaga seotud rändajate voogudega tegelemiseks ning peame täitma õiguslikud lüngad, mis mõjutavad selliste sisserändajate kaitset.

Arvan, et meil lasub tohutu vastutus, sest on selge, et kaalul on palju enam kui solidaarsus. Tegelikult on jutt planeedi tulevikust.

Corinne Lepage, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Austatud juhataja! Meil, parlamendiliikmetel, on topeltvastutus. Esiteks meie kodanike ees, kes ootavad meilt tõelisi jõupingutusi Kopenhaagenis, ja teiseks lõunamaade ees, keda Euroopa on alati toetanud, kui mitte rahvusvahelisel tasandil kaitsnud. Peame lõunamaadele edastama tõelise sõnumi, võttes selge rahalise kohustuse, mis võimaldab kokku leppida ka abipaketis lisaks arenguabile, mis peab kindlasti jõudma kokkulepitud tasemeni, s.t 0,7%-ni. Liidu panus ei tohiks olla aastaks 2020 väiksem kui 35 miljardit eurot aastas. Alates 2010. aastast tuleks lõunamaadele kõige pakilisemate vajaduste katteks eraldada 5–7 miljardit eurot.

Teisena pööraksin tähelepanu rahastamise meetodile. Me ei piirdu – me ei saa piirduda – vaid olemasolevate fondidega. Leida tuleb ka teisi rahastamismeetodeid, sest kui Kopenhaagenis raha ei ole, ei sõlmita seal ka kaugeleulatuvat kokkulepet. See tähendab kõige tõenäolisemalt seda – kuigi see teema on väga vastuoluline –, et peame tõstatama nn rohelise Tobini maksu kehtestamise küsimuse, rahastamaks kliimamuutuse vastu võitlemist.

Kolmandaks räägiksin metsade raadamisest, mis tekitab 20% praegustest kasvuhoonegaaside heitkogustest. Peame kindlasti seadma sihiks, et 2020. aastal metsade brutoraadamist enam üldse ei toimu. Tahaksin juhtida teie tähelepanu brutoraadamise ja netoraadamise vahele. Arvatakse, et kui varasem mets asendub paplitega, siis on tulemus sama, mis enne raadamist. Me kõik teame, et see nii ei ole.

See on tõsi, et peame oma tööstusesse suhtuma realistlikult, aga samamoodi realistlikult peame suhtuma ka oma ja meie laste ellujäämisse.

Eva Joly, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, härra Carlgren, volinik, kallid kolleegid! Kahtlemata on Kopenhaagenis kaalul maailma tulevik, aga enne seda on oktoobri lõpus Brüsselis kaalul Euroopa Liidu kui üleilmse soojenemise vastase võitluse liidri tõsiseltvõetavus. Liikmesriigid peavad esitama kliimaalaseid rahastamissetpanekuid, mis vastavad olukorra tõsidusele.

Koos kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohustuse võtmisega, loodetavasti on see suur, on tulevastel läbirääkimistel oluline teema ka rahastamine ning kliimamuutuse vähendamine ja sellega kohanemine arengumaades.

Arvud räägivad enda eest: 100 riiki, kellest enamik on vaesed, toodavad vaid 3% kogu maailma heitkogustest. Kuigi arenguriigid on kasvuhoonegaaside tekitamisele kaasa aidanud kõige vähem, on kliimamuutuse mõju nendes juba kõige suurem.

Vaesuse ja ebaõigluse vastu võitleva organisatsiooni Oxfam hiljutise aruande kohaselt on juba 26 miljonit inimest olnud sunnitud kliimamuutuse või muu keskkonnakahju tõttu elukohta muutma. 2050. aastaks võib kliimapõgenike arv olla üle 200 miljoni. Kliimamuutuse mõju võib hävitada mõnes arenguriigis saavutatud edu ja takistada aastatuhande arengueesmärkide saavutamist.

Seega ei ole see heategevuse küsimus. Me peame võtma täieliku vastutuse ning panema aluse õiglasele ja rahumeelsele maailmale. Euroopa Liidu praegune strateegia ei ole keskkonnadiplomaatia juhtide väljakuulutatud eesmärkide vääriline. Läbirääkimiste taaskäivitamiseks tuleb oma kaardid lauale panna.

Ei ole mõeldav, et liit lubab avaliku sektori poolset rahastamist vähem kui 35 miljardit eurot aastas. On ütlematagi selge, et need vahendid on mõeldud täiendama juba lubatud ametlikku arenguabi, seda enam, et liikmesriigid selles valdkonnas lubatud alati ei täida.

Minister, volinik, daamid ja härrad! Meie planeedi tulevik on meie kätes. Kui me ei suuda peatada meie keskkonna kahjustamist ja ebaõiglust, peame arvestama halvimaga.

Meil on valida kõrgete sihtidega ettenägeliku Euroopa ja ujeda Euroopa vahel, mis on mestis Ameerika Ühendriikidega, kes ei hooli arengumaade tulevikust. Palun tehke õige valik!

Miroslav Ouzký, *fraktsiooni ECR nimel*. – (CS) Lugupeetud juhataja, nõukogu eesistuja, volinik! Tahaksin alustuseks öelda midagi eelkõnelejale. Ma ei arva, et Euroopa Parlament või Euroopa Liit peaks piirduma selles valdkonnas tagasihoidlike eesmärkidega. Saime aasta tagasi valmis kliimapaketi, mis on selgelt kõige ajakohasem ja edasipüüdlikum maailmas. Samuti peaksime tunnistama, et sellel on ehk kõikidest viimasel kümnendil vastuvõetud õigusaktidest suurim majanduslik mõju. Kui lugesin Euroopa Parlamendi poolt Kopenhaageni jaoks koostatud deklaratsiooni, nägin seal palju meeldivat. Deklaratsioonis räägitakse vajadusest tugevdada Euroopa Parlamendi rolli, vajadusest valmistuda kliimamuutusega kohanemiseks ja kindlasti võime kõik nõustuda metsade raadamise punktiga, millega seoses tahaksin rõhutada, et raadamine ei ole

ega ole olnud ainult arengumaade probleem, vaid on ka Euroopa probleem, mistõttu peame sellele tähelepanu pöörama.

Ent seal ei mainita vajadust üleilmse kokkuleppe järele, millele on tähelepanu juhtinud nii nõukogu esindajad kui ka praegu siin viibiv komisjoni esindaja. Üleilmse kokkuleppeta ei jõua me kuhugi. Räägime siin vaesimate riikide abistamisest. See on küll väga hea, aga kui vaadata praeguseid kasvuhoonegaaside heitkoguseid, on selgelt näha, et isegi kui me siin Euroopas kõrged eesmärgid seaksime ja lülitaksime välja kas või kõik oma energiaallikad, ei muudaks see kliimamuutuse seisukohalt mitte kui midagi, sest me lihtsalt ei suuda seda nähtust aeglustada. Me teame, et praegu on vaja rääkida mitte ainult Hiinaga, keda on korduvalt mainitud, vaid ka teiste kiiresti arenevate riikidega, nagu Mehhiko, Brasiilia, Lõuna-Aafrika ja eelkõige India. Ma ei suuda ette kujutada, mida India järgmisena tegema hakkab, aga tuleb tunnistada, et senikuuldu ei ole eriti meeldiv olnud. Tahaksin siin istungisaalis rõhutada, et kui me ei jõua üleilmsele kokkuleppele, tähendavad kõik meie jõupingutused vaid koormat Euroopa majandusele ja Euroopa konkurentsivõime masohhistlikku hävitamist.

Bairbre de Brún, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (GA) Austatud juhataja! Peame toetama arenguriike, et aidata neil kohaneda kliimamuutusega – nähtusega, mis ei ole tekkinud nende süül, aga mille tõttu nad ebavõrdeliselt kannatavad.

Arengumaadel ei ole kliimamuutuse vastu võitlemise vahendeid, mida meil Euroopas on. Kui rääkida ÜRO läbirääkimistest Kopenhaagenis, siis vajame tõelist ja praktilist solidaarsust.

Seda solidaarsust peab näitama rahaline ja tehniline abi, mida antakse lisaks ülemeremaade arenguabile. Me ei tohiks ühe käega midagi anda ja teisega seda ära võtta.

Riikidel peab olema täielik osalus, olenemata sellest, milliste mehhanismide kaudu rahalist abi jagatakse.

Üks olulisimaid viise, kuidas hinnata Kopenhaagenis saavutatavat kokkulepet, on vaadata seda, kuidas see aitab arengumaadel kliimamuutusega toime tulla. Näiteks on laiahaardelises kokkuleppes väga tähtsal kohal märkimisväärne abi metsade raadamise vastu võitlemiseks.

Ilma rahalise solidaarsuse ja tehnosiirdeta ei näe me edu, mida meil kõigil vaja on.

Pole kahtlustki, et kliima muutumine kiireneb. Rohkem ei tohi aega raisata. Kui kliimamuutusega ei tegelda, on selle tagajärjeks katastroofid kogu maailmas. Majanduslangus peaks andma meile julguse kiiremini rohelise majanduse poole liikuda. Meie teaduslikku põhimõtet ei tohiks muuta. Me ei tohiks taganeda seni ülesnäidatud julgusest ja poliitilisest tahtest.

Rahvusvahelise tasandi meetmed peavad olema kaugeleulatuvad ja seotud meie ilmastikku puudutava teadusliku reaalsusega ning me peame minema edasi arusaamaga, et seda probleemi ei põhjustanud mitte arenguriigid, vaid meie ise.

Anna Rosbach, *fraktsiooni EFD nimel.* – (DA) Austatud juhataja! Eile õhtul võttis keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon suure aplausiga vastu detsembris toimuva Kopenhaageni kliimamuutusekonverentsi jõululingiloetelu. Selles on palju heasoovlikke ja suuri kingitusi. Aga kallid jõuluvana ehk siis komisjon, kas on üldse mingi võimalus, et need heatahtlikud soovid ka reaalsuseks saavad, kui 500 miljonil Ameerika Ühendriikide kodanikul on mõtted tervishoiu, pensionide, töökohtade ja sotsiaaltoetuste juures ning 2,5 miljardit hiinlast ja indialast tahavad lihtsalt sama elatustaset, mis meil siin Lääne-Euroopas mõnel on?

Me ei suuda mõjutada Päikest. Nagu me kõik teame, määrab see suuresti meie planeedi kliima. Teisisõnu: mida saab komisjon reaalselt ära teha, et panna Maal elavat kuut miljardit inimest kasutama vähem ressursse ja seda mitte tulevikus, vaid nüüd ja kohe?

Nick Griffin (NI). – Austatud juhataja! Olulisimaid teemasid on kaks: esiteks kasvav lõhe poliitilise eliidi ja tavalise maksumaksja vahel ja teiseks hüsteeriline kinnisidee üleilmse soojenemise inimestekelkusest. Need kaks teemat on tihedalt seotud.

Üleilmse soojenemise kinnisidee on klassikaline näide sellest, kuidas poliitikutel on kaugenenu tavainimestest, kes peavad arved kinni maksma. Samas kui EL toetab Kopenhaageni ettepanekuid vähendada läänemaailmas tööstust ja suurendada ettevõtete poolt kolmanda maailma üle domineerimist, peab üha suurem arv tavainimesi kliimamuutust eliidi petuskeemiks – ettekäändeks nendele maksude kehtestamiseks, nende kontrollimiseks ning internatsionalistliku dogma ja üleilmse valitsuse kehtestamiseks rahvusriikide arvelt. Kas te ei näe selles kasvavas lõhes ohtu? On aeg faktidele otsa vaadata.

Inimtekkeline üleilmne soojenemine on tõestamata teooria, mille aluseks on manipuleeritav statistika. Niinimetatud üksmeel selles küsimuses ei ole mitte arutelu, vaid eriarvamusel olevate asjatundjate mahasurumise tulemus. Enne kui poliitikud ja rohelised töösturid julgevad kehtestada tavalisele maksumaksjale ühe uue maksu, nõuda mürgise elektrilambi kasutamist või kasutuid tuuleparke, peavad nad püüdma veenda avalikkust, et üleilmne soojenemine „on” inimtekkeline, et naasmine keskaja soojemasse kliimasse on halb ja Euroopa – erinevalt Ameerika Ühendriikidest, Hiinast ja Indiast – saab reaalselt midagi selle muutmiseks ära teha. Korraldage arutelu, et kaotada lõhe enda ja rahva vahel, või ärge kurtke, kui meie, natsionalistid, kes me rahvast kuulame, seda teie eest teeme.

Andreas Carlgren, *nõukogu eesistuja*. – (SV) Austatud juhataja! Tahaksin tänada enam-vähem kõiki arutelus osalenuid toetuse eest ELile selles äärmiselt olulises töös kliimaläbirääkimistel. ELil on tähtis kohustus. Oma osa edukaks täitmiseks on meil tõesti vaja parlamendi toetust. Parlamendi jõupingutused ja seisukohad on selles töös otsustava tähtsusega.

Väljendaksin otse oma heameelt, et arenguküsimused on arutelu selles osas olnud nii kesksel kohal. Olen nõus Karl-Heinz Florenzi väitega, kui oluline on see, et asi ei muutuks lihtsalt n-ö iludusvõistluseks. See ei ole Londoni antiigioksjon, kus meie ülesanne on teistest rohkem pakkuda. Jutt on hoopis sellise kindla struktuuri loomisest, mis tööpoolest annab ennustatavad pikaajalised meetmed arengumaade jaoks. Sellega seoses on oluline ELi väga jõuline ettegevus.

Seetõttu olen nõus ka Véronique De Keyseri üleskutsega arenenud riikidele lõpuks ometi saavutada arenguabi 0,7% eesmärk. Lõppkokkuvõttes on see solidaarsuse küsimus. Ühena rikkaimatest piirkondadest maailmas on ELil mõjuv põhjus näidata oma tugevust ja solidaarsust. Samuti ütleksin Corinne Lepage'ile, et olen täiesti nõus vajadusega uute, ulatuslikemate ja ettearvatavate algatuste ja vahendite järele. Ent ka ametlikul arenguabil on oma osa selles, et tagada arenguküsimuste lõimimine kliimapolitikaga. Seetõttu on vaja nii ametlikku arenguabi kui ka uusi vahendeid.

Üks tähtis arenguteema on vihmametsade raadamise lõpetamine. Tahaksin Kopenhaagenis näha tugevat toetust vihmametsade raadamise vastastele ning metsa uuendamise ja säästliku metsanduse edendamise algatustele. Praegu loomisel olev süsteem raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamiseks arengumaades (REDD) saab olema selles küsimuses äärmiselt oluline.

Arvan, et kliimaprobleemi eitajad esitavad tegelikult arve tavainimestele. Lisaks on see viis varjata probleemi ja varjata põhjusi, miks tavainimesed peavad kinni maksuma kliima halvenemisest tulenevad kulud. See on nii arenenud riikides ja veelgi enam arengumaades, kus kliima halvenemine tabab kõige rängemalt tõenäoliselt just kõige vaesemaid. Seepärast pöördume kõigi arenenud riikide poole korraga. Nagu Karl-Heinz Florenz ütles, peame tegema koostööd suurte riikidega nagu Ameerika Ühendriigid. Ent vaja on ka survet, suurendamaks selgitustööd, et heitkoguseid tuleb vähendada piisavalt palju. Sellepärast ongi ELi jaoks heiteprobleemi juurteni, s.t heitkoguste tegeliku suurenemiseni jõudmine nii oluline. Meil on maailma kõige kõrgemad ja kaugeleulatuvad eesmärgid. Nüüd on vaja hoolitseda selle eest, et teised võtaksid koos meiega vajalikul määral meetmeid, mis kliima päästaksid.

Majanduskriis on suurepärane võimalus suurendada investeeringuid rohelistesse algatustesse, teisisõnu uutesse rohelistesse toodetesse, uutesse rohelise tootmisega ettevõtetesse, kasvavatesse rohelise tootmisega ettevõtetesse ja roheliste algatuste kaudu loodud uutesse rohelistesse töökohtadesse. Samuti on see võimalus meie majandust värskendada. Samuti peame esimesena liikuma vähem CO₂-heidet tekitava ühiskonna poole, mis loob ka arengumaades tõelised arenguvõimalused. Peame aitama arengumaadel mööda minna fossiilkütustest sõltuva majanduse teest, mille on arenenud maade valinud, ja luua selle asemel vähem CO₂-heidet tekitav majanduskasv.

Samuti on see võimalus pöörduda kiiresti kasvava majandusega arenguriikide poole ja öelda neile, et arenenud riikidel on vastutus kõige vaesemate ja haavatavamate eest, aga arengumaadest kõige kiiremini areneva majandusega riigid – Hiina on juba maailma kõige suurem saastaja – peavad seda vastutust jagama ja andma kliimaprobleemide lahendamisse ka oma panuse. Sellise arusaamaga on Euroopal oluline roll teel kaugeleulatuva kokkuleppeni Kopenhaagenis.

Karel De Gucht, *komisjoni liige*. – Austatud juhataja! Esiteks panin arutelus tähele, et kõik fraktsioonid on üksmeelel põhimõtetes, mida Kopenhaagenis esitada tuleks. Minu meelest on see väga tähtis joon. Parlamendis, kus on nii palju poliitilisi parteisid ja fraktsioone, ei ole kuigi tavaline, et mingit ettepanekut nii üksmeelselt toetatakse.

Teiseks, härra Florenz ja teised ütlesid, et ettepanekud ei pea omavahel võistlema – jutt on kohustuste võtmisest. See võib tõsi olla, aga teisalt on minu arvates oluline, et oleme esitanud ettepaneku ja öelnud, et oleme seda valmis teoks tegema. Muidugi, kui hiljem sel kuul Euroopa Ülemkogu selleks rohelise tule annab. See ei ole lihtsalt võistlus. Jutt on Euroopa Liidu kohustusest. Ootame põnevusega, et ka teised poliitika ja majanduse raskekaallased esitavad oma ettepanekud, mida seni paljud neist teinud ei ole. Me saame aru, et olukord Ameerika Ühendriikides ei ole praegu kerge, aga nad peavad esitama mingi ettepaneku, et me saaksime läbi rääkida. Vastasel juhul jääb praegune suluseis kahjuks kestma.

– (FR) Minu arvates on tõsi see, et arengumaid mõjutavad kõike rohkem nii majanduskriis, milles nemad kuidagi süüdi ei ole, kui ka kliimamuutus. Peame arengumaadele sellega seoses märkimisväärset abi osutama.

Ent me ei pea mitte ainult toetama arengumaid selles vaimus, vaid peame olema julged ka seoses meie oma tööstuse ja ettevõtjatega. Kui räägitakse arengumaade metsade raadamisest, on see ka meie, Euroopa Liidu riikide vastutus. Arvan, et pärast Kopenhaagenit peame tunnistama vajadust võtta vastu õigusakte väljaspool meie territooriumi jäävates küsimustes, et ei tekiks olukorda, kus me ühelt poolt rahastame kliimamuutusega kohanemist ja selle nähtuse leevendamist ning teiselt poolt avaldavad ettevõtjad arengumaadele vastupidist mõju.

komisjoni liige. – Lõpuks ametlikust arenguabist. See on minu arvates väga tähtis teema, milles peame omavahel selgusele jõudma, sest üks suurimaid hirme on, et 0,7% SKTst saavutatakse, kui kohanemismeetmed lisatakse juurde.

Ametlik arenguabi hõlmab juba praegu palju valdkondi, mis tähendavad kohanemist, ja see on täiesti normaalne. See muidugi jätkub, aga peaksime leidma mõõtemehhanismi, millega saaksime selgelt eristada praeguseid jõupingutusi ja lisajõupingutusi, mida on kliimamuutuse tõttu vaja teha. See on teema, mille juurde peame pärast Kopenhaagenit kindlasti tagasi tulema.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Austatud juhataja! Pärast kümneaastasi läbirääkimisi oleme jõudmas Kopenhaageni kliimakonverentsini. Jäänud on 50 päeva, mille jooksul jõuda kaugeleulatuvale kokkuleppele, mille eesmärgid on siduvad mitte ainult Euroopa, vaid ka Ameerika Ühendriikide ja selliste riikide nagu Hiina ja India jaoks. Kõrgete sihtidega kokkuleppe jaoks on vaja piisavaid rahalisi vahendeid, nagu siin arutusel hetk tagasi öeldi, ja seda mitte ainult Euroopa Liidult. Kõik riigid peavad andma rahalisi vahendeid, et ka arenguriigid saaksid kliimakokkuleppest osa võtta. Peab ju solidaarsus kõige vaesematega olema kindlalt igas kliimakokkuleppes.

Komisjon on õigesti võtnud rahastamises endale juhtrolli, aga Karl-Heinz Florenz viitas eelkõige sellele, et püüame siin parlamendis üsnagi üksteist üle pakkuda, et kes annab kõige rohkem, ja on küsitav, kas see on ka kasulik. Olete õigesti kutsunud üles liikmesriike kaasa lööma ja samuti kiidan eesistujariigi Rootsi jõupingutusi. Ent ka Ameerika Ühendriigid ja tärkava turumajandusega riigid peavad oma rahakoti avama. Võite loota meie toetusele.

Ent ka Euroopas on veel palju teha. Kuigi meie heitenormid on maailmas ühed parimad, on meie erasektori investeeringud tehnoloogilistesse uuendustesse ja säästlikkusesse palju väiksemad kui Ameerika Ühendriikides. Minu arvates on positiivsed stiimulid ettevõtetele roheliste investeeringute tegemiseks ja uuendustegevuseks palju lootustandvamad kui uus üleeuroopaline maks. Ajal, kui meil on hädasti vaja rohkem aktiivsust ja tööhõivet, tuleb just rohkem julgustada Euroopa investoreid ja ettevõtteid andma oma osa selle vajaliku ülemineku saavutamisse Euroopas ja kogu maailmas.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Austatud juhataja! Andreas Carlgren, kes siin täna nõukogu esindab, ütles alustuseks, et paljud kipuvad enne Kopenhaageni konverentsi pessimismi laskuma. Mul jääb üle vaid nõustuda ja väga loota, et enamik Euroopa Parlamendist suudab hoolitseda selle eest, et pessimistid, kellega Andreas Carlgren peab oma eesistujariigi valitsuses ja nõukogus võitlema, ei saaks otsustavat häälteenamust.

Kui me tahame näidata, et pessimistid eksivad, peame lahendama kaks konkreetset küsimust. Esiteks selle, mida juba mainiti ja milleks on muidugi kliimaalaste jõupingutuste rahastamine arengumaades. Komisjoni ettepanek ei ole lihtsalt piisav. ELi maksed arengumaadele peavad ulatuma aastaks 2020 vähemalt 30 miljardi euronit aastas ja ümberkorraldamismeetmete jaoks peame andma märkimisväärset abi juba aastal 2012. Loomulikult peab see abi lisanduma tavapärasele abile. Juba lubatud raha ümberpaigutamine seaks ainult ohtu meie üleilmse kliimakokkuleppe saavutamisele. Tahaksin Andreas Carlgrenilt küsida, kas nõukogu tema kõrgeid eesmärgi toetab.

Teiseks peame kahe kraadi eesmärgi tõsiselt võtma. Kui me seda saavutada tahame, ei piisa sellest, et arenenud riigid vähendavad oma kasvuhoonegaase 20%. Seetõttu paluksin Andreas Carlgrenil nõukogu esindajana taas kord öelda välja oma seisukoht selles küsimuses. Meist paljude arvates on heitkoguseid vaja aastaks 2020 vähendada 30–40%. Milline on nõukogu eesmärk ja kas nõukogu toetab Andreas Carlgreni seisukohta?

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Austatud juhaaja! Minu arvates on siin arutus kolm olulist küsimust.

Esiteks on Kopenhaageni konverents mäng tulevikuga. See ei ole seni olnud edukas, nagu nõukogu eesistuja just märkis. Ma ei söandaks väita, et kõik sõltub Euroopa Liidust, aga ilma otsustavuse ja tõsiseltvõetavusest, nagu Eva Joly just ütles, ei saavutata selles valdkonnas midagi.

Teisena tahaksin mainida seda, et me ei tohiks lisada ebakindlusele segadust. Euroopa Liit peab jääma kliimamuutuse mõjust arengumaadele rääkides tõsiseltvõetavaks. EL võttis 2005. aastal kohustuse anda ametlikku arenguabi, mis peaks aastaks 2015 moodustama 0,7% SKTst. Selle eesmärgi arvelt kokkuhoidmine ei tule kõne allagi.

Seda lubadust ei tohi vähendada ei lubatud summade vähendamise kaudu, nagu ma just selgitasin, ega ametliku arenguabina kliimamuutuse vastu võitlemiseks makstavate summade ümberpaigutamise kaudu.

Tuleks rõhutada, et Kopenhaagenis väljaöeldavad summad, mis eraldatakse arengumaadele, on lisaraha. Just äsja mainiti 35 miljardi euro suurust summat; jutt on 35 lisamiljardist.

Euroopa Liidul oleks mõistlik mitte jätta vähimatki kahtlust oma otsustavuses võidelda ühelt poolt aastatuhande arengueesmärkide saavutamise eest ja teiselt poolt kliimamuutuse vastu. Kui Euroopa Liit peaks sellelt teel kõrvale kalduma, tähendaks see poliitilist ebaõnnestumist, mis kindlasti õõnestab arengumaade usku Euroopa Liitu. Kui me suudaksime selles küsimuses üksmeelele jõuda, ei ole see arutelu luhta läinud.

Kolmandaks, meil on vaja Ameerika Ühendriike, Hiinat, Indiat ja kõiki tööstusriike, aga samuti on vaja tõrka turumajandusega riike ja muidugi arengumaid. Selleks oleks mõistlik mõelda uutele põhja ja lõuna partnerlustele, eelkõige alternatiivenergia tootmise valdkonnas. Kui me seda tahame, võiks päikeseenergia kasutamiseks elektri tootmiseks Vahemerest lõunapool saada üks suurimaid põhja-lõuna ühisprojekte, mis oleks vastuseks ühelt poolt majanduskriisile ja teiselt poolt kliima muutumisega seotud kriisile. See ei tohiks mingil juhul õõnestada näiteks jõupingutusi metsade raadamise vastu, millega seoses tahan kindlasti tähelepanu juhtida sellele, et siin on tohutu vastutusekoorem just tõrka turumajandusega riikidel, kellest mõni kuulub ka G20sse.

Satu Hassi (Verts/ALE). – (FI) Austatud juhataja, head kolleegid! Üks Soome luuletaja on võrrelnud inimkonda põrgusse suunduva rongi reisijatega, kes keskenduvad esimeses klassis asuva istekoha üle jagelemisele. ELil on taas kord aeg ohjad võtta. Parim võimalus aidata kaasa kliimakõneluste ümmikseisust päästmisele on see, kui järgmisel nädalal toimuval ELi tippkohtumisel tehtaks pakkumine rahastada arengumaade kliimameetmeid.

Eile toetas keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon 30 miljardi euro andmist ELi poolt. On selge, et komisjoni pakutavad 2–15 miljardit eurot ei ole piisav. Kui aus olla, peame tunnistama oma ajaloolist vastutust kliimamuutuse eest ja seda, et meie heitkogused inimese kohta on endiselt palju suuremad kui näiteks Hiinal ja Indial.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Austatud juhataja! Kliimamuutuse tippkohtumine peab õnnestuma ning seetõttu peab Euroopa rääkima ühel häälel ja seadma läbirääkimistel kõrged sihid. Kopenhaageni tippkohtumine on oluline, sest jumala loomingu on äärmiselt haavatav ja inimese teod mõjutavad seda tugevalt.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata arengumaadele. Nende riikide inimeste panus kliimamuutusse on pea olematu, aga just nemad kannatavad selle tõttu kõige rohkem. Saak kuivab või uhuvad selle tulvad minema, tormid hävitavad külasid, tervete piirkondade aastepikkune areng muudetakse ühe ööga olematuks. Meie tööstusriigid on kliimamuutusele palju kaasa aidanud ning seetõttu lasub neil kohustus anda arenguriikidele piisavat ja jätkuvalt rahalist ja tehnilist abi. Bali tegevuskavas on see ilusti välja öeldud.

Seetõttu tuleb leida ka Euroopas piisavas koguses vahendeid, sest selles just asi ongi. Sellepärast räägimegi sellest, et igal aastal peab kliimafondi minema vähemalt 15 miljardit eurot ja lisaks veel teiste maailma juhtivate majandusriikide summad. Ka nemad peavad oma kohustusele silma vaatama.

Lõpetuseks, mul on hea meel selle üle, et nõukogu eesistuja juhtis tähelepanu metsade raadamisele. Meie arvates on see oluline valdkond. Metsade raadamise vastu võitlemine on parim viis vähendada CO₂.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (NL) Austatud juhataja! Metsade raadamist sageli mõneti eiratakse, kui arenguabiga seoses räägitakse kliimast. Õnneks ei ole nii täna siin parlamendis toimuval arutelul. Metsad, sealhulgas troopilised vihmametsad, neelavad märkimisväärse osa CO₂-heitest. Maakasutuse muutmine, nagu metsade raadamine ja vihmametsade hävitamine, moodustab vähemalt 18% tänapäeva CO₂-heitest. Metsade raadamise samavõrd sünge tagajärg on see, et paljud arengumaade põlisrahvad aetakse oma maalt ära ja neil ei ole enam võimalik end ära elatada. Puhta arengu mehhanism, see tähendab arengumaade projektide rahastamine, et meie ise saaksime rohkem CO₂ tekitada, ei toimi.

Kahjuks on maailmas asjad endiselt nii, et rikaste riikide ja suurte tööstusharude huvivid peetakse sotsiaalsest ja majanduslikust õiglusest olulisemaks. Metsade raadamine tuleb peatada, aga tööstusriikidel on moraalne kohustus anda arengumaadele selleks rahalist ja tehnilist abi.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Eile õhtul oli Lega Nordi delegatsioon ainus partei, kes hääletas parlamendikomisjonis selle resolutsiooni vastu. Olime vastu seepärast, et peame seda euronarruseks.

Praegusel tööstuskriisi ajal, kui väheneb konkurentsivõime ja töökohtade arv, tähendab arengumaadest kolmandate riikide tehnoloogilise uuendustegevuse rahastamine Euroopa ettevõtetele hingekeha löömist. Selles tekstis on kirjas umbes 30 miljardi suurune eraldis igal aastal kuni aastani 2020 ja see makstakse sellistele riikidele nagu Hiina, India ja Brasiilia, kes on meie kõige ohtlikumad ja ebaausamad konkurendid, ning samas nõutakse seal meie tööstustelt heitkoguste suuremat vähendamist, millel on tõsised majanduslikud tagajärjed.

Me ei saa muuta õigustatud lahingut keskkonna kaitsmise nimel sõjaks vaeste rahvaste vahel. Seni, kuni leidub riike nagu Hiina, kelle jaoks on kõlvatu konkurents nende tööstuspoliitika, ei saa olla keskkonnasäästlikku maailmaturgu.

Lega Nord toetab töötajaid, ettevõtjaid ja naisi, kes iga päev peavad võitlema reegleid eiravate riikide mammutlike tööstuskonsernidega. „Jah” keskkonnale, aga „ei” konkurentide rahastamisele meie töötajate arvelt.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Austatud juhataja! Selle kohta, mil määral inimkond kliimamuutust mõjutab, on erinevaid arvamusi. Minu seisukoht on, et meil on sellele mõju ja Kopenhaageni kliimakonverentsi eesmärk on seda leevendada. Olen sügavalt veendunud, et tulemus otsustatakse poliitilises sfääris.

Milliste vahenditega suudame edukalt veenda suurimaid saastajaid oma heitkoguseid vähendada? See ei õnnestu, kui edastame Euroopa poolt kindla sõnumi, et me ei vähenda 20%, vaid hoopis 30 ja 40%. Peame saama maailma suurima saastaja – Ameerika Ühendriigid – oma laialdast saastamist vähendada. Selline ettepanek asjaomases komisjonis tehti. Paljud inimesed lootsid, et Barack Obama toob kaasa suured muutused ja tuleb Kopenhaagenisse. Selle asemel käis ta hoopis Rahvusvahelise Olümpiakomitee istungil, et kõneleda Chicago eest. Edutult.

Euroopa Liidu juhid tegutsevad 500 miljoni inimese eest sageli tarbetult. Tekib küsimus, miks nad ei julge nüüd otsustavamalt tegutseda, sest ainult nende sekkumisega suudame saavutada edu selles üleilmses küsimuses, mida ei saa lahendada kohalikul tasandil.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Minu jaoks oli uudis rahandus- ja keskkonnaministrite kohtumiselt äärmiselt ebaameeldiv, eriti lõppdokumendi projekt, milles puudub lahendus põhiküsimusele – kuidas tahab Euroopa Liit toetada maailma vaesemaid riike süsinikdioksiidiheite piiramisel ja kliimamuutusega kohanemisel.

See ongi ju olulisim küsimus. Dokumendi projektis isegi ei mainita Euroopa Komisjoni väljapakutud summasid – et arengumaade vajadused selles valdkonnas on hinnanguliselt 100 miljardit eurot aastas kuni aastani 2020 ja milline on ELi panus selle summa katmisse. Pole otsust isegi selle kohta, millist kaasrahastamismehhanismi liikmesriigid kasutama hakkavad, aga vastavaid ettepanekuid on teadaolevalt erinevaid.

Muidugi saame aru väidetest, et peaksime konkreetsete avalduste tegemisega ettevaatlikud olema ja ootama teiste riikide, eelkõige tugeva majandusega riikide ettepanekuid. Aga kui EL tahab olla kliimamuutuse vastase võitluse eestvedaja, peab ta esitama konkreetseid ettepanekuid ja lahendused, eelkõige sellepärast, et osa probleemist on meie siseasi nagu ka kaasrahastamismehhanism.

Meie kohus on jõuda arengumaadega õiglasele kokkuleppele. Maailma vaeseimad riigid on kliimamuutusele kaasa aidanud kõige vähem, aga samal ajal kannatavad nad selle muutuse kõige rängemate tagajärgede all. Paljude vaeste riikide märkimisväärne sõltuvus põllumajandusest ja kalandusest ning nende nõrk infrastruktuur jätavad nad kliimamuutusega seoses väga keerulisse olukorda. Viimase nelja aasta jooksul on Aafrika, mis on vaeseim ja kliimamuutusest kõige haavatavam manner, saanud alla 12% kliimamuutuse vastu võitlemise jaoks eraldatud vahenditest. Nii ei veena selliseid riike selles protsessis osalema.

Thijs Berman (S&D). – (NL) Austatud juhataja! Vaikse ookeani piirkonnas peavad tuhanded inimesed mujale kolima, kuna nende saared jäävad vee alla; Sudaanis surevad kariloomad janusse. Kõik on neid pilte näinud ning nende ja teiste kliimamuutuse mõjudega seoses on kõige olulisem asi see, et saastaja peab maksma. Detsembris on Kopenhaagenis maailma ees ajalooliselt tähtis ülesanne muuta need sõnad tegudeks.

Ent vaesuse ja ebaõigluse vastu võitleva organisatsiooni Oxfam arvutuste kohaselt on kolm neljandikku vaestes riikides tehtud muutustest toimunud nende riikide endi jõul. Samal ajal kaob nafta neist arengumaadest takistamatult ja sageli ilma et nende riigikassa selle eest õiglast tasu saaks. Tulevikus läheb kliimamuutus arengumaadele maksma rohkem kui 100 miljardit eurot aastas. See raha ei lähe mitte arenguks, vaid pelgalt arengueelduste loomiseks, kuna mõni Vaikse ookeani saar võib kliimapoliitika tulemusena pääseda vee alla jäämisest või vältida kõrbestumist, et inimesed saaksid elada ja töötada seal, kus nad tahavad.

Muidugi on ka kliimameetmeid, mis võivad vaeste riikide arengut soodustada. Puude istutamine aitab võidelda kõrbestumise vastu. Ent praegu tuleb kliimapoliitika jaoks mõeldud raha peamiselt arengupoliitika fondidest ja see ei ole vastuvõetav. „Uusi fonde ei ole vaja,” ütles volinik De Gucht. Olgu, aga siis tuleb hoolitseda selle eest, et olemasolevad fondid oleksid täis.

Arengumaad on kolmekordse löögi all. Enamik ELi riike ei suuda täita arengupoliitika raames antud lubadusi, majanduskriis on tähendanud seda, et vaestesse riikidesse investeeritakse vähem, ja arengueelarve väheneb. Võiks lisada ka neljanda asja: vaesed riid peavad ise maksma kliimamuutuse eest, mida nad ei ole põhjustanud. Peame sellest loogikast Kopenhaagenis läbi murdma, luues uued rahastamismehhanismid. Arengupoliitika tuleb edaspidi siduda ka kliimapoliitikaga. Need kaks peavad olema omavahel rohkem kooskõlas kui kunagi varem. Olulisim asi on see, et arengumaadele endile tuleb anda hääleõigus kliimafondi vahendite kasutamise läbipaistvaks muutmisel. Seega tuleb see fond luua nii ELi kui ka maailma jaoks.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Austatud juhataja! Kliimamuutuse eest vastutame peamiselt meie, aga ohvrid on eelkõige arengumaad, mistõttu arenenud riigid, kes on suurimad saastajad, peavad Kopenhaagenis suuri kohustusi võtma. See on vajalik meile, aga veelgi rohkem lõunamaadele.

Meil on pika aja jooksul kogunenud võlg, eelkõige Aafrika ees. Sellepärast peame leidma rahalise ja tehnoloogilise hüvitise õige määra. Euroopa peab seda tegema, kuigi see ei ole meie kaaskodanikele valutu. Peame aitama neil riikidel kohandada oma majandust ja võidelda kliimamuutuse vastu, aga samuti peame mõtlema välja täiesti teistsuguse arengupoliitika. Et Aafrikas saaks lõpuks ometi tekkida säästev põllumajandus, on seal vaja kaitstud turgu. Aafrika peab kaitsma oma metsi, pinnast ja ressursse arenenud riikide poolse rüüstamise eest. Kopenhaageni tippkohtumine on edukas vaid siis, kui suudame edastada jagatud vastutuse ja solidaarsuse sõnumi.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kliimamuutuse tõttu on surnud juba 300 000 inimest ja tulevikus sureb veel miljoneid.

Tegevusetus on inimsusevastane kuritegu. Tegemist on hädaolukorraga, aga läbirääkimised on sisuliselt soikunud. Jaapan, Austraalia, Norra, Hiina, Brasiilia ja Lõuna-Aafrika teevad siiski jõupingutusi, mis on nende vastutusele kohased. Seda ei tee Ameerika Ühendriigid ja kahjuks enam ka Euroopa. Euroopa eesmärkide laiendamine kogu planeedile tähendaks neljakraadilist üleilmset soojenemist. See on täiesti vastuvõetamatu! Aga just Euroopa käes on Kopenhaageni võti.

Lugupeetud nõukogu eesistuja! Kui Euroopa tippkohtumisel langetatakse kuu lõpus Euroopa Parlamendi soovitude kohaselt õiged otsused, saab Euroopa läbirääkimisi ergutada 30%-lise vähendamiseesmärgi ja 35 miljardi euro suuruse abipaketiga lõunamaadele.

Lugupeetud juhataja! See, kuidas mõni liikmesriik kasutab lõunamaadele mõeldud abi läbirääkimiste abivahendina, on meie arvates täiesti kohutav. Lõunamaade häda üle ei peeta läbirääkimisi.

Sajjad Karim (ECR). – Austatud juhataja! Kliimamuutuse ja üleilmse soojenemisega tegelemise üle rahvusvahelisele üksmeelele jõudmine on ülitähtis. Kopenhaageni tippkohtumine annab meile selleks võimaluse. Aga mõelgem korra selle tippkohtumisega seotud probleemidele. Ameerika Ühendriigid –

maailma suurim turumajandusega riik – ei ole suutnud jõuda kokkuleppele konkreetsetes kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamises aastaks 2020 ja paljud teised arenenud tööstusriigid kahtlevad, kas vajalikud karmid meetmed on võimalikud.

Ütleme selgelt välja: meil ei ole õigupoolest valikut. EL on aastateks 2020 ja 2050 kõrgete eesmärkide seadmisel olnud julge ja peab nüüd julgustama ka teisi sama tegema. Me ei suuda oma eesmäärke saavutada, kui teised riigid koostööd ei tee. Kui tahame vältida CO₂-heitega seotud proteksionistlike meetmete kehtestamise ohtu ELis, on üleilmse toimiva süsinikdioksiidituru loomine väga oluline, nagu on ka rahvusvaheline üksmeel. Peame Kopenhaagenis õhutama suurte tööstusriikide valitsusi julgelt eesliinile astuma. Kuigi Ameerika Ühendriikide mõni osariik on hakanud kliimamuutusega tegelema, on keskvalitsuse juhiroll haletsusväärselt olematu. On vaja, et Ameerika Ühendriigid ja sellised tärkava turumajandusega riigid nagu India ja Hiina meiega planeedi tuleviku nimel koostööd teeksid.

Me saame julgustada arenevaid riike valima teistsuguse, keskkonda vähem kahjustava tööstuse arengu tee. Neil on veel aega leida uus, vähem keskkonda kahjustav lähenemisviis ning meie peame neil aitama kavandada ja ehitada sellise infrastruktuuri, mis seda võimaldab.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Kliimamuutuse probleemi käsitlemisel on jäetud tähelepanuta teatud olulised küsimused. Arutelu on keskendunud eelkõige nn turulahendustele. Praegu katavad fossiilkütused peaaegu 85% maailma energiavajadusest. Terviklik lähenemisviis kliimamuutusele peaks keskenduma selle sõltuvuse vähendamisele. See-eest ei aita Euroopa Liidu kavandatud viis kliimamuutuse vastu võitlemiseks – süsinikdioksiidi heitkogustega kauplemine – seda sõltuvust mitte vähendada, vaid on hoopis takistus vajalikule energiaparadigma muutusele.

Kogemused näitavad, et saastekvootidega kauplemine ei aidanud kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendada; hoopis vastupidi. Paljud näited lükkavad ümber turu võime heitkoguseid ohjata, samas kui teised näitavad normatiivse regulatsiooni ja sihipärase investeerimise mõjusust, eriti seoses keskkonnamõju ja -kaitsega.

Praegu seisab inimkond silmitsi paljude erinevate keskkonnaprobleemidega, mis on piisavalt tõsised, et ohustada elu meie planeedil, aga vaevalt lahenevad need selle ebaratsionaalse süsteemi raames, mis need põhjustas.

Godfrey Bloom (EFD). – Austatud juhataja! Kasutan võimalust ja õnnitlen Ida-Euroopa linnu suusahooaja väga varase alguse puhul, kuna seal nii palju lund ja jääd. Muidugi näitab see seda, mida sõltumatud teadlased on nüüdseks kinnitanud – et kliima maakeral tegelikult hoopis külmeneb ja on teinud seda 2002. aastast alates. Keskmine temperatuur on olnud muutumatu alates aastast 1998. Seega räägime siin olematust asjast.

Olen ikka ja jälle kuulnud, kuidas parlamendiliikmed räägivad süsinikdioksiidist kui saasteainest. Saasteainest! See on eluandev looduslik gaas. Mulle jääb mulje, et mõni parlamendiliige ei ole kooliharidust saanud.

Kas tegu ei ole mitte riigi võimalusega pista käsi tavainimeste rahakotti ja nõuda neilt veel üht maksu? Kas ei ole asi lihtsalt poliitilises kontrollis? Kas ei ole asi lihtsalt poliitikas ja suures äris? Kõik see on pettus – võltshüpotees, naeruväärne jutt selle kohta, et inimtekkeline süsihappegaas põhjustab üleilmset soojenemist. Palun lõpetage, enne kui kahjustame maailma majandust jäädavalt!

George Becali (NI). – (RO) Kuulun nende parlamendiliikmete hulka, kelle arvates on põllumajandus kliimamuutuse lahendus, mitte pelgalt põhjus. Minu arvates on see isegi üks selle nähtuse ohvreid, sest põua ja üleujutustega puutume Euroopas kõik kokku üha sagedamini, aga nende mõju tunnevad peamiselt põllumajandustootjad.

Samuti kuulun nende parlamendiliikmete hulka, kes arvavad, et meil on ühist põllumajanduspoliitikat vaja ka tulevikus. Meil on seda vaja selleks, et töötada välja uued tootmismudelid ja -meetodid, millega taastada põllumajanduses ja majapidamises kasutatavate liikide mitmekesisus, millest olime aastatuhande alguseks kaotanud juba 70%. Põllumajandusest rääkides mõtleme elusolendite alates pinnasest kuni taimedeni, eriti puude, metsade ja karjamaadeni. Tahaksin mõelda, et sellist sõnumit ja vaatenurka kasutatakse kahe kuu pärast Kopenhaagenis ning et ELi poliitikale selles valdkonnas vaadatakse konkreetset ja strateegiliselt, aga ka eelarvega seoses, et põllumajandust käsitataks lahendusena, nagu ma on sõnavõtu alguses mainisin.

Richard Seebler (PPE). – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid! Räägime siin poliitikast, mitte religioonist. Sellepärast peksmine eristama ühelt poolt fakte ja teiselt poolt hüpoteese. Tõsiasi on see, et üleilmne temperatuur on tööstusajastu eelse tasemega võrreldes tõusnud 0,7 °C. Ent samuti on tõsiasi see, et viimase kümne aasta jooksul ei ole temperatuur peaaegu üldse tõusnud.

Järgmine tõsiasi on see, et Kopenhaagenis toimub rahvusvaheline konverents ja ühenduse CO₂-heide moodustab kogu maailma omast umbes 17%. Ühendus on juba kehtestanud õigusaktid, milles nõutakse CO₂-heite vähendamist 20% aastaks 2020.

Vaatame nüüd hüpoteese. Üks hüpotees on see, et üleilmse temperatuuri tõus jätkub. Teine hüpotees on see, et temperatuuri tõus on seotud CO₂-heite ja õhu CO₂-sisaldusega. Kolmanda hüpoteesi kohaselt on aga inimkonnal reaalne mõju õhu CO₂-sisaldusele. Teadlased on selle kohta eri arvamustel. See on meie, poliitikute ees olev dilemma, mille üle me peame otsuse langetama.

Ent meie poliitika jaoks pidepunktide leidmiseks oleks kasulik arvestada ka teise tähelepanekuga – et kõik ühiskonnad, kes kasutavad energiat ja ressursse äärmiselt tõhusalt, on väga edukad. Seda arvestades on mõistlik selline poliitika, mis võimaldab energia- ja ressursitõhusust ja seda ühenduse tasandil, et saaksime jätkuvalt olla rahvusvahelises majanduspoliitikas juhtrollis, aga samuti pakkuda ka abi teistele riikidele, eelkõige vähem arenenud riikidele, sama tee valimisel.

Kui nüüd vaadata sellega seoses räägitud vahendite paigutustest, on oluline märkida, et neid tuleb väga hoolega jälgida ja need peavad olema seotud tingimustega, sest vastasel juhul avame lihtsalt teise arenguabi kanali.

Linda McAvan (S&D). – Austatud juhataja! Godfrey Bloom vist ei kuulnud Briti Rahvuspartei kõnelejat, aga kui ta oleks seda teinud, oleks ta aru saanud, et neil on nii palju ühist. Olen seda alati kahtlustanud. Need sõnavõttud olid nagu üksteise koopiad.

Kuulsime midagi küsitluste korraldamisest. Tegelikult ütles viimase uuringu kohaselt kaks kolmandikku eurooplasi, et kliimamuutus on väga tõsine probleem, ja 20% ütles, et see on üsna tõsine probleem. Ühendkuningriigis ütles 51%, et see on väga tõsine probleem, ja 30%, et see on üsna tõsine probleem. See teeb kokku 81%. Ainult 10% eurooplasi arvab, et see ei ole üldse tõsine probleem. Arvamusküsitlused näitavad, et eurooplased peavad kliimamuutust oluliseks ja nad saavad aru. Sellepärast toetavadki kõik selle parlamendi kesksed parteid Kopenhaageni küsimustes nõukogu ja komisjoni ning sellepärast toetasime eelmisel aastal asjaomast õigusaktide paketti.

Eile õhtul hääletasid keskkonnaministri liikmed 55 poolt- ja ühe vastuhäälega Euroopa karmi läbirääkimispositsiooni poolt Kopenhaagenis. Rahastamise poole pealt – see on sel nädalal eriti tähtis teema ja on teada, et täna kohtuvad rahandusministrid – tahame vahendeid, lisavahendeid, mitte topeltarvestust, ja hea valitsemistava struktuure.

Vahel nähakse elu jooksul asju, mis kunagi ei unune. Käisime Fiona Halliga kolm aastat tagasi Põhja-Keenias. Külastasime üht vaeseimat kogukonda ja kohtusime seal karjakasvatusest elatuvate inimestega. Kohtasime seal noori naisi – tüdrukuid, kes pannakse Põhja-Keenias mehele üha nooremalt. Miks? Sest kui Keenias noor naine abiellub, saab tema isa tütre mehele lubamise eest lehmased, mis on sealne maksevahend. Lehmad on Põhja-Keenias kliimamuutuse tõttu muutunud haruldaseks. Me ei tee kunagi vaesuse vastu võitlemise ajalugu, kui me ei tegele kliimamuutusega. Parlamendil on kohustus sellele palvele reageerida.

Marit Paulsen (ALDE). – (SV) Austatud juhataja! Kui võtta arvesse kogu tootmisahel, siis 40% kasvuhoonegaaside heitkogustest tuleb toiduainete tootmisest. Selles kontekstis võiks öelda, et põllumajandus on suur süüdlane. Peame aru saama, et põllumajandus ja metsandus on tõenäoliselt ühed olulisimad valdkonnad, millele tähelepanu pöörata, kui tahame heitkoguste probleemi lahendada. Ent selleks peame meie, rikkad riigid, võtma julgelt kasutusele uue tehnoloogia ja hülutama oma varasemad tavad. Peame oma põllumajanduspoliitikat muutma, et me ei müüks oma üleliigset toodangut liig madalate hindadega arengumaade turgudel. Ehk oleks see üks kasulikemeid meetmeid, mida rakendada Aafrika põllumajanduse jalule aitamisel ja Aafrika naiste vabastamisel.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Austatud juhataja! Lugupeetud nõukogu eesistuja, te tulete ikka siia suurepäraste kõnedega, aga mis on nende tegelik sisu? Arengumaades maa kuivab ja levivad haigused. Kliimapõgenike arv kasvab. Kas te palute neil surmale vastu naeratada?

Te saate seda pessimismi, millele te seal nõukogu aluse panete, muuta, kui annate mõne konkreetse lubaduse. Seega tahaks teada, kas te pakute kliimameetmete jaoks igaks aastaks täiendavat abi 35–40 miljardi euro ulatuses. Kas te jätate tuumaenergia ning süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projektid abist ilma? Kas te olete nõus olulise rohelise tehnoloogia litsentside kohustusliku andmisega vaesematele riikidele? Kas te päästate metsad, olles vastu arengumaades raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate

heitkoguste vähendamise programmi REDD turupõhistest mehhanismidest? Kui te saate seda kõike lubada, saab ka 40protsendiline vähendamine võimalikuks ja me kõik lahkume siit naeratus näol.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Kahjuks ei ole parlamendi seisukoht CO₂ vähendamisega seotud kulukohustuste üleilmses jagunemises tasakaalus. Selle resolutsiooni vastuvõtmisega kahjustame kliimapaketti, mille üle oli väga raske läbi rääkida ja mille kulud kannavad praegu ebavõrdselt Kesk-Euroopa liikmesriigid. Täna väljapakutud lahenduste vastuvõtmine suurendaks ebavõrdsust veelgi. Püüame liikmesriikidele peale suruda norme, mis tapavad nende majanduse, aga riikidelt, kes maailma mastaabis CO₂-heite eest kõige rohkem vastutavad, ei nõua me midagi konkreetset. See on ebaõiglane ega anna tulemusi. Ilma üleilmse proportsionaalsuseta me ainult suurendame Hiina, India ja Brasiilia konkurentsieelist.

Resolutsioonis minnakse veel kaugemale – tahetakse abistada vaeseimaid riike. 330 miljardi euro suurune summa aastani 2020 tähendaks 16,5–40 miljardit eurot selliselt riigilt nagu Poola. See on poliitiline hullumeelsus, mis õõnestab Euroopa Liidus osalemise majanduslikku mõistlikkust. Lisaks ei anna see meetod tulemusi, nagu seda näitavad ettevalmistused Poola piiril asuvast Kaliningradi oblastist elektrienergia eksportimiseks. Kopenhaagenis ei tasu sõlmida kokkulepet, milles CO₂-heite piiramisega seotud kohustused ei jagune üle maailma võrdeliselt.

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU

asepresident

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Tegevuskava kaalumise arengumaade toetamiseks seoses kliimamuutusega on lihtsalt õigluse ja võrdsuse küsimus. Nemad kannatavad kõige rohkem, kuigi pole sellise olukorra tekkele kuigi palju kaasa aidanud. Just sellepärast peame liikuma pelgast tahteavaldusest kaugemale. Tahteavaldusest kaugemale minek näitab, et oleme otsustanud ja võtame selliseid tähtsaid küsimusi nagu rahastamine tõsiselt.

Kui kaugeleulatuv ka meie strateegia ei ole, ei saa meil olla mingit konkreetset poliitikat, kui rahastamisküsimused ei ole selgelt määratletud. Nõukogu räägib 100 miljardist eurost aastaks 2020. Hinnanguid on erinevaid, sealhulgas need, mis mainivad 120 miljardi euro suurust aastavajadust ehk igal aastal, et toetada arengumaid. Seetõttu on meil vaja oma vahendeid, mitte vaid leevendusvahendeid. Seepärast tuleb kindlaks määrata, kuidas seda raha kasutatakse ja kes seda annab. Me peame julgema selle teemaga tegelda ja kaasama kõik sidusrühmad, sealhulgas ka erasektori ja tööstuse. Või loodame, et nad pakuvad selleks kohustuseks ise raha?

Timo Soini (EFD). – (FI) Austatud juhataja! Praegu propageeritava kliimamaksuga kasutab kliimamaffia kergeusklikke roheliste vaadetega poliitikuid sadade miljonite eurode liigutamiseks arenenud riikide maksuvahenditest rahvusvahelistesse ettevõtetesse, kes saavad arengumaadest tohutu kasumi, ning riiklikesse ettevõtetesse arengumaades. Näiteks Hiina saaks oma kohustuste eest ise hoolt kanda, sest see on välisvaluuta reservide seisukohast maailma rikkaim riik.

Soome ja Euroopa Liit peavad päästma oma terasetööstuse, masinaehituse ja metsanduse, nõudes Kopenhaagenis otsust, mis kehtestaks konkreetsete heitkoguste süsteemi, millega saavutada kliimatoodete kliimaeesmärgid, mitte kasutama praegusi eesmärgi, mille aluseks on protsendid ja heitkogustega kauplemine. See on õiglasem valik.

(Aplaus)

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Austatud juhataja! Tahaksin nõukogu ja komisjoni tänada. Täna arutusel olevas teemas on nii kindlaid kui ka ebakindlaid asju.

Esimene kindel asi ehk ühisjoon on see, et arvamused heitkoguste vähendamise ja puhaste energiaallikate kasutamise vajaduse kohta on suuresti lähenemas.

Teine kindel asi on see, et selle probleemiga tuleb tegelda kogu maailma tasandil. Seepärast peavad riigid, kes paiskavad atmosfääri kõige rohkem CO₂, osalema kõikides rahvusvahelistes lepingutes. Suurimad CO₂ tootjad on Ameerika Ühendriigid, Hiina, India ja Brasiilia.

Kolmas kindel asi on see, et Euroopa Liit esitab läbirääkimiseks pakkumise, mis on kohustuslik eesmärkide süsteem – kas 20 või 30%.

Neljas kindel asi on see, et erinevatel põhjustel puuduvad kindlad märgid selle kohta, et peamised CO₂ tootvad riigid on sellise kokkuleppega nõus, ja see on reaalsus.

Kui me reaalsusele otsa vaatame, ei jäägi palju puudu, et olla optimistlik. Pessimism võidab, kui me ei ole kursis reaalsusega. Ainult reaalsust tunnistades saame luua tulemusliku poliitika ja see on optimistlikum poliitika.

Arvan, et kui Euroopa Liit selles asjas ohjad enda kätte haarab, on tal kohustus luua lisameetmed ja teha lisaettepanekud. Siin mainiti Jaapanit ja me peame rääkima sellest, kui edukad on sellised projektid nagu sektoraalse tähelepanu projekt, mis mõjutavad neid tööstusharusid, mis kõige rohkem saastavad. Võrdlusanalüüsi alusel on Jaapanis sellised projektid saavutanud erakordsed eesmärgid. Need on realistlikud kliimamuutusega tegelemise viisid.

Kopenhaagenis on olemas võimalus, aga ainult tõhususeks, mitte ilukõneks, kui võtta aluses reaalsus.

Jo Leinen, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Austatud juhataja! Volinik Olli Rehn kiitis parlamenti tegevuse eest kliimakaitsepaketi loomisel ja meie eesmärk on jätkuvalt kõrgeid sihte seada.

Eile õhtul hääletas keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon 55 poolt- ja ühe vastuhäälega selle poolt, et võtta vastu resolutsioon, milles seatakse Kopenhaageni läbirääkimisteks kõrged eesmärgid. See tulemus näitab, et kliimamuutust eitab ja neist ei ole teadlik kaduvväike osa inimestest siin parlamendis. Nende arvamust tulekski eirata, kuigi nad on oma seisukohtadest siin mitu korda teada andnud, sest enamik kõikide Euroopa Liidu riikide kodanikest nende arvamust ei jaga.

Maa atmosfääri seisukohalt ei ole tähtis, kust CO₂ tuleb. See tähendab, et vaja on üleilmset kokkulepet, kus osalevad kõik riigid, mitte mitut lepingut – üht Ameerika Ühendriikide, üht Euroopa ja üht arengumaadega, nagu väidetakse Bangkokis. See oleks kohutav! Vaja on üleilmset kliimamuutusevastast pakti. See tähendab, et vaja on ka rikaste ja vaeste riikide vahelise solidaarsuse pakti. Seda on juba mitu korda mainitud.

Kliimamuutus annab meile ja ka arengumaadele võimaluse lükata käima vähem CO₂-heidet tekitav areng uue tehnoloogia ja infrastruktuuri ajakohastamise abil. Euroopa peab aitama seda teoks teha. Kui rääkida rahastamisest, siis oleme kinnitanud nõuet, et EL vajab 30 miljardit eurot aastaks 2020 ning me peame töötama välja kestvad ja ettearvatavad rahastamisvahendid. Need ei tohi lihtsalt sõltuda eelarvelistest vahenditest, vaid peab eksisteerima ka teisi rahastamisallikaid.

Tahan veel kord rõhutada, et kaasata tuleb ka meretransport ja lennundus ning muidugi on metsadel ja põllumajandusel oluline osa. Areng ja kliimakaitse ei ole vastandid, vaid need tuleb Kopenhaagenis koos toimima panna.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Austatud juhataja! Kui kõik on öeldud ja tehtud, jääb ainult üks kliimamuutuse lahendus – tehnoloogia. Ainult uus tehnoloogia saab aidata meil oma eluviisi hoida. Aga tehnoloogia väljatöötamine on liiga aeglane ja selle levimine, eelkõige arengumaades, on eriti aeglane. Kliima on üleilmne probleem, aga sellega ei ole tegeldud parimat võimalikku tehnoloogiat jagades. Kyoto protokoll oli selles suhtes täielik läbikukkumine, seega õppigem sellest!

Muidugi peame arvestama intellektuaalomandiga. Eelkõige tuleb sellise arendustegevuse eeslinil olevaid ettevõtteid julgustada ja vastavalt tasustada. Aga neid teadmisi tuleb levitada kiiremini. Selleotstarbeline fond loodi seoses osooniprobleemiga Montréali protokollil alusel ja välja on käidud idee luua mitmepoolne kliimatehnoloogia fond. Kas komisjon ja nõukogu võiksid oma vastavaid seisukohti selgitada?

Lõpetuseks ütlen, et metsade raadamise peatamine on arengumaades eriti tähtis, aga ma saan aru, et Euroopa Liit ei ole metsade rollis üksmeelel, seda eelkõige „tänu” Rootsile, Soomele ja Austriale. Kuidas me saame panna arengumaid metsade raadamist peatama, kui ELil endal on oma metsade suhtes ebamäärane hoiak? Paluksin minister Carlgrenil seda kommenteerida.

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Austatud juhataja! Räägime kliimamuutusest, aga peaksime rääkima inimestest, keda see kõige rohkem mõjutab, nimelt vähim arenenud riikide elanikest. Maldiividel võitlevad inimesed merevee taseme tõusu vastu ja Sudaanis viljakandva maa nimel.

Komisjon eeldab, et turuosalisel teeval olulise panuse kliimamuutusega kohanemisse. Aga kui rääkida kõikide investoritega, kordavad nad üht ja sama: „Jah, me anname raha, aga peamiselt tärkava turumajandusega riikidele. Me ei kavatse investeerida haavatavatesse riikidesse.” On ju need ebastabiilsed turud ja kui rääkida

investeeringisest, siis kliimamuutusega kohanemise projektid on väiksemahulised. Sellistesse asjadesse investorid oma raha ei pane.

Tuleb väga selgelt välja öelda, et avaliku sektori vahendid tuleb anda vähim arenenud riikidele. Maailmapank on selgelt välja öelnud, et asjaomane summa peab olema vähemalt 80 miljardit eurot. ELil on aeg näidata üles tõelisi juhiomadusi ja teha tõsine pakkumine, mitte pakkuda ebamäära 2–15 miljardit eurot. EL peab lihtsalt parlamendist eeskuju võtma ja pakkuma vähemalt 30 miljardit eurot.

James Nicholson (ECR). – Austatud juhataja! Detsembris Kopenhaagenis toimuv kliimamuutuse konverents annab meile ainulaadse võimaluse selle tohutu probleemiga midagi ette võtta. Kui vaadata üleilmse soojenemise tagajärgi, on selge, et arengumaad maksavad rikkamate riikide tekitatud keskkonnakahju eest.

Kliimamuutus ei ole meie ainus keskkonnaprobleem, aga me peame kindlasti sellega Kopenhaagenis midagi ette võtma. ELil on seal võimalus rääkida ühel häälel ja leida lahendusi meid kõiki puudutavale probleemile. Eesmärkide ja säästva arengu saavutamisel peavad oma osa täitma kõik riigid. Arengumaid tuleb toetada ja julgustada, aga neile riikidele seatavad eesmärgid peavad olema reaalsed.

Tean, et on teisi, kes on minust erineval arvamusel, aga ma ei arva, et me võime endale lubada oodata 50, 60 või 70 aastat, et teada saada, kellel oli õigus ja kellel ei olnud. Meil on täna kohustus tegutseda kohe ja teha, mida suudame, kui me siin oleme.

John Stuart Agnew (EFD). – Austatud juhataja! Milline kergendus, et ketsereid enam tuleriidale ei saadeta! Muidu oleks ma praegu suurtes leekides. Aga mu hinges leegitseb siiski vastumeelsus arvamuse suhtes, et kliima muutub inimese tegevuse tagajärjel.

Süsinikdioksiid moodustab meie atmosfäärist vaid 0,038% ja ainult 4% sellest mõjutab inimtegevus. See on taimedele oluline ja asendamatu toitainet. Mida rohkem taimed seda saavad, seda kiiremini nad kasvavad. Selle gaasi puudus oleks palju tõsisem kui üleküllus. Tarbetut ärevust tekitavaid valesid väiteid, mille kohaselt tähendab igasugune süsinikdioksiidi koguse suurenemine merevee taseme märkimisväärset tõusu, kasutavad kohalikud omavalitsused ettekäandena mitte hooldada odavaid puust merekaitseehitisi. Kui need pärast 40 aastat paratamatult ära mädanevad, ei võeta nende parandamiseks midagi ette ja inimesed kaotavad oma kodud. See tekitab rannikuelanikes meeleheite. Kui arvutisimulatsioonide abil ei suudeta ennustada täpselt lähiaja ilma, ei tohi neid mingil juhul kasutada pikaajaliste muutuste ennustamiseks.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Kallid kolleegid! Tahaksin tänada minister Carlgreni ja volinik De Gucht'i tehtud avalduste eest, aga üks asi teeb mulle ikka veel muret. Muretsen sellepärast, et me räägime koguselistest eesmärkidest, mida tuleb täita alles aastaks 2020 ja 2050, aga asjatundjad hoiatavad, et peame hakkama maailmas heitkoguseid vähendama juba aastal 2015. Tahaksin teada, kas komisjon on selle tähtaja kogemata või sihilikult kahe silma vahele jätnud.

Teiseks ütlen seda, et peame Kopenhaagenis jõudma kõikehõlmavale kokkuleppele, milles osalevad kõik riigid. Ei piisa, kui kehtestame need kõrged keskkonnanormid ainult Euroopas, sest see tähendab ainult seda, et suuri heitkoguseid tekitav tehnoloogia läheb maailma teistesse osadesse. Tahaksin väga teada, kuidas komisjon kavatseb läbirääkimistel tõstata küsimuse kohustuse võrdsest jagamisest kõigi arenenud tööstusriikide vahel ja milliseid väiteid ta kavatseb kasutada, et julgustada arenguriike kohustusi võtma. Kuidas kavatsete vältida süsinikdioksiidi leket? Tahaksin väga, et meil oleks käes trumpkaart.

Kolmandaks tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et me ei saa reaalsuse ees silmi kinni pigistada. Peamiseks heiteallikaks on fossiilkütused ja lähimas tulevikus me neid keelustada ei saa. Oodata riikidelt, et nad lihtsalt nii sama heast peast sõest loobuksid, ei ole reaalne. Arenenud riigid seda teha ei kavatse, veel vähem arengumaad. Seetõttu peame pöörama suurt tähelepanu ka rahvusvahelistele läbirääkimistele sellise tehnoloogia väljatöötamise ja kasutamise jätkamise üle, mis võimaldab fossiilkütuste tõhusat kasutamist ilma kasvuhoonetega tekitamata. On veel üks asi, mida Euroopa saab teha kohe – saame suurendada kliimamuutusega seotud rahvusvahelise koostöö jaoks mõeldud seitsmenda raamprogrammi rahastamist.

Matthias Groote (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja, volinik, nõukogu esistuja, kolleegid! Kliimamuutus pakub meile kõneainet palju kauemaks kui finants- ja majanduskriis. Neil on sarnasusi – mõlemad nõuavad palju raha ning Kopenhaagenis räägitakse jõudmisest kokkuleppele kolmandale maailmale ja arengumaadele antavates rahalistes vahendites.

Kopenhaageni konverents peab olema edukas ja meie saame sellele kaasa aidata. Eile olime tublid ja võtsime resolutsiooni keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis suure häälteenamusega vastu. Arvan,

et selle resolutsiooni poolt hääletab ka suur enamus parlamendist ja seeläbi muudame enne Kopenhaagenit poliitilist kliimat. Asjal on sageli psühholoogiline pool ja me peame selle kujundamisele kaasa aitama.

Aga mul on siiski üks konkreetne mure. Oleme siin Euroopa Parlamendis teinud tööd selle nimel, et kaasata heitkogustega kauplemisse ka lennundus, ja lõpuks meil see õnnestus. Seetõttu palun komisjonil ja nõukogul hoolitseda selle eest, et selle teemaga Kopenhaagenis järjekindlalt tegeldaks. Peame saavutama rahvusvahelise kokkuleppe selles, et Kyoto protokollile järgnevas dokumendis käsitletakс nii laevandust kui ka lennundust. Seda sellepärast, et need kaks transpordisektorit kasvavad ebaproportsionaalsel määral ja aitavad seetõttu ka ebavõrdeliselt palju kaasa üleilmsele soojenemisele.

Me ei tohi 2 °C ületada. Siin lõpevad ka finantskriisi ja kliimamuutuse sarnasused. Kui me selle näitaja ületame, oleme tekitanud oma planeedile korvamatut kahju, mis tähendab, et me ei saa seda heaks teha.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Austatud juhataja! Peame vaatama võimalusi, mida võib meile anda kõikehõlmava rahvusvahelise kokkuleppe saavutamine Kopenhaagenis, et me saaksime kliimamuutuse tõhusalt peatada. Liit on võtnud kohustust hoolitseda selle eest, et aastaks 2020 kaetakse 20% meie energiavajadusest taastuvatest allikatest. Euroopa ja minugi kodumaa – Iirimaa – võib uue ja innovatiivse laine- ja tõusu-mööna-tehnoloogia väljatöötamises asuda maailmas juhtkohale.

Selliste tehnoloogiate väljatöötamine on oluline osa meie kliimamuutuse-eesmärkide saavutamise strateegiast. Peame võimalikult palju suurendama rahastamist ELi seitsmenda ja kaheksanda teadus- ja tehnoloogiaalase raamprogrammi kaudu tänasest kuni aastani 2020.

(GA) Investeering rohelisse tehnoloogiasse aitab Euroopas majanduskriisi ajal töökohti luua. Me teame, millised suured raskused meid tabavad, kui me ei täida oma rahvusvahelisi kohustusi. Me teame, millised probleemid meid ootavad. Aga me vaatame neile silma vankumatult ja vastutustundlikult.

Claude Turmes (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Kas te teate, mis on Vene rulett? Kas te olete seda kunagi mänginud? Muidugi mitte, sest võimalus surma või vigastada saada on üks kuuale. Kui Kopenhaageni läbirääkimised ei ole edukad, ei ole meil isegi 50% võimalust päästa see planeet ohtlikust kliimamuutusest.

Miks me oleme selles talumatus olukorras? Oleme sisuliselt kaotanud 20 aastat – 20 aastat suurest Rio de Janeiro konverentsist, 20 aastat on räpased tööstusharud – naftatööstusest söe- ja autotööstuseni – meile kärbsed pähe ajanud. 20 aastat on Ameerika Ühendriikide ja Euroopa parementsentristid teinud rohelistele ja teistele kõrgete eesmärkide nõudmise liiga raskeks.

Seega on järgmisel nädalal Kopenhaagenis toimuv Euroopa tippkohtumine Euroopa parementsentristidele – nõukogu eesistujariigile Rootsil ning Taanile, Prantsusmaale ja Saksamaale, keda juhivad parementsentristid – viimane võimalus käituda vastutustundlikult.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Euroopa Liitu peetakse rahvusvahelisel areenil kliimamuutuse vastase tegevuse teemalise dialoogi edendamise ja CO₂-heite vähendamise poliitika prioriteetide seadmise eestvedajaks. Kopenhaageni konverentsiks valmistudes on Euroopa Liit andnud rohkem lubadusi kui ükski teine piirkond maailmas. Täna ei ole ükski suur tööstusriik – Ameerika Ühendriigid, Jaapan ega Austraalia – esitanud konkreetsete arvnäitajatega teaduslikku ettepanekut, kus on üksikasjalikult juttu abist arengumaadele CO₂-heite vähendamisel ning taastuvaid energiaallikaid kasutava energiatõhusa tehnoloogia väljatöötamise toetamisest.

Euroopa saab olla tõsiseltvõetav läbirääkimistepartner ainult siis, kui esitab realistlikud, saavutatavad ja mõistlikud ettepanekud, mis on rahvusvahelise üksmeele saavutamise lähtepunktiks. Nüüd on Euroopal vaja liitlasi ja toetust oma tehtud ettepanekutele. Sellepärast peame oma lubaduste suurendamisel 20%-lt 30%-le olema ettevaatlikud, sest teised tööstusriigid ei ole näidanud üles tahet seada endale nii kõrgeid eesmärke. Rahaline abi arengumaadele peaks samuti olema realistlik kohustus. See ei tohi olla pelgalt soovide loetelu. See peab olema säästva arengu põhimõttele vastav abi andmise süsteem, mis peaks võimaldama abisaajatel oma tegevust kavandada.

Euroopa kodanike seisukohast on tähtis veel üks asi. Me ei tohiks unustada, et Kopenhaageni tippkohtumise, meie otsuste ja parlamendi ettevalmistustega selleks tippkohtumiseks peab kaasas käima selgelt määratletud süsteem kodanike, ühiskonnaga suhtlemiseks. Me ei taha, et ühiskonna ja ELi institutsioonide vahel tekiks üleilmse soojenemise kohta teabe edastamise süsteemis tõke või lõhe.

Michael Cashman (S&D). – Austatud juhataja! Ma ei tekita palju CO₂ ja teen lühidalt. Hea on näha, et olete kohal, volinik De Gucht. Hea on ka teid siin näha, eesistuja Carlgren.

Jutt aastast 2020 või 2050 ei ole piisav. Meil on vaja üksmeelt ja saavutusi nüüd, sest kliimamuutus seab ohtu vaesuse vähendamisele. On näha, et ametliku arenguabi eelarved nihkuvad arengust kaugemale. See on vastuvõetamatu ja ohustab aastatuhande arengueesmärke, mis tuleb saavutada. Kopenhaagenis tegutsevad 27 riiki kui üks mees kõrgete eesmärkide saavutamise nimel.

Kuulasime siin parlamendis kliimamuutuse eitajaid. Lubage mul öelda vaid järgmist: räägitakse taimedest ja CO₂-st; on metsade raadamine ja kõrbestumine. See tähendab, et mõnes kohas ei ole vett. Seal ei ole puud. Kliimamuutus tapab. Nii lihtne see ongi. Öelgem selgelt välja – liikmesriigid peaksid jätkuvalt andma 0,7% kogurahvatulust arengule ja lisama sellele kasutatavale summale veel kuni 10% ning alles siis võtma kasutusele lisavahendid, mida on vaja kliimamuutuse vastu võitlemiseks ja selle võitmiseks.

Fiona Hall (ALDE). – Austatud juhataja! Mulle teeb muret, et komisjoni arvutused rahvusvahelise kliimarahastamise kohta on vaid silmapete.

Esiteks on komisjon väitnud, et 90% energiatõhususmeetmetest võivad rahastada arengumaad ise. Seda on 30 miljardit eurot aastas. ELis on energiatõhususmeetmete elluviimise suurimaks takistuseks nii valitsustele kui ka üksikisikutele eelrahastamise puudumine. Miks arvab komisjon, et arengumaad suudavad rahastada tõhususmeetmeid ilma eelrahastamiseta, kui ELi liikmesriigid ise on sellega jänni jäänud?

Samuti ei ole realistlik mõte, et rahvusvaheline süsinikdioksiiditurk suudab anda aastas 38 miljardit eurot. Nägime ju, kui aeglaselt ELi heitkogustega kauplemise süsteemi süsinikdioksiiditurk käima läks ja kui halvasti on majanduskriis süsinikdioksiidi hinnale mõjunud. Tõenäoliselt kulub veel kümneid aastaid enne, kui rahvusvaheline süsinikdioksiiditurk korralikult toimima hakkab. Seega on meil vaja nüüd uut lisarahastamise meetet.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Oleme hommikust saati rääkinud, et kliimamuutus tähendab lihtsalt öeldes rohkem kõrbestumist ja põuda, samuti metsade raadamist, looduskatastroofe, nälja ja vaesuse levikut – peamiselt lõunamaades – ning rändevooget.

Kopenhaageni tippkohtumisel peavad maailma riigid otsima pühendunult tasakaalu nelja tähtsa eesmärgi vahel, millest esimesel kohal on muidugi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, aga samuti ei tohi takistada majandust, tuleb tõkestada keskkonnaalast dumpingut ja edendada Euroopa uut tehnoloogiat.

Et me peame arvestama vaeseimate riikidega, tahaksin selle teemaga seoses juhtida teie tähelepanu arenguriikidele, eelkõige kõige rohkem arenenud arengumaadele. Sellistest riikidest rahvusvahelistes tekstides ei räägita ja nad kuuluvad ikkagi arengumaade kategooriasse. Seetõttu ei peeta neid riikideks, kellel on kohustus aidata kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele, hoolimata sellest, et nad on ühed suurimad süsinikutarbijad. Muidugi mõtlen ma siin Hiinat, Indiat ja Brasiiliat, kes kindlasti peavad võtma Kopenhaagenis kohustuse saavutada samad eesmärgid nagu tööstusriigid, sest rangelt võttes ei ole nad kaugeltki mitte teiste arengumaade sarnased.

CO₂ vähendamise kohustused peavad olema jagatud võimalikult õiglaselt. Peame välistama igasuguse konkurentsimoootuse. Need läbirääkimised peavad samuti olema võimaluseks ergutada uue tehnoloogia kasutussevõtmist ning võimaldada oluliste investeeringute tegemist teadus- ja arendustegevusse.

Peame Kopenhaagenis looma tingimused vastastikustel huvidel põhineva riikidevahelise säästva kaubanduse jaoks. See on hädavajalik. Edu tähendab seda, et edendatakse tehnoloogia levikut vähim arenenud riikides ning vastutasuks tunnustavad nad intellektuaalomandiõigusi ja avavad oma turud sellisele tehnoloogiale.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Kaks suurimat kriisi maailmas on vaesus ja kliimamuutuse mõju. Need kaks kriisi on tulevikus teineteisega veelgi rohkem seotud ja muutuvad iga päevaga üha laastavamaks.

Praegu on vaeseid inimesi palju rohkem, kümneid miljoneid rohkem kui aasta tagasi. Praegu on kliimamuutuse mõju palju tõsisem ja tugevam kui kunagi varem.

Kopenhaageni kohtumiseni on poolteist kuud – vaid mõni nädal. Peame Kopenhaagenis tegema suuri jõupingutusi. Peame pöörama rohkem tähelepanu kliimamuutuse vastu võitlemisele, aga mitte kasutama selleks arenguabi ega hariduse või tervishoiu vahendeid.

Arengumaadel on vaja mõlemat liiki vahendeid. Seepärast peame andma rohkem kui 0,7% RKTst. Seda rääkisid paljud riigipead hiljuti toimunud ÜRO kohtumisel. Nii rääkis Hispaania valitsusjuht.

Peter Liese (PPE). – (DE) Austatud juhataja, volinik, head kolleegid! Paar päeva tagasi Brüsselis toimunud kohtumisel, kus osalesid tervishoiuvolinik Androulla Vassiliou ja meditsiiniekspertid kogu Euroopast, räägiti tervishoiust ja kliimamuutusest. See oli väga informatiivne üritus, mis kandis pealkirja „Planeedi tervise retsept”. Euroopa Arstide Alalise Komitee esimees esitas väga hea võrdluse – patsient, kelleks on planeet Maa, on nagu raske haiguse käes vaevlev inimene. Mida hiljem sekkuda, seda vaevarikam on ravi ja mingil hetkel on ravi juba hiljaks jäänud. Siis on patsiendi kahjustused ravimatud. Seepärast peame patsiendi Maa heaks tegutsema kiiresti ja otsustavalt. Loodan, et oleme kõik selles ühel meelel.

Samavõrd tõsi on see, et kliimamuutus puudutab kõiki – iga riiki maailmas ja Euroopa iga majandusharu. Mulle hakkab silma tasakaalu puudumine – paneme Euroopa heitkogustega kauplemise tavaosalejatele väga raske koorma, aga nemad toodavad alla 50% Euroopa Liidu heitkogustest. Seetõttu on selle koorma kandmiseks vaja rohkem õlgu – nii me eile õhtul otsustasime. Samuti kiitsime heaks muudatusettepanekud 198–202 lennunduse – nagu mainis Matthias Groote – ja meretranspordi kaasamise kohta. Võib-olla peaks seda paremini kavandama ja neid eristama, aga see on liikumine õiges suunas. Komisjon ja nõukogu peavad lõpuks ometi sellega rohkem tegelema hakkama. ELi tippkohtumisel enne Pittsburghi ja samuti isegi Pittsburghis ei tehtud selles valdkonnas mingeid edusamme. Nõukogu ja komisjon peavad sellega seoses rohkem ära tegema.

Lõpetuseks lisan veel ühe asja. Ka teised maailma piirkonnad peavad tegema rohkem. Mul on hea meel, et Barack Obama sai Nobeli rahupreemia, aga kui ta Kopenhaagenisse ei tule ega tee korralikku ettepanekut, kaotab ta tõsiseltvõetavuse, ja seetõttu peab ta Kopenhaagenis midagi lubama.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Arengumaad on kliimamuutusele kaasa aidanud kõikidest vähem. Ent samas on selle tagajärjed kõige rängemad just neis. Aafrikas peavad miljonid inimesed aastast aastasse käima vee, toidu ja toiduvalmistamise küttepuude leidmiseks üha kaugemal. Need inimesed sõltuvad looduslike ökosüsteemide pakutavast ja pole kliimamuutusele kuidagi kaasa aidanud.

Need ökosüsteemid, nagu Aafrika metsad, hoiavad endas kolm korda nii palju süsinikdioksiidi, kui nad on atmosfääri paisanud, ja kolm korda nii palju süsinikdioksiidi, kui seda praegu atmosfääris on, ning nad neelavad poole meie poolt igal aastal atmosfääri paisatud süsinikdioksiidist. Seepärast peab metsade kaitsmine ja laiendamine looduslike protsesside alusel ja ilma kaubanduslike kavatsusteta olema meie poliitika ülim prioriteet, seda nii selleks, et võidelda kliimamuutusega, kui ka selleks, et arengumaad ja arenenud riigid sellega kohaneksid.

Theodoros Skylakakis (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Tahaksin esitada oma seisukoha ühe konkreetse, aga väga olulise teema – laevanduse – kohta seoses Kopenhaageni kohtumise ja arengumaadega. Tahan öelda kahte asja: laevanduse ja lennunduse käsitlemine sarnasena oleks suur viga. Laevandus on kõige tõhusam ja keskkonnahoidlikum transpordiliik, aga lennundus peaaegu kõige hullem. Seepärast tuleb laevanduse jaoks seada sellised eesmärgid, mis on õiglasel võrreldes eelkõige maanteeveoga, mis on laevanduse konkurent, aga palju saastavam. Kui rünnata laevandust maanteeveoga võrreldes ebaproportsionaalselt, kahjustame ebavõrdeliselt arengumaade majanduse tuuma, sest arengumaad tegelevad peamiselt toormaterjalide, põllumajandustoodete ja tööstusega, mille puhul kasutatakse peamiselt laevandust, aga meie majandus põhineb peamiselt teenindusel.

Ei tea, kas me suudame veenda arengumaid oma kavatsuste headuses, kui teeme ettepaneku, et toetame kliimamuutusevastaseid püüdlusi rahaga, mille võtame ebaproportsionaalselt laevandusest ja mis SKT protsenti arvestades koormab arengumaid rohkem kui arenenud riike.

Saanud teada, et Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon keeldus eile toetamast arutelu laevanduse ja maismaatranspordi eesmärkide korrelatsiooni viimise üle, tekib mul ka küsimus, kas sõitmine Euroopa kiirteel luksusautos 180 km/h on keskkonnasäästlikum kui toidu ja toormaterjalide vedamine planeedi majanduse heaks.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Austatud juhataja, nõukogu eesistuja, komisjoni president! Meie ees on väljakutse inimkonnale, tulevastele põlvedele. Et seda vastu võtta, tuleb Kopenhaagenis luua tingimused üleilmseks kokkuleppeks, üheks lepinguks, sest nagu keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni esimees Jo Leinen enne ütles, on vaja üleilmset liitu, kus osalevad nii tööstusriigid kui ka tõrjamaajandusega riigid.

Täna kutsume oma aruteluga, aga ka parlamendi resolutsiooni koostamisega, Euroopa Liitu üles hoidma oma eestvedajarolli selles vajalikus kliimamuutuse vastu võitlemise poliitikas. Ärgem unustagem, et tõsiseltvõetavuse säilitamiseks peame rääkima ühel häälel.

Jah, peame Kopenhaagenis jõudma kokkuleppele piirata üleilmse keskmise temperatuuri tõusu nii palju, et see ei ületaks tööstusajastu eelset taset üle kahe kraadi. Jah, peame sõlmima Kopenhaagenis kokkuleppe, hoolitsemaks koos selle eest, et aastaks 2020 on kasvuhoonegaaside heitkogused 30% väiksemad kui aastal 1990. Ent sellest ei piisa. Vajalik ei ole mitte ainult heitkoguste vähendamine arenenud riikide poolt, vaid arengumaad peavad eesmärkide saavutamisele ka kaasa aitama.

Järelkult peavad tööstusriigid andma arenguriikidele piisavat pikaajalist ja ennustatavat rahalist ja tehnilist abi, mis julgustaks neid võtma kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohustust. Samuti peab Kopenhaageni konverents võimaldama arenguriikidel liikuda vähem süsinikdioksiidi tekitavate mudelite poole.

Seetõttu sooviksin rääkida kahest asjast, mis on minu arvates meie tuleviku seisukohalt vajalikud. Esiteks finantstehingute maksustamisel põhineva rahvusvahelise rahastamise loomine üleilmse soojenemise vastu võitlemiseks ja teiseks on minu arvates vajalik Euroopa piiridel kehtestada maksukorreksioon, mis oleks suunatud sisseveetavatele kaupadele, mis on toodetud keskkonnakaitsele vähimatki tähelepanu pööramata. See maksukorreksioon oleks seotud lepingulise kohustusega maksta lõunamaadele tagasi süsinikdioksiidimaks, mida nii Euroopa piiridel kogutaks ja mida kasutataks sellistesse vahenditesse investeerimiseks, mida need riigid vajavad üleilmse soojenemise vastu võitlemiseks.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Nagu viimasel G20 tippkohtumisel, mis andis Euroopale võimaluse olla eestvedaja uue majanduskorra loomisel maailmas, on Euroopal detsembris Kopenhaagenis toimuval konverentsil taas kord vastutus, aga eelkõige kohustus näidata teistele maailma riikidele teed.

Vastupidi äsjaöeldule, eelkõige mõne meie Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni liikme poolt, on Euroopa hakanud täitma oma keskkonnakaitsekohustusi, kuna 2008. aasta detsembris võeti vastu kliimamuutuse ja energiapakett. See pakett andis Euroopale vajaliku legitiimsuse suunata läbirääkimisi kaugeleulatuvate, praktiliste ja üleilmsete kliimamuutuse vastaste meetmete määramise poole.

Kopenhaagenis tuleb jõuda kokkuleppele, mille aluseks on ühise, aga erineva vastutuse põhimõte. Täpsemalt väljendudes, nagu Françoise Grossetête just ütles, on meie, tööstusriikide teha, kas meie partneritel, arenguriikidel, on vahendeid meist eeskju võtta ja pürgida kliimamuutuse vastases võitluses kõrgete eesmärkide poole.

Samuti peame olema eeskujuks, eeskätt sellega, et võtame endale kohustuse luua silmapaistev programm, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2050. aastaks 80%. Äsja just öeldi, et sellest ei piisa, aga see on juba hea algus. Samal ajal peame looma tingimused, mis aitavad arengumaadel osaleda selles üleilmses jõupingutuses koos meiega.

Meil on kohustus, aga samuti on meil kohustused arengumaade ees. Lihtne tõsiasi on see, et meil on ühine ülesanne, millega toimetulekuks on vaja kõigi osalust. Aga nagu me teame, ei ole meie kõigi võimed ega ajalugu ühesugused. Seetõttu peab Kopenhaageni kohtumine olema edukas, aga see edu tuleb saavutada tõelise pühendumuse abil, mis on enam kui pelk kohustusevõtt. Euroopa Liitu hinnatakse selle pühendumuse ja kohustusevõtu alusel.

Kui Kopenhaagenis ei saavutata seda, et meie rahvusvahelised partnerid võtavad kindlad ühiskohustused konkreetseid meetmeid rakendada, peame siin Euroopas kehtestama oma piiridel süsinikdioksiidimaksu, nagu eelkõneleja just ütles. See on ainus viis end kuuldavaks teha ja hoolitseda selle eest, et meie võetud õiglasel kohustusel oleks mõtet. Euroopa peab hoolitsema selle eest, et see sõnum oleks selgelt kuuldav.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Seitse nädalat enne Kopenhaageni tippkohtumist on meie jaoks põhimure see, kas me suudame jõuda kokkuleppele selles, kuidas üleilmselt rahastada arengumaade rakendatavat kliimamuutuse leevendamise poliitikat. Euroopa on astunud olulisi samme, määratledes rahastamisallikad ja rahastamise korraldamise, aga nüüd on meil aeg veenda teisi arenenud riike täitma enda osa kohustusest, unustamata samas seda, et arengumaade toetamine kliimamuutuse vastu võitlemisel annab ka võimaluse võidelda ebavõrdsusega ning vähendada lõhet arenenud ja arenguriikide vahel.

Ühte asja ei tohi me samuti unustada, eelkõige siin, Euroopa Liidus. Oleme loomas uut põgenikeklassi – kliimapõgenikud, kellele ei pakuta praegu kaitset ühegi rahvusvahelise konventsiooni alusel, mistõttu pole neil mingeid õigusi. Selle õigusaugu kaotamine ja kliimapõgenike märkimisväärne abistamine on rahvusvahelise kogukonna peamine ülesanne, mille täitmises peab Euroopa Liit olema eesliinil.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Austatud juhataja, minister, volinik! Euroopa Liit peab jätkuvalt suunama rahvusvahelisi läbirääkimisi selle poole, et saavutada Kopenhaagenis kõrgete eesmärkidega

kokkulepe. Kokkuleppe aluseks peab olema jagatud, aga erinev vastutus. Seda põhimõtet tuleb kohaldada võrdselt ka arengumaadele, aga igaüks neist vajab oma konkreetsele olukorrale sobivaid meetmeid, sest nad on väga erinevatel arengutasanditel ja erinevas seisus. Kõik arengumaad, välja arvatud vähim arenenud, peavad võtma vastu vähem CO₂-heidet tekitava arengu strateegiad.

Arengumaadel on heitkoguste vähendamiseks ja kliimamuutuse mõjuga kohanemiseks vaja umbes 100 miljardit eurot. Osa rahast tuleb erasektorist, aga vaja on ka rahvusvahelise avaliku sektori vahendeid lisaks arenguabile. Et jõuda Kopenhaagenis kokkuleppele, on ülitähtis panna paika, kuidas see rahastamissüsteem on üles ehitatud, samuti see, kust see raha tuleb ja kui palju seda on.

Teisalt tuleks muuta Kyoto protokollis sätestatud puhta arengu mehhanismi nii, et punkte saaksid ainult need projektid, mis võimaldavad lisavähendamist. Majanduslikult rohkem arenenud arengumaad ja konkurentsivõimelisemad majandusharud tuleks sellest mehhanismist järk-järgult välja jätta, et see saaks keskenduda ainult vaesematele maadele, eelkõige Aafrikas.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Euroopa Liit on meie planeeti ähvardavate ohtude vastu võitlemisega eeskujuks teistele mandritele. See tugevdab ka võitlust kliimamuutuse vastu. Euroopa Liit on valmis olema eestvedaja ka tulevikus, aga selles võitluses peavad kaasa lööma kõik riigid, kes Kopenhaageni konverentsil osalevad.

Arengumaadele on vaja lisaabi. Nende (nt Brasiilia, Venemaa, India ja Hiina) majanduskasvu aluseks peab olema roheline tehnoloogia. Rohkem tähelepanu tuleb pöörata kõige ajakohasema tehnoloogia ja teadmiste levitamisele. EL peaks olema hea eeskuju, mitte ainult heitkoguste vähendamise kohustuste võtmisega, vaid ka taastuvenergia edendamise ja energiatõhususe suurendamisega.

Ärgem unustagem, et ka Euroopa Liidus on suur lõhe uut tehnoloogiat edukalt rakendavate ja energiat säästvate riikide ning mahajääjate vahel. Peaksime ühiselt püüdma seda lõhet kaotada ja see oleks taas hea eeskuju teistele.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Austatud juhataja! Vaja on tunnistada teatud tõsiasi. Esiteks ei ole meie kliimaalased jõupingutused seni vilja kandnud. Strateegia on osutunud edutuks, sest nii absoluutsed kui ka suhtelised heitkogused on suurenenud. Vastupidi ootustele on üleilmne süsinikuheitemäär ainult kasvanud, samal ajal kui sellesse valdkonda on tegelikult tehtud rahvusvahelisi investeeringuid. Kyoto protokollit ratifitseerinud riikide heitkogused toodangutonna kohta ei ole vähenenud rohkem kui sellest kokkuleppest välja jäänud riikides. Meie leping on halb ning see tuleb asendada parema, laiahaardelisema, tulemuslikuma ja kaugeleulatuvamaga.

Teiseks tuleb öelda, et me teame vähem, kui mõni aeg tagasi arvasime. Kuigi heitkogused on suurenenud rohkem, kui ennustati, ei ole temperatuur heitkoguste kasvuga loogiliselt kaasa läinud. Selle tõus on peatunud ja tulevasteks aastateks ennustatakse üleilmse kliimajahenemise jätkumist. Järelduste tegemiseks on ajavahemik siiski liiga lühike, et võiksime varasema soojenemistrendi unustada. See üldsuses segadust tekitav teave ei tähenda seega seda, et me ei peaks enam kliimamuutuse pärast muretsema, vaid seda, et vaja on rohkem teadusuuringuid. Järelkult peavad heitkogused olema mõistlikkuse piirides igal juhul, olenemata sellest, kas kliima soojeneb kiiresti või ei. Selle lähtepunktiks peaksid olema ÜRO aastatuhande arengueesmärkide aruandes kirjeldatud säästva arengu ideed. Selles mitte ainult ei käsitleta põhjalikult süsinikuteemat, vaid see moodustab ka laiahaardelise kliimapoliitika.

Kolmandaks elame praegu majanduskriisis, mistõttu on meil kohustused oma kodanike ees. Meie teod peavad olema targad ja mõjusad. Maailm ei saa endale lubada halba kliimakokkulepet. Kyoto vead ei tohi jätkuda. Meil ei ole vaja kokkulepet, milles rahuldutakse vaid heitkoguste ühest kohast teise viimisega ilma neid tegelikult vähendamata. Et kliimapoliitika aluseks olevad kriteeriumid on praegu seotud tootmise, mitte tarbimise heitkogustega, saab probleemi põhjust nihutada mujale. Sellest tulenevat süsinikdioksiidi leket arvestades on isegi võimalik see, et kohaliku tasandi heitkogused küll vähenevad, aga üleilmsed kogused suurenevad. Selle asemel on meil vaja tohutuid investeeringuid süsinikukasutuse vähendamisse ja tehnoloogiasse, mis vähendab heitkoguseid. Saastav tootmine ei tohiks olla võimalik mitte kusagil. Me ei tohi tekitada õigusauke, kuigi ELi heitkogustega kauplemine just seda ongi!

Ivari Padar (S&D). – (ET) Austatud president! Ambitsioonikad kliimateetmed aitaksid kaasa praeguse majanduskriisi lahendamisele uute töökohtade loomise ja kasvava majandustegevuse kaudu. Ka Rahvusvaheline Energiaagentuur peab kokkulepet Kopenhaagenis vajalikuks kriisi tõttu viivitunud investeeringute suunamiseks keskkonnasäästliku energiaspektori investeeringutesse.

Näen siin ka võimalusi oma koduriigi Eesti jaoks. Vajame ulatuslikku energiasäästuprogrammi ja ambitsioonikat ning pikaajalist lähenemist taastuvenergia vallas. Ent sellega ei tuleks piirduda. Peaksime ümber vaatama oma transpordi- ja logistikakorralduse, võtma kasutusele keskkonnasõbralikud ehitusmaterjalid ja -tehnoloogiad, vähendama tööstuse materjalikulu ning kemikaalide kasutamist, korraldama ümber pakendamise viisid jaekaubanduses ja arendama mahepõllumajandust.

Need ja paljud teised lahendused on olulisteks kasvusektoriteks tulevikus. Paljud uutest lahendustest nõuavad meie teadlaste jõupingutusi, mõned ainult loovamat lähenemist meie endi poolt.

Elisabetta Gardini (PPE). – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Panin tähele, et mitu korda mainiti keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis eile toimunud hääletust.

Ent tahaksin selgelt välja öelda, et mitte kõike ei saa ühe äärmusliku ideoloogilise seisukoha arvele panna. Kuulsime kolleegide arvamusi, mis on väga mitmekesised, palju nüansirikkamad, mõistlikumad, ja seetõttu arvan, et kuna need kajastavad reaalsust paremini, annavad need suurema tõenäosusega ka reaalseid tulemusi.

Teadus ei ole mingi püha lehm. Ekslikult võeti nii ideoloogiliselt välja üks teema, lahendusi ei pakutud ja see viis katastroofini. Euroopa peaks olema vigade mittekordamise asjatundja, isegi siis, kui need on erineva kujuga ja pealtnäha palju sõbralikuma nimetuse all. Pean juhtima tähelepanu sellele, et heitkogustega kauplemise direktiivis on täpselt kirjas, et komisjon peab konverentsi tulemuse alusel hindama Euroopa Liidu heade kavatsustega valitud teed.

Muidugi peame konverentsile minema tugeva positsiooni ja selgete ideedega, aga samuti eesmärgiga jagada oma jõupingutused õiglaselt eelkõige kõikide tööstusriikide vahel, kes peavad võtma samaväärsed heitkoguste vähendamise eesmärgid. Samuti peame mees pidama seda, mida Françoise Grossetête nii hästi ütles, nimelt seda, et me ei saa enam arengumaid selgelt eristada: osa riike on tõesti arengumaad, aga osa tärnanud turumajandusega riigid, nagu seda on India, Hiina ja Brasiilia. Ka need riigid peavad kohustusi omal jõul täitma.

Kui Kopenhaagenis tasakaalus tulemust ei saavutata, soovitan mina tungivalt, et Euroopa Liit kannaks jätkuvalt hoolt selle eest, et saastekvoote antakse ohustatud majandusharudele tasuta, nagu sätestatud direktiivis 2003/87/EÜ. Need on tähtsad küsimused. Tahame, et Kyoto protokoll oleks keskkonna seisukohast endiselt oluline, ja eelkõige tahame, et Euroopa ettevõtete arvel ei loodaks finantsmulli.

Vincent Peillon (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Nagu kolleegid täna hommikul mitu korda on öelnud, võib arengumaade üleilmse soojenemise vastase võitluse rahastamise probleem Kopenhaageni tippkohtumise nurjata, kuigi meie kõik loodame selle edukusele.

Nagu me teame, on need riigid ju üleilmse soojenemise peamised ohvrid, kuid selle tekkes ei ole nad süüdi. Tööstusriigid on andnud olulist finantsabi. Praegu on see ebapiisav ja väljakuulutatud summadest ei peeta ka kinni. See kohustab meid leidma uusi rahastamisallikaid.

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon tunnistas arengukomisjoni eeskujul, et nüüd on vaja kaaluda Tobini maksu sarnase maksu kehtestamist finantstehingutele. See 0,01% maks spekulatiivsetelt tehingutelt tooks aastas sisse 100 miljardit USA dollarit; teisisõnu, summa, mida on hinnanguliselt vaja aastaks 2020 üleilmse soojenemise vastu võitlemiseks arengumaades.

Seetõttu on parlament teatud riikide poliitiliste liidrite eeskujul hakanud täitma oma kohustust. Tahaksin teada nõukogu ja komisjoni seisukohta ning seda, kas nad meid selles küsimuses toetavad.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Lugupeetud juhataja! Maailmas on praegu kolm suurt kriisi: finants-, tööhõive- ja kliimakriis. Lahendused, mille me koos välja mõtleme, peavad olema kõigi nende kolme kriisi jaoks. Meie ettevõtted seisavad silmitsi suurte katsumustega, aga on ka suuri võimalusi luua uusi töökohti ja tegelda erinevate sotsiaalsete kriisidega. Kui läbirääkimiste juhid teevad õigeid ja piisavalt karme otsuseid, mida kohaldatakse õigesti, võib maailma majandus elavneda ja tekkida uus keskkonnasäästlik majandus.

Kogu maailma inimesed ootavad Kopenhaageni konverentsilt jõulisi meetmeid. Me ei tohi unustada, et Ameerika Ühendriigid tahavad turupõhiseid lahendusi, Euroopa tahab õigusaktidele tuginevaid lahendusi ning Hiina tahab lahendada oma sotsiaalsed probleemid. Ka Euroopas järgitakse erinevaid põhimõtteid. Euroopa Parlamendis on inimesi, kes tahavad seada eesmärgi nii kõrgele, et Kopenhaagenis oleks võimatu lahendust leida, aga teised jällegi tahavad ainult vabatahtlikke lahendusi.

Keskkonnahoidlik liberaalne turumajandus on meie tulevik. Peame hoolitsema selle eest, et tarbijad saaksid teadmiste ja läbipaistvuse abil kasutada turul oma jõudu.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Metsade raadamine, millele on siin arutus sageli vihjatud, on muidugi midagi, mis puudutab eelkõige arengumaid. Ent enne nende riikide süüdistamist peame tunnistama, et see katab teatud ellujäämisvajadused.

Tahaksin tänases arutlus mainida ühe hiljuti tehtud uuringu tulemusi, mis näitavad, et peaaegu poolel maailma põllumajanduslikust maast on vähemalt 10% metsa. See metsaga kaetud põllumajanduslik maa on kokku kaks korda nii suur kui Amazonase vihmamets. Arvan, et see paneb meid mõistma, kui väärtuslik see mets on. On ütlematagi selge, et põllumajandustootjad püüavad seda rohkem kaitsta, kui neile selleks piisavaid vahendeid antakse.

Veel üks asi, millega võiks arvestada, on soodustada selliste kihiliste põllu- ja metsasüsteemide kasutamist, kus põllukultuurid kasvavad koos puudega. Sellised põllukultuurid, mis on monokultuuridest vähem elujõulised, hüljatakse sageli. Arvan, et igasugune lahendus, mille eesmärk on metsade raadamise vältimine, peab hõlmama süsteemi, millega maksta hüvitisi põllumajandustootjatele, sh selliseid kihilisi põllukultuure kasvatavatele Euroopa põllumajandustootjatele.

Judith A. Merkies (S&D). – Austatud juhataja! Õnnestumine või läbikukkumine – selles on küsimus. Mainitud on juba kõiki liiki kriise, aga üleilmse soojenemise kõrval on üks neist ununenud. See on avalikkuse poolt poliitika usaldamise kriis.

Olen Andreas Carlgreniga nõus. Ärgem tehkem sellest iludusvõistlust, et kes on rohkem või vähem ambitsioonikas, realistlik või maksevalmis. Meil on vaja selgust neljas asjas, sest kaalul on liiga palju. Vaja on selget ja kaugeleulatuvat poliitilist seisukohta, selget kohustusevõttu, selget teed ja ajakava ning selgust rahalises abis. Kui Kopenhaageni konverents ei ole täielikult edukas, ärgem tehkem tarbetut hädakisa ja hakakem üksteist süüdistama, vaid pangem paika selge protsess ja ajakava, et tulemuseni jõuda. Näidakem, et oleme usaldusväärsed ja vastutustundlikud, seda nii eesmärkide seadmises kui ka õiglase finantsperspektiivi koostamises.

Graham Watson (ALDE). – Austatud juhataja! Räägime palju pooluste jääkatte sulamisest, aga lisaks põhja- ja lõunapoolusele on ka nn kolmas poolus – Himaalaja jääkate ja sealsed liustikud, mis varustavad veega Hiinas, Indias ja mujal seal mandriosas umbes kaht miljardit inimest. See moodustab peaaegu kolmandiku maakera elanikkonnast.

Need liustikud taanduvad kiiresti, sest sinna koguneb tamm, mille on tekitanud peamiselt tööstus, aga ka fossiilkütusega töötavad generaatorid, mida kasutatakse põllumajanduses, ning see jätab miljardid inimesed ilma nii joogi- kui ka kastmisveest. Euroopa Liit peab tunnistama, et kasutatava tehnika kvaliteedi parandamiseks ja selle saastavuse vähendamiseks on vaja abi.

Arvan, et see tuleks panna Kopenhaageni konverentsi päevakorda, ent see peaks olema ka Euroopa Liidu ja India tulevase tippkohtumise ning teiste asjaomaste riikidega toimuvate tippkohtumiste päevakorras. Kui me neid ei aita, ei suuda me ära hoida Himaalaja liustike sulamist ega tõsiseid probleeme, mis puudutavad elanikkonna kolmandiku varustamist veega.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Elame mitmekesise kliimaga planeedil. Ent üks tegur mõjutab seda kõike ja see on kliimamuutus. Reaalsus näitab, et selle muutuse mõju ei tunne riigipiire ega geograafilisi piirkondi. Igati meid puudutab see erinevalt – kas üleujutuse, põua, tulekahju või võimsa tormi kujul.

Nende loodusõnnetuste peamine põhjus on ilmselgelt teatud tegevusharude ohjeldamatu kasv, mille tagajärjeks on süsinikdioksiidi heitkoguste suurenemine ja üleilmne soojenemine. Praeguse statistika kohaselt on süsinikdioksiidi heitkogused inimese kohta arenenud riikides sadu kordi suuremad kui arenguriikides.

Praegust olukorda arvestades pean oma kohuseks esitada retooriline küsimus. Kas ei ole mitte meie kohustus toetada arengumaid algatuste ja tehnoloogiaga, et hoida meie planeet puhas? Arvan, et vastus on ilmselge. Seega ei tohi me konkreetsete meetmete vastuvõtmisega enda ja tulevaste põlvkondade nimel kuidagi viivitada.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Austatud juhataja! Väga tähtis on minna üle vähem CO₂-heidet tekitavasse maailma õiglaselt ja samuti on tähtis see, et meil oleks elujõuline poliitika, sest turul ei ole kunagi aega õigluse jaoks. Sellepärast ongi Kopenhaageni kohtumine oluline.

Oleksin tahtnud, et minister Carlgren oleks asju rohkem tähtsuse järjekorda seadnud. Te seadsite prioriteediks kõik ja seetõttu ei olnud tegelikult prioriteet miski.

Minu arvates peaks kliimapolitikal olema ka oluline osa sissetuleku jaotumise mõjudes. Kuidas me saame Euroopas kergendada madala sissetulekuga perede kohanemist? Kas ükski Euroopa riik ei ole sellele veel mõelnud? Näiteks saaks tõukefondide paindlikuma kasutamisega edendada keskkonnahoidlikke struktuurimuutusi. Maailma päästmisest ei piisa, peame päästma ka seal elavad inimesed.

András Gyürk (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Kopenhaageni kliimakonverentsi üks olulisimaid teemasid võiks olla metsade haldamine. Ei ole juhus, et metsade raadamise tagajärjel koguneb õhku rohkem kahjulike gaase, kui neid tekitab näiteks transport. Suutmatust seda olukorda lahendada näitab asjaolu, et hinnanguliselt toimub 40% raietest maailmas ebaseaduslikult.

Raiest rääkides mõtleme eelkõige troopilistele metsadele, aga meil pole vaja kodust nii kaugele minna. Hiljuti avaldatud uuringu kohaselt on üks kolmandik Ungaris kasutatavast puudest langetatud ebaseaduslikult. Et selles valdkonnas sanktsioone ei ole, varjab taastuvate energiaallikate osakaalu suurenemine tegelikult puude osaliselt ebaseaduslikku põletamist ja langetamist. Eelkirjeldatu tõttu peame karmistama metsade säästva majandamise õigusakte. Kopenhaageni kliimakonverents võib olla võimalus muuta metsade haldamine kliimakaitse süsteemide lahutamatuks osaks.

Mairead McGuinness (PPE). – Lugupeetud juhataja! Selles arutelu kliimamuutuse üle tuleks mainida ka toiduga varustatust, eelkõige arengumaades. Väga rakse on paluda inimestel mõelda kliimamuutuse leevendamisele, kui nende põhivajadus toidu järele ei ole rahuldatud. Peame andma neile võimaluse kasutada toidu säästlikuks tootmiseks ja kliimamuutusega tegelemiseks parimat olemasolevat tehnoloogiat, mis ei kahjusta keskkonda.

Minu mure puudutab Maailma Kaubandusorganisatsiooni ja põllumajanduskokkulepet, kus ei arvestata näiteks Brasiilia metsade raadamise mõju seoses sealt Euroopa Liidu tarnitava veiseliha tootmisega. Need on väga keerulised teemad. Võime ühes kohas probleemi lahendada, aga tekitada selle mujale. On selge, et vaja on üleilmset kokkulepet, mis käsitleb kliimamuutust, aga vaja on tunnistada toiduga varustatuse suur tähtsust.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Tõendid ei näita mitte seda, et CO₂ koguse suurenemine põhjustab temperatuuri tõusu, vaid vastupidi. Aga muidugi ei tohi me lasta faktidel head lugu ära rikkuda!

Aga mööname hetkeks, et inimeste tekitatud heitkogused on erinevatel põhjustel halvad. Miks siis toetab Briti Tööpartei agressiivseid ja ebaseaduslikke sõdu, mis mitte ainult ei tapa britte, iraaklasi, afgaane ja tulevikus ka iraanlasi, vaid suurendavad ka tohutult üleilmseid heitkoguseid?

Edite Estrela (S&D). – (PT) Kopenhaageni konverents on suurepärane võimalus sõlmida üleilmne kokkulepe enne, kui on liiga hilja. Ameerika Ühendriikidel on lõpuks ometi valitsus, kes tahab leida lahendusi, ja ka teistest riikidest, nagu näiteks Jaapanist, on kuulda positiivseid signaale. Aga kliimamuutusele on vaja uut lähenemisviisi, milles arvestatakse selle muutuse mõju julgeolekule, majanduse elavnemisele, sisserändele ja isegi terrorismivastasele võitlusele. Samuti ei tohi me unustada, et kliimamuutus nõuab teaduse, tehnoloogia ja majanduse jõupingutusi.

Peamine takistus Kopenhaagenis kokkuleppele jõudmisel on rahastamisküsimus. Kokkuleppele ei saa jõuda, kui ei ole loodud rahastamisvahendit arengumaade jaoks. Härra volinik! Lisaks tuleb rõhutada, et praegusest rahastamisest ei piisa. Arenenud riigid peavad olema eeskujuks, seades heitkoguste vähendamiseks kõrge eesmärgi, milleks on vähemalt 30%, ning aidates arengumaid raha ja tehnoloogiaga.

Milan Zver (PPE). – (SL) Tere päevast, lugupeetud juhataja, härra volinik, nõukogu esindaja, kolleegid ja külalastajad, ka need, kes on Sloveeniast tulnud! Lubage mul teile meelde tuletada üht – Kopenhaageni konverents toimub veidi halval ajal. Meil on kriis, mis muudab raskeks otsuste langetamise sellistel kaalukatel ja olulistel teemadel nagu need, mis detsembris Kopenhaagenis jutuks tulevad.

Sellegipoolest tahaksin rõhutada, et Kopenhaageni konverents on edukas, kui seal käsitletakse nii keskkonna kui ka sotsiaalseid teemasid, muidugi kui me suudame heitkoguste vähendamises kokku leppida. Selles küsimuses ei ole nõukogu ja komisjon veel 2020. aastaks seatavates eesmärkides kokku leppinud. Kopenhaageni konverents saab edukas olla ka vaid siis, kui see tagab säästva arengu, kui arvestatakse sotsiaalsete küsimustega ja eelkõige siis, kui meie – arenenud riigid – saame hakkama arengumaade

rahastamisega. Kui seda ei juhtu, on see põlvkond minu arvates jätnud kasutamata ühe erakorralise, ajalooliselt tähtsa võimaluse.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Tahaksin meie arutus juhtida tähelepanu kahele asjale. Esiteks ei tohi me unustada CO₂-heite piiramise ja arengumaadele eraldatavate vahendite ettepaneku tegemisel üleilmse kriisi põhjustatud majanduslikku ja rahalist olukorda, sest kõrgete eesmärkide seadmine on väga oluline, aga nende saavutamine on minu arust tähtsam.

Teiseks peaksime pöörama tähelepanu kodanike teadlikkusele ja muutuste vajadusele ökoloogiateemade puhul. Eelmisel aastal Poznańis toimunud kliimakonverentsi ajal korraldatud uuring näitas, et ühiskond peab küll kliimamuutust tõsiseks probleemiks, aga arvab, et selle lahendamine on ainult võimude asi. Seetõttu on vaja üleskutset, teavituskampaaniat, mis muudaks inimeste suhtumist ja propageeriks koduse energiatarbimise tõhustamist või vähendamist. Vaja on kampaaniat, mis paneks inimesed mõistma, et meie elu- ja tööviis on majanduslikult ja keskkondlikult kulukas.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Arengu- ja koostöömehhanismid ning märkimisväärsede vahendite eraldamine arengumaadele kliimamuutusega tegelemiseks on rahvusvahelise Kyoto-järgse kokkuleppe sõlmimise seisukohast olulised meetmed.

Ent parim põhjendus, millega veenda teisi riike järgima Kyoto-järgset kokkulepet, on meetmed, mida Euroopa Liit võtab, et täita oma kohustusi.

Heitkogustega kauplemise süsteemi välistele majandusharudele suunatud meetmed võiksid olla järgmised: väikse energiatõhususega hoonete renoveerimine, igas liikmesriigis energiatõhusufondi loomine ning Euroopa Regionaalarengu Fondi maksemäära märkimisväärne suurendamine, et kasutada neid vahendeid hoonete energiatõhususe tõstmiseks ja ühistranspordi arendamiseks. Nende meetmete abil saaksime luua Euroopas 2020. aastaks umbes seitse miljonit töökohta.

Heitkogustega kauplemise süsteemi kaasatud majandusharudes on vaja vähem CO₂-heidet tekitava majanduse rahastamise mehhanisme. Euroopa energiatootmisettevõtete või metallurgiasektori kasutatava tehnoloogia ajakohastamine võimaldab neil kasutada keskkonnasäästlikke tootmismeetodeid.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Paljudes sõnavõttudes on mainitud metsade raadamist ja täiesti õigustatult – tähelepanu tuleb pöörata nii tööstuslikule kui ka individuaalsele raadamisele.

Kui ma töötasin Aafrikas vabatahtlikuna, panin tähele, et iga päev ronisid inimesed mäe otsa, langetasid seal oma väikse kirvega terve päeva puid ja tulid pärastlõunal sealt alla väike puukimp pealael või jalgrattal.

On täiesti selge, et seda ei saa lahendada, kui ei tegelda üleilmse vaesusega, sest inimesed ei lõpeta ühiskonna suurema heaolu nimel puude mahavõtmist, kui see tähendab neile endile nälga. Seega peab kliimamuutuse ja üleilmse vaesusega tegelemine käima käsikäes.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Siin istungisaalis on täna hommikul palju räägitud arengumaade rollist kliimamuutusega tegelemises ja see on tõsi. Nagu paljud teised juhin teie tähelepanu sellele, et kui me tahame, et see juhtuks äärmiselt vaestes piirkondades, peavad parlament, nõukogu ja komisjon olema teadlikud asjaomastest kuludest ning peab eksisteerima strateegia sellega tegelemiseks.

Ent ma ei tahaks siit istungisaalist lahkuda ütlemata, et sellistes piirkondades nagu minu kodukohas Põhja-Iirimaa, kus energiakulud on suured, on kliimamuutusega tegelemise kuludega seoses vaja samuti midagi ära teha, et arvestada ebasoodsas olukorras inimestega, kuna seal on laialt levinud kütteostuvõimetus ja väikeettevõtetel põhinev majandus.

Zoran Thaler (S&D). – (SL) Tahaksin öelda, et olen nõus meie strateegia põhieesmärkidega, s.t mitte lasta kliimal soojeneda keskmiselt rohkem kui kaks kraadi. Strateegia aluseks on eelkõige piiramine – mida väiksemas koguses kasvuhoonegaase tekitame, seda vähem temperatuur tõuseb.

Ent tahaksin siin juhtida tähelepanu veel ühele asjale, nimelt vajalikule tehnoloogilisele läbimurdele. Mina näiteks usun tehnoloogiasse. Ainult piiramisega me eesmärke ei saavuta. Peame investeerima rohkem tehnoloogia arendamisse ja eelkõige kasvuhoonegaaside tehislikku vähendamisse atmosfääris ning termotuumareaktori väljatöötamisse. Seetõttu kutsun komisjoni üles tegutsema võimalikult mõjusalt ja kiirelt selle nimel, et sellised investeeringud päevakorda võtta.

Andreas Carlgren, *nõukogu eesistuja*. – (SV) Lugupeetud juhataja! Tahaksin tänada parlamendiliikmeid arutelus osalemise ja kaugelenägelike mõtete eest. Muidugi on Euroopa Parlamendi laial poliitilisel toetusel väga oluline osa selle otsustamisel, millise seisukoha võtab Euroopa läbirääkimisteks. Samuti on mul väga hea meel keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni koostatud kliimamuutuseresolutsiooni üle. Parlamendi osalus on nende 48 päeva jooksul, mis on jäänud Kopenhaageni konverentsini, väga tähtis. Peame kasutama neid päevi võimalikult hästi. See tähendab, et peame minema maailma ja teistele riikidele survet avaldama. Üleilmne oht nõuab üleilmset vastust. Arutelus mainiti üleilmset partnerlust. Olen sellega nõus. Mainiti vajadust saavutada kogu maailmas vähem CO₂-heidet tekitav areng. Olen sellega nõus. Mainiti vajadust uue keskkonnahoidliku tehnoloogia järele. Olen ka sellega nõus. Samuti tahaksin öelda, et meil on vaja üleilmset solidaarsuspakti.

Lähen nüüd nõukogu keskkonnateemalisele istungile Luxembourgis, kus paneme ka paika ELi volituse Kopenhaageni konverentsi jaoks. Räägime siin ELi pikaajalistest eesmärkidest, milleks peab olema heitkoguste vähendamine enam kui 80% aastaks 2050. Räägime sellest, kuidas julgustada teisi riike oma heitkoguseid rohkem vähendama, et saaksime enda heitkoguseid vähendada 30%. Eeskätt puudutab see siin arutelus mainitud – nimelt meetmeid metsade raadamise vastu võitlemiseks ja säästva metsanduse poole liikumiseks ning rahastamist, mille üle majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu otsustama peab. Ja viimasena – jutt on sellest, et oleks volitus, mille on heaks kiitnud Euroopa Ülemkogu. Tahaksin tänada parlamenti toetuse eest.

Karel De Gucht, *komisjoni liige*. – Austatud juhataja! Ütlen väga lühidalt paar asja. Arvan, et pärast seda arutelu, pärast nõukogu sõnavõttu võime öelda, et oleme Kopenhaageni konverentsiks valmis. Täheldasin suurt toetust meie ettepanekutele. See puudutab meie tehtud ettepanekuid läbirääkimistel ja rahalisi lubadusi.

Samuti on väga tähtis üksteisemõistmine arengumaadega – lubadused, mida oleme neile andnud, ja ehk eelkõige on väga tähtis kokkulepe jagada jõupingutused Euroopa Liidu sees ümber, sest kui võtame endale kohustusi ja anname lubadusi, aga ei jõua omavahel üksmeelele, ei ole tulemusi eriti oodata. Saame liikuda edasi, kui Euroopa Ülemkogu selle kuu lõpupoole neid ettepanekuid toetab. Mina selles ei kahtle.

Samuti ootame teiste ettepanekuid. Seejärel räägime Ameerika Ühendriikidest, samuti räägime Brasiiliast, Venemaast, Indiast ja Hiinast. Ka nemad peavad oma ettepanekud tegema. Arvan, et Kopenhaagenis on vaja rääkida ausalt ja avatult. Muidugi ei ole lihtne, kaugeltki mitte, aga räägime ju meie ühisest tulevikust.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Me ei tohiks pidada puhastele energiaallikatele üleminekuga seotud kulutusi rahaliseks koormaks, mis suurendab ettevõtete tootmiskulusid ja avaliku sektori kulutusi riigieelarves, vaid investeringuks, mis annab käegakatsutavat kasu – luuakse uusi töökohti, tehakse tehnilisi uuendusi ja ehitatakse üles keskkonnahoidlik infrastruktuur, mis toetab meie riikide säästvat arengut.

Kliimamuutus ohustab keskkonnatasakaalu ja meie elukeskkonda. Euroopa peab näitama üles julgust ja võtma üleilmse soojenemise vastase võitluse juhtimisel ühtse seisukoha. Kui võtta aluseks õiglus ja ajalooline vastutus, tuleb aidata vaeseid riike; seda mitte ainult selleks, et nad saaksid oma majandust tugevdada ja kohandada seda uutele ülesannetele vastavaks, vaid ka selleks, et nad saaksid end kaitsta üleilmse soojenemise eest, mis neid kõige rohkem mõjutab.

Loodetavasti saavad detsembris toimuval konverentsil osalejad aru, et saastavate heitkoguste vähendamisele alternatiivi ei ole ja et Kopenhaagenis kohustuslike eesmärkide üle otsuse langetamise edasilükkamine ei tähenda mitte ainult konverentsi läbikukkumist, vaid ka meie kõigi tulevikku mõjutavatel üleilmsetel teemadel peetava mitmepoolse dialoogi läbikukkumist.

Nessa Childers (S&D), *kirjalikult*. – Läbirääkimised uue üleilmse kliimakokkuleppe üle on nüüd noateral. Näib, et Ameerika Ühendriigid ei suuda võtta vastu õigusakti, mis kärbiks nende liigset CO₂-heidet, ja Hiina ei taha nõustuda siduvate eesmärkidega. Arengumaad väidavad õigusega, et nemad seda kriisi ei põhjustanud.

Eurooplastel on ajalooline kohustus likvideerida see kliimasegadus, mille tekitamises me osalesime. On ju meie hoolimatus keskkonna suhtes viinud selle ohtliku kliimamuutuseni. See ei ole mitte ainult keskkonna- või majandusküsimus, vaid ka rahvusvahelise sotsiaalse õigluse küsimus. Ühinen kolleegide üleskutsetega, et Euroopa esitaks arengumaadele reaalse rahastamispakkumise, et nad saaksid võidelda kliimamuutuse vastu, ja nii praegused läbirääkimised taas ellu äratada.

See rahastamisplakumine peab olema uus ja teistest eraldiseisev (tehtud 0,7% lubadusi ei tohi puudutada), sellest peab piisama arengumaadele kliimamuutuse vastu võitlemiseks ning see peab sisaldama vajalikke leevendus- ja kohanemismeetmeid. Mõnede väitel ei saa me endale sellist uut rahastamist lubada. Aga kui pangad meilt anuma tulid, andis enamik valitsusi (sh Iirimaa valitsus) neile väga kiiresti maksumaksja rahast miljardeid. Meie majandus kosub, aga keskkond mitte ...

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), kirjalikult. – (RO) Kliimamuutus on üks tõsisemaid ohte mitte ainult keskkonnale, vaid ka majandusele ja ühiskonnale. Saagikus kõigub aastast aastasse ja seda mõjutab palju äärmuslike kliimaolude vaheldumine. See mõjutab iga majandusharu, aga kõige haavatavam on põllumajandus.

Arvan, et selle probleemiga peab tegelema kahel viisil.

– Kõige rohkem mõjutatud alade jaoks on vaja tegevuskava, mis sisaldab uutele kliimatingimustele vastupidavate taimeliikide kasutamist, põllumajandustegevuse ajakava kohandamist uute tingimustega, metsastamist, kasvuhoonete ehitamist, põllumajandusvee haldamist ja saastatud maa muutmist vähem keskkonda kahjustavaks.

– Teine abinõu on tulevikukava, mille eesmärk on kliimamuutuse põhjuste kaotamine, edendades üleilmset väiksemal süsinikdioksiidiheitel põhinevat majandust ja energiapoliitikat.

Samuti arvan, et tuleb luua strateegiad loodusõnnetuste ärahoidmiseks ja nendega toimetulekuks, sest viimase kümne aasta jooksul on esinenud sageli põuda ja üleujutusi, mis mõjuvad halvasti nii põllumajandustootmisele kui ka taimedele ja loomadele.

Toetan jõuliselt Euroopa Liitu, et see säilitaks kliimamuutuse vastases võitluses liidripositsiooni. See tegevus ei tohi praeguses majanduskriisis jääda teisejärguliseks.

Adam Gierek (S&D), kirjalikult. – (PL) Olen siin parlamendis olnud viis aastat tunnistajaks sellele, kuidas üks rühm inimesi kõikidest fraktsioonidest, aga peamiselt roheliste ja sotsiaaldemokraatide seast, on tekitanud enneolematu kliimahüsteeria. Seda hüsteeriat on nutikalt toetanud Euroopa Komisjoni president ja samuti parlamendi endine president oma sõnavõttudega, milles esitatakse meile kujuteldamatuid kataklisme, mis nende väitel on tingitud kliimamuutusest.

Sellesse teemasse mõistlikult suhtujaid süüdistatakse moraalsete põhimõtete puudumises ja – nagu täna minuga juhtus – neile ei anta „demokraatlikult” sõna. Kliima- ja energiapaketis kajastuvad majandusotsused, mis langetati mitte kuigi usaldusväärse hüpoteesi alusel kliimamuutuse põhjuse kohta, mitte ainult ei irvita küüniliselt terve mõistuse üle, vaid annavad ka aimu tulevase majanduse ja tsivilisatsiooni katastroofist. Peame nõudma ausat arutelu, mille aluseks on kogu objektiivse teadusmaailma arvamused kliimamuutuse ja selle põhjuste ning eelkõige selle mõjudega tegelemise kohta.

Zita Gurmai (S&D), kirjalikult. – (HU) Et tagada kliimamuutuse vastase võitluse edukus, tuleb Kopenhaagenis sõlmida kaugeleulatuv ja laiaulatuslik üleilmne kokkulepe. Rahastamisküsimusest on saanud Kopenhaageni kokkuleppe võti. Iga riik peab oma võimaluste kohaselt andma oma osa rahast võitluseks kliimamuutuse vastu. Euroopa Liidul on tähtis roll kliimaprogrammi rahastamisel ja ta võtab endale kohustuse seda teha. Arengumaadele antava abi hinnanguline suurus aastateks 2010–2012 on 5–7 miljardit eurot aastas, mis on nii ELi kui ka riikide eelarvetele märkimisväärne koorem.

Ent viimasega seoses on minu arvates oluline, et kui EL mõtleb selle üle, kuidas jagada sellest tulevase kliimarahastamise kohustusest tulenev finantskoormus, arvestab ta iga liikmesriigi võimeid. Samuti arvan, et iga eurooplane peab osalema kliimamuutuse vastases võitluses ja selleks on vaja laiaulatuslikke energiasäästukampaaniaid.

Edit Herczog (S&D), kirjalikult. – (HU) Juba on selge, et tänapäeval Maad ähvardavatest ohtudest on kõige ebameeldivama probleemi põhjustanud kasvahoonegaasid, eelkõige süsinikdioksiidiheide. Kuigi see võib praegu võimul olevates poliitilistes ringkondades tunduda ideoloogilise aruteluna, määrab see teema ära majanduslike võimaluste ja arengu piirid ning tulevased investeeringud nendesse valdkondadesse. Kui me siin Euroopa Parlamendis räägime kliimamuutusest ja ettevalmistustest Kopenhaageni konverentsiks, ei tohi me unustada, et meie heakskiit energia- ja kliimapaketile pani aluse Euroopa energiapoliitikale, mis soodustab mitte ainult konkurentsivõime ja varustuskindluse paranemist, vaid ka energiatõhusust, keskkonnasäästlikku energiatootmist ja tarbijahuvide kaitset. Kolmas energiapakett lõi turu seisukohalt ja kliimapakett õigusloome seisukohalt võimaluse uutel investoritel ja ettevõtjatel siseneda Euroopa energiaturule. See on Euroopa kliimamuutusepoliitika ja Kopenhaageni eesmärkide võti. Meil on vaja uusi investeeringuid energiasse, uusi

innovatiivseid tehnoloogiavahendeid ja uusi ettevõtjaid. On ju võimalik süsinikdioksiidiheidet nii Euroopas kui ka maailmas märkimisväärselt vähendada ainult siis, kui töötame välja ja võtame kasutusse uue tehnoloogia. Euroopa hiljutised otsused soodustavad seda. Me peame sel teel edasi minema.

Marian-Jean Marinescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Kopenhaagenis kokkuleppele jõudmine annab kliimamuutusevastaste meetmete üleilmseks kooskõlastamiseks vajaliku tõuke. Kliimakriis tuleb lahutamatuult seostada majanduskriisiga. See annab võimaluse minna piiratud loodusvaradel põhinevalt mittesäästvalt majanduselt üle säästvale majandusele. Lisaks energiaravustuse ja -tõhususe strateegia edendamisele, peab Euroopa koostama uude energiatehnoloogiasse investeerimise kava. Keskkonnanahoidliku tehnoloogia edendamine ühenduse tasandil ei tähenda mitte ainult energiakriisile lahenduse leidmist, vaid ka majanduskasvu suurendamist ja uute töökohtade loomist. Teisalt annab Kopenhaagenis kokkuleppele jõudmine võimaluse siduda tulevikus ELi heitkogustega kauplemise süsteem Ameerika Ühendriikide ja teiste riikide piirkondlike või föderaalsete kauplemissüsteemidega. Lõpetuseks, EL peab asuma ühisele seisukohale, et säilitada läbirääkimistel juhiroll. Samuti peab ta aktiivselt tegelema arengumaadega sõlmitud kliimapartnerluste tugevdamise ja uute sõlmimisega.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) Poolteist kuud enne Kopenhaageni tippkohtumist ootab maailm meilt vältimatut kliimamuutust arvestades konkreetseid abinõusid – tegutsemist, mis näitab vastutustunnet ning läbimõeldust inimeste ja nende ohutuse tagamisel. Oleme kõik kursis valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma aruannetega, milles on selgelt kirjas, et suures osas on viimase 50 aasta jooksul toimunud soojenemine inimtegevuse tagajärg. Kliimaküsimused on 21. sajandil saanud geopoliitiliseks ja majanduslikuks prioriteediks, mis nõuab julgeid otsuseid pikaajaliste meetmete kohta.

Maailmas üksmeelele jõudmiseks on vaja sõlmida kliimalepingud, mille aluseks on uued kasvuhoonegaaside vähendamise mudelid pärast 2012. aastat. Kyoto protokoll oli esimene samm maailma valitsuste mõttelaadi muutmises seoses keskkonnakaitsega. Me peame sellise mõttelaadiga jätkama. Aga me ei saa piirduda kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisega ainult arenenud riikides nagu Ameerika Ühendriigid ja Hiina.

Vaja on toetada väiksemaid ja vaesemaid riike, kellel on probleeme alternatiivsete, roheliste energiaallikate juurutamisega. See ei tähenda ainult rahalist abi, vaid ka koolitamist ja kogemuste jagamist seoses rohelise majanduse loomisega. Otsuste langetamisel peaksime mõtlema ka inimestele. Peaksime neid teavitama ja harima ning veenma neid investeerima keskkonnakaitsesse. Nagu iga poliitilise ohutusmeetme puhul on inimeste toetus ja koostöö asendamatu.

Sirpa Pietikäinen (PPE), kirjalikult. – (FI) Austatud juhataja, head kolleegid! Kliimamuutuse kulu uurimine annab uut teavet iga päev ning see viitab sellele, et muutus toimub pidevalt ja kiiremini, kui ennustati. Kui me tahame säilitada maal sellist keskkonda, millega elu on kohanenud, peame aastaks 2050 rajama süsinikuneutraalse majanduse. Neid uuringuid arvestades ei saa ELi kliimaeesmärke pidada liiga kõrgeks. Kõik teavad, kui tõsine see probleem on. Sellest hoolimata kulutatakse aega arutelule selle üle, kas me ikka oleme täiesti kindlad, et inimesed on kliimamuutuse põhjustajad. See soovimatus õiget asja teha on arusaamatu, eriti kui me juba ammu teame, kuidas muutusi ellu viia ja milline on selleks vajalik tehnoloogia, mis parandab samas ka elukvaliteeti. Sellele loidusele on psühholoogiline seletus. Mõni meie käitumismall on visa muutuma, aga teised muutuvad aeglaselt. Ainult probleem on selles, et meil ei ole enam aega. Üks suurimaid küsimusi selle aasta lõpus on ELi valmidus tegutseda otsustavalt selle nimel, et saavutada Kopenhaagenis kokkulepe, mis vastab kliimamuutusele. Liit peab võtma selge kohustuse vähendada heitkoguseid 2020. aastaks 30% ja 2050. aastaks 80%. Osa kokkuleppest on ELi tõsiseltvõetav lubadus aidata arengumaid teabe ja tehnosiirdega ning piisavate abisummadega.

Rovana Plumb (S&D), kirjalikult. – (RO) Järgmise 50 aasta jooksul avaldab kliimamuutus märkimisväärselt mõju tähtsatele majandusharudele, nagu põllumajandus, energeetika, transport, ökosüsteemid, turism ja tervishoid.

Kliimamuutus mõjutab ka leibkondi, ettevõtteid ja teatud elanikkonnarühmi, eelkõige eakaid, puuetega inimesi ja madala sissetulekuga perekondi. EL on kindlalt otsustanud võtta koheseid meetmeid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Ent kliimamuutuse mõju kahandamiseks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisest ei piisa. Vaja on lisameetmeid selle probleemi leevendamiseks lühemas perspektiivis.

Kliimamuutuse mõju on eeldatavasti tõsisem, kui prognoositud ja avaldub selle leevendamise meetmete rakendamisest olenemata. Järelikult on vaja meetmeid, mis suurendaks looduslike ja inimeste loodud süsteemide vastupidavust kliimamuutuse mõjule, ehk kohanemispoliitikat.

Seda poliitikat ELis kohaldatakse, aga vaja on ka maailma tasandi poliitikat. Sellepärast peabki Kopenhaageni konverents olema rahvusvahelises plaanis edukas. Areneva keskkonnahoidliku majandusega riikide jaoks on vaja üleilmset solidaarsuspakti, millega edendatakse teatud puhast tehnoloogiat, mis tagab töökohad ning kaitseb keskkonda ja inimeste tervist.

Pavel Poc (S&D), kirjalikult. – (CS) EL on maailmas kliimamuutuse vastase võituse eestvedaja. See positsioon paneb meile kohustuse aidata arengumaid. Kui anname abi, peame suurel määral vastutama selle tagajärgede eest. Kui arengumaadele anda igal aastal 30 miljardit eurot kliimamuutuse mõju leevendamiseks, peab meetme eesmärk olema õiglus ja solidaarsus kliimavaldkonnas. Me ei tohi lubada eesmärki või tulemust, mis tekitaks uusi pingeid, kuna põhjustab uusi moonutusi sotsiaalses ja poliitilises arengus. Arengumaade ja arenenud riikide vahelised seosed on keerulised. Vahendeid andes peame mõtlema arenguabi igasugusele võimalikule mõjule, sealhulgas poliitika ja elanikkonnaga seotud tagajärjed. Suurim osa vahenditest peaks minema hariduse ja infoühiskonna toetamiseks. Isegi Euroopa Parlamendis ei usu kõik, et kliimamuutus on reaalne oht. Kui sihtmaades ei saada aru kliimamuutuse ja selle tagajärgede tõsidusest, ei ole meie abi midagi muud kui altkäemaks meie rikkuse eest vaese elanikkonnaga riikide valitsustele. Kui teised olulised osalised – Ameerika Ühendriigid, Hiina, India ning Lõuna- ja Kesk-Ameerika riigid – ELi kõrgete eesmärkidega kaasa ei tule, peab EL tugevdama oma kohanemismeetmeid ja -mehhanisme, eelkõige seoses ELi elanike tervise ja julgeolekuga.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), kirjalikult. – Kopenhaageni tippkohtumise edu seisukohalt on tähtsad läbirääkimised arengumaadele antava rahastamise üle. Mõni Aafrika riik on juba öelnud, et ta ei saa osaleda kokkuleppes, mida meil Kopenhaagenis vaja on, kui selles ei ole sobivaid meetmeid arengumaade leevendamise ja kohandamistegevuse rahastamiseks. Siin on kaks olulist asja – esiteks see, et avaliku sektori raha, mis neile arengumaadele antakse, peab olema uus, lisaraha ja see ei tohi tulla olemasolevatest abieelarvetest, ning teiseks see, et selleks saab kasutada mitte ainult avaliku sektori raha, vaid peale otseabi saab rakendada ka meetmeid, julgustamaks erasektorit tegema investeeringuid vähem CO₂-heidet tekitavasse majandusse. Erasektori valmisolek investeerida arengumaadesse sõltub rahvusvahelistest lepingutest heitkogustega kauplemise süsteemide kohta. Kokkulepped selles küsimuses muudavad poliitika ühtseks ja stabiilseks. See annab erasektorile julguse arengumaadesse palju investeerida. Seetõttu peab läbirääkimiste eesmärgiks olema nii laiaulatuslikud avaliku sektori poolse rahastamise kohustused kui ka konkreetsed erasektori investeeringute tagamise meetmed.

(Istung katkestati kell 11.55 ja see jätkus kell 12.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: GIANNI PITTELLA

asepresident

6. Parandus (kodukorra artikkel 216) (vt protokoll)

7. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

7.1. Rahvusvahelise Taastuenergia Agentuuri (IRENA) põhikiri (A7-0026/2009, Herbert Reul) (hääletus)

7.2. Nõukogu vananenud õigusaktid ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas (A7-0018/2009, Paolo De Castro) (hääletus)

7.3. Laborikatsete delegeerimine (A7-0017/2009, Paolo De Castro) (hääletus)

7.4. Madeira ja Assooride kangete alkoholitoodete aktsiisimäära alandamine (A7-0039/2009, Danuta Maria Hübner) (hääletus)

7.5. Loodusliku linnustiku kaitse (kodifitseeritud versioon) (A7-0024/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)

7.6. Küttegaasiseadmed (kodifitseeritud versioon) (A7-0025/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)

7.7. Audiovisuaalmeedia teenuste osutamine (kodifitseeritud versioon) (A7-0029/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)

7.8. Töötajate kaitsmine asbestiga kokkupuutest tulenevate ohtude eest (kodifitseeritud versioon) (A7-0033/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)

7.9. Kolmandatest riikidest ühendusse saabuvate loomade veterinaarkontrolli korraldamine (kodifitseeritud versioon) (A7-0028/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)

7.10. Põllumajandustootjate tulusid ja majandustegevust käsitlevate raamatupidamisandmete kogumise võrk (kodifitseeritud versioon) (A7-0031/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)

7.11. Kodulindude ja haudemunade ühendusesisest kaubandust ning kolmandatest riikidest importimist reguleerivad loomatervishoiunõuded (kodifitseeritud versioon) (A7-0027/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)

7.12. Tõupuhtad aretusveised (kodifitseeritud versioon) (A7-0032/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)

7.13. EÜ ja Mauritiuse vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (A7-0019/2009, Simon Busuttil) (hääletus)

7.14. EÜ ja Seišellide vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (A7-0012/2009, Simon Busuttil) (hääletus)

7.15. EÜ ja Barbadosse vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (A7-0013/2009, Simon Busuttil) (hääletus)

7.16. EÜ ning Saint Kittsi ja Nevise vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (A7-0014/2009, Simon Busuttil) (hääletus)

7.17. EÜ ning Antigua ja Barbuda vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (A7-0015/2009, Simon Busuttil) (hääletus)

7.18. EÜ ja Bahama vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (A7-0016/2009, Simon Busuttil) (hääletus)

7.19. Paranduseelarve nr 9/2009 projekt: Itaalia maavärin (A7-0023/2009, Jutta Haug) (hääletus)

7.20. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtt (Saksamaa) (A7-0022/2009, Reimer Böge) (hääletus)

7.21. Marek Siwieci puutumatuse äravõtmise taotlus (A7-0030/2009, Diana Wallis) (hääletus)

7.22. Hindamismehhanism Schengeni acquis' kohaldamise jälgimiseks (A7-0035/2009, Carlos Coelho) (hääletus)

– Pärast komisjoni ettepaneku hääletust:

Karel De Gucht, komisjoni liige. – (FR) Lugupeetud juhataja! Eile rõhutas minu kolleeg, komisjoni asepresident Barrot, et nende ettepanekute eesmärk on viia hindamismehhanism ühenduse tasandile ja muuta see tõhusamaks, säilitades samas vastastikuse usalduse liikmesriikide vahel.

Komisjon on veendunud, et erinevalt praegusest olukorrast peaks Euroopa Parlament osalema Schengeni hindamises. Kodanikel peab olema võimalus saada hindamise tulemuste kohta teavet.

Kehtivate aluslepingute järgi ei saa aga Euroopa Parlamenti kaasotsustamismenetluse raames kaasata. Komisjon jääb seega oma ettepanekute juurde, tuginedes kehtivatele aluslepingutele.

Kui Lissaboni leping jõustub, saab selle küsimusega uuesti tegelema hakata ning komisjon otsustab, kui aeg on käes, milline on kavandatud mehhanismi sobivaim õiguslik alus, ja kaasab Euroopa Parlamendi nii suures ulatuses kui võimalik.

Komisjon võib seega olenevalt olukorrast esitada muudetuid või uusi ettepanekuid.

Carlos Coelho, raportöör. – (PT) Ma tänan komisjoni selle selgituse eest, kuid meenutaksin, et – nagu arutelu käigus öeldi – kuigi Euroopa Parlamendi õigusteenistus tunnistab komisjoni algatuse õigusliku aluse legitiimsust, on ta ka öelnud, et komisjonil oleks kehtivatele aluslepingutele tuginedes olnud võimalik esitada see algatus teistsuguse õigusliku aluse kohaselt, mis võimaldab Euroopa Parlamendil osaleda kaasotsustamismenetluses.

Kuna Euroopa Komisjon seda ei teinud, teen ma ettepaneku suunata see algatus tagasi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, et Euroopa Komisjon saaks oma algatuse ümber kujundada. Seejärel võiks Euroopa Parlament oma kodukorra artiklis 56 kehtestatud tähtaja jooksul oodata Euroopa Komisjonilt algatust, mis austab kaasotsustamismenetlust ja annab Euroopa Parlamendile õiguse osaleda Schengeni ala suurema turvalisuse tagamises – õiguse, mida Euroopa Parlament väärrib.

Juhataja. – Tänan teid, härra Coelho. Seda taotlust ei ole vaja hääletada, sest kui komisjon on otsustanud jääda oma ettepaneku juurde, läheb see automaatselt tagasi vastutavale parlamendikomisjonile, nagu härra Coelho taotleski.

7.23. Hindamismehhanismi kehtestamine Schengeni acquis' kohaldamise kontrollimiseks (A7-0034/2009, Carlos Coelho) (hääletus)

– Pärast komisjoni ettepaneku hääletust:

Karel De Gucht, komisjoni liige. – (FR) Lugupeetud juhataja! Olukord on samasugune ja ka komisjoni seisukoht on seetõttu sama.

Juhataja. – Järelikult läheb seegi raport tagasi vastutavale parlamendikomisjonile, sest Euroopa Komisjon on otsustanud jääda oma ettepaneku juurde.

8. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

– Raport: Simon Busuttil (A7-0013/2009)

Antonio Masip Hidalgo (S&D). – (ES) Lugupeetud juhataja! Ma hääletasin Bahamat, Barbadosi, Saint Kittsi ja Nevisti ning Seišelle käsitlevate raportite poolt. Mulle meeldib nende raportite puhul lepingutega kaasnevate bürokraatlike protsesside vähendamine, kodanike vaba liikumine ja asjaolu, et kõik need meetmed peavad olema vastastikused.

Kuid oma suure austuse juures kõikide nende suveräänsete riikide vastu, kes on meie sõbrad, tahaksin ma tugineda meie omavahelistele headele suhetele, mille tunnistuseks on kõnealused lepingud, et aidata kõikidel nendel riikidel, kes – ma kordan – on suveräänsed riigid ja meie sõbrad, vaksineerida end gripist veelgi ohtlikuma pandeemia vastu. Selleks pandeemiaks on maksuparadiisid. Seda teemat on juba arutatud G20 riikide kohtumisel ja paljudel teistel foorumitel.

Maksuparadiisidel oli väga suur ja kahetsusväärne roll praeguse majanduskriisi tekkes. Midagi juba tehakse kõige aktiivsemate maksuparadiiside likvideerimiseks, ehkki ilmselt mitte kuigi palju. Ärgem olgem naiivsed! Tekkida võivad uued maksuparadiisid.

Hispaanias on päevakorda kerkinud Gürteli juhtum, mis ei ole seotud üksnes tohutu korruptsioonivõrgustikuga, vaid ka kapitali väljavooluga. Seetõttu kutsun ma komisjoni ja nõukogu esindajaid üles kasutama neid lepinguid selleks, et nõuda seda „vaksineerimist“. Me peame seda varem või hiljem niikuinii nõudma, kui me tahame ulatuslikumat ja radikaalsemat poliitikat maksuparadiiside vastu.

– Raport: Carlos Coelho (A7-0034/2009)

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Schengeni lepingu tulemuseks oli kvalitatiivne muutus enamiku Euroopa Liidu liikmesriikide territooriumil. Ehkki selle lepingu jõustumisest on möödunud väga vähe aega, unustame sageli, milline oli piiridega Euroopa ja kui keeruline oli liikuda ühest liikmesriigist teise. Schengeni leping on Euroopa lõimimise edukuse järjekordne näide, kuid sellega kaasneb ka suur vastutus. Meie maismaapiiridest suure osa eest on võtnud enesele vastutuse uued liikmesriigid.

Positiivsete aspektide kõrval on ka negatiivseid, sest Euroopa Liiduga, s.t eelkõige uute riikidega, näiteks Poola ja Lätiga piirnevate riikide elanike liikumisele on kehtestatud ülemääraseid piiranguid. Nende probleemide tõttu on muu hulgas märkimisväärselt piiratud liikumist üle meie idapiiride. On tekkinud uus lõhe, teatav barjäär riikide vahel, kellel olid ja on praegugi lähedased suhted, mis tulenevad ühisest ajaloost, inimeste sugulussidemetest ja eelkõige sellest, et tegu on naaberriikidega.

Schengeni lepingu sätete alusel on loodud ühine sisekontrollisüsteem, mida rakendavad lepingu osapoolteks olevate liikmesriikide asjakohased teenistused. Tundub siiski, et seda kontrollisüsteemi rakendatakse ülemäära rangelt, ja see ei aita luua Euroopa Liidu ühtsusest positiivset kuvandit.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

– Raport: Herbert Reul (A7-0026/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt. Ma toetan täielikult Rahvusvahelise Taastuvenergia Agentuuri (IRENA) põhikirja sõlmimist Euroopa Ühenduse poolt. Selle organisatsiooni põhieesmärk on levitada taastuvenergia valdkonna parimaid tavasid nii Euroopa Liidus kui ka üleilmselt. Agentuuri põhikiri näeb ette kogu maailmas taastuvate ressursside kasutamise edendamist ja toetamist.

Agentuuri põhikirja sõlmimine ühenduse poolt tagab parema ja otsesema juurdepääsu teabele, mis käsitleb nii Euroopas kui ka mujal maailmas taastuvenergiasektoris toimuvat. Peale selle võimaldab agentuuri liikme staatus ühendusel tugevdada kontrolli liikmesriikide edasimineku üle seoses taastuvenergia valdkonnas 2020. aastaks püstitatud siduvate eesmärkide täitmisega.

Zigmantas Balčytis (S&D), kirjalikult. – Ma hääletasin selle raporti poolt. Praegu puudub taastuvaid energiaallikaid käsitlev kooskõlastatud strateegia nii Euroopa kui ka maailma tasandil. Seetõttu on riike, kes on taastuvenergia valdkonnas teinud suuri edusamme, ja riike, kus selles valdkonnas on veel arenguruumi. Erinevused nende riikide vahel on väga suured.

Kui me tahame kiirendada taastuvate energiaallikate osakaalu suurenemist, peaksid eri riigid tegutsema kooskõlastatult ning juhtivad riigid peaksid jagama oma parimaid tavasid teistega. Minu arvates aitab see agentuur neid eesmärke saavutada ning annab uut hoogu ja näitab teed taastuvenergia valdkonnas üldiselt.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – (PT) Mul on hea meel, et Euroopa Ühendus on nüüd Rahvusvahelises Taastuenergia Agentuuris (IRENA) esindatud. Rahvusvahelise Taastuenergia Agentuuri eesmärk on edendada kõikide taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmist ja säästvat kasutamist, võttes arvesse nende osatähtsust keskkonna ja kliima kaitsmisel, majanduskasvus ja sotsiaalses ühtekuuluvuses (eriti vaesuse vähendamisel ja säästvas arengus), energia kättesaadavuses ja varustuskindluses, regionaalses arengus ja põlvkondadevahelises vastutuses.

Agentuuri eesmärk on samuti pakkuda arengumaade valitsustele tehnilisi, finantsalaseid ja poliitilisi nõuandeid, aidates sellega kaasa nende üleminekule vähem CO₂-heidet tekitavale ühiskonnale.

Taastuenergia kasutamine on ELi kliima- ja energiapaketi üks peamisi eesmärke. See agentuur aitab kaasa paketi eesmärkide saavutamisele, eriti mis puudutab eesmärki suurendada aastaks 2020 taastuenergia kasutamise osakaalu 20%-ni energia kogutarbimisest.

David Casa (PPE), kirjalikult. – IRENA loodi ametlikult 26. jaanuaril 2009. Selle organisatsiooni eesmärk on saada säästva energia kasutamisele kiire ülemineku peamiseks edendajaks. Organisatsiooni põhikiri on sõlmitud. On väga tähtis, et see organisatsioon hakkaks võimalikult kiiresti toimima. Ma toetan esitatud põhikirja vastuvõtmist ja hääletasin seetõttu raporti poolt.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Ma toetan Rahvusvahelise Taastuenergia Agentuuri põhikirja sõlmimist Euroopa Ühenduse poolt. Rahvusvahelise Taastuenergia Agentuuri eesmärk on saada taastuenergia tippkeskuseks, et tal oleks võimalik abistada valitsusi taastuvate energiaallikate kasutuselevõtul, levitada oskusteavet ja parimaid tavaid ning korraldada kõnealuses valdkonnas koolitusi. Seetõttu on soovitatav, et ühendus oleks esindatud institutsioonis, mille eesmärgid langevad kokku tema pädevusvaldkonnaga ja mille põhikirja on juba allkirjastanud 20 liikmesriiki.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Portugal on energiasõltuvuselt kuuendal kohal olev EL 27 liikmesriik. Seega on investeerimine keskkonnahoidlikku tehnoloogiasse väga tähtis.

Ma toetan riiklikku taastuenergia tegevuskava, mille puhul pööratakse erilist tähelepanu tuule- ja laineenergiale (arvestades neid erakordseid tingimusi, mida pakub Portugali rannik), päikeseenergiale, fotoelektrilisele energiale ja mikrokoostootmisele.

Ma pooldan ka ülejääva taastuenergia salvestamise meetodite, tehnoloogia ja strateegiate uurimist ja väljatöötamist.

Ma toetan energiapoliitikat, mille puhul võetakse arvesse majanduslikke probleeme ja sotsiaalseid vajadusi, edendades samas säästvat arengut, tekitamata keskkonnakaitselisi kulusid, mis jäävad tulevaste põlvkondade kanda.

Ma olen alati muretsenud selle pärast, kuidas vähendada meie energiasõltuvust. Olen kindel, et õige tee edasiliikumiseks on edendada ja arendada taastuenergiat. Seega on mul hea meel, et Portugal on Rahvusvahelise Taastuenergia Agentuuri (IRENA) asutajaliige.

Seetõttu toetan ma ka Rahvusvahelise Taastuenergia Agentuuri (IRENA) põhikirja heakskiitmist Euroopa Ühenduse poolt.

Rovana Plumb (S&D), kirjalikult. – (RO) Selle raporti poolt hääletamisel tahaksin ma rõhutada, kui tähtis on luua selline rahvusvaheline organisatsioon, kes edendab ja toetab taastuvate ressursside kasutamist kogu maailmas, pidades silmas kasu, mida võidakse saada taastuvate ressursside panusest keskkonna ja kliima kaitsmisel, majanduskasvu ja sotsiaalsesse ühtekuuluvusse, sealhulgas vaesuse vähendamise, ning energia varustuskindluse ja piirkondliku arengu tagamiseks.

Bonnis 2009. aasta jaanuaris toimunud konverentsil oli Rumeenia esimene riik, kes selle organisatsiooniga liitus. Rumeenia esindaja valiti ka selle esimese istungi üheks asejuhatajaks. Samuti kutsuti Rumeenia liituma IRENA halduskomisjoniga – põhiorganiga, mis tegutseb ajutiselt agentuuri sekretariaadina, kuni agentuur korralikult toimima hakkab. Praeguseks on põhikirja allkirjastanud 137 riiki, sealhulgas 24 ELi liikmesriiki.

– **Raport: Paolo De Castro (A7-0018/2009)**

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin raporti poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega tunnistatakse kehtetuks teatavad nõukogu vananenud õigusaktid ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas, sest ühenduse õigustikust tuleks välja jätta aktid, mis ei ole enam

asjakohased, et parandada ühenduse õiguse läbipaistvust ja õiguskindlust, nagu on ette nähtud paremat õigusloomet käsitlevas institutsioonidevahelises kokkuleppes Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel. Seda kinnitati hiljuti taas komisjoni teatises „Lihtsustatud ühine põllumajanduspoliitika Euroopas toob kõigile edu”, mille kohta mina koostas in Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni nimel Euroopa Parlamendi raporti. Niisiis tasub selle strateegia raames kehtivate õigusaktide seast kõrvaldada õigusaktid, millel ei ole enam tegelikku mõju.

David Casa (PPE), kirjalikult. – Arvestades Euroopa õigusaktide suurt hulka, on oluline tõhusalt kehtetuks tunnistada kõik vananenud tekstid. Seepärast hääletasin selle raporti poolt.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Minu arvates on tähtis, et kõik ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) sidusrühmad oleksid teadlikud kehtivast õiguslikust raamistikust ja antud ajahetkel kohaldatavatest eeskirjadest.

Ma nõustun arvamusega, mille järgi on õiguskindluse seisukohalt vaja tagada, et vananenud õigusaktid ei jääks määramata ajaks ühenduse õigussüsteemis kehtima.

Arvestades ÜPP suurt tähtsust Euroopa Liidu valitsuste ja kodanike jaoks, väidan ma, et see peaks olema rakendamise ja kehtivate eeskirjade seisukohalt võimalikult lihtne ja selge.

ÜPP-l on liidu elus keskne roll ja väga suur praktiline tähtsus. Et see poliitika toimiks hästi, ei tohi see olla sasipundar, mis koosneb eeskirjadest, määrustest, aktidest ja otsustest, mida enam ei kohaldata.

Kõike seda arvestades toetan ma komisjoni ettepanekut tunnistada kehtetuks vananenud õigusaktid ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas.

Alan Kelly (S&D), kirjalikult. – Hääletusele pandud küsimus on seotud Euroopa institutsioonide vajadusega tunnistada kehtetuks nõukogu õigusaktid, mis on aja möödudes ja tehnoloogia arenedes muutunud vananenuks ning Euroopa Liidu korraliku toimimise seisukohalt asjakohatuks. See hääletus puudutab teatavaid nõukogu õigusakte ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas. Minu arvates oleks ühise põllumajanduspoliitika teatud aspektid tulnud juba ammu üle vaadata. Et seda poliitikat õigesti ellu rakendataks ja kasutataks Euroopa kodanike hüvanguks, peavad selle raames kehtestatud õigusaktid olema tänapäevase põllumajanduse seisukohast asjakohased. Samuti on minu kindel veendumus, et midagi tuleb teha selleks, et Euroopa kodanikud ei seostaks liitu bürokraatiaga. Kõnealused õigusaktid tekitavad lihtsalt segadust ega teeni mingit tegelikku eesmärki. ELi poliitika sellised omadused rikuvad liidu mainet kodanike silmis ja sunnivad inimesi liiduga suhtlemisest loobuma. Lõpetuseks, ma olen kindlalt veendunud, et kui Euroopa Liit tahab jätkuvalt olla oluline, tuleb alati hääletada liidu õigusaktide ja poliitika ajakohastamise poolt.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin suure rõõmuga ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas teatavate vananenud õigusaktide kehtetuks tunnistamise resolutsiooni vastuvõtmise poolt, sest alatihti räägitakse sellest, et ELis on liiga palju reguleerimist ja see mõjub halvasti turumajanduse nõuetekohasele toimimisele. Eriti kehtib see ühise põllumajanduspoliitika kohta, mille raames – vaatamata arvukatele lihtsustustele ja hulga normide kõrvaldamisele – kehtib endiselt palju tarbetuid õigusakte.

Paljudel neist õigusaktidest ei ole enam mingeid õiguslikke tagajärgi, samas kui teiste sisu on kirja pandud hilisematesse dokumentidesse. See tekitab meie põllumajandustootjatele suurt aja- ja rahakulu ning nõuab ulatuslikku haldamist. Seega arvan ma, et ELi õiguse edasine ajakohastamine, konsolideerimine ja lihtsustamine on oluline, nagu ka paljude tarbetute õigusaktide kehtetuks tunnistamine, nii et jõus olevad õigusnormid oleksid lihtsad, selged ja arusaadavad. See toob Euroopa Liidu oma kodanikele lähemale.

Oldřich Vlasák (ECR), kirjalikult. – (CS) Ma tahaksin selgitada, kuidas ma hääletasin ettepaneku üle võtta vastu nõukogu määrus, millega tunnistatakse kehtetuks hulk nõukogu vananenud õigusakte ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas. Euroopa lõimimise käigus on Euroopa Parlamendis ja nõukogus võetud vastu palju õigusakte. Sel ajal, kui meie ühinesime Euroopa Liiduga, hõlmas ühenduse õigustik peaaegu 80 000 tekstilehekülge, millest pool oli seotud põllumajandusega. Seetõttu on hea, et ELi institutsioonid on sõlminud institutsioonidevahelise kokkuleppe ühenduse õiguse ajakohastamise ja tihendamise kohta.

Aktid, mis ei ole enam asjakohased, tuleks ühenduse õigustikust välja jätta, et parandada ühenduse õiguse läbipaistvust ja kindlust. Hiljuti teatas komisjon ligikaudu 250 põllumajanduse valdkonna õigusakti vananemisest. Praegu on tegemist 28 õigusaktiga, mis on praktilisest seisukohast tarbetud, ent ametlikult siiski jõus, ning kuue õigusaktiga, mis on vananenud. Kuigi ma toetasin seda määruse eelnõud, olen veendunud, et on veelgi võimalusi Euroopa õiguse tihendamiseks ja Brüsseli bürokraatia vähendamiseks. Seetõttu kutsun ma komisjoni üles jätkama tööd Euroopa õiguse lihtsustamiseks.

– Raport: Paolo De Castro (A7-0017/2009)

David Casa (PPE), kirjalikult. – Laborikatseid tuleb teha selleks, et tuvastada kahjulikke organisme, mida ELis ei esine. Praegu kehtivad õigusaktid ei võimalda teatavatel laboritel, kellele sellise töö võiks delegeerida, seda tööd teha, sest nad ei vasta direktiivi 2000/29/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti g alapunktile ii. Ma olen selle poolt, et lubada neil laboritel sedalaadi tööd teha, kui teatavad tingimused on täidetud. Seepärast hääletasin ma selle raporti poolt.

– Raport: Danuta Maria Hübner (A7-0039/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin raporti poolt, millega lubatakse Portugalil kohaldada madalamat aktsiisimäära likööri, kangetele alkoholsetele jookidele ja rummule, mida toodetakse ja tarbitakse Madeira autonoomses piirkonnas ning Assooride autonoomses piirkonnas, sest minu arvates aitab see ellu jääda neid tooteid valmistava sektori väikestel ettevõtetel, mis on turgude avanemise ja neis piirkondades alkoholsete jookide kasvavate müügiimahtude tõttu väga ebasoodsas konkurentsiolukorras.

Lisaks aitab selle maksu vähendamine parandada majanduslikku ja sotsiaalset tasakaalu neis piirkondades, tagades töökohtade allesjäämise ja võimaldades koguni luua uusi töökohti, mis on kohaliku majanduse kaitsmisel elulise tähtsusega.

John Attard-Montalto (S&D), kirjalikult. – Malta valitsus peaks rakendama sarnaseid meetmeid Gozo saare puhul. Kõik ELi liikmesriigid, millel on saartepiirkondi, on taotlenud samasuguseid meetmeid ja EL on andnud neile võimaluse neid erimeetmeid võtta. Meetmed ise on saartepiirkonniti erinevad. Samas on neil kõigil üks ühine eesmärk: pakkuda majanduslikku tuge, et tasakaalustada saartepiirkondade negatiivseid aspekte. Gozo saar peab toime tulema raskete probleemidega, mille hulka kuuluvad kahekordne isoleeritus, eraldatus, väiksus ja keeruline pinnamood. Maltast palju suuremad riigid, näiteks Portugal, Itaalia ja Kreeka, on saanud õiguse rakendada saarte arengu edendamiseks erimeetmeid. Malta saarestiku väikesaared on eriti haavatavad.

Gozo saart tuleb aidata samasuguste erimeetmete kehtestamise kaudu. Malta valitsuse kohus on teha kindlaks, millised erimeetmed oleksid kõige sobivamad, ja seejärel taotleda ELilt õigust nende meetmete rakendamiseks. Malta valitsuse ülesanne on vähendada probleeme, mille all kannatab eriti Gozo saar.

David Casa (PPE), kirjalikult. – Tegemist on 2002. aastal Portugalile teatud autonoomsete piirkondade suhtes võimaldatud maksustamiserandi pikendamisega. Ma toetan seda pikendamist ja hääletasin seetõttu selle raporti poolt.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin Danuta Maria Hübneri raporti poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega lubatakse Portugalil kohaldada Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummule ja likööri ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale likööri ja kangetele alkoholsetele jookidele madalamat aktsiisimäära. Arvestades nende äärepoolseimate piirkondade eripära, olen seisukohal, et selline pikendamine on hädavajalik neid tooteid valmistavate ettevõtete püsijäämiseks ja tööhõive kaitsmiseks kõnealuses sektoris.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Pidades silmas rummi, likööri ja kangete alkoholsete jookide tootmise tähtsust Madeira ja Assooride kui Portugali autonoomsete piirkondade põllumajandusele ning seeläbi ka majandusele ja tööhõivele, on oluline pikendada õigust kohaldada nendele toodetele vähendatud aktsiisimäära. Ka ei tekita see kõlbatut konkurentsi siseturul.

Nende aktsiisimäärade kaotamisest tulenev jaehindade kasv vähendaks veelgi kõnealuste toodete konkurentsivõimet võrreldes sarnaste toodetega, mida imporditakse mujalt EList, ja ohustaks seega traditsiooniliste toodete püsijäämist. Sellel oleksid kohalikule tööstusele ja piirkondlikule majandusele sotsiaal-majanduslikul tasandil laastavad tagajärjed, kui arvestada mõju, mida see avaldaks nende piirkondade pereettevõtetele.

Nuno Teixeira (PPE), kirjalikult. – (PT) Täna sel täiskogu istungil suure häälteenamusega heaks kiidetud ettepanek võimaldab pikendada Portugalile 2002. aastal antud luba kohaldada vähendatud aktsiisimäära Madeira autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale rummule ja likööri ning Assooride autonoomses piirkonnas toodetud ja kohapeal tarbitavale likööri ja kangetele alkoholsetele jookidele. Selle protsessi algusest saadik tegin ma kõik võimaliku, tagamaks, et kõnealust meedet, mille kehtivus lõppes 2008. aasta lõpus, kiiremas korras pikendataks. See ettepanek pälvis regionaalarengukomisjoni üksmeelse toetuse ja sama tulemus saavutati ka täna sel hääletusel, mille kohaselt maksuvähendus säilib aastatel 2009–2013.

Madeira rummi- ja likööri tootjad seisavad silmitsi püsivate takistustega, mis tulenevad äärepoolseimast geograafilisest asendist, isoleeritusest, keerulisest maastikust ja kliimast ning põllumajandusettevõtete väiksusest. Kui maksusoodustus neile enam ei laieneks, oleksid nad sunnitud tõstma oma toodete hindu. See mõjutaks nende tegevust ja sellega seotud tööhõivet. Sellel omakorda oleksid kohutavad tagajärjed kogu piirkonnale.

– **Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0024/2009)**

David Casa (PPE), kirjalikult. – Tegemist on lihtsalt tekstide kodifitseerimisega, millega ei kaasne sisulisi muudatusi. Ma toetan seda kodifitseerimist ja hääletasin seetõttu selle raporti poolt.

– **Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0025/2009)**

David Casa (PPE), kirjalikult. – Jällegi on tegu kodifitseerimisega, millega ei kaasne sisulisi muudatusi. Ma toetan seda ja seetõttu hääletasin selle raporti poolt.

– **Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0029/2009)**

David Casa (PPE), kirjalikult. – Tegemist on lihtsalt olemasolevate tekstide kodifitseerimisega, mistõttu ma andsin oma poolthääle.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), kirjalikult. – (RO) Teleprogrammide edastamist käsitlevate teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimine on vajalik sellise meediaruumi loomiseks, kus põhiteemaks on ühtsus mitmekesisuses. Sama tähtis on, et meil oleks võimalik muuta Euroopa õigusaktid kõikide kodanike jaoks võimalikult hästi haaratavaks. Raport käsitleb ettepanekut võtta vastu audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv kodifitseeritud vormis ja see esitati enne täiskogu istungjärku. Tegemist on puhtalt tehnilise ja õigusliku meetmega, millest saadav kasu on aga siiski vaieldamatu. Pidevalt muutuvate õigusaktide kodifitseerimine tagab ühenduse õiguse suurema selguse ja läbipaistvuse, aidates ELi kodanikel seda paremini mõista. Antud juhul puudutab kodifitseerimise ettepanek vana 1989. aasta direktiivi asendamist uue direktiiviga (sisu muutmata), millele on lisatud aktid, millega eelmist direktiivi on aastate jooksul täiendatud. Ma toetasin seda algatust, sest lisaks ettepaneku tehnilisele olemusele ei saa me jätta tähelepanuta kasu, mis tekib audiovisuaalmeedia teenuste korrektse toimimise toetamisest, rääkimata ka läbipaistvusest.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – (RO) Ma toetan kõnealuse raporti teksti, sest teabe mitmekesisus peaks olema Euroopa Liidus oluline põhimõte. Meedia mitmekesistamine aitab kaasa eri seisukohtade levikule, mis on demokraatliku ühiskonna tähtis tunnusjoon.

Ka majanduslikku külge ei saa tähelepanuta jätta. Traditsioonilised audiovisuaalmeedia teenused (nagu televisioon) ja viimastel aastatel esile kerkinud teenused (näiteks nõudevideo) pakuvad Euroopas märkimisväärsed tööhõivevõimalusi, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kaudu. See omakorda suurendab majanduskasvu ja investeeeringuid.

– **Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0033/2009)**

David Casa (PPE), kirjalikult. – Tegemist on nende õigusaktide kodifitseerimisega, mis käsitlevad töötajate kaitsmist asbestiga kokkupuutest tulenevate ohtude eest. Ma toetan seda kodifitseerimist ja hääletasin seetõttu selle raporti poolt.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), kirjalikult. – (FR) Nagu enamik minu kolleege hääletasin ma selle poolt, et muuta ühenduse õigusaktid selgemaks ja läbipaistvamaks. Selle resolutsiooni vastuvõtmisega toetab Euroopa Parlament komisjoni kavatsust tekste korrastada, kodifitseerides õigusaktid, mis käsitlevad töötajate kaitsmist asbestiga kokkupuutest tulenevate ohtude eest. See resolutsioon tähendab seda, et neid töötajatele vajalikke eeskirju on võimalik paremini rakendada.

– **Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0028/2009)**

David Casa (PPE), kirjalikult. – Tegemist on Euroopa Liitu toodavate loomade veterinaarkontrolli käsitleva õigusakti kodifitseerimisega ja ma hääletasin selle ettepaneku poolt.

Miroslav Mikolášik (PPE), kirjalikult. – (SK) Lugupeetud kolleegid! Mul on hea meel selle üle, et kiideti heaks proua Geringer de Oedenbergi raport, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, millega nähakse ette Euroopa Liitu kolmandatest riikidest saabuvate loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted.

Uus direktiiv aitab selgelt kaasa selle valdkonna praeguse õigusliku korralduse selgitamisele ja paremale mõistmisele. Direktiiv keskendub õigusaktide kodifitseerimisele nende tegelikku sisu muutmata.

Euroopa kodanike seisukohalt aitab ühenduse õiguse lihtsustamine ja täpsustamine kaasa suurema õiguskindluse saavutamisele ning seetõttu on direktiivi kaudu tehtav kodifitseerimine minu arvates samm õiges suunas, mis võimaldab positiivset õigust tulemuslikult kohaldada. Samas olen ma nõus ka sellega, et põhimõtete ühtlustamine ühenduse tasandil aitab lisaks varustuskindluse tagamisele stabiliseerida siseturgu, kus sisepiiridel on kontroll kaotatud, ning kaitsta ühendusse toodavaid loomi.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Kui ametivõimud on avastanud loomakaitseadustega vastuolus oleva veose, peavad nad praegu kehtivate eeskirjade järgi pärast loomade kaitsmise eesmärgil „kinnipidamist” andma omanikule probleemi lahendamise järel tagasi kõik vaktsineerimata noorloomad, kes on oma emadest liiga vara eraldatud. Tegelikult kasutatakse seda olukorda muidugi häbitult ära.

Kodifitseerimine annaks hea võimaluse muuta ELi transpordiregulatsiooni nii, et eeskirjadele mittevastavate veoste puhul oleks noorloomad võimalik alaliselt kinni pidada, sulgedes nii selle tagaukse. Kahjuks jätsime selle võimaluse kasutamata. Sellegipoolest tundub kodifitseerimine üldiselt kaasa aitavat loomade kaitset käsitlevate õigusnormide tõhustamisele, mistõttu ma hääletasin selle raporti poolt.

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Arvestades seda, et toitumine on rahva tervise seisukohalt tähtis tegur ja et loomad kuuluvad põhiliste toiduainete hulka, on eriti oluline tagada selles vallas igakülgne kaitse. Seda tuleks muu hulgas teha veterinaarkontrolli abil. Veterinaarkontroll on eriti tähtis ühenduse välispiiridel, arvestades iseäranis asjaolu, et asjaomastes kolmandates riikides ei ole vastavad normid sageli nii ranged kui Euroopas.

Tagamaks, et võrreldav impordikontroll toimuks kõikidel välispiiridel, on vaja sihipärasemaid, ühtsemaid ja selgemaid õigusnorme. Komisjoni ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv, millega nähakse ette ühendusse kolmandatest riikidest saabuvate loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted (kodifitseeritud versioon), on samm selles suunas ja ma toetan seda.

– Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0031/2009)

David Casa (PPE), kirjalikult. – Tegemist on kodifitseerimisega, millega ei kaasne sisulisi muudatusi, ja seetõttu andsin ma oma poolthääle.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), kirjalikult. – (FR) Nagu enamik minu kolleege hääletasin ma selle poolt, et muuta õigusakt, mis puudutab põllumajandustootjate tulusid ja majandustegevust käsitlevate raamatupidamisandmete kogumise võrku, selgemaks ja läbipaistvamaks, eesmärgiga parandada seda õigusakti ja ennekõike muuta selle tekst loetavamaks.

– Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0027/2009)

David Casa (PPE), kirjalikult. – See raport hõlmab ühendusesisese kaubanduse raames loomatervishoiutingimusi käsitleva õigusakti kodifitseerimist. Ma toetan seda kodifitseerimist ja hääletasin seetõttu selle raporti poolt.

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Esiteks moodustab linnukasvatus märkimisväärse osa majandustegevusest põllumajandussektoris ja annab sissetuleku osale põllumajanduses hõivatud tööjõust. Teiseks kuuluvad munad ja kodulinnud kõige tavapärasemate toiduainete hulka. Seetõttu peaks nende toodetega kauplemine olema selgelt ja ühtselt reguleeritud, muu hulgas ka selleks, et kaitsta inimeste tervist.

Komisjoni ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv kodulindude ja haudemunade ühendusesisest kaubandust ning kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta (kodifitseeritud versioon) teenib põllumajandussektoris töötavate ja kaubandusega tegelevate inimeste, aga ka ELi kodanike kui tarbijate huve, mistõttu ma toetan seda.

– Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0032/2009)

David Casa (PPE), kirjalikult. – Tegemist on kodifitseerimisega, millega ei kaasne sisulisi muudatusi, ja seetõttu hääletasin ma selle poolt.

– Raport: Simon Busuttil (A7-0019/2009)

David Casa (PPE), *kirjalikult*. – Raport käsitleb lepingut, mis võimaldab viisavaba reisimist Mauritiuse ja ELi liikmesriikide vahel. Ma toetan sellise lepingu sõlmimist ja hääletasin seetõttu kõnealuse raporti poolt.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Ma toetan seda Euroopa Ühenduse ja Mauritiuse Vabariigi vahelist lepingut, millega kehtestatakse viisavabastus sissesõidu ja lühiajalise viibimise korral, et hõlbustada kodanike liikumist. Lepinguga nähakse Euroopa Liidu ja Mauritiuse kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul. Eranditeks on Ühendkuningriik ja Iirimaa, kellele see leping ei laiene. Samuti nähakse ette territoriaalne piirang seoses Prantsusmaa ja Madalmaadega, kelle puhul laieneb leping üksnes nende riikide Euroopas paiknevatele territooriumidele.

Ma tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et viisavabadus ei laiene neile, kelle reisi eesmärk seisneb lühiajalise tasustatava töö tegemises. Nende isikute suhtes kohaldatakse jätkuvalt ühenduse ja vastava liikmesriigi õigusakte, mis puudutavad viisanõuet või sellest loobumist ja töötamisvõimalusi. Leping võidakse peatada või kehtetuks tunnistada, kuid selle otsuse võib teha vaid kõikide liikmesriikide suhtes korraga. Ma toetan ka lepingu ajutist täitmist enne selle jõustumist.

Franz Obermayr (NI), *kirjalikult*. – (DE) See leping Euroopa Ühenduse ja Mauritiuse Vabariigi vahel näeb ette viisanõudest loobumise, kui lepinguosaliste kodanikud reisivad teise lepinguosalise territooriumile kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul.

Ma hääletan selle lepingu sõlmimise vastu, sest viisanõude allesjätmine aitab teatud määral kontrollida soovimatut sisserännet, samas kui viisanõude kaotamine kuni kolmekuuliste külastuste puhul annaks neile, kes tegelikult kavatsevad jääda pikemaks ajaks, piisavalt aega sotsiaalse võrgustiku loomiseks.

– Raport: Simon Busuttil (A7-0012/2009)

David Casa (PPE), *kirjalikult*. – Raport käsitleb lepingut, mis võimaldab viisavaba reisimist Seišellide ja ELi liikmesriikide vahel. Ma toetan sellise lepingu sõlmimist ja hääletasin seetõttu kõnealuse raporti poolt.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Ma toetan seda Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelist lepingut, millega kehtestatakse viisavabastus sissesõidu ja lühiajalise viibimise korral, et hõlbustada kodanike liikumist. Lepinguga nähakse Euroopa Liidu ja Seišellide kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul. Eranditeks on Ühendkuningriik ja Iirimaa, kellele see leping ei laiene. Samuti nähakse ette territoriaalne piirang seoses Prantsusmaa ja Madalmaadega, kelle puhul laieneb leping üksnes nende riikide Euroopas paiknevatele territooriumidele.

Ma tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et viisavabadus ei laiene neile, kelle reisi eesmärk seisneb lühiajalise tasustatava töö tegemises. Nende isikute suhtes kohaldatakse jätkuvalt ühenduse ja vastava liikmesriigi õigusakte, mis puudutavad viisanõuet või sellest loobumist ja töötamisvõimalusi. Leping võidakse peatada või kehtetuks tunnistada, kuid selle otsuse võib teha vaid kõikide liikmesriikide suhtes korraga. Ma toetan ka lepingu ajutist täitmist enne selle jõustumist.

– Raport: Simon Busuttil (A7-0013/2009)

David Casa (PPE), *kirjalikult*. – Raport käsitleb lepingut, mis võimaldab viisavaba reisimist Barbadosel ja ELi liikmesriikide vahel. Ma toetan sellise lepingu sõlmimist ja hääletasin seetõttu kõnealuse raporti poolt.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Ma toetan seda Euroopa Ühenduse ja Barbadosel vahelist lepingut, millega kehtestatakse viisavabastus sissesõidu ja lühiajalise viibimise korral, et hõlbustada kodanike liikumist. Lepinguga nähakse Euroopa Liidu ja Barbadosel kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul. Eranditeks on Ühendkuningriik ja Iirimaa, kellele see leping ei laiene. Samuti nähakse ette territoriaalne piirang seoses Prantsusmaa ja Madalmaadega, kelle puhul laieneb leping üksnes nende riikide Euroopas paiknevatele territooriumidele.

Ma tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et viisavabadus ei laiene neile, kelle reisi eesmärk seisneb lühiajalise tasustatava töö tegemises. Nende isikute suhtes kohaldatakse jätkuvalt ühenduse ja vastava liikmesriigi õigusakte, mis puudutavad viisanõuet või sellest loobumist ja töötamisvõimalusi. Leping võidakse peatada või kehtetuks tunnistada, kuid selle otsuse võib teha vaid kõikide liikmesriikide suhtes korraga. Ma toetan ka lepingu ajutist täitmist enne selle jõustumist.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Meile esitatud raportid käsitlevad Euroopa Ühenduse ja mitme väikse saareriigi (näiteks Mauritiuse ja Barbadosse) vahelisi lepinguid, millega nähakse ette viisanõudest loobumine, kui lepinguosaliste kodanikud reisivad teise lepinguosalise territooriumile kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul. Ma ei nõustu sissesõidunõuete sellise leevendamisega ja hääletasin nimetatud lepingute sõlmimise vastu, sest viisanõude allesjätmine aitaks kindlasti tõkestada kuritegevust ja piirata olulisel määral soovimatut sisserännet.

Lisaks tuleb silmas pidada, et need, kes jäävad sellise viisavabastuse alusel ELi kolmeks kuuks, võivad sõlmida palju kontakte, mida nad võiksid kasutada ebaseaduslikuks sisserändeks. Ebaseaduslike sisserändajate kuritegevuse kasvu tuleb iga hinna eest vältida.

– Raport: Simon Busuttil (A7-0014/2009)

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Ma toetan seda Euroopa Ühenduse ning Saint Kittsi ja Nevise Föderatsiooni vahelist lepingut, millega kehtestatakse viisavabastus sissesõidu ja lühiajalise viibimise korral, et hõlbustada kodanike liikumist. Lepinguga nähakse Euroopa Liidu ning Saint Kittsi ja Nevise Föderatsiooni kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul. Eranditeks on Ühendkuningriik ja Iirimaa, kellele see leping ei laiene. Samuti nähakse ette territoriaalne piirang seoses Prantsusmaa ja Madalmaadega, kelle puhul laieneb leping üksnes nende riikide Euroopas paiknevatele territooriumidele.

Ma tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et viisavabadus ei laiene neile, kelle reisi eesmärk seisneb lühiajalise tasustatava töö tegemises. Nende isikute suhtes kohaldatakse jätkuvalt ühenduse ja vastava liikmesriigi õigusakte, mis puudutavad viisanõuet või sellest loobumist ja töötamisvõimalusi. Leping võidakse peatada või kehtetuks tunnistada, kuid selle otsuse võib teha vaid kõikide liikmesriikide suhtes korraga. Ma toetan ka lepingu ajutist täitmist enne selle jõustumist.

– Raport: Simon Busuttil (A7-0015/2009)

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Ma toetan seda Euroopa Ühenduse ning Antigua ja Barbuda vahelist lepingut, millega kehtestatakse viisavabastus sissesõidu ja lühiajalise viibimise korral, et hõlbustada kodanike liikumist. Lepinguga nähakse Euroopa Liidu ning Antigua ja Barbuda kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul. Eranditeks on Ühendkuningriik ja Iirimaa, kellele see leping ei laiene. Samuti nähakse ette territoriaalne piirang seoses Prantsusmaa ja Madalmaadega, kelle puhul laieneb leping üksnes nende riikide Euroopas paiknevatele territooriumidele.

Ma tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et viisavabadus ei laiene neile, kelle reisi eesmärk seisneb lühiajalise tasustatava töö tegemises. Nende isikute suhtes kohaldatakse jätkuvalt ühenduse ja vastava liikmesriigi õigusakte, mis puudutavad viisanõuet või sellest loobumist ja töötamisvõimalusi. Leping võidakse peatada või kehtetuks tunnistada, kuid selle otsuse võib teha vaid kõikide liikmesriikide suhtes korraga. Ma toetan ka lepingu ajutist täitmist enne selle jõustumist.

– Raport: Simon Busuttil (A7-0016/2009)

David Casa (PPE), kirjalikult. – Raport käsitleb lepingut, mis võimaldab viisavaba reisimist Bahama Ühenduse ja ELi liikmesriikide vahel. Ma toetan sellise lepingu sõlmimist ja hääletasin seetõttu kõnealuse raporti poolt.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Ma toetan seda Euroopa Ühenduse ja Bahama Ühenduse vahelist lepingut, millega kehtestatakse viisavabastus sissesõidu ja lühiajalise viibimise korral, et hõlbustada kodanike liikumist. Lepinguga nähakse Euroopa Liidu ja Bahama Ühenduse kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul. Eranditeks on Ühendkuningriik ja Iirimaa, kellele see leping ei laiene. Samuti nähakse ette territoriaalne piirang seoses Prantsusmaa ja Madalmaadega, kelle puhul laieneb leping üksnes nende riikide Euroopas paiknevatele territooriumidele.

Ma tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et viisavabadus ei laiene neile, kelle reisi eesmärk seisneb lühiajalise tasustatava töö tegemises. Nende isikute suhtes kohaldatakse jätkuvalt ühenduse ja vastava liikmesriigi õigusakte, mis puudutavad viisanõuet või sellest loobumist ja töötamisvõimalusi. Leping võidakse peatada või kehtetuks tunnistada, kuid selle otsuse võib teha vaid kõikide liikmesriikide suhtes korraga. Ma toetan ka lepingu ajutist täitmist enne selle jõustumist.

– Raport: Jutta Haug (A7-0023/2009)

Gerard Batten (EFD), *kirjalikult.* – Ühendkuningriigi Iseseisvusparteisse kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed loobusid hääletamast, sest meie arvates ei pea Euroopa Liit saatma maksumaksjate raha Itaalia maavärina ohvritele. Me tunneme ohvritele küll igati kaasa, kuid leiame, et sellised annetused peaksid tulema liikmesriikide valitsustelt või heategevusorganisatsioonidelt.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Nagu ma varem mainisin ka seoses Reimer Böge raportiga (A7-0021/2009) Abruzzo maavärina kohta, edastab Euroopa Liidu liikmesriikide solidaarsus ja Euroopa toetus katastroofide ohvriks langenud liikmesriikidele selge märguande, et eritoetusmeetmete rakendamisega, näiteks Euroopa Liidu solidaarsusfondi kaudu, näitab Euroopa Liit end suutvat jääda õnnetuste korral ühtseks, ja see on asi, mille üle me võime tõesti uhkust tunda.

Seega, arvestades komisjoni võimalust esitada paranduseelarveid, kui ilmnevad „vältimatud, erandlikud või ettenägematud asjaolud“, mille hulka kuulub ka Itaalias aset leidnud maavärin, hääletasin ma Euroopa Liidu eelarve muutmist käsitleva raporti poolt, mille kohaselt ELi solidaarsusfondist eraldatakse 493,78 miljonit eurot, et maavärinast tingitud purustused saaks kiiremini likvideerida ja et kahju saanud piirkonna elanikud saaksid kiiresti naasta tavapärase elu juurde.

João Ferreira (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Et Itaaliale Euroopa Liidu solidaarsusfondist 493 771 159 euro eraldamine on heaks kiidetud ja et sellel fondil ei ole oma eelarvet, siis on vaja muuta ühenduse eelarvet, tagamaks kokkulepitud summa kättesaamine. Kuigi me nõustume vajadusega eraldada raha nii kiiresti kui võimalik, on meie arvates kahetsusväärne, et komisjoni ettepanek eeldab muude eelarverubriikide hulgas ühenduse oluliste programmide rahastamise vähendamist võrreldes eelmise ja praeguse mitmeaastase finantsraamistikuga.

Näidetena võib nimetada Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi ning Kalanduse Arendusrahastu kui ühenduse eelmises raamistikus (2002–2006) sisalduvate ühenduse programmide ning keskkonna rahastamisvahendi LIFE+ kavandatud vähendamist. Me oleme seisukohal, et peale vajalike korrektsioonide, mille eesmärk on anda solidaarsusfondile oma eelarverubriik ja vahendid, ei tohiks solidaarsusfondi rahastada eespool nimetatud ühenduse programmide arvelt, kui samal ajal nõutakse sõjaliste eesmärkide ja propagandaga seotud kulutuste suurendamist. Praegu solidaarsusfondile eraldatavad vahendid oleks võidud võtta hoopis nendest eelarverubriikidest.

Barry Madlener (NI), *kirjalikult.* – (NL) Hollandi Vabaduspartei pooldab erakorralise abi andmist, kuid see peaks tulema liikmesriikidelt, mitte Euroopa Liidult.

– Raport: Reimer Böge (A7-0022/2009)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Ma olen nõus, et on vaja anda täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud oluliste struktuurimuutuste tagajärgede tõttu, ning aidata neil uuesti tööturule integreeruda. On vajalik teha rahaline abi koondatud töötajatele võimalikult kiiresti kättesaadavaks ja tagada, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF), mis on väga vajalik koondatud töötajate uuesti tööturule integreerimiseks, kasutataks tõhusamalt. Tahaksin rõhutada, et liikmesriigid peaksid andma üksikasjalikumalt teavet oluliste soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise tagamise eesmärkide rakendamise kohta EGFist rahastatavate meetmete abil.

David Casa (PPE), *kirjalikult.* – See raport toetab Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmist. Olen nõus, et selle fondi kasutuselevõtmine on antud juhul vajalik, ja hääletasin seega raporti poolt.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt ja Cecilia Wikström (ALDE), *kirjalikult.* – (SV) Me oleme teadlikud negatiivsest mõjust, mida majanduskriis avaldab tööturule ja ühiskonnale tervikuna. Me tunneme väga kaasa kõigile neile, keda kriis mõjutab, ja pooldame selliseid meetmeid nagu koolitus, mis aitavad inimestel kriisist üle saada. Siiski oleme veendunud, et vabakaubandus on põhimõtteliselt positiivne nähtus, mis aitab kaasa kogu Euroopa arengule. Seetõttu tuleks meie arvates finantskriisiga tegelda eelkõige turupõhiste vahenditega, mis edendavad vaba ja õiglast kaubandust.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Tööpuudus on üks peamisi probleeme, mis Euroopa Majanduspiirkonda mõjutab. Juba enne praegust finantskriisi, mis on suurendanud ja süvendanud mõningaid varasemaid sümptomeid, oli üleilmastumise ja sellest tuleneva ettevõtete ümberkolimise ränk mõju paljude inimeste elule selgelt nähtav. Praegust aega iseloomustavad erilised raskused saavad ilmseks, kui me lisame nimetatud

probleemidele praeguse usaldamatuse turgudel ja investeeringute vähenemise. Kuigi ma pooldan siseturu reguleerimist, olen ma siiski seisukohal, et erandlik kriis õigustab erakorraliste vastumeetmete võtmist.

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on üks vahendeid, mida Euroopa Liit saab sellises olukorras kasutada töötute abistamiseks. Ma leian, et Saksamaal Bochumi piirkonnas asuva Nokia GmbH töötajate olukord õigustab Euroopa Liidu abi andmist, nagu seda varem anti Portugalile. Lisaks abi andmisele, mis on kahtlemata kasulik, peab Euroopa Liit võtma meetmeid, et edendada tugevamat ja loovamat Euroopa turgu, kus tehakse investeeringuid ja luuakse töökohti. Ainult nii on võimalik see probleem tulemuslikult, tõsiseltvõetavalt ja jätkusuutlikult lahendada.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Kõnealune raport puudutab vastust Saksamaa abitaotlusele seoses koondamistega telekommunikatsioonisektoris, eriti Nokia GmbH töötajate seas. Taotlus vastas Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele.

Tegelikuses aga aitab selle fondi kasutuselevõtmine vaid leevendada majandus- ja finantskriisi mõningaid tõsisid tagajärgi. Tuleb teha lõpp uusliberaalsele poliitikale, mis põhjustab tõelise majandusliku ja sotsiaalse katastroofi paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides, eriti Portugalis.

Kuigi me hääletasime selle raporti poolt, ei saa me eirata, et selles käsitletud meetmed on ebapiisavad ja pelgalt leevendavad olukorda. Samuti ei saa eirata kõnealuse määruse ebaõiglast olemust, sest see on soodsam riikide jaoks, kus sissetulekud ja töötushüvitised on suuremad.

Seepärast nõuame poliitika muutmist ja rõhutame vajadust koostada reaalne kava tootmise ja õigustega töökohtade loomise toetamiseks.

Eija-Riitta Korhola (PPE), kirjalikult. – Austatud juhataja! Ma hääletasin selle poolt, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist (EGF) eraldataks ligi 5,6 miljonit eurot Saksamaa Nordrhein-Westfaleni liidumale, kus alates 1990. aastatest on toimunud kollektiivsed koondamised. Kuna Soome telekommunikatsiooniettevõtte Nokia sulges oma tehase Bochumis 2008. aastal ja kolis majanduslikult tasuvamatesse turupiirkondadesse, koondati selles piirkonnas veel 2300 inimest. Soomlasena tunnen ma eriti kaasa töötajatele, kes sattusid raskesse olukorda, kaotades töö, kui Nokia lõpetas tootmise Bochumis. Nokia Bochumi tehase sulgemine oli tõepoolest viimane sündmus selles jadas, mis on piirkonnas tööpuudust süvendanud. Seetõttu toetan ma täielikult EGFist abi andmist, et parandada Nordrhein-Westfaleni liidumaa elanike tööhõivevõimalusi.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Me hääletasime selle raporti poolt, pidades silmas Nokia töötajaid ja nende ebaõiglast koondamist. Samas tahame rõhutada oma rahulolematust, sest valida tuli kahest halvast parem variant: töö otsimisel abistamine, kuna maailma juhtiv mobiiltelefonide tootja Nokia paneb toime absurdseid kollektiivseid koondamisi, kusjuures koondamisi nimetatakse üheks üleilmastumisega kaasneva riskiks, millega me peaksime lihtsalt leppima.

Me taunime seda „globaliseerumisega kohanemise” ideed – just nii viitab Euroopa Liit sellistele sotsiaalsetele ja inimlikele tragöödiatele nagu raportis käsitletu. Need saavad alguse sellest, et rekordkasumeid teenivad ettevõtted viivad oma tegevuse veelgi suurema kasumi saamiseks teise kohta, hävitades nii sadade töötajate ja kogu piirkonna elu. Kavandatud heategevuslik abinõu (Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond) ei pane inimesi unustama, et tegelikult vastutab koondatud töötajate tragöödia eest otseselt Euroopa Liit, kuna on otsustanud vaba ja õiglase konkurentsi kasuks. Selle asemel, et toetada „kohanemist” selle tohutu ebakindlusega, mida tekitab globaliseerunud kapitalistlik majandus, peaks Euroopa Liit sellised tegutsemisviisid keelustama ja kaitsma Euroopa kodanikke.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), kirjalikult. – (FR) See raport toetab Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmist seoses Saksamaal toimunud koondamistega. Ma kiidan selle fondi kasutuselevõtmise täielikult heaks, sest see on antud juhul vajalik, ja nagu enamik minu kolleege hääletasin ma selle raporti poolt. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on üks mehhanisme, mida Euroopa Liit saab kasutada selleks, et aidata üleilmastumise negatiivsete mõjude tõttu koondatud töötajaid. Ma leian, et Nokia GmbH töötajate ja Saksamaa Bochumi piirkonna juhtum õigustab Euroopa abi andmist, nagu varem on tehtud Portugali puhul.

– Raport: Diana Wallis (A7-0030/2009)

David Casa (PPE), *kirjalikult*. – Marek Siwieci süüdistati teiste isikute usuliste tunnete haavamises süüdistuse ajal, mis leidis aset mõni aasta tagasi. Olles juhtumi asjaoludega tutvunud, leian, et puutumatust ei tohi mingil juhul ära võtta. See on ka raportööri seisukoht ning seetõttu hääletasin ma raporti poolt.

Ole Christensen, Dan Jørgensen ja Christel Schaldemose (S&D), *kirjalikult*. – (DA) Me hääletasime täna Marek Siwecilt puutumatuse äravõtmise üle. See tähendaks, et ta saaks Poolas kohtu ette astuda nagu iga teine kodanik. Me tunneme härra Siwecile kaasa ja nõustume (kui meie arvamus loeb), et tema vastu esitatud süüdistused on alusetud ja poliitiliselt motiveeritud.

Samas peaks tal meie arvates olema võimalik astuda kohtu ette nagu igal teisel inimesel, sest me peame uskuma, et Poola austab peamisi demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid, mis on Euroopa Liidu liikmesuse eelduseks. Seetõttu hääletame alati põhimõtteliselt Euroopa Parlamendi liikmete puutumatuse äravõtmise poolt konkreetse juhtumi asjaoludest olenemata.

– Raport: Carlos Coelho (A7-0035/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Schengeni ala loomine sisepiiridel kontrolli kaotamise teel ja ELi territooriumil vaba liikumise võimaldamine kuuluvad Euroopa Liidu tähtsamate saavutuste hulka. Arvestades seda, et palju inimesi liigub üle piiride, on meil vaja Schengeni õigustiku praktikas rakendamisel rangeid norme, et tagada suurem vastastikune usaldus liikmesriikide vahel. See hõlmab ka nende suutlikkust rakendada meetmeid, mis kaasnevad piirikontrolli kaotamisega sisepiiridel.

Me peame parandama Schengeni õigustiku kohaldamise jälgimiseks kasutatavat hindamismehhanismi. Vajadus tagada kõrgetasemeline turvalisus ja usaldus nõuab tõhusat koostööd liikmesriikide valitsuste ja komisjoni vahel.

Arvestades selle õigusloomealgatuse tähtsust ja asjakohasust põhiõiguste ja -vabaduste seisukohalt, on kahetsusväärne, et Euroopa Parlament on kaasatud konsultandina, mitte aga kaasseadusandjana, nagu see antud juhul oleks pidanud olema. Seetõttu hääletasin ma komisjoni õigusakti ettepaneku vastu.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult*. – (LT) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest raportööri seisukoht on kooskõlas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseküsimustega seotud põhimõtetega. Hindamismehhanismi loomine on oluline kõikide liikmesriikide jaoks. Et kaasotsustamismenetlust ei kaaluta, piirab komisjoni ettepanek liikmesriikide vahelise koostöö võimalusi. Komisjoni hiljuti koostatud ettepanekut tuleb pärast Lissaboni lepingu jõustumist muuta.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Piirikontrollideta Euroopa ala loomine Schengeni lepingu alusel oli oluline samm sellise avatud siseturu rajamisel, mida iseloomustab inimeste ja kaupade vaba liikumine. Et see ala kasutaks ära oma potentsiaali, mille olemasolu ma tunnistan, peab olema võimalik tõhusalt hinnata Schengeni õigustiku rakendamist eri liikmesriikides.

Seetõttu pooldan ma volituste suurendamist Schengeni õigustiku kohaldamise jälgimiseks, eelkõige hindamiste (küsimustikud ja nii eelnevalt kokkulepitud kui ka etteteatamata külastused) ja hindamisjärgsete meetmete kaudu, et tagada piisav järelevalve selle üle, kuidas eri liikmesriigid tegutsevad, koostööd teevad ja oma välispiire vastavalt Schengeni lepingule kontrollivad.

Ma mõistan, et süsteemi mis tahes puudused ja toimimishäired kujutavad tõsist ohtu liidu sisejulgeolekule ja ohustavad Schengeni ala kui vabadusel, aga ka turvalisusel rajanevat ala.

Samas ei nõustu ma nimetatud hindamiste ühendusepõhise aspekti tugevdamisega, mis seisneb komisjoni volituste suurendamises valitsustevahelise süsteemi arvelt, millest seni on Schengeni hindamise töörihm on seni lähtunud.

Seepärast hääletan ma komisjoni ettepaneku tagasilükkamise poolt.

– Raportid: Carlos Coelho (A7-0034/2009) ja (A7-0035/2009)

Jacky Hénin (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (FR) Me sõandame rääkida Schengeni õigustikust, kuid Calais' elanikuna olen ma tunnistajaks asjaolule, et kuigi Schengeni lepingud on aidanud kaasa kapitali ja kaupade vabale liikumisele, tekitavad need ikka veel palju probleeme.

Väljaspool piirideta Euroopa võluvut utoopiat oleme iga päev silmitsi Schengeni traagilise tegelikkusega: sisserändajate ebainimlike elutingimustega.

Liit ja liikmesriigid teevad vähe või ei tee üldse midagi selleks, et seda traagilist olukorda lahendada. Prantsusmaa omalt poolt häbistab end ajakirjanduse ja politsei korraldatavate inimjahtidega, mille üheks näiteks oli Calais' „džunglis” toimunu.

Seega, isegi puhtalt humanitaarabi vallas on Euroopa Liidu tegevus täiesti puudulik ja probleemid jäetakse ainuüksi kohalike omavalitsuste lahendada.

Lõpetagem krokodillipisarate valamine ja hakakem lõpuks käituma nagu vastutustundlikud inimolendid. Calais's kujunev olukord on liidu jaoks suur poliitiline probleem. Seda ei ole võimalik lahendada ei Euroopa kui Schengeni kindluse ega suunatud humanitaarabimeetmete abil. Tuleb lõpetada vabakaubanduspoliitika, teha lõpp kapitali vabale liikumisele, edendada toiduga isevarustamist, kuulutada vesi ja energia üldisteks avalikeks hüvedeks ning võidelda sotsiaal-majandusliku ebavõrdsuse vastu.

9. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 12.30 ja see jätkus kell 15.05.)

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

10. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

11. Komisjoni presidendi infotund

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni presidendi infotund.

Vabad küsimused

Paulo Rangel, *fraktsiooni PPE aseesimees*. – (PT) Austatud juhataja, lugupeetud komisjoni president! Ma tahaksin selle esimese arutelu alguses teid kõigepealt õnnitleda poliitilise järelevalve uue vahendi puhul ning rõhutada, mida see tähendab Euroopas parlamentaarse demokraatia edendamise ja arendamise jaoks. Sellest võidavad oma esindajate kaudu Euroopa kodanikud.

Arvestades viimaseid sündmusi – liri referendumit, Lissaboni lepingu ratifitseerimist Poola poolt ja Tšehhi Vabariigi presidendi hiljutisi avaldusi –, tahaksin ma küsida, kuidas teie hindate Lissaboni lepingu jõustumise protsessi. Kas komisjoni president on midagi ette võtnud? Milline on teie prognoos lepingu jõustumise kuupäeva kohta ning kas seda orienteerivat kuupäeva silmas pidades on komisjon võtnud mingeid meetmeid ühelt lepingult teisele, s.t Nice'i lepingult Lissaboni lepingule üleminekuks või oleme ikka n-ö ooteseisundis ehk ootame ja vaatame, mis juhtuma hakkab?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – (PT) Kõigepealt, härra Rangel, tänan teid õnnitluste eest. Mul on väga hea meel, et Euroopa Parlamendis on nüüd kasutusel selline protseduur. Meil Portugalis on ka selline protseduur ning ma olen selles osalenud nii opositsiooni juhi kui ka peaministrina. Ma loodan, et see annab hea võimaluse aruteludeks austatud parlamendiliikmetega.

Mis puudutab teie konkreetset küsimust, siis minu jaoks on kõik selge: kõik riigid on Lissaboni lepingu demokraatlikult heaks kiitnud. Iirimaa tegi seda referendumil, teised riigid parlamendi kaudu. Tšehhis on ratifitseerimisprotsess veel käimas. Me ootame protsessi lõpuleviimist konstitutsioonikohtus. Kui see on lõppenud, on ka ratifitseerimisprotsess lõplikult lõpule viidud, sest meil kehtib üks õiguse – Euroopa õiguse ja rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtte: liikmesriikide ja institutsioonide lojaalse koostöö põhimõtte ning ka rahvusvaheliste lepingute üle heas usus läbirääkimiste pidamise põhimõtte.

Paulo Rangel, *fraktsiooni PPE aseesimees*. – (PT) Komisjoni president, olles kuulanud teie vastust, tahaksin küsida järgmist: nüüd, mil kõik ootavad komisjoni moodustamist, missugune on teie enda põhimõtteline seisukoht selles küsimuses? Kas meil on lihtsalt asenduskomisjon kuni hetkeni, mil Tšehhi lepingu lõplikult ratifitseerib, või kavatsete ametisse nimetada uued volinikud?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (PT) Euroopa Ülemkogu otsustas, et ta saab uued volinikud ametisse nimetada alles siis, kui lepingu suhtes on olemas õiguslik selgus, kuid see protsess ei ole veel lõpule viidud.

Seetõttu tegeleb komisjon alates 1. novembrist üksnes jooksvate küsimustega. Loomulikult loodame, et see protsess laheneb võimalikult kiiresti, ja me teeme uue komisjoni jaoks jätkuvalt kõikvõimalikke ettevalmistusi. Ausalt öeldes, lugupeetud parlamendiliikmed, ei ole meil ajastamise üle täielikku kontrolli – see sõltub ratifitseerimisprotsessi lõpuleviimisest Tšehhi poolt.

Stephen Hughes, fraktsiooni S&D aseesimees. – Järgmisel aastal võib töötute arv Euroopa Liidus kasvada 27 miljonini. Selle tagajärjel saab finants- ja majanduskriisist sotsiaalne kriis. Kas te seda arvestades olete nüüd nõus, et eelmise aasta detsembris kokkulepitud majanduse elavdamise kava ei olnud iseenesest piisav? Täpsemalt, kas te nõustute, et on vaja lisastiimuleid – Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon on pakkunud välja 1% SKTst – sellise tööturule sisenemise positiivse strateegia väljatöötamiseks, mille eesmärk on kaitsta jätkusuutlikku tööhõivet ja luua uusi töökohti, edendades arukat tööjaotust?

Mida te kavatsete Euroopa Liidu tasandil teha selleks, et edendada tööhõivet keskkonnahoiu- ja noortesektoris? Näiteks on tehtud ettepanek luua teatud tasandil ühtne strateegiline platvorm ja tuua kokku kõik peamised osapooled, kes töötaksid ühiselt igas sektoris majanduskasvu, innovatsiooni ja tööhõive tagamise nimel ning kooskõlastaksid olemasolevaid instrumente, näiteks tehnoloogiaplatvorme, oskusteabe ekspertrühmi ja ühiseid tehnoloogiaalgatusi. Kas olete nõus, et seda ideed oleks kasulik Euroopa tasandil rakendada?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma arvan, et ilma meie majanduse elavdamise kavata oleks olukord palju-palju halvem. Tegelikult on võetud meetmed olukorda reaalselt leevendanud. Me hindasime, et 2009. ja 2010. aastal kulutatakse ligi 5% Euroopa Liidu SKTst ehk umbes 550 miljardit eurot. Nii et midagi on minu arvates siiski tehtud. Olgem selles küsimuses realistlikud.

Ma pooldan kõiki teisi jõupingutusi – teie mainitud ühendatud platvorme – meie ees seisvate probleemide lahendamiseks. Töehõive on endiselt kõige suurem probleem. Nagu te teate, olen ma seda mitu korda välja öelnud, ja ma tegin lausa üleskutse korraldada tööhõivele pühendatud tippkohtumine. Osa liikmesriike ei pidanud seda oluliseks. Ehk saate teie, härra Hughes, aidata meil veenda neid liikmesriike ja valitsusi, kes tööhõivele pühendatud tippkohtumise mõtte maha laitsid? Mina leian, et töehõive on kõige tähtsam probleem, mis meil lähitulevikus lahendada tuleb.

Stephen Hughes, fraktsiooni S&D aseesimees. – Ma kavatsen tõepoolest nende liikmesriikidega tegelda. Tulles tagasi turule sisenemise strateegia küsimuse juurde: kas te nõustute, et kulutusi, mis on suunatud tööpuuduse tõhusale vähendamisele, ei peaks käsitama täiendava koormana riigi rahandusele, vaid jätkusuutlikkuse tagamise võimalusena?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Tegelikult me olemegi nii teinud. Mõne liikmesriikide võetud erimeetmega – võtkem näiteks Kurzarbeit Saksamaal – on kaasnenum kulutuste suurenemine, samas kui tootlikkust on mõnevõrra vähendatud. Minu arvates oli see sotsiaalsest seisukohast õigustatud. Sama võib öelda Ühendkuningriigis heaks kiidetud Walesi süsteemi kohta. Nii et tegelikult on olnud häid juhtumeid, mil sotsiaalsetel eesmärkidel on ilmutatud suuremat paindlikkust ja sotsiaalseid kulutusi suurendatud selleks, et vältida tööpuuduse edasist kasvu, mis on praegu minu põhimure.

Guy Verhofstadt, fraktsiooni ALDE esimees. – (NL) Lugupeetud juhataja! Minu küsimus ei tule komisjoni presidendile üllatusena. Reedel teatas volinik Kroes, et on olulisi tõendeid, mis näitavad, et Saksamaa toetus Opelile on vastuolus Euroopa riigiabi- ja siseturueeskirjadega ning et see seab teiste riikide tehased ebasoodsasse olukorda. Günter Verheugen aga ei näinud selles probleemi. Ta ütles raadios esinedes, et Opel liigub juba õiges suunas.

Eile palus üks kolleeg Saksamaa Kristlik-Demokraatlikust Liidust koguni, et me esitaksime volinik Kroesi peale kaebuse. Ta rääkis temast kui suuri vastuolusid tekitavast volinikust, kes ei ole objektiivne, kes on Saksamaa vastu ja kes võib kaks nädalat enne oma ametiaja lõppu Euroopas suurt segadust tekitada. Minu arvates teeb volinik Kroes lihtsalt oma tööd ja minu küsimus teile, lugupeetud komisjoni president, on väga lihtne: kas te toetate oma volinikku Neelie Kroesi?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma olen alati toetanud oma komisjoni liikmeid, sealhulgas Neelie Kroesi. Muidugi tegi ta oma otsuse – võttis Saksamaa valitsusega selgituste saamiseks ühendust – minu nõusolekul. Me ootame nüüd vastust asjaomastelt ettevõtjatelt.

Mul on hea meel, et tänu heale koostööle liigume selles asjas väga kiiresti edasi. Ma saan aru, et nüüd, mil komisjon on väljendanud kahtlust pakkumisprotsessi õiguspärasuse suhtes, hindavad GM ja Opel Trust uuesti Opeli ostmiseks tehtud pakkumisi, lähtudes turutingimustest. Olen kindel, et meil õnnestub jõuda lahenduseni, mis on vastavuses Euroopa Liidu siseturu- ja riigiabieskirjadega.

Ma olen väga sageli öelnud, et me ei saa Euroopas teha kompromisse siseturu- ja konkurentsieskirjadega seotud küsimustes. Kui me seda teeme, ei ole meil enam siseturg ega meie ühist Euroopa projekti.

Guy Verhofstadt, *fraktsiooni ALDE esimees*. – (NL) Mul ei ole rohkem küsimusi. Märgiksin vaid ära, et komisjoni president ütles väga selgelt, et ka tema pooldab volinik Kroesi saadetud kirja ja et sellel kirjal on kogu komisjoni toetus. See on tõesti oluline, sest see tähendab, et volinik Verheugen peaks oma sõnu hoolikamalt valima, kui ta väidab, et mingeid probleeme ei ole. Probleemid kas on või neid ei ole.

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Ma mitte üksnes ei pooldanud seda kirja – ma lausa ütlesin volinik Kroesile, et ta võiks kirja saata, nii et minu seisukoht neis küsimustes on väga selge.

Härra Verhofstadt, teeme selle asja selgeks. Meil on komisjonis kolm inimest, kellel on õigus sel teemal arvamust väljendada, kuid komisjoni seisukohad on presidendi poolt kolleegiumi nimel ja vastava voliniku poolt väljendatud seisukohad.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE kaasesimees*. – (DE) Austatud president! Tundes suurt muret Kopenhaageni kliimaläbirääkimiste võimaliku läbikukkumise pärast, kinnitas Euroopa Parlamendi keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon eile taas Euroopa Ülemkogu varasemaid nõudmisi ning võttis need väga kiiresti ja väga üksmeelselt vastu. Parlamendikomisjon tegi ettepaneku, et nõukogu peaks veel kord käsitlema vajadust kehtestada Euroopa Liidule CO₂-heite 30%-lise vähendamise eesmärk ja pakkuda tööstusriikidele välja eesmärk vähendada CO₂-heidet 40% ning – ja see on rahvusvaheliste läbirääkimiste seisukohalt väga tähtis ettepanek – et Euroopa peaks 2020. aastaks eraldama arengumaade kliimafondi 30 miljardit eurot. Mida te kavatsete ja saate teha selleks, et pöörata nõukogu tähelepanu nendele olulistele, vajalikele ja põhjendatud nõudmistele?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Nagu ma ütlesin avalikult New Yorgis toimunud kõrgetasemelisel kohtumisel ja ka Pittsburghis, olen ma väga mures Kopenhaageni puudutavate läbirääkimiste aeglase tempo pärast.

Kopenhaageni kliimaläbirääkimistel on kolm võimalikku komistuskivi ja need ei ole seotud ainult rahastamisega: heitkoguste vähendamise kohustuste ambitsioonika eesmärgi ilmselge puudumine mõne väljaspool Euroopa Liitu asuva arenenud riigi puhul, suurte kiiresti areneva majandusega arengumaade soovimatus esitada veenvaid ettepanekuid oma leevendamismeetmete kohta ning arenenud riikide poolt kindla rahalise pakkumise puudumine läbirääkimistelaual. Need on need kolm komistuskivi.

Ma loodan, et Euroopa Liit säilitab oma juhtpositsiooni ja et Euroopa Ülemkogu esitab selle kuu lõpul kindla rahalise ettepaneku. Loodetavasti on meil homme aega seda küsimust põhjalikumalt arutada, sest kliimamuutus on Euroopa Ülemkogu järgmisel kohtumisel üks peamisi arutusele tulevaid teemasid. Komisjon võitleb kindlasti suuri sihte seadva kava eest, sest – nagu ma alati olen öelnud – kliimamuutus ei ole ainult keskkonnaprobleem, vaid seostub ka arenguga.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE kaasesimees*. – (DE) Lugupeetud komisjoni president! Arvukatel teavitamise eesmärgil korraldatud kohtumistel, sealhulgas kõrgete ÜRO ametnikega, on meile räägitud, et Euroopa Liit jääb oma püüdlustes maha sellistest riikidest nagu Hiina ja Jaapan. Kuidas te saate siis veel väita, et me mängime juhtrolli?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Kui see tõeks saab, olen ma erakordselt rõõmus, kuid praegu see kahjuks nii ei ole. Seni on Euroopa Liit ainuke blokk, mis on seadnud enesele siduvad eesmärgid ja need ka õigusaktides sätestab.

Meil on hea meel mõningate positiivsete suundumuste üle, nimelt Jaapani uue peaministri teretulnud poliitilise avalduse üle – ja ma olen isiklikult teda selle eest tänanud –, kuid siiani on see üksnes poliitiline avaldus. Me hindame kõrgelt mõnda riiklikku plaani, millest Hiina on teada andud, kuid seni ei ole Hiina nõustunud neid plaane Kopenhaageni läbirääkimistel siduvate kohustustena esitama.

Me oleme rahul teistegi positiivsete suundumustega, kuid tegelikult kuulub juhtroll kliimamuutuse vastu peetavas võitluses meile. Mulle meeldiks, kui keegi selles juhtrollis meie kõrvale astuks, sest mõnikord on

üksinda juhtimine üsna ebamugav. Ent reaalsus on selline, et teised peavad meie ambitsioonidele alles järele jõudma.

Michał Tomasz Kamiński, *fraktsiooni ECR esimees*. – (PL) Austatud president! Kõigepealt tahaksin avaldada teile oma lugupidamist, kuna te olete elav näide selle kohta, kuidas üks poliitik oma sõna peab. Kui mu naine palub mul midagi teha ja tahab teada, kas ma ikka kindlasti oma lubadust pean, siis ma vastan alati: „Jah, sest ma olen ju poliitik.” Te olete täna näidanud, et peate poliitikuna oma sõna. Te olete siin ja vastate Euroopa Parlamendi küsimustele väga hästi.

Härra president, te ütlesite oma sõnavõtus, et väga tähtis on tugevdada ühtset turgu ja et ühtse turu tugevdamine on Euroopa kriisi lahendamise võti. Tahaksin teilt, härra president, oma fraktsiooni nimel küsida, mida te kavatsete eelseisvatel kuudel teha selleks, et Euroopa ühtse turu tugevdamine aitaks võidelda selle raske majanduskriisiga, milles me täna oleme.

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Tänan teid väga, härra Kamiński. Ma ütlesin oma poliitilistes suunistes – mis minu arvates palvisid Euroopa Parlamendi heakskiidu, arvestades seda tugevat toetust, mida te minu tagasisivalimisel mulle osutasite –, et siseturg on üks meie eelisvaldkondi ning me peame võitlema igasuguse majandusliku natsionalismi vastu.

Mul on teile kõigile hea uudis. Just täna tellisin ma Mario Montilt ühtse turu tuleviku kohta raporti, mis kirjeldaks võimalusi ja soovitusi ühtse turu taaskäivitamise algatuse esitamiseks. Mul on hea meel, et ta selle ülesande vastu võttis, sest nii on meil võimalus hankida veidi välisteadmisi ja koguda toetust, loodetavasti koos Euroopa Parlamendiga, et anda siseturu toimimisele uut hoogu ja uurida, kuidas muuta see vastavaks 21. sajandi vajadustele. Ma leian, et see on eriti oluline tarbijate jaoks, aga ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, mis aeg-ajalt tunnevad survet ja kannatavad konkurentsi moonutava tegutsemise tõttu ühisturul.

Michał Tomasz Kamiński, *fraktsiooni ECR esimees*. – (PL) Lugupeetud president! Tahaksin lõpetuseks öelda, kui tähtis on meie fraktsiooni jaoks see, et ühtse turu tugevdamise ja meie ühise Euroopa ülesehitamise töös ei ole te unustanud Euroopas eksisteerivaid erinevusi. Te ei ole unustanud, et meil on riike, kes alles hiljuti Euroopa Liiduga ühinesid ja kes on mõnes mõttes majanduslikult ebasoodsas olukorras. Me teame, et te olete nende uute liikmesriikide suhtes alati väga õiglaselt käitunud, ja ma loodan, et teete seda ka edaspidi.

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Ma arvan, et siseturg on parim vahend, et kaitsta kõiki liikmesriike, olgu nad uued või vanad, suured või väikesed, rikkad või vaesed. See on õiglusel põhinev poliitika ja parim võimalus kaitsta nõrgemaid, s.t tarbijaid, kes on tavaliselt nõrgemal positsioonil.

Samuti on nii võimalik kaitsta väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid suurte monopolide või oligopolide eest. Just see on siseturu eesmärk, mis on Euroopa Liidu jaoks niivõrd oluline.

Lothar Bisky, *fraktsiooni GUE/NGL esimees*. – (DE) Austatud president! Te tahate, et majanduse elavdamise kavade peagi loobutaks ja et liikmesriikide eelarvepuudujääke kiiresti vähendataks. Kuid isegi teie viimases prognoosis öeldakse, et Euroopa Liidu SKT kasvab 2009. aasta neljandas kvartalis vaid 0,1%. 2009. aasta kohta tervikuna tähendaks see 4%-list langust. Teie enda prognooside kohaselt ületab töötuse määr Euroopa Liidus 2010. aastal 11%.

Kas te ei arva, et riiklike kulutuste liiga varajane järsk vähendamine võib selle väikse taastumise peatada? Või arvate, et finantssektor on esialgu probleemist üle saanud ja kriisi kulud peaksid jääma tavainimeste kanda? Juba praegu sunnitakse Euroopa Liidu erakorralise laenu saamiseks Lätile, Ungarile ja Rumeeniale peale šokeerivaid tingimusi: madalamad palgad, väiksemad pensionid, vähem avalikke teenuseid ja kõrgem käibemaks. Kas see on teie ettekujutus sotsiaalsest Euroopast?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Esiteks, just seetõttu, et me oleme mures nende arvude pärast, mida te mainisite – ja ma olen üldjoontes nendega nõus –, oleme neid oma prognoosides käsitleanud. Ma olen varem juba mitu korda öelnud, et me valmistame ette väljumisstrateegiat, kuid ei soovita hakata seda väljumisstrateegiat kohe rakendama. Me ütleme, et elavdamiskavadega tuleks jätkata. Rahandusministrid on omavahel kohtunud ja minu teada on nad kokku leppinud, et väljumisstrateegiat ei peaks hakkama rakendama enne 2011. aastat. Nii et me peame oma majanduse ergutamisega jätkama – just nende murettekitavate probleemide tõttu sotsiaalvaldkonnas ja iseäranis seoses töötusega.

Kuid – nagu te teate – selle kriisi üheks põhjuseks oli ka eelarvete tohutu tasakaalustamatus, suured avaliku sektori kulutused, priiskamine rahaliste vahenditega. Ma arvan, et jätkusuutmatut mudelit ei tohiks säilitada,

nii et teatud hetkel tuleb jätkusuutlikkuse juurde tagasi pöörduda. Küsimus on ka solidaarsuses tulevaste põlvkondadega.

Lothar Bisky, *fraktsiooni GUE/NGL esimees*. – (DE) Härra president, kas ma sain õigesti aru, et see nn väljumine algab 2011. aastal?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Ma ei saa seda praegu kinnitada, kuid ma võin öelda, et tõenäoliselt seda enne 2011. aastat ei juhtu. Minu arvates on rahandusministrid niimoodi kokku leppinud ja muide, see oli ka Euroopa Liidu seisukoht G20 riikide kohtumisel.

Nüüd tehakse ka jõupingutusi selle poliitika kooskõlastamiseks kogu maailmas. See ei tähenda, et kõik maailma piirkonnad teevad ühel ajal samasuguseid otsuseid, kuid see kriis näitas meile, et me oleme nii heas kui ka halvas üksteisega seotud, ja me peame püüdma neid väljumisstrateegiaid üleilmselt välja töötada.

Nii et üsna tõenäoliselt ei toimu see enne 2011. aastat, kuid me peaksime majanduslikku olukorda jätkuvalt väga tähelepanelikult jälgima.

Nigel Farage, *fraktsiooni EFD kaasesimees*. – Härra Barroso, mul on väga hea meel teid siin näha. Võimaluse üle täidesaatva võimu esindajalt aru pärida tuleb kahtlemata rõõmustada.

Te teate, et ma ei ole just alati kuulunud teie suurimate toetajate hulka, kuid ma pean tunnistama, et te olete väga hästi toime tulnud. Teil õnnestus eirata Prantsuse rahvahääletuse tulemust, teil õnnestus eirata Hollandi rahvahääletuse tulemust ja teil õnnestus sundida iirlasi juba teist korda taanduma. Nii et teie leping on teil juba peaaegu käes.

Nüüd on muidugi aeg valida president – Euroopa Liidu suur sümboolne juht, keda tuntakse kogu maailmas. Kihlveokontorites on suurimad panused tehtud Tony Blairi peale. Tahtsin teilt küsida, kas te nõustute, et Tony Blair on presidendiks saamiseks piisavalt Euroopa-meelne, kui arvestada tema jätkuvat toetust Suurbritannia liitumisele euroalaga, loobumist kahe miljardi naela suurusest tagasimaksest Suurbritanniale ja kogu tema suhtumist Suurbritannia liikmesusse Euroopa Liitus – keeldumist korraldada Suurbritannia rahvahääletus? Kas selline oli kokkulepe, nagu ma ennustasin 2005. aastal? Kas see kõik oli kogu aeg kokkumäng?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Esiteks, härra Farage, ärge ole nii kurb Iirimaa rahvahääletuse tulemuse pärast. See ei olnud hea tulemus – vaid 67% inimestest! Kui tegemist on tõelise arutelu ja tõelise vastutustundega, siis ajalugu on näidanud, et Euroopat toetatakse. Tegelikult deklareeris Iirimaa oma iseseisvumist Ühendkuningriigi Iseseisvusparteist, sest teie ju korraldasite seal kampaaniat, kuid Iirimaa ütles teile ja teie parteile „ei”.

(Aplaus)

Mis puudutab tulevast Euroopa Ülemkogu presidenti, siis seda teemat ma ei kommenteeri. Selle otsuse teeb Euroopa Ülemkogu. Kuid ma tahaksin teile täiesti siiralt kinnitada, et siin ei ole mingeid varjatud kokkuleppeid ega salajasi eesmärke. Kui oleks, siis ma teaksin neist. Nii et mingeid varjatud kokkuleppeid ega salajasi läbirääkimisi ei ole. Ma võin teile öelda järgmist: me vajame sellist Euroopa Ülemkogu presidenti, kes on pühendunud eurooplane ja kes tagab alati järjepidevuse, sest minu arvates ei oleks õige, kui meil on ülemkogu, mis kord poolaastas oma tegevusplaanid täielikult muudab. Ma olen väga selle poolt, et meil oleks tugev Euroopa Ülemkogu president, kes tagab ülemkogu tegevuse sidususe ja järjepidevuse, kes töötab muidugi käsikäes komisjoniga ning on täielikult pühendunud Euroopa projektile ja ühenduse asjadele.

Nigel Farage, *fraktsiooni EFD kaasesimees*. – Härra Barroso, ma olen pettunud. See on infotund ning „jah” või „ei” oleks olnud lihtsam, aga olgu peale. Olgu see Blair või keegi teine, kuid fakt on see, et presidenti ei valita demokraatlikul teel; ka teid ennast ei ole demokraatlikult valitud. Kas see mitte ei olegi kogu Euroopa Liidu kokkuvõtlik iseloomustus? Kas pole see üks imetore võimalus anda pensionile läinud ja kurnatud endisele peaministritele veidike tõelist täidesaatvat võimu? Te oleksite võinud Euroopa Liidu selle lepinguga demokratiseerida. Te otsustasite seda mitte teha. Kas riiklik demokraatia on oluline või on Euroopa Liit teie arvates tähtsam?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Just sellepärast, et Euroopa Liit ei ole selline integreeritud riik, mida te tundute nii väga kartvat, ei vali Euroopa Ülemkogu presidenti otsevalimistel rahvas, vaid Euroopa demokraatlikult valitud riigipead. See ongi see loogika. Mind ennast toetasid ühehäälselt Euroopa demokraatlikult valitud riigipead ja ka Euroopa Parlamendi suur enamus. Seega on mul enda arvates tugev demokraatlik legitiimsus.

(Aplaus)

Kui ma olin veel liikmesriigis tegutsev poliitik, valiti mind demokraatlikult oma riigi parlamenti, kui ma olin 29aastane, ja ma tahaksin märkida, et keerulisem on saada valitud komisjoni presidendiks kui enamiku meie liikmesriikide peaministriks!

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Homme kell 15 korraldan ma pressikonverentsi inimõiguste kriisi kohta, mis on kestnud alates 2006. aastast. Austatud president, head kolleegid! Ma kutsun ja ootan kogu südamest teid kõiki sinna. Riigi õigusabitalituselt saadud teabe kohaselt kinnitab suur hulk kohtuotsuseid, et 2006. aasta sügisel leidis Ungaris aset jöhker politseiterror, eriti 23. oktoobril toimunud 50. aastapäeva mälestusmiitingul. Politsei pani valitsuse käsul toime mitmesuguseid julmi tegusid, tulistades 14 inimest silma, mistõttu paljud neist jäid pimedaks, ning pidas sadu süütuid inimesi poliitiliste vangidena kinni ja piinas neid.

Austatud president, kas te olete teadlik, et kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni aseesimees Kinga Göncz kuulus valitsusesse, mis tookord tulistamiseks loa andis? Ma tahaksin kuulda teie arvamust selle teema kohta ja loodan südamest teid homsel pressikonverentsil kohata.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma jälgin kõiki suundumusi liikmesriikides, kuid lubage mul öelda, et komisjonil ei ole õigust sekkuda liikmesriikide teatud siseasjadesse, ja see on selline küsimus, mille kohta ma ei saa siin vastust anda, sest tegemist on Ungaris toimuva sisevaidlusega.

Komisjonil on õigus sekkuda põhiõigustega seotud küsimustesse, kui kõne all on ühenduse õiguse rakendamine. Austatud parlamendiliikme viidatud sündmused ei olnud seotud ühenduse õigusega. Seepärast paluksin ma teid mitte esitada mulle küsimusi, mida on parem käsitleda riigi parlamendis, mitte aga siin, Euroopa Parlamendis.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Kas ma sain teie jutust õigesti aru, et kogunemis- ja mõttevabadus, inimõigused ning isegi Euroopa inimõiguste konventsioon ei ole Euroopa Liidu õiguse osa? Kas inimõigused ei kuulu Euroopa Liidu väärtuste süsteemi ja õigussüsteemi? Kui ei, siis olen ma asjadest valesti aru saanud.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Muidugi on inimõigused osa Euroopa Liidust, kuid meil on süsteem, mis põhineb õigusriigi põhimõtetel, ja me eeldame, et kõik liikmesriigid, sealhulgas teie riik, toimivad õigusriigi põhimõtete järgi. Nii et teil on võimalik esitada need küsimused oma kohtutele ning kaebuse saab esitada ka Euroopa Inimõiguste Kohtule või Euroopa Kohtule Luxembourgis. Inimõiguste süsteem on meil seega olemas.

Kuid ma ei saa ega tohigi sekkuda liikmesriikide poliitilistesse vaidlustesse eri poliitiliste erakondade vahel.

Juhataja. – Täna teid väga, härra president. Tahaksin siiralt tänada fraktsioonide esimehi selle eest, et nad ajast kinni pidasid ja arutelus nii hästi osalesid. Täna ka härra Barrosot. Et arutelu oleks elav, tuleb meil ajast kinni pidada. Nii et suur tänu teile kõigile.

Finantskriisi tagajärjed tööhõivele ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Austatud president! Minu küsimus puudutab kriisile reageerimise meetmeid. Kliimamuutusega seoses heitkoguste vähendamise eesmärkide osas on Euroopa Ameerika Ühendriikidest ees. Ameerika Ühendriigid aga edestavad meid tehnoloogilistesse uuendustesse ja jätkusuutlikkuse tegevates erasektori investeeringutes, mis on äärmiselt tähtsad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) ning tööhõive seisukohalt.

Tegelikult oli see ka teie kriisi- ja elavdamiskava nurgakivi. Milline on ikkagi teie suur eesmärk selles valdkonnas? Millal me jõuame Ameerika Ühendriikidega samale tasemele ning mida komisjon teeb ja mida saab ta teha selleks, et tagada sellele tasemele jõudmine? Laias laastus põrkavad meie VKEd ikka veel väga paljude takistuste vastu ega saa seetõttu oma kasvupotentsiaali rakendada. Mida te kavatsete teha siseturu väljakujundamiseks; lõppude lõpuks on ju siseturg tööhõive kasvu peamine allikas?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma juba avaldasin vastusena ühele eelmisele kõneleajale arvamust siseturu teemal, kuid nõustun täielikult sellega, mida te ütlesite tehnoloogia kohta. Mis puudutab uutesse tehnoloogiatesse investeerimist, siis me jääme Ameerika Ühendriikidest ja teistest riikidest maha.

Seetõttu kiitsime eripaketi raames näiteks heaks Euroopa majanduse elavdamise kava. Me oleme pannud suurt rõhku investeeringutele mõningatesse valdkondadesse, mis on seotud kliimaeesmärkide ja energiapuudusega. Me seome need kaks valdkonda omavahel. Seepärast tulime alles äsja välja

energiatehnoloogia strateegilise kavaga ja kutsume liikmesriike üles eraldama rohkem vahendeid selleks, et rahastada rohelisi tehnoloogiaid ehk igasuguseid tehnoloogiaid, mis aitavad muuta meie majandust säästvamaks ja keskkonnahoidlikumaks.

Kahtlemata on tegemist teemaga, mida me peaksime kaaluma ka järgmiste finantsperspektiivide puhul. Me esitame enne aasta lõppu eelarve läbivaatamise tulemused, nagu te teate. Siis on meil ka võimalus pidada põhjalik arutelu selle üle, millele tuleks investeringute puhul tulevikus rohkem tähelepanu pöörata.

Juhataja. – Head kolleegid, ma paluksin teid lisaküsimusi mitte esitada. Mul on siin väga pikk nimekiri ja oleks palju huvitavam, kui rohkem parlamendiliikmeid saaks küsimusi esitada.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Austatud president! Komisjon andis 2008. aastal välja soovitus suuremal arvul inimeste tööturule kaasamise kohta.

Ma tahaksin kõigepealt küsida, kas lisaks sellele soovitusele ja liikmesriikide võetud meetmetele kavatseb komisjon võtta veel meetmeid, et tugevdada avatud koordineerimismeetodit sotsiaalvaldkonnas. Ma viitan meetmetele, mis on kooskõlas toimiva tööstuspoliitikaga ja mille eesmärk on suurendada tööhõivet.

Teiseks, nagu me kõik teame, on 2010. aasta kuulutatud vaesuse vastu võitlemise Euroopa aastaks. Meie eesmärk on tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust. Lugupeetud president, minu küsimus on väga lihtne. Kas teil – teil isiklikult – on julgust võidelda vaesuse vähendamise kvantitatiivsete eesmärkide seadmise eest ja kas te suunate sellesse kogu oma energia? Ma paluksin ka, et te ei soovitaks mul pöörduda selle küsimusega liikmesriikide poole, nagu te tegite kohtumisel Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooniga.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma ütlesin ennist, et tööpuudus on minu kõige suurem mure, kuid tööpuudusega võitlemisel ei peaks me üksnes reageerima toimunule, vaid tegutsema ka ennetavalt. Seda on minu arvates võimalik saavutada Lissaboni strateegia muutmisega ja 2020. aastaks seostatud sihtide seadmisega.

Me peame Euroopa Liidu pikaajalise strateegia rajama jätkusuutliku majanduskasvu uutele allikatele, näiteks nn valgete töökohtade sektorile sotsiaalteenuste valdkonnas, kus alates 2000. aastast on loodud 3,3 miljonit uut töökohta – see on 16% kõikidest uutest töökohtadest.

Ka keskkonnahoidlike toodete ja teenuste turg peaks 2020. aastaks kahekordistuma. See loob tohutuid võimalusi nn roheliste töökohtade tekkeks. Seetõttu edendame olukorra hindamist kogu Euroopa Liidus, et prognoosida vajaminevaid töökohti ja oskusi. Niisiis olen ma otsustanud tegelda selle uue strateegiaga, et tõsta sotsiaalküsimused esiplaanile, nagu ma ütlesin teile juba siis, kui me arutasime laiemaid poliitilisi suuniseid järgmiseks ametiajaks.

Elizabeth Lynne (ALDE). – Me teame, et praeguses majanduskriisis kaotavad sajad tuhanded inimesed töökoha ja paljud neist on eakamad inimesed, kes on uue töö otsimisel väga ebasoodsas olukorras. Vaatamata sellele, et kõikides liikmesriikides tuleks järgida 2000. aasta tööhõivedirektiivi, ei ole paljud neist eakamatest töötajatest teadlikud oma õigustest, mis sellest direktiivist tulenevad, ja paljud liikmesriigid eiravad eeskirju.

Isegi kui osa töötajaid teab oma õigusi, on neil üksinda, ilma toetuseta sageli võimatu midagi ette võtta. Meil puudub õigusakt, mis kaitseks paljusid inimesi diskrimineerimise eest kaupadele ja teenustele juurdepääsul, kuid meil on tööhõivedirektiiv. Kas te võiksite meile öelda, milliseid meetmeid on võetud nende liikmesriikide vastu, kes ei rakenda seda nõuetekohaselt, ning millised mehhanismid võiks panna paika selleks, et aidata eakamatel ja puuetega töötajatel oma õigusi kasutada?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Kui liikmesriigid ei täida meie direktiive, algatame rikkumismenetlust. Nii et kui tegemist on konkreetse juhtumiga, siis me saame tegutseda ja tegutsemegi. Mis puudutab teie mainitud üldist küsimust, siis lubage mul öelda, et praeguse kriisi tõttu on töötuks jäänud üle viie miljoni eurooplase.

Kõige rohkem on kannatanud noored ja sisseandajad. Keskmine töötuse määr on Euroopa Liidus praegu 9,1%, kuid noorte töötajate ja sisseandajate hulgas on see üle kahe korra suurem (vastavalt 19,8% ja 19,1%). Need on kaks kõige olulisemat probleemi sotsiaalvaldkonnas. Ka laste vaesusega võitlemine on jätkuvalt väga tähtis küsimus. Me jälgime muidugi ka eakate inimeste olukorda, lähtudes kehtivatest direktiividest.

David Casa (PPE). – (MT) Kahtlemata tasub rääkida sellest, kuidas me saaksime luua Euroopa Liidus rohkem töökohti. Samas leian ma, et lisaks tuleks mõelda ka sellele, kuidas kaitsta töökohti ja vältida nende kaotamist. Minu kodumaa valitsus sekkus sel hetkel, kui kriis kõige rängemalt end tunda andis. Usun, et tänu valitsuse sekkumisele päästeti tuhanded töökohad – muidugi sotsiaalvaldkonna kulutuste suurendamise kaudu. Kas te ei arva, et komisjon peab tegema suuremaid jõupingutusi, mis tagaksid, et selliselt toimitaks Euroopa Liidu kõikides liikmesriikides? Ma tean, et vastuseks te räägite asja muudetud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist ning asjaolust, et seda kasutatakse veelgi suurema hulga töötajate abistamiseks, kuid minu arvates tuleb teha kõik inimeste töökohtade allesjäämise tagamiseks, nii et neil ei tekiks vajadust kasutada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi abi. Minu arvates peaks see olema meie tegelik eesmärk.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Lisaks Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi eeskirjade muutmisele oleme muutnud ka Euroopa Sotsiaalfondi toimimist, eraldades kiirendatud korras 1,8 miljardit eurot aktiivse tööturupoliitika tugevdamiseks.

Mõne muudatuse oleme teinud ka ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas, et lihtsustada eeskirju ning tuua maksed ajaliselt ettepoole. Ka see on väga tähtis tegevuspõhimõte. Ma mainisin juba 550 miljardit eurot, mis eraldatakse elavdamiskava alusel, ja muidugi võin ma mainida ka Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ning mõningaid muid ettepanekud, mille me oleme teinud.

Kahjuks pean ma ütleva, et meil oli üks mõte, mida liikmesriigid ei pooldanud, nimelt sotsiaalfondi kaasfinantseerimise peatamine. Me esitasime selle ettepaneku nõukogule, kuid see lükati tagasi. Loodan siiski, et teie abiga läheb see ettepanek läbi, sest mõnel riigil lihtsalt ei ole rahalisi vahendeid sotsiaalfondi kaasrahastamiseks. Nii et me kasutame täies ulatuses kõiki vahendeid, mis ühenduse tasandil meie käsutuses on, et aidata liikmesriikidel võitluses tööpuudusega teha seda, mida nad üksi ei suuda.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Austatud president, tänan teid tänase huvitava arutelu eest.

Te ütlesite tööhõivest rääkides, et mõni liikmesriik ei osalenud Praha tippkohtumisel. Kuid, härra president, tõsisem on see, et Euroopa ajaloo rängima tööhõivekriisi tingimustes – täna, nagu ka homme ja ülehomme, kaotab töö 10 000 eurooplast – ei ole nõukogu astunud ühtki tõsiseltvõetavat sammu ja pole korraldatud ühtki tööhõivealast tippkohtumist. Te oleksite võinud ka öelda, et komisjonil on eelmisest aastast pärit tegevuskava, kuid see oli juba eelmisel aastal vananenud ja see ei vasta praegu miljonite kodanike, terve eurooplaste põlvkonna ja kogu heaoluriigisüsteemi väga pakilistele vajadustele. Praegu on kaalul meie heaoluriigisüsteemi tulevik.

Härra president, ma kutsun teid üles juhirolli täitma. Me vajame aktiivset juhtimist, sellist juhtimist, mis teeb lõpu ükskõiksusele ja läbipaistmatusele. Te peate nõukogule ütleva, et me ei saa niimoodi jätkata. Me vajame komisjoni, kes ei tegele üksnes tavapärase vahendite ja küsimustega, vaid kes sel raskel ajal – ma tean, et see on teie jaoks keeruline, härra president – asub institutsioonidevahelise kokkuleppe alusel Euroopa etteotsa, et anda lootust tervele eurooplaste põlvkonnale.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (PT) On tõsi, et me teeme kõik võimaliku, ja – nagu ma programmi kirjeldades ütlesin – omistame sotsiaalküsimustele suuremat tähtsust, sest sotsiaalvaldkonnas valitseb praegu erakorraline olukord.

Näiteks just seetõttu teatasin ma vajadusest uurida kõikide uute õigusaktide puhul nende sotsiaalset mõju. Seetõttu edendame ühiseid aktiivse kaasamise põhimõtteid kui ühenduse poliitikat. Seetõttu võin ma ka öelda liikmesriikidele, et me toetame sotsiaalseid investeeringuid. Sotsiaalsed kulutused, mis 2008. aastal moodustasid 28% SKTst, kasvavad 2010. aastal 31%-ni. Seega lisandub umbes 3500 miljardit eurot!

Me teeme tõsiselt jõupingutusi, kuid loomulikult, härra Cercas, on tõsi, et need peavad olema komisjoni, Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide ühised jõupingutused.

Gerald Häfner (Verts/ALE). – (DE) Lugupeetud president! Euroopa – see tähendab vabadust, demokraatiat ja solidaarsust ning sotsiaalset ja keskkonnavalast vastutust. Kuid teil ja komisjonil on juba pikka aega olnud täiesti üheplaaniline lähenemisviis vabadusele – te olete keskendunud üksnes majandusvabadusele, s.t vabadusele majanduslikus mõttes – ja reguleerimisele mitmes valdkonnas, kus reguleerimine ei ole vajalik, kuid kui maailma finantsturgudel on kaalul miljardid, siis selles valdkonnas olete peamiselt keskendunud mittesekkumisele ja mittereguleerimisele, arvates, et nii oleks kõigi jaoks kasulik.

Me oleme näinud, milliste katastroofiliste tagajärgedeni see viis. Ma palun teilt selget vastust. Kuidas ning milliste projektide ja kavade kaudu te kavatsete Euroopa Parlamendile ja Euroopa elanikele usutavalt selgeks teha, et teie ja komisjon olete sellest katastroofist õppinud ja kavatsete meie kurssi täielikult muuta?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Esiteks, usaldusvääruse küsimus on teie jaoks subjektiivne küsimus. Ma arvan, et vastuse sellele küsimusele andis Euroopa Parlament, kes hiljuti mulle uue mandaadi andis. See näitab, et Euroopa Parlamendi arvates olen ma selle poliitika jätkamiseks usaldusväärne.

Tegelikult on meil olemas poliitika majandus- ja finantskriisile reageerimiseks. Me oleme teinud olulisi otsuseid ning oma hiljutiste õigusloome- ja järelevalvemeetmetega oleme maailmas juhtival positsioonil. Raporti põhjal, mille ma tellisin Larosière'i rühmalt, esitasime mõne ettepaneku, mille nõukogu ja Euroopa Parlament loodetavasti heaks kiidavad.

Täna komisjoni koosolekul kiitsime heaks tuletisinstrumente käsitleva teatise, millele peab muidugi järgnema konkreetne õigusakt. Nii et tõepoolest – me reageerime finantskriisi kõikidele aspektidele, sealhulgas õigusloome ja järelevalve abil. Ma olen oma praegusel ametiajal juba teinud mõne otsuse ja järgmine komisjon kahtlemata jätkab seda teed, sest minu arvates nõuab olukord seda.

Veronica Lope Fontagné (PPE). – (ES) Austatud president! Ma tahaksin rääkida ajutise raamistiku alusel heaks kiidetud abist, mille eesmärk on vähendada majanduskriisist tingitud probleeme, täpsemalt aga Opelit.

Tahaksin küsida, kas komisjon uurib seda, kas Saksamaale ajutise raamistiku alusel antud abi sõltus varasemast kokkuleppest ümberkorraldamismeetmete geograafilise jaotuse kohta, mis ei oleks kooskõlas selle abi eesmärgiga.

Kui see nii on, siis tahaksin teada, kas te nõustute sellega, et äriühingul on õigus Opelit jaotamist ja ümberkorraldamist vabalt ning omaenda majanduslikele ja tootmisega seotud kriteeriumitele tuginedes üle vaadata, jättes alles võimalikult palju töökohti.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (PT) Ma olen sellele küsimusele varem juba vastanud, kuid ütlen, et meil oli mõningaid kahtlusi selle protsessi suhtes. Komisjon väljendas neid kahtlusi ning General Motors ja Opel Trust hindavad nüüd ümber seda, kuidas Opelit ostupakkumine tehti, ja kontrollivad, kas see pakkumine tehti tegelikult ärilistel alustel.

Meie teeme komisjonis kõik võimaliku, tagamaks, et lahendus oleks kooskõlas siseturu- ja riigabi eeskirjadega, ning me oleme nende eeskirjade kohaldamisel kindlasti objektiivsed ja ranged.

Vicky Ford (ECR). – Euroopa riike ühendab see, et kõigis neis kasvab tööpuudus, mis ei ole ilmselgelt ainult sotsiaalne kriis, vaid avaldab lisasurvet liikmesriikide eelarvetele, sest hoolekande- ja koolituskulud kasvavad, maksutulud aga vähenevad.

Seda arvestades, härra Barroso, kas te olete nõus, et meie – Euroopa Parlament ja komisjon – peaksime olema eriti ettevaatlikud iga sendiga, mille me liikmesriikide eelarvekoormale juurde lisame? Kui te olete nõus, siis kuidas te soovitateksite meil neljapäevasel eelarvearutelul hääletada?

Teiseks: miks me ikka veel Strasbourgis istungeid peame?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma toetan järgmiseks aastaks kavandatud eelarvet, nii et mina soovitan teil poolt hääletada.

Mis puudutab ettevaatlikkust ja täpsust, siis ma olen teiega nõus. Me peame olema maksumaksjate rahaga äärmiselt hoolikad ja me peame mõistma, mis on esmatähtsad eesmärgid. Täna valitseb mõnes liikmesriigis ilmselgelt sotsiaalne kriis. Probleeme on sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega, mis teevad kindlasti muret kõikidele parlamendiliikmetele. Seega tuleb meil mõelda, milline on parim viis olukorda lahendada.

Te teate, et komisjon on olnud väga range ning seadnud eesmärgiks tagada Euroopa Liidu jätkusuutlikkuse reeglite täitmine, lähtudes stabiilsuse ja kasvu pakti tingimustest. Muidugi ei arva me, et probleeme saaks lahendada lihtsalt raha loopides, kuid tegelikult on olemas olukordi – nagu praegune –, kus sotsiaalselt pakilistele probleemidele tuleb pöörata erilist tähelepanu. Ebataavalise olukorra lahendamiseks oli vaja erakorralisi meetmeid. Küsimus on tasakaalus, nagu alati.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Lugupeetud komisjoni president! Komisjoni määrusega nr 800/2008 vähendati puuetega inimeste palgatoetusi 75%-ni maksimaalsest abisummast. Seetõttu on alates 1. jaanuarist 2009 puuetega inimeste ja vähenenud töövõimega inimeste tööhõive muutunud suureks probleemiks. Eelarve piiramise tagajärjel on puuetega inimestele ette nähtud töövõimalused tunduvalt vähenenud. Samal põhjusel sattus ohtu ka paljudes riikides – näiteks Ungaris – pakutav riiklik toetus töökohtade tekitamise meeskonna loomiseks. Selles süüdistatakse Euroopa Liitu. Seega tahaksin ma esitada ühe küsimuse. Kuidas kavatseb

komisjon finantskriisi ajal käsitleda puuetega inimeste õigust tööle, neile töökohtade säilitamise ülesannet ja võrdse töö eest võrdse palga maksmise põhimõtet? Nimetatud määrus koostati enne kriisi.

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Austatud parlamendiliige teab kindlasti, et komisjon on esitanud ettepaneku võtta vastu horisontaalne direktiiv, mis käsitleb diskrimineerimise, sealhulgas puude alusel diskrimineerimise tõkestamist. Selle ettepaneku saatuse on nüüd teie ja ka Euroopa Ülemkogu kätes. Ma tõesti loodan, et see ettepanek leiab toetust, sest me oleme kindlasti vastu igasugusele puuetega inimeste diskrimineerimisele.

Paljud teie mainitud probleemid tuleb lahendada riiklikul tasandil, sest tegemist on konkreetset toetust hõlmavate meetmetega, mis tuleb võtta riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide raames. Kuid me teeme Euroopa Liidu tasandil kõik võimaliku selleks, et luua siduv raamistik, mis kohustab meid endid ja kõiki liikmesriike järgima mittediskrimineerimise põhimõtet ja pakkuma puuetega inimestele erikaitset.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Härra Barroso, Euroopa Parlament on nimetanud teid komisjoni järgmiseks presidendiks. Teie järgmine pakiline ülesanne on panna paika komisjon, kes teeniks kriisist väljuvat Euroopat. Seega, kuidas te kavatsete kasutada meie käsutuses olevaid ebapiisavaid ühenduse vahendeid ja neid optimeerida ning kuidas te mõtlete jagada portfelleid, et meil oleks võimalik lahendada esile kerkivaid küsimusi? Ma tean küll, et kõik sõltub teie aruteludest riigipeade ja valitsusjuhtidega, kuid komisjoni presidendina tuleb teil oma plaane nendega jagada. Kuidas me saame olemasolevaid strateegiaid omavahel ühendada? Kuidas jagada portfelleid nii, et võetaks arvesse sellest kriisist saadud õppetunde?

Mis puudutab vahendeid, siis ma tootsin vaid ühe näite. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on praegu vastuolus riigiabi strateegiatega, mis ei luba meil rakendada tööstuspoliitikat, mis aitaks kriisist välja tulla. Millised on teie ettepanekud? Milliseid volitusi te riigipeadelt ja valitsusjuhtidelt küsite ning kuidas te palute neil portfelleid jaotada?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – (FR) Portfellide jaotamine ei ole mitte riigipeade ja valitsusjuhtide pädevuses, vaid komisjoni presidendi pädevuses ning ma kavatsen kindlasti kasutada seda pädevust nii, nagu ma kõige sobivamaks pean.

Ma olen teid juba veidi valgustanud järgmise komisjoni programmi puudutavates aruteludes, kuid ma suhtlen ka riigipeade ja valitsusjuhtidega.

Ma võin öelda teile ka seda, et alles täna saatsin ma kirja, paludes kõigil esitada kolleegiumi ka naiskandidaate. Soolise tasakaalu küsimus teeb mulle tõepoolest muret. Kui ma midagi ette ei võta, siis ei saa komisjonis olema peaaegu ühtki naist, sest üldiselt tahavad valitsused esitada järgmisesse komisjoni ainult meessoost kandidaate.

Seetõttu saatsin ma täna selle kirja.

Mis puudutab tegelikku jaotust, siis mingeid olulisi muutusi ei tule. Peamistest uuendustest rääkisin ma teile juba meie arutelus. Need hõlmavad ennekõike õigusküsimuste ja põhiõiguste voliniku ning kliimavoliniku portfelli loomist. Muidugi on mul nüüd vaja pädevaid mehi ja naisi, kes on pühendunud Euroopale ning kes suudavad eri portfelli raames edukalt täita oma vastavaid ülesandeid, mis on kooskõlas Euroopa Liidu tegevuse prioriteetidega.

Graham Watson (ALDE). – Seni on jõukuse ja heaolu mõõdupuuks suuresti olnud tarbimine, mistõttu tööstust on julgustatud pöörama vähe tähelepanu kasutatud toormaterjalide tegelikule väärtusele, isegi kui nende hind on madal, või tekitatud jäätmete tegelikule maksumusele.

Kuidas kavatseb teie komisjon tagada, et tulevikus on majanduskasv teistsugust laadi ja et me ei leia end pärast järjekordset 20aastase majanduskasvu perioodi olukorrast, kus planeet ei kannata välja seda, mida me teeme, ja meie ühiskond ei suuda kanda sellise eluviisi tegelikke kulusid?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Ma tahaksin tänada Graham Watsonit selle väga olulise küsimuse eest. Tegelikult on see järgmise viie aasta programmi tuum: rohkem investeringuid arukasse, keskkonnahoidlikku ja säästvasse majanduskasvu. See on väga tähtis.

Me peame aru saama, et tulevikumudel erineb minevikumudelist. Ma pooldan seda, et Euroopal peaks olema tugev tööstusbaas, kuid see tugev tööstusbaas peab sobima uuele, säästvale ajastule, mil meil tuleb mõelda keskkonnahoidlikule arengule ja rohelisele tehnoloogiale. Selles valdkonnas on meil võimalik luua uusi tooteid ja uusi turge. See on hea näide.

Seetõttu lähtume oma tulevase programmi koostamisel sellest, mida ma oma poliitilistes suunistes nimetasin „uuteks majanduskasvu allikateks“, sest majanduskasvu traditsiooniliste allikatega ei võida me konkurentsivõime lahingut selliste suurte tärkava turumajandusega riikidega nagu Hiina ja India.

Nii et majanduskasvu tagamise kavade keskmes peab olema innovatsioon, kasvu uued allikad, mis soodustavad üleminekut vähem CO₂-heiteid tekitavale majandusele: nutikas keskkonnahoidlik arendustegevus ja innovatsioon. Ma arvan, et innovatsioonist saab tulevikus Euroopa majanduse arengu võti.

Emilie Turunen (Verts/ALE). – (DA) Härra Barroso, finantskriis on tekitanud ajaloo suurima majanduskriisi ja tööpuudus kasvab Euroopas kiiresti. Alla 25aastaste noorte töötuse määr on Euroopas 19,8%, nagu te ise ütlesite, ning Hispaanias on üle kolmandiku alla 25aastastest töötud. Terve põlvkonna elu on rikutud ja seni, härra Barroso, pole te teinud peaaegu midagi selle probleemi lahendamiseks. Täna ma kuulsin, et see teeb teile suurt muret, ja mul on hea meel seda kuulda, kuid ma tahaksin näha tõendeid. Isegi kui vastutust tööhõivepoliitika eest kannavad liikmesriigid, on vaja ka Euroopa vastutust ja Euroopa algatusi.

Mul on kolm küsimust. Esiteks, volinik Špidla lubas Euroopa noortele viis miljonit praktikakohta. Kuhu need jäid? Teiseks, kogu Euroopas võetakse praegu vastu kasvu- ja päästepakette. Miks ei sisalda need paketid noortele suunatud tööhõivekava? Kolmandaks, mida te kavatsete teha selleks, et saavutada uues, Lissaboni strateegiale järgnevas strateegias suurem sotsiaalne rõhuasetus ja tugevam tegevuskava noortele?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma kordan, et me oleme meie käsutuses olevaid vahendeid täiel määral kasutanud. Meil on olemas ühenduse tasandi vahendid, kuid mõningaid vahendeid saavad kasutada liikmesriigid ise. Me saame teha liikmesriikidega koostööd, et neid vahendeid võimalikult hästi ära kasutataks, levitada parimaid tavasid ja julgustada liikmesriike neid järgima.

Volinik Špidla, kes on väga rasketes tingimustes teinud head tööd, on tegelikult koos kogu komisjoniga teinud liikmesriikidele üleskutse töötada välja viis miljonit praktikakohta. Meie levitame mõningaid häid tavasid. Näiteks Prantsusmaal on olnud väga heaks tavaks edendada ettevõttesisest koolitust ja praktikavõimalusi nii riigi kui ka vastavate ettevõtete endi raha eest.

Nii et see on tõepoolest tähtis eesmärk ja me kasutame selle saavutamiseks kõiki meie käsutuses olevaid vahendeid – Euroopa Liidu Sotsiaalfondi, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, Ühtekuuluvusfondi ning uute liikmesriikide ja mitte-euroala riikide puhul maksebilansitoetuse kahekordistamist.

Me oleme kasutanud oma vahendeid täies mahus, kuid peame tegema liikmesriikidega tihedamat koostööd, et lahendada neid sotsiaalseid probleeme ja vähendada noorte tööpuudust, millele te eraldi tähelepanu juhtisite.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Austatud president! Vaesuse ja töötuse vähendamiseks tuleb luua õigustega töökohti, toetada tootmist ja tagada tasuta avalike universaalteenuste parem kättesaadavus. Teisisõnu, me peame investeerima teistesse poliitikavaldkondadesse. Me peame tegutsema vastupidi senisele.

Näiteks, me olime jahmunud, kui kuulsime hiljuti tööhõive peadirektoraadi ja Eurofundi uuringust, milles esitati kaks tekstiilitööstuse tulevikustsenaariumi, ennustades 2020. aastaks 20–25% ühenduse töökoha kadumist; veel ühe stsenaariumi kohaselt kaob Euroopa Liidus selles sektoris koguni 50% praegustest töökohtadest. Kuidas saab siis seda olukorda lahendada uute ettepanekutega, mille eesmärk on rahvusvahelise kaubanduse liberaliseerimine, võtmata arvesse tagajärgi Portugalis ja teistes Euroopa Liidu liikmesriikides, kus on väga tundlikud sektorid, näiteks tekstiilitööstus, põllumajandus ning suur hulk mikro- ja väikeettevõtteid, mida selline poliitika lämmatab?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (PT) Ma ei usu, et Euroopa sulgemine oleks Portugali või ükskõik millise muu Euroopa riigi jaoks lahendus. Euroopa on maailma suurim kaupade ja teenuste eksportija ning proteksionistlik poliitika ei too meile mingit kasu. Mõnes Euroopa riigis, eelkõige, kuid mitte ainult Lõuna-Euroopas, on tõesti teatud sektoreid, mida sageli nimetatakse traditsioonilisteks sektoriteks ja mis on eriti vastuvõtlikud rahvusvahelise konkurentsi uutele tingimustele, mistõttu nad teevad erilisi jõupingutusi nende uute tingimustega kohanemiseks. Nagu ma ütlesin ühes varasemas vastuses, tähendab see seda, et me peame Euroopas otsima uusi majanduskasvu ja konkurentsivõime allikaid. Samas ei peaks me Euroopat kindlasti muu maailma eest sulgema, sest see tähendaks ohtu, et ka teised turud sulguvad meie eksporttoodete eest.

Me peame investeerima innovatsiooni, haridusse ja uutesse majanduskasvu allikatesse ning seadma eesmärgiks suurendada konkurentsivõimet, tagades samas, et see ei toimuks Euroopale oluliste sotsiaalsete standardite arvelt – nagu teie ütlesite (ja ma olen sellega nõus). Ma ei taha öelda, et meie sotsiaalseid standardeid tuleks

vähendada. Me püüame aidata ka teistel nende sotsiaalseid standardeid tõsta, kuid ma tõesti ei poolda seda, et Euroopa end sulgeks. Ma arvan, et üleilmsete avatud turgude säilimine on Euroopa huvides.

John Bufton (EFD). – Härra Barroso, finantskriis Ühendkuningriigis on väga tõsine. Üks paljudest hädas olevatest sektoritest on põllumajandus. Asjad lähevad veelgi hullemaks alates 1. jaanuarist 2010, mil rakendub lammaste elektrooniline identifitseerimine. Lammaste kontrollimiseks kasutatavad seadmed ei ole täpsed. Mulle on räägitud, et nende täpsus on vaid 79%.

Härra Barroso, kui te sõidate oma autoga maanteel ja pidurid toimivad ainult 79%-l juhtudest, siis kahtlemata teete varem või hiljem avarii. Kardan, et lammaste elektroonilise identifitseerimise rakendamisel ebatäpsete seadmetega toimub krahhi ka põllumajandussektoris. Olukord on kummaline: lammaste elektrooniline identifitseerimine jõustub jaanuaris, misjärel me saame teada, kui palju lambaid meil Ühendkuningriigis on, kus nad on ja kuidas nad liiguvad. Samas ei ole meil Ühendkuningriigis piiramatu sisserände tõttu mingit ettekujutust sellest, kui palju elab meie riigis inimesi, kes nad on ja kuhu nad liiguvad. Härra Barroso, kas te võiksite rääkida ülejäänud komisjoniga ja kehtestada lammaste elektroonilise identifitseerimise vabatahtlikkuse alusel, kuni kasutatavad seadmed on 100% täpsed?

Juhataja. – See on väga konkreetne küsimus. Me eelistame üldisi küsimusi kriisi ja selle ületamise kohta. Euroopa Komisjoni president ei saa olla kursis konkreetsete küsimustega üksikutes riikides, nii et palun olge oma küsimustes üldisemad.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma tahan lihtsalt öelda, et mulle ei meeldi eriti see võrdlus lammaste ja inimeste vahel. Minu arvates ei ole see kuigi sobilik.

(Aplaus)

Sellegipoolest, me oleme seadnud sihiks teie mainitud identifitseerimise, kuid oleme seejuures kahtlemata ettevaatlikud. Kui rakendamisel esineb probleeme, siis oleme valmis asja uurima. Ma arvan siiski, et meetmed, mida on juba võetud seoses lammaste identifitseerimisega, on üldjoontes head. Vaatame, kuidas see praktikas toimib.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Härra Barroso, Ameerika Ühendriikidest alguse saanud üleilmne finantskriis on levinud ka reaalmajandusse. Selle tagajärjel on kadunud miljoneid töökohti ja tekkinud sotsiaalne kriis. Euroopa Liit püüab võtta meetmeid selliste äriühingute puhul nagu Opel ja plaani rakendamisel hõlmab see ka otsest abi. Samas on väiksed ja keskmise suurusega ettevõtted need, mis loovad töökohti – tegelikult suurema osa töökohtadest.

Austatud president, kas teie arvates on neile antav abi piisav? Ungari on eriti raskes olukorras, sest seal tegutsevad ainult välismaised kommertspangad. Kas sellisel juhul võiks anda otsest riigiabi või käsitataks seda majandusliku natsionalismina, millele te olete sõja kuulutanud? Kas alternatiiv on turudogmatism?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Minu kindel vastus on „ei”: see, mida me oleme teinud, ei ole piisav. Me peame VKEd jaoks rohkem tegema; minu arvates on see üks prioriteete. Me oleme heaks kiitnud Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” ja see on hea. Me oleme hakanud lahendama hilinevad maksete küsimust, vähendades makseviivitusi; seegi oli hea ja VKEd olid sellega väga rahul. Me püüame muidugi piirata kõiki bürokraatlikke haldusmenetlusi, mis tekitavad halduskoormust, eriti VKEdele, ning oleme pühendunud VKEde elu lihtsamaks tegemisele. Nimetatud eesmärk on osa meie poliitikast, sest need ettevõtted moodustavad ühe tähtsama sektori, kus töökohti luuakse, nagu te ütlesite – ja ma olen teiega nõus.

Teine meede, mille me hiljuti võtsime ja millest ma pole veel täna rääkinud, oli suurtes raskustes olevatele VKEdele otsetoetusena antava lubatud riigiabi piirmäära tõstmine 500 000 euron. Minu arvates peaksid VKEd jääma meie jätkusuutlikkusele, sealhulgas jätkusuutlikule tööhõivele suunatud tegevuse üheks prioriteediks.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin ma tänada president Barrosot selle eest, et ta siia tuli ning küsimustele avatult, ausalt ja innukalt vastab.

– Kahjuks süüdistati president Barrosot selles, et teda ei ole demokraatlikult valitud ja et ta sundis iirlasi endale alluma.

Ma tahaksin härra Farage'ile öelda, et teda ei ole kindlasti demokraatlikult valitud iirlaste nimel sõna võtma ja tema sõnavalik oli ebaõnnestunud, sest 700 aastat püüdis just Inglismaa iirlasi endale allutada. Õnneks on need ajad nüüd möödas ja nüüd jõuan ma oma küsimuse juurde.

Arvestades neid uusi volitusi, mille Lissaboni leping Euroopa Liidule annab, kas president Barroso kaaluks ühele volinikule nende volituste jõustamiseks uute ettepanekute ja meetmete esitamise ainuõigusliku kohustuse määramist?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Vabandust, ma ei saanud küsimusest väga hästi aru. Kui te viitate sellele, et meil võiks olla uus volinik, kes tegeleb kõigi uute pädevusvaldkondadega, mis Lissaboni lepingust tulenevad, siis seda ei pea ma tõesti mõistlikuks, sest erinevaid valdkondi on nii palju ja me ei saa nõuda ühelt inimeselt, et ta kõigis neis pädev oleks.

Ühele varasemale küsimusele vastates ma juba ütlesin, millised saavad olema mõningad uuendused komisjoni koosseisus. Võib-olla tuleb neid uuendusi ka rohkem; ma töotan selle kallal. Sellesse töösse on ju kaasatud ka liikmesriigid. Näiteks Lirimaa ei ole veel nimetanud võimalikku volinikku.

Ma tegin sama asja viis aastat tagasi; tegemist on interaktiivse protsessiga, mille käigus pean ma kohtuma ka inimestega, kelle liikmesriigid on komisjoni moodustamiseks esitanud. Ma teen kindlasti oma parima, leidmaks pädevad inimesed – nii mehed kui ka naised (ja ma ütlen seda ka Lirimaa kohta!) –, et lõpuks tekiks volinike kolleegium, mis koosneb pühendunud eurooplastest, kes on pädevad ja kogenud kõigis valdkondades: majanduses, üldises poliitikas, energeetikas, keskkonnavaldkonnas, õiguses, põhiõiguste vallas jne. Pädevusvaldkondi on suur hulk ja me vajame nendega tegelemiseks väga võimekaid inimesi.

Juhataja. – See oli Euroopa Parlamendis esimene infotund komisjoni presidendiga, nii et ma tänan teid veel kord, president Barroso. Et see oli meie jaoks eriline sündmus, siis kas te võiksite paari sõnaga kommenteerida seda esimest infotundi?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Tänan teid, härra president, ja kõik lugupeetud Euroopa Parlamendi liikmed, selle võimaluse eest. See oli tõesti meeldiv kogemus. Minu arvates on sellise infotunni korraldamine hea mõte. Ma pean teile küll ausalt ütlema, et mul on väga raske suruda kõik oma argumendid või vähemalt põhiargumendid ühte minutisse, eriti kuna enamasti ei räägi ma oma emakeeles. Ma räägin keeltes, mis on minu arvates suuremale hulgale inimestele mõistetavad, ja see nõuab minult lisapingutust.

Aga vormi üle otsustate teie. Ma võin seda teiega arutada, sest minu arvates aitavad vabad, otseste pöördumistega ja vaidlusi sisaldavad arutelud palju kaasa tugevama demokraatliku ruumi tekkele Euroopas.

(Aplaus)

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

12. 2010. aasta üldelarve projekt (I, II, IV, V, VI, VII, VIII ja IX jagu) – 2010. aasta üldelarve projekt (III jagu) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

– eelarvekomisjoni nimel László Surjáni koostatud raport Euroopa Liidu 2010. aasta üldelarve projekti kohta, III jagu – komisjon (C7-0127/2009 – 2009/2002(BUD)) ja Euroopa Liidu 2010. aasta üldelarve projekti kirjaliku muutmissettepaneku nr 1/2010 (SEK(2009)1133) kohta (A7-0038/2009) ning

– eelarvekomisjoni nimel Vladimír Maňka koostatud raport Euroopa Liidu 2010. aasta üldelarve projekti kohta,

I jagu – Euroopa Parlament,

II jagu – Nõukogu,

IV jagu – Euroopa Kohus,

V jagu – Kontrollikoda,

VI jagu – Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee,

VII jagu – Regioonide Komitee,

VIII jagu – Euroopa Ombudsman,

IX jagu – Euroopa Andmekaitseinspektor

(C7-0128/2009 – 2009/2002B(BUD)) (A7-0037/2009).

László Surján, raportöör. – (HU) Austatud juhataja! Ma kavatsen rääkida oma emakeeles, sest – *ceterum censeo* – ma protesteerin igasuguste õigusaktide vastu, mis piiravad inimese õigust kasutada oma emakeelt. 2010. aasta eelarve on koostatud finantskriisi varjus. Lugupeetud riigisekretär, volinik, daamid ja härrad! See kriis puudutab ühel või teisel moel meid kõiki. See kriis on külvanud investorite seas ebakindlust, raskendanud laenude saamist, suurendanud tööpuudust ja vähendanud tootmist. Kas Euroopa Liit suudab sellele reageerida? Kas tal on midagi öelda kliimamuutusest põhjustatud ohtude või terrorismi kohta? Kas ta suudab kaitsta Euroopa Liidu piire? Kas ta võtab pagulasi vastu õigluse põhimõttest lähtuvalt? Euroopa Parlament sooviks näha eelarvet, mis annab jaatava vastuse kõikidele neile küsimustele, ja on seda soovides üsna ühtne.

Fraktsioonide vahel ei ole suuri erimeelsusi. Selle eest tahaksin ma raportöörina tänada Euroopa Parlamendi kõiki fraktsioone. Küll aga on suur lahkarvamus nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel. Kriisi tõttu sooviks nõukogu võimalikult väikest eelarvet, mis on ka mõistetav, kui vaadata sellele teemale liikmesriikide parlamentide ja valitsuste seisukohalt. Meie siin aga arvame, et Euroopa Parlamendi käsutuses on suur hulk vahendeid, mis tuleks veelgi tõhusamalt, sujuvamalt ja tulemuslikumalt tööle panna, et me suudaksime selle kriisi ületada. Mida see kõik tegelikes arvudes tähendab? Varem pidasime 2010. aastale mõeldes silmas seitsmeaastast eelarveperioodi. Toona tehtud otsuse kohaselt moodustaks eelarve maksete summa kõige rohkem 134 miljardit eurot. Nõukogu aga pakub välja 120 miljardit eurot, samas kui Euroopa Parlament ei pea 134 miljardi euro suurust summat realistlikuks ning võttes arvesse liikmesriikide valitsuste probleeme, teeb ettepaneku 127 miljardi euro kohta, kui neljapäevasel hääletusel juhindutakse eelarvekomisjoni soovitusel.

Me peame muidugi küsima, mis mõte on anda viieaastase perioodi jooksul seitsmeaastaseks perioodiks mõeldud lubadusi, kui me kunagi neid lubadusi ei pea. Selline ongi meie praegune olukord, sest igal aastal on aastaelarve palju väiksem kui siis, kui me sellest viimati rääkisime. Kuid on veel üks suuremgi mure. Iga-aastased eelarved sisaldavad ka kulukohustusi, millest paljud jäävad täitmata. Me jääme juba enam kui ühe aastaelarve jagu maha ja see vahe suureneb aasta-aastalt. Seega tuleb makseid igal juhul suurendada. Vastasel korral on meil igal aastal üks ja seesama stsenaarium: nõukogu kärbib komisjoni projekti, samas kui Euroopa Parlament soovib veelgi suuremaid numbreid.

Sellegipoolest tahaksin ma juhtida teie tähelepanu asjaolule, et olukord ei ole päris selline. Need ettepanekud ei ole tekkinud rida-realt mehaaniliselt ja valimatult kärpides. Kriisi tõttu peavad kõik oma rahakotiraudu koomale tõmbama. Seetõttu toetasime eelarvekomisjonis mõne hanke puhul nõukogu säästlikumaid ettepanekuid. Muijal, näiteks teatud ülesannete täitmiseks määratud personali puhul, võtsime arvesse ka seda, kuidas antud ülesannet täideti. Samas on selles valdkonnas väga kerge vigu teha. Kui me oleme vigu teinud, ei taha me takistada programmide elluviimist. Kui midagi sellist juhtub aasta keskel, siis oleme alati valmis olukorda parandama, kuid oleme ennekõike seda meelt, et rakendamine peab olema korrektne ja planeerimine täpne. Me peame analüüsima, kas kulutatud raha andis loodetud kasu ja kas me saavutasime endale seatud eesmärgi.

Näiteks on raske olla rahul kommunikatsioonipoliitikaga, kuid läbikukkunud referendumeid ja väikest valimisaktiivsust võib ilmselt selgitada ka paljude muude põhjustega, mis on ka märksa keerukamad. Seetõttu oleks viga vähendada kommunikatsioonipoliitikale ette nähtud vahendeid. Me tegime ettepaneku moodustada teatud eelarveridade puhul reservid, mille saab kergesti vabastada, kui praegu tehtavate analüüside põhjal koostatakse tõhus kommunikatsioonistrateegia. Samuti tuleb tulevikus lähemalt uurida, mil määral meie eesmärgid on saavutatud. Euroopa Kontrollikoda avaldas hiljuti uuringu piimandussektori edusammude ja probleemide kohta. Euroopa Parlament ootab, et komisjon kirjeldaks peagi esitatavas muutmissettepanekus piimafondi toimimist. Me arvame, et ka see eeldab eraldi eelarverida ja asjakohast reservi.

Tuleb luua õiguslik alus, mis võtab arvesse kontrollikoda tähelepanekuid ja mis aitab edukalt lahendada sektori praegused probleemid. Seega ei ole asi ainult rahas, vaid Euroopa Liit peab andma sellele sektorile paremat ja konkreetsemat toetust. Seetõttu kutsun ma kolleege üles erimeelsustest üle saama ning hea ja tõhusa eelarve poolt hääletama. On ütlematagi selge, et eelarvet tuleb arutada. On loomulik, et iga fraktsioon propageerib oma seisukohti ja üritab neid esile tõsta. Kuid kõige olulisemates küsimustes oleme ühel meelel. Mis puudutab piimafondi, siis selle loomine on isegi palju olulisem kui see, kui palju selles lõpuks raha on. Eelarvekomisjon on teinud ettepaneku mõistliku summa kohta. Täna teid tähelepanu eest.

Vladimír Maňka, raportöör. – (SK) Just nüüd, kriisi ajal, tuleb meil nii üldsusele kui ka iseendale tõestada, et me kasutame oma poliitiliste eesmärkide saavutamiseks kõiki vahendeid nii tõhusalt kui võimalik.

Enamik institutsioone koostab oma eelarve eelmiste aastate põhjal. Lõppude lõpuks, mis oleks lihtsam, kui korrutada eelmise aasta eelarve inflatsioonimääraga? Kui me igal aastal eelarvet selliselt koostame, võib see põhjustada moonutusi, ebatäpsusi ja rahaliste vahendite raiskamist. Meie eesmärk on seega tagada, et eelarvete koostamisel lähtutaks tegelikest vajadustest. Igas institutsioonis peavad eelarveliste vahendite taotlused olema vastavuses täidetavate ülesannete jaoks tegelikult vajaminevate summadega. Kõik institutsioonid ja nende üksused peavad tegema kõik endast oleneva, et kulusid kokku hoida. See võib eeldada paremat töökorraldust, olemasolevate vahendite ümberpaigutamist, et keskenduda prioriteetidele, või bürokraatia vähendamist.

Oma varasemates kõnedes, nii parlamendikomisjonis kui ka täiskogu istungitel, olen ma toonud mitmesuguseid näiteid reservide leidmisel viimasel ajal tehtud edusammude kohta. Me avastame veelgi rohkem puudusi ning muudame üksikute üksuste ja institutsioonide töö veelgi tõhusamaks, kui läheneme sellele küsimusele süstemaatiliselt. 2010. aasta eelarve paneb selle süstemaatilise lähenemisviisi paika.

Austatud kolleegid, kes olid siin Euroopa Parlamendi eelmise koosseisu ametiajal, mäletavad, et me oleme alati püüdnud parandada koostööd institutsioonide vahel. Alati on leidunud reserve ja paljud neist on viimastel aastatel koguni kasvanud. Meil on ühine rahastamisallikas. Kui me kõik peame silmas ainult enda vajadusi ja vastandume teistele, siis see tähendab, et me ei suhtle ega tee koostööd ning meie vahendite tõhus kasutamine on raskendatud.

Just sel põhjusel otsustati eelarvekomisjonis rakendada kõikide institutsioonide välistõlgete puhul 5%-list horisontaalset reservi. Kuidas muidu õnnestuks meil motiveerida institutsioone kasutama kõigepealt oma vabu tõlkijaid ja mitte pöörduma automaatselt välistõlkijate poole? Meie eesmärk on kõikides neis valdkondades teha iga institutsiooni vabad ressursid kättesaadavaks teistele institutsioonidele.

Hoonete ostu- ja üürikulud moodustavad institutsioonide ühe suurema halduskuluartikli. 2005. aastal ületas institutsioonide poolt Brüsselis, Luxembourgis ja Strasbourgis kasutatud ehitiste kogupindala kaks miljonit ruutmeetrit. Hooned ei ostetud alati õiges kohas, õigel ajal või minimaalse hinna eest. Kontrollikoja hinnangul ei tee institutsioonid nendes valdkondades koostööd ega hinda koguni omaenda tegevuspoliitikat. Kui me ostame uue hoone ja meil on seejuures ainult üks alternatiiv, siis on meil raske saavutada soodsaid tingimusi. Seetõttu ootame Euroopa Parlamendi presidentuurilt enne aasta lõppu vara ja hoonete kohta asjakohast pikaajalist strateegiat, mis võtab arvesse ka renoveerimise vajadusi ja turvalisuse tagamise kulutusi.

Lugupeetud kolleegid, kui me tahame töötada vastutustundlikult ja tõhusalt, on meil vaja igakülget teavet selle kohta, millised vahendid on meie käsutuses. Seepärast tahaksin rõhutada vajadust luua teabe haldamise süsteem. Sellise süsteemi abil muutub meie töö sidusamaks ja tõhusamaks. Juhtkond peaks seda projekti eelarvekomisjonile lähitulevikus tutvustama. Ükski institutsioonide eelarveprojekt ei sisalda Lissaboni lepingu jõustumisega seotud kulusid. Kui leping jõustub, tuleb meil väga hoolikalt uurida olemasolevate vahendite ümberkorraldamise võimalusi, enne kui keegi esitab taotluse lisavahendite eraldamiseks. Kui mõne institutsiooni personal saavutab töö tõhususe suurendamise kaudu rahalist kokkuhoidu, siis ei tee eelarvekomisjon takistusi nende vahendite kasutamisel institutsiooni muude eesmärkide saavutamiseks.

Teisalt, kui mõni institutsioon hoiab vahendeid kokku ettenägematute sündmuste tõttu, tuleks säästetud vahendid üldjuhul maksumaksjale tagastada. Ma sooviksin tänada eelarvekomisjoni liikmeid nende üksmeelse toetuse eest sellele ettepanekule. Olen veendunud, et Euroopa Liidu eelarvesüsteemi tuleb arendada selliselt, et soodustataks leidlikkust ja uuenduslikke lahendusi.

Hans Lindblad, nõukogu esistuja. – (SV) Härra juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed, noored – ma näen Euroopa tulevikku üleval rõdul! Mul on suur au viibida tänase arutelu juures, mis puudutab 2010. aasta eelarve esimest lugemist Euroopa Parlamendis.

Euroopas valitseb rängim majanduskriis pärast Teist maailmasõda. Töökohad kaovad, tööpuudus kasvab ja riigieelarvete puudujäägid on suuremad kui kunagi varem. Eelarvedistsipliini ja majanduse mõistliku juhtimise abil saab olukorra paranemist kiirendada. Õige struktuuripoliitika võib kiirendada majanduse loodetavat elavnemist ja muuta selle püsivaks.

Seda arvestades leppis nõukogu ühehäälselt kokku hästi tasakaalustatud eelarves, mis näeb ette investeeringud haridusse, teadustegevusse, infrastruktuuri, ühtekuuluvusse, vastutustundlikku riigi rahandusse ja ettenägematute sündmuste tarvis loodud reservidesse; teisisõnu – kõikidesse valdkondadesse, mis meie teada on majanduskasvu ja heaolu seisukohalt olulised. Kuid mõni tähtis küsimus on veel lahtine. Rahalisi vahendeid on vaja Euroopa majanduse elavdamise kava elluviimiseks ja piimandussektori toetamiseks.

Kuid sel ajal, mil Euroopa riikide rahandus on lähiajaloo halvimas olukorras, teeb Euroopa Parlamendi eelarvekomisjon ettepaneku, et makseid tuleb suurendada kümne protsenti. Kümne protsenti! Kas te oskate nimetada peale tööpuudusega seotud kulude mis tahes muud valdkonda, kus me sellist suurendamist lubaksime? Vaatamata suurtele eelarvepuudujääkidele – 8% SKTst Prantsusmaal, 6% SKTst Saksamaal, 14% Ühendkuningriigis ja Iirimaa – arvab eelarvekomisjon, et liikmesriigid peaksid kulutusi ja haldust rohkem rahastama. Ta tahab halduskulude rahastamist!

Eriti teeb mulle muret asjaolu, et niivõrd suured kulutused raskendavad majanduse elavdamise kava rahastamist. Samuti on väga murettekitav, et eelarvekomisjoni ettepanek ei näe ette mingeid vahendeid ettenägematute sündmuste tarbeks.

Me peame leppima kokku eelarves, mida liikmesriigid saavad endale lubada ja mida me suudame oma rahvale põhjendada. Me peame leppima kokku majanduse elavdamise kavas, mis on Euroopa Liidu arengu seisukohalt erakordselt tähtis. Arvestades kokkulepet, milleni me aprillis jõudsime, olen kindel, et me suudame seda. Meil tuleb lahendada keeruline piimandussektori probleem. Pidades silmas senist suurepärase koostööd, usun, et meil õnnestub lahendada ka see keeruline probleem vaatamata praegusele raskele olukorrale.

ISTUNGI JUHATAJA: ROBERTA ANGELILLI

asepresident

Algirdas Šemeta, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Mul on väga hea meel võimaluse üle siin täna sõna võtta, enne kui Euroopa Parlament 2010. aasta eelarve projekti esimese lugemise lõpetab ja neljapäeval hääletab.

Kõigepealt tahaksin tänada Euroopa Parlamenti selle eest, et ta taastas esialgse eelarveprojekti paljudes valdkondades.

Komisjonil on väga hea meel, et Euroopa Parlament käsitleb eelarvet praeguse kriisi ületamise vahendina, mille abil on võimalik edendada majanduskasvu, konkurentsivõimet, ühtekuuluvust ja töökohtade kaitset.

Komisjon on rahul ka sellega, et Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel võetakse arvesse muutmissettepanekut, milles taotletakse kulutuste suurendamist eelkõige Palestiina jaoks, kliimamuutusega seoses ja AKV riikidele suunatud meetmete tarbeks.

Pöördun nüüd praeguse eelarvemenetluse kesksete küsimuste juurde. Komisjon mõistab täielikult, et Euroopa Parlament käsitleb Euroopa majanduse elavdamise kava teise etapi rahastamist ühe prioriteedina. Lubage mul öelda, et see on ka komisjoni prioriteet. Sellest vaatenurgast mõistan ma loogikat nn tärniga muudatuse taga, mille Euroopa Parlament elavdamiskava kohta tegi ja mis ületab praegust kulude ülemmäära.

Järgmisel nädalal esitab komisjon majanduse elavdamise kavaga seotud vajadusi käsitleva paketi, et saavutada kokkulepitud lahendus novembris toimuval lepituskohtumisel.

Komisjon ei ole praeguseks etapiks veel kindlaks teinud kõiki rahastamisallikaid, mis vastavad majanduse elavdamise kava kohaselt 2010. aastal energiaprojektide jaoks vajalikule kogusummale. Komisjon püüab määratleda kõik võimalikud allikad, et täita igasugused lüngad novembrikuiseks lepituskohtumiseks.

Komisjon tunneb muret piimandussektori praeguste raskuste pärast. Seetõttu oleme võtnud arvesse Euroopa Parlamendi ettepanekut luua spetsiaalne piimafond ja põllumajandusministrite seisukohta. Kooskõlas ettepanekuga, mille tegi eile minu kolleeg Marianne Fischer Boel, soovime järgmisel nädalal esitatavas 2010. aasta eelarve muutmissettepanekus eraldada 280 miljonit eurot selleks, et aidata leevendada kriisi otseseid tagajärgi piimatootjatele.

See uus ettepanek mõjutab majanduse elavdamise kava puudujäägi algselt kavandatud rahastamist, kuid – nagu ma ütlesin – komisjon teeb kõik selleks, et leida vajalikud vahendid lepituskohtumise ajaks.

Nüüd tahaksin juhtida teie tähelepanu mõningatele küsimustele, mille puhul Euroopa Parlamendi esimene lugemine on meis muret tekitanud.

Euroopa Parlament teeb ettepaneku suurendada makseid 2009. aastaga võrreldes kokku ligikaudu 10% ehk komisjoni pakutust umbes 4% rohkem. Kuigi ma jagan Euroopa Parlamendi soovi toetada majanduskasvu Euroopa Liidu programmide kaudu, peaksime arvesse võtma seda summat, mida on mõistlikult võimalik maksta usaldusväärset finantsjuhtimist ohustamata. Komisjonil ei ole praeguses etapis põhjust esialgses eelarveprojekti väljapakutud numbreid muuta.

Mis puudutab rahastamisprogrammide haldustoega seotud eelarveridu ehk nn BA-ridu, siis ma mõistan Euroopa Parlamendi soovi rakendada praeguses olukorras üsna piiravat lähenemisviisi. Kuid samas on tähtis pakkuda kasvava rahalise mahuga programmide haldamiseks vajalikku haldustuge, kui me tahame, et seda eelarvet nõuetekohaselt täidetak. Komisjon loodab, et teisel lugemisel on võimalik see küsimus lahendada.

Euroopa Parlament on hääletanud ka mitmete reservide teemal. Kui need reservid jäävad lõplikusse eelarvesse sisse, avaldavad need negatiivset mõju eelarve täitmisele. Palgareserv, kui see aasta jooksul säilitatakse, avaldaks negatiivset mõju komisjonist lahkuvate töötajate asemele uute ametnike töölevõtmisele 2010. aastal.

Lubage mul lõpetuseks teile kinnitada, et vastavalt institutsioonidevahelise kokkuleppele esitab komisjon oma seisukoha Euroopa Parlamendis vastu võetud paranduste suhtes novembri alguses edastatavas nn teostatavuse kirjas, ja ma loodan, et Euroopa Parlament võtab seda teisel lugemisel arvesse.

Komisjon jätkab tegutsemist ausa vahendajana ning teeb kõik endast oleneva, et aidata sillutada teed selle eelarvemenetluse edukaks lõpuleviimiseks, pidades silmas, et majanduse elavdamise kava teise etapi rahastamine on tõsine proovikivi, mille puhul tuleb kõik jõupingutused ühendada. Loodan rahuldava ja tasakaalustatud tulemuse saavutamiseks teie toetusele.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, väliskomisjoni arvamuse koostaja. – Austatud juhataja! Mul on au rääkida väliskomisjoni nimel.

Me näeme aasta-aastalt, et eelarve IV jagu on rängalt alarahastatud. Me näeme igal aastal ka seda, et aasta jooksul peavad komisjon ja nõukogu kasutama mitmesuguseid erimeetmeid, mis ei ole kooskõlas tavapäraste eelarvestamismeetoditega, et rahastada vajadusi, mille kohta me kõik teadsime, et need olid algusest peale olemas. Olukord Palestiinas on paraku üks parimaid näiteid selle kohta.

Sellele vaatamata võin ma esile tuua ka mõne positiivse muudatuse. Ma näen, et Läänemere strateegia on saanud veidi lisaraha. Näen ka, et suurendatud on assigneeringuid mitme konkreetse meetme jaoks, mis on seotud demokraatia ja inimõigustega. Lõpetuseks tahan öelda, et me peame just 2010. aastal pöörama tähelepanu asjaolule, et ilmselt – ja loodetavasti – hakkab tööle Euroopa Liidu välisteenistus. Me peame tagama selleks vajalikud vahendid.

Gay Mitchell, arengukomisjoni arvamuse koostaja. – Lugupeetud juhataja! Ma ei taha eelarvet lõhki ajada; ma tahaksin vaid, et me täidame need kohustused, mille oleme võtnud arengumaade ees. Igal aastal sureb arengumaades üksteist miljonit last. Need on inimesed, keda ei ole tabanud üksnes finantskriis, nii nagu see mõjutab meid, vaid ka asjaolu, et nad ei saa enam isegi rahaülekandeid – mis olid suuremad kui meie antud rahaline abi – oma pere liikmetelt, kes elavad arenenud riikides, sest nemadki on raskes olukorras. Need inimesed kannatavad topelt: neile avaldavad mõju ka kliimamuutuse tagajärjed.

Kõik, mida ma tahan, on see, et me täidaksime oma kohustused nende inimeste ees. Kui meie SKT väheneb protsendi võrra, siis väheneb ka meie abi neile inimestele. Andkem siis see protsentuaalne panus, mida me lubasime. Selleks on väga oluline tagada eelarverea selgus ja lisanduvuse põhimõte, et Euroopa Parlament saaks hinnata, kas te täidate neid lubadusi. Palun ärge pange maailma kõige vaesemate inimeste õlgadele koormat, mida nad ei jaksa kanda.

Jean-Pierre Audy, eelarvekontrollikomisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Austatud juhataja, minister, volinik, daamid ja härrad! Eelarvekontrollikomisjon on esitanud oma arvamuse, mis sisaldab mitmesuguseid ettepanekuid. Ma tutvustan minuti jooksul teile kolme neist ettepanekutest.

Esimene puudutab teadusuuringuid, eelkõige kuuendat ja seitsmendat raamprogrammi. Lugupeetud volinik, õiguskindluse huvides on mõistlik, et komisjon loobuks juba heaks kiidetud ja rahastatud projektide finantsaruannete ümberarvutamisest, kohaldades abikõlblikkuse kriteeriumidele uusi tõlgendusi.

Me palume uuesti, et komisjon ei kalduks kõrvale üldistest riiklikult ja rahvusvaheliselt tunnustatud ning sertifitseeritud raamatupidamis- ja arvestusmeetoditest.

Teine ettepanek puudutab Euroopa Liidu töötajatele makstavate pensionide kajastamist eelarves. Me teeme ettepaneku, et töötajatele makstavate pensionidega seoses liikmesriikidele esitatavad nõuded, mille summa 31. detsembri 2008. aasta seisuga on ligikaudu 37 miljardit eurot, võetaks varana arvele.

Samuti teeme ettepaneku kanda nende pensionide täpne summa eelarvesse, ja mitte üksnes makstud summad, sest nende puhul ei võeta arvesse tulevasi pensionikohustusi. Ma kordaksin ka ettepanekut analüüsida

ühenduse pensionifondi loomist. Lisaks toetame Euroopa Pettustevastast Ametit, mille tegevust tuleb tõhustada, nii et see amet võiks täita oma kontrollitegevust väljaspool Euroopa Liitu.

Juan Fernando López Aguilar, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamuse koostaja. – (ES) Lugupeetud juhataja! Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon on töötanud selles suunas, et suurendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevale alale mõeldud eelarvet, mis on 2009. aastaga võrreldes kasvanud 13,5%.

Suurendatud on välispiiridele, tagasipöördumisele, viisapoliitikale, inimeste vabale liikumisele ning põhiõigustele ja kodakondsusele pühendatud peatükke. Muu hulgas on 4,7% võrra suurendatud kriminaal- ja tsiviilõigusele pühendatud peatükki.

Kuna Europol viidi ühenduse eelarvesse, on peatükk „Turvalisus ja vabaduse kaitse” suurenenud 95%. Seega on 2009. aasta eelarvega võrreldes tegemist uuendusega.

Me võtsime vastu parandusettepaneku FRONTEXi eelarve suurendamiseks, mis annab selge sõnumi kohustuse kohta hallata sisserännet ja rändevoogude kõiki aspekte viisil, mis austab inimõigusi.

Minu arvates väärib märkimist ka asjaolu, et me võtsime oma parlamendikomisjonis vastu eelarveparanduse summas viis miljonit eurot, mille eesmärk on hõlbustada kolmandate riikide kodanike integreerimist. Seetõttu on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevale alale pühendatud jaotise 18 vastavat jagu suurendatud 105 miljoni euron. See aitab tugevdada liikmesriikide haldus- ja finantsjuhtimist.

Jutta Haug, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Austatud kolleegid! Ei ole saladus, et keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon on alati – ka sel aastal – seisukohal, et Euroopa Liidu eelarves ette nähtud raha on täiesti ebapiisav tõhusateks keskkonnanalasteks programmideks, bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks ja edukalt kliimamuutuse vastu võitlemiseks. Asjaolu, et nõukogu kärbib veelgi seda nappi raha, on arusaamatum kui kunagi varem. Seetõttu on tavapärane vastus „tagasi esialgse eelarveprojekti juurde”.

On kaks asja, milles meil tuleb komisjoni veenda. Esimene on see, et esialgsesse eelarveprojekti tuleb kohe sisse viia osaliselt tasudest sõltuvate asutuste – näiteks Londonis asuva Euroopa Ravimiameti ja Helsingis asuva Euroopa Kemikaaliameti – nn sihtotstarbelised tulud ning mitte luua kunstlikku varu nende tulude väljajätmise teel. Teiseks ootame, et komisjon esitaks võimalikult kiiresti ettepaneku selle kohta, kuidas ta kavatseb tulevikus rahastada suitsetamisvastast kampaaniat HELP, kui tubakafond oma tegevuse lõpetab. Nagu näete, kõik kordub.

Lena Ek, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja. – (SV) Austatud juhataja! Maailmas valitseb praegu halastamatu konkurents. Arengumaadele kuulub 20% maailma rikkusest. 15 aasta pärast on see osakaal 34%. 2025. aastal, s.t 15 aasta pärast, moodustab Hiina ja India osakaal maailmas teadus- ja arendustegevusse tehtavatest investeeringutest kokku 20%. Samal ajal, kui neid investeeringuid tehakse väljaspool Euroopat, lämmatab bürokraatia Euroopa teadusasutusi, ülikoole ja ettevõtteid.

Me olme silmitsi kolme kriisiga, mis tuleb lahendada samal ajal: kliima-, tööhõive- ja finantskriis. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni seisukoht on, et neist kriisidest ülesaamiseks tuleb investeerida teadus- ja uuendustegevusse. Nii nõukogu kui ka komisjon on nõustunud, et see on Lissaboni protsessi, seitsmenda raamprogrammi ning Euroopa majanduse elavdamise kava üks esmatähtsaid eesmärke. Praktikas väljendub see esiplaanile seadmine aga seitsmeprotsendilises kärpimises. Seega tuleb olla tänulik, et nõukogu neid äärmiselt olulisi valdkondi veelgi enam ei „prioriseeri”!

See Orwelli uuskeel on vastuvõetamatu. Teadus- ja arendustegevusele tuleb eraldada rohkem vahendeid. Me peame bürokraatia vähendamise nimel koostööd tegema. Meie soovime, et nõukogu ja komisjoni teadusvolinik keskenduksid sellele vajadusele. Eelkõige nõuame teadus- ja uuendustegevuse vallas aktiivseid jõupingutusi. Just see valdkond on tööhõive allikas ning Euroopa ja tema konkurentsivõime tuleviku võti – ei mingeid kärpeid selles valdkonnas!

Cristian Silviu Buşoi, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja. – Lugupeetud juhataja! Võrreldes 2009. aasta eelarvega näeb komisjoni ettepanek 2010. aasta eelarve kohta ette mõõduka kasvu eelarveridadel, mis on seotud siseturu ja tollipoliitikaga, samas kui tarbijapoliitikale eraldatav summa on jäänud samaks. 2010. aasta eelarve projektis on nõukogu muu hulgas vähendanud siseturu arenguga seotud eelarveridade summasid. Mina arvan, et praeguse majanduskriisi ajal võib toimiv siseturg aidata kaasa majanduse elavnemisele.

Tollipoliitika valdkonnas tagab eelarve koostöö- ja koordineerimismeetmete rahastamise, mis aitab tugevdada välispiiride turvalisust ja kaitset, toetada võitlust salakaubaveo ja pettuste vastu ning suurendada tollisüsteemide tõhusust. Mina pean üheks väga oluliseks valdkonnaks tarbijate harimist, eriti finantsalase teadlikkuse suurendamist. Kriis on näidanud, kui tähtis on tarbijapoliitika, eelkõige tarbijate harimine selleks, et aidata neil teha vastutustundlikke majanduslikke otsuseid. Seetõttu nõudis siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon eraldi eelarverida programmi SOLVIT jaoks ja selle rahastamist ühe miljoni euroga. SOLVIT on väga hea näide selle kohta, kuidas ettevõtteid ja kodanikke saab aidata. Lõpetuseks: tulemustabeli ja turuanalüüside kasutamise toetuseks tarbijapoliitika valdkonna meetmete jälgimise katseprojekti kui ettevalmistava tegevuse jätkamise jaoks on mõeldud üks miljon eurot.

Danuta Maria Hübner, *regionaalarengukomisjoni arvamuse koostaja*. – Austatud juhataja! Me vajame 2010. aastal eelarvet, mis lubab tulemuslikult tegelda Euroopa kõikide poliitikavaldkondadega, et tõmmata Euroopa majandus kriisist välja, säilitades seejuures meie pikaajalised eesmärgid ja kohustused, milleks on jätkusuutlik majanduskasv ning majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus, ja meie kohustused välismaailma, sealhulgas kandidaatriikide ees.

Nõukogu on eelarveprojektis automaatselt kärpinud 36 eelarverida, mis on seotud halduskuludega, muu hulgas ka ühinemiseelse abi rahastamisvahendiga seotud eelarveridu. Argument, millele nõukogu tugineb, ehk ebapiisav kasutamissuutlikkus, ei ole põhjendatud, sest ühinemiseelse abi rahastamisvahendi rakendamiseks vajalik raamistik valmis alles 2009. aasta juulis. Alates 2010. aastast peab komisjon hindama ja kinnitama märkimisväärsel arvul suuri projekte, mille jaoks on vaja tööle võtta suur hulk inimesi, et lühiajalises plaanis hankida väliseid tehnilisi teadmisi. 2010. aasta on ka aasta, mil algab meetmete tegelik elluviimine. See tähendab seda, et komisjon peab tegema väga paljude pakkumiste ja lepingute eelkontrolli.

Eelarvekärbete tõttu satub ühinemiseelse abi usaldusväärne finantsjuhtimine tõelisse ohtu, koos kõigi selle poliitiliste mõõtmatega. Seetõttu tuleks meil reageerida positiivselt komisjoni nõudele taastada esialgses eelarveprojektis sisalduvad summad selles valdkonnas.

Elisabeth Jeggle, *põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Põllumajanduskomisjoni nimel eelarve kohta arvamuse koostajana tahaksin tänada pearaportööri Surjánit tema alatise valmisoleku eest pidada kompromissini jõudmise nimel läbirääkimisi. See on vajalik, sest Euroopa põllumajanduspoliitika on praegu ainuke poliitikavaldkond, kus vastutus lasub täielikult ühenduse tasandil.

On hea, et koolipiima, koolides jagatavate puuviljade ja mõnede teiste projektide tarbeks on rahalisi vahendeid suurendatud. Varumist ja eksporditoetusi aga nimetati kaks aastat tagasi iganenud vahenditeks. Praegu on need turgudel valitseva kriisi ületamiseks hädavajalikud vahendid. Seetõttu nõuame aastate 2009–2010 varude jaoks mõeldud summa suurendamist ligikaudu 81 miljoni euro võrra ja eksporditoetusteks mõeldud summa suurendamist umbes 440 miljoni euro võrra ning hääletame vastavalt. Sedagi on praegu liiga vähe.

Nagu varemgi, oleksin ma muidugi eelistanud 600 miljoni euro eraldamist piimafondile. 300 miljonit eurot, mida me nüüd 2010. aastaks nõuame, on täiesti hädavajalik summa ning ma palun, et see summa fikseeritaks eelarves piimafondina alaliselt. Nii saadame õige ja olulise sõnumi.

Olukord põllumajandusturgudel on tõsine. Komisjon on liiga kaua lootnud iseregulatsioonile. Ka põllumajandusturud vajavad eelarvelist ja üldpoliitilist raamistikku ning eeskirju.

Carmen Fraga Estévez, *kalanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Austatud juhataja! Ma tänan väga raportööri ja eelarvekomisjoni, kes nõustusid kalanduskomisjoni kõikide muudatusettepanekutega.

Meie jaoks on eriti tähtis muudatusettepanek, millega nõutakse suuremat paindlikkust kalanduse piirkondlike nõuandekomisjonide rahastamisel. Rahastamine on napp ning sõltub niivõrd suurel määral tõlgendustest ja komisjoni äranägemisest, et nõuandekomisjonid ei saa kulutada isegi seda vähest raha, mis neil on. Selle taotluse esitasid meile üksmeelselt seitse olemasolevat nõuandekomisjoni.

Üks muudatusettepanek, mis on meie arvates eriti kohane, nõuab igakülget piraatlusevastase võitluse strateegiat, mis võtaks tõeliselt arvesse kalalaevade olukorda, sest piraatlus ohustab neid märkimisväärselt kõikides maailma vetes.

Mis puudutab teadustegevust ja seitsmendat raamprogrammi, siis me näitasime üles konservatiivsust – nagu ka eelmistel aastatel – ja palusime, et nüüd, mil kalandusalasel teadustegevusel puudub eelarves oma rubriik, vähemalt ei vähendataks sellesse tegevusse tehtavate investeeringute protsenti, sest kõik kalandusalased otsused sõltuvad teadmistest keskkonna ja mereliikide kohta, arvestades eriti seda, et üks meie uusi eesmärgi

on rakendada ökosüsteemil põhinevat lähenemisviisi kõikidele õigusaktidele, mis ühise kalanduspoliitika alusel vastu võetakse.

Helga Trüpel, *kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Lugupeetud juhataja, kolleegid, komisjoni ja nõukogu esindajad! Miks on nõukogu kärped, mida me erinevates poliitikavaldkondades igal aastal tegema peame, nii rumalad, valed ja lühinägelikud? Sellepärast, et nendega ei peeta silmas Euroopa ühiseid huve, ja just seda ma poliitilisest seisukohast kritiseeringi. Teie, nõukogu ja liikmesriigid, jagate samuti ühist vastutust Euroopa ees. Euroopa Liidu kulutused on Euroopa ühistes huvides tehtavad kulutused.

On täiesti arusaamatu, kuidas saab praegu vähendada koolituse ja hariduse rahastamist. Üks meie kõige edukamaid programme on üliõpilasvahetuse programm, mis võimaldab meie noortel õppida Euroopas, minna maailma. Miks te seda kärbite? Me peame tegema rohkem kultuuri, kultuurivahetuse ja sõpruslinnade jaoks, kuna need nähtused muudavad Euroopa Liidu reaalseks ja tagavad inimeste heakskiidu Euroopa Liidule. Kuidas me saame kärpida kommunikatsioonipoliitika vahendeid, kui me oleme kokku leppinud, et valijatele ja kodanikele on tõepoolest vaja teadvustada Euroopa Liidu kasulikke saavutusi? Ma võin vaid kahjutundega korrata varem öeldut: sedalaadi kärped on poliitilisest seisukohast pigem täiesti vastupidise mõju.

Pervenche Berès, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (FR) Austatud juhataja! Ma tahaksin majandus- ja rahanduskomisjoni nimel täna keskenduda kahele teemale.

Esimene puudutab Euroopa Liidu tasandil järelevalvestruktuuride rakendamise küsimust. Pärast kriisi või kriisi ajal mõistavad kõik, et Euroopa Liit peab looma struktuurid, mis lubavad tal teostada järelevalvet pangandus-, kindlustus- ja väärtpaberiturul üle. Euroopa Parlamendi eelmise koosseisu ametiaja lõpul jõudsimel nõukoguga kokkuleppele teatud summades, mis olid mõeldud ametiasutustele, kes pidid tegutsema nüüd loodavate asutuste eelkäijana. Kuid eelarveprojekt ei vasta oma praegusel kujul sellele poliitilisele kokkuleppele, mis Euroopa Parlamendi eelmise koosseisu ametiajal sõlmiti. Loodan, et uuesti esitatud muudatusettepanekud võetakse vastu, nii et me saaksime tegutseda kooskõlas selle poliitilise kokkuleppega, mis sõlmiti selleks, et tagada lõpuks Euroopa Liidule vajalikud järelevalveasutused.

Teiseks tahaksin ma rõhutada maksustamispoliitika küsimust. Maksustamispoliitika valdkonnas on vahendeid vähendatud, kuigi kogu maailmas nõutakse maksustamisküsimuste tõhusamat reguleerimist. Kui me tõesti tahame võidelda maksuparadiiside vastu, peavad liidul olema vahendid oma poliitika järjepidevaks rakendamiseks. Me ei saadaks õiget sõnumit, kui vähendaksime komisjoni pädevust selles valdkonnas.

György Schöpflin, *põhiseaduskomisjoni arvamuse koostaja*. – Austatud juhataja! Viimastel aastatel on saanud üsna ilmseks, et Euroopa kodanikud teavad Euroopa Liidu institutsioonidest palju vähem, kui vaja oleks.

Euroopa Liit on demokraatlik ühendus, nii et kontaktid kodanikega on mõlema poole huvides. Kodanikud peaksid olema täiesti teadlikud sellest, mida Euroopa Liit teeb ja miks ta seda teeb. Kodanikke puudutab see, mida Euroopa Liit teeb, ja Euroopa Liit on kahtlemata huvitatud Euroopa avalikust arvamusest.

On mitmesuguseid viise selle vastastikuse huvi väljendamise tagamiseks. Üks neist viisidest – ja oluline viis – on kommunikatsioon. Seetõttu peaks eelarve nägema ette vahendid Euroopa Liidu tegevuse teadvustamiseks laiemale üldsusele.

Edit Bauer, *naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (HU) Minu käsutuses oleva ühe minuti vältel tahaksin ma võrdsuslikkuse komisjoni nimel juhtida teie tähelepanu ainult ühele küsimusele. See puudutab Euroopa Soolise Võrdsuslikkuse Instituuti ja selle rahastamist. See instituut loodi Euroopa Parlamendi kaasotsuse alusel 2007. aastal Vilniuses. Võiks arvata, et 2007. aastast möödunud aeg on olnud piisav instituudi täielikuks tööle hakkamiseks. Kahjuks on olukord palju tõsisem. Instituudil on praegu ainult direktor ja assistent. Ma tahaksin tänada eelarvekomisjoni ja raportöör Surjánit selle eest, et nad võtsid arvesse võrdsuslikkuse komisjoni arukat ettepanekut, mille kohaselt eelarvet ei vähendataks automaatselt selle aasta sissetulekute põhjal, sest kui me seda teeksime, ei saaks instituut tulevikuski tööle hakata. Me ei pea tulevases aastaeelarves üksnes tagama kasvavad personalikulud, vaid looma ka instituudi tegevuseks eraldatud summa jaoks reservi, et instituut saaks hakata oma rolli täitma.

Alain Lamassoure, *fraktsiooni PPE nimel*. – (FR) Lugupeetud juhataja! Eelarvekomisjoni esimehena tahaksin reageerida eelarve läbivaatamist käsitleva komisjoni teatise projekti üllatavale avaldamisele. Volinik räägib meile, kas see oli ehk tahtmatu eksitus.

Ma tahaksin siiski teha ühe hoiatuse. Kuigi see teatis ei sisalda arve, tundub selle teksti väga uuenduslik ja kohati provokatiivne sisu olevat kohatu komisjoni jaoks, mille ametiaeg hakkab lõppema, ning sobimatu 2006. aastal sõlmitud mitmeaastase lepingu vahelhindamiseks. Komisjoni president peaks seega kiiresti

selgitama oma ajakava seoses rahaliste ettepanekutega, mida ta kavatseb teha, seda nii lahkuva komisjoni kui ka uue kolleegiumi juhina. Eelarveliste ja seeläbi ka poliitiliste prioriteetide muutmist ei saa pidada jooksvate küsimustega tegelemiseks. Eelarvekomisjon on aruteluks valmis, kuid soovib seda teha ettepanekute alusel, mille on esitanud täiesti legitiimne komisjon, kellele on antud viieaastane mandaat ja kes on valmis võtma sellise ulatusega algatuste eest poliitilist vastutust.

Francesca Balzani, *fraktsiooni S&D nimel*. – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Just eelarve puhul saab ja peakski Euroopa Parlament kui kodanike poolt otse valitud institutsioon kasutama kõiki oma volitusi, tagamaks, et see oluline majanduskasvu ning ka õigluse ja õiguse garanteerimise vahend vastaks täielikult kodanike vajadustele. Eelarve peab olema tõepärane ja dünaamiline ning väljendama mõistmist ja reageerimist.

Me oleme töötanud selle nimel, et muuta 2010. aasta eelarveprojekt praeguse majandus- ja finantskriisiga seoses võimalikult paindlikuks. Kuid eelarve peab olema ka usaldusväärne, täidetav ja praktiline. Seetõttu oli väga tähtis vältida lähiaastate rahaliste vahendite muutmist liiga jäigaks, lubades mitmeaastase finantsraamistiku perspektiivide suurimat kulude ülemmäära ületavaid kulutusi ainult juhtudel, kui tegemist on absoluutse prioriteediga. Nii on näiteks majanduse elavdamise kava puhul.

Samal eesmärgil, nimelt selleks, et koostada eelarve, mis tõepoolest vastab kodanike vajadustele, sõnastasime konkreetseid makseid puudutavad muudatusettepanekud, et vabastada viivitamatult võimalikult suures ulatuses ressursse.

Euroopa Liidu eelarve koosneb kahest osast: kulukohustustest ja maksetest. Kulukohustused esindavad tõsiselt poliitilist tahet, aga ka reaalseid, konkreetseid tegusid. Seetõttu on makseid eelarvekomisjoni esitatud eelarveprojekti kohaselt suurendatud 127 miljardi euron, samas kui nõukogu ettepanek oli 120 miljardit eurot ja komisjon pakkus välja 122 miljardit eurot.

Ikka samal eesmärgil ja samast poliitilisest mõtteviisist lähtudes on meie fraktsioon kindlalt vastu reservide loomisele, sest nende kujul ei ole tegemist tõeliste rahaliste vahenditega, mis on kodanikele vahetult kättesaadavad. Kriisi ajal reservide loomise poliitikat tuleb piirata miinimumini – juhtudele, mil reserv on tõesti tehniliselt vältimatu. Kriisi ajal ei ole mõtet kirjutada eelarvesse pelgalt numbreid; selle asemel peaksime looma kasuliku eelarve, mille põhjal saab kohe tegutseda.

Muudki küsimused väärivad erilist tähelepanu. Meie fraktsioon võttis enesele tähtsa ülesande esitada uuesti muudatusettepanek, mille kohaselt piimafondi suurendatakse 600 miljoni euron, nagu otsustati ühel häälel ning seega kõikide liikmete ja fraktsioonide osavõtul põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis, ja samuti esitada uuesti muudatusettepanek mikrokrediidiprojekti kohta kogusummas 37 miljonit eurot, mis – ja see on väga oluline – ei ohusta teiste rubriigis 2 sisalduvate programmide rakendamist.

Kriisi ajal tekib see oht, et eelarvelisi vahendeid tegelikult ei suurendata, vaid kantakse ühelt eelarverealt teisele. Selle ohu kõrvaldamiseks peab Euroopa Parlament kui otse valitav institutsioon, kelle ülesanded erinevad nõukogu ja komisjoni ülesannetest, olema eriti hoolas oma tegevuses, sealhulgas kontrollimisel.

Anne E. Jensen, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DA) Lugupeetud juhataja! Ma tahaksin alustuseks tänada härra Surjánit tema suurepärase töö eest eelarveprotsessi eri elementide kooshoidmisel. Praegusel ajal räägitakse, et kuna paljudel liikmesriikidel on oma eelarvega suuri raskusi, peaksime meiegi kulutusi piirama. See on tõsi, kuid pole olemas paremini kontrollitud avaliku sektori eelarvet kui Euroopa Liidu eelarve. Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon toetab eelarvekomisjonis toimunud hääletuse tulemust. Me toetame László Surjáni esitatud eelarveprojekti.

Meie jaoks olid 2010. aasta eelarve kõige olulisemad prioriteedid majanduse elavdamise kava alusel energia- ja kliimapoliitikasse tehtavate investeeringute rahastamine ning keskendumine teadus- ja uuendustegevusele. Sellisena peaks Euroopa Liidu eelarve välja nägema ka tulevikus – teisisõnu, me peaksime keskendumas nendele valdkondadele. Meie arvates on kahetsusväärne, et ei komisjon ega nõukogu pole andnud mõista, kust me leiame raha majanduse elavdamise kavas ette nähtud investeeringuteks – investeeringuteks, mis said peale Euroopa Parlamendi ka Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide toetuse. On kohutav ikka ja jälle näha tõeks saamas seda, et kulutused suudetakse kindlaks määrata, kuid kindlat rahalist katet neile ei leita. Seetõttu toetame László Surjáni ettepanekut vaadata mitmeaastane finantsraamistik üle ja uurida, kas energiaga seotud investeeringuteks oleks võimalik leida raha põllumajanduspoliitika eelarve kasutamata vahenditest.

Samuti toetab Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon ettepanekut eraldada 300 miljonit eurot piimafondile, et leevendada praeguse kriisi tagajärgi piimatootjatele. Me jagame arvamust, et kriis on tõsine ning selle vastu tuleb meetmeid võtta. Mina isiklikult ei poolda uue fondi loomist, sest komisjonil on juba

olemas vahendid selle sektori aitamiseks ja ta on selleks juba ka eraldanud ligi 0,5 miljardit eurot. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon soovis lisaks sellele poolele miljardile eraldada piimafondi jaoks veel 600 miljonit eurot. Sellega seoses arvan, et eelarvekomisjonis toimunud hääletuse tulemus – 300 miljonit eurot – väljendab realistlikumat lahendust.

See eelarveprojekt kaotab mõningad nõukogu kokkuhoiukohad ja sisaldab realistlikumat hinnangut maksete vajadusele tuleval aastal. Mitmeaastane kokkulepe on osutunud pigem jäigaks ja paindumatuks raamistikuks, eelkõige kategooria 1a puhul, mis hõlmab teadustegevust, haridust ja transporti, ja kategooria 3 puhul, mis hõlmab õigus- ja varjupaigapoliitikat ning kultuuri- ja informatsioonipoliitikat, samuti välispoliitikat, samas kui kategooria 4 ülemäär on alati olnud liiga väike.

Ma tahaksin tänada ka härra Mañkat tema töö eest teiste institutsioonide eelarvega. Euroopa Parlamendi eelarve jääb 20% ELi halduskulude piiresse ja seda hoolimata parlamendiliikmete tasustamise kohustuse ülevõtmisest vastavalt uuele parlamendiliikmete põhimäärusele. Meie fraktsiooni arvates tuleb olla ettevaatlik, et erakondadele eraldatavaid vahendeid liigselt ei suurendataks, kuid nõustume esitatud eelarveprojektiga. Lisaks tahan ma tänada härra Mañkat selle eest, et ta on pööranud suurt tähelepanu tõlkekuludele ja Euroopa Parlamendi hoonetega seonduvale. On ülim aeg saavutada institutsioonide vahel koostöö ja koostada raport Euroopa Parlamendi aastatepikkuse hoonepoliitika kohta. Me oleme seda ammu nõudnud. Nüüd võidakse see lõpuks esitada.

Helga Trüpel, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid! Minagi tahaksin kõigepealt tänada László Surjánit ja Vladimír Mañkat nende ühiste jõupingutuste eest. Nüüd aga lähaksin ma härra Surjáni avalduse juurde, milles ta ütles, et nõukogu peamine soov on võtta vastu väike eelarve. Meie leiame, et see on kriisi ajal täiesti vale tegutsemissuund. Kriisi ajal peab olema poliitilist julgust tegutseda ja tuleb kulutada rohkem raha õigetele, jätkusuutlikele investeringutele, mis on suunatud tulevikku. Lõppude lõpuks oleme keskkonna- ja majanduskriisis ning maailmas valitseb nälg ja vaesus.

Kui meie, eurooplased, tahame tegutseda õigesti, peame muutma oma poliitilisi eesmärgi. Me peame muutuma jätkusuutlikuks ühiskonnaks, me vajame uut rohelist lepet ning konkreetselt Lissaboni strateegiaga seoses vajame rohkem jätkusuutlikke tehnoloogiaid, tõhusaid keskkonnahoidlikke tehnoloogiaid, uusi käivitussüsteeme ja muidugi ka uusi materjale, mis on tõeliselt keskkonnasäästlikud. See tähendab ka, et me peame investeerima rohkem raha teadus- ja arendustegevusse. Nagu ma juba rõhutasin kultuuri- ja hariduskomisjoni nimel sõna võttes, peab Euroopa Liit investeerima rohkem raha haridusse ja koolitusse ning andma oma noortele, oma andekatele inimestele head ja veelgi paremat haridust, et me võiksime olla kindlad, et raha ei kulutata asjata, vaid see tasub end tulevikus ära nii asjaomaste inimeste jaoks kui ka meie majanduse edukuse mõttes.

Samas tuleb meil muuta ka struktuurifondide poliitikat ja teha sellest keskkonnavahend, pidades silmas hoonete moderniseerimist ning liikuvuse uusi ja jätkusuutlikke käsitusi – see näitab, et uus roheline lepe puudutab kõiki valdkondi. Me peame muutma oma põllumajanduspoliitikat, mis peab tulevikus rohkem olema seotud keskkonnaga. Kuid ka energiatootmine võib mängida olulist rolli maapiirkondade majanduses ning seda on võimalik teha keskkonnasäästlikul ja ökoloogilisel moel. Praegu näen ma liiga vähe sellekohaseid plaane – kuid me peame selles vallas tööd jätkama.

Ma asun nüüd piimatootjate küsimuse juurde. Meie, rohelised, leiame, et piimatootjaid tuleb praegu aidata. Samas ei piisa üksnes raha eraldamisest – raha tuleb kulutada selles valdkonnas õige poliitika elluviimisele. Me vajame kvote ning häid eeskirju, raamistikke ja reguleerimist. Kui me eraldame selle raha – 280 miljonit eurot, mille üle arutelud käivad – praegu, siis peab see minema otse tootjatele ja nende organisatsioonidele.

Me tahame raha ka ümber jagada. Meie arvates ei peaks kulutama 449 miljonit eurot piimasektori eksporditoetustele, sest see hävitaks muu maailma turud, eelkõige Aafrikas. Me teeme ettepaneku jagada ümber veidi üle 300 miljoni euro, mis praegu läheb tubakatootmise toetusteks, ja teha see tõepoolest kättesaadavaks väikestele piimatootjatele. Võrreldes senise tegevusega oleks see keskkonnasäästlikum käitumisviis ja piimatootjatele palju kasulikum.

Lõpetuseks kommenteerin majanduse elavdamise kava. Me toetame seda kava teisel lugemisel üksnes tingimusel, et sellest ilmneb selgelt keskkonnahoidlik ja säästev lähenemisviis. Me tahame ökoloogilist energiapoliitikat, lairibaühendust maapiirkondadesse ja üleeuroopalisi elektrivõrke. Need asjad oleksid tõesti samm tulevikku suunatud poliitika poole. Me ootame seda lähinädalatel toimuvatelt läbirääkimistelt.

James Elles, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Ma keskendun oma märkustes komisjoni eelarvele ning tahaksin tänada László Surjánit töö eest, mida ta pearaportöörina on teinud. Et meie fraktsiooni

koordinaator härra Bokros viibib pikaajalise tööülesande tõttu Ungaris, siis paluti minul esitada täna meie fraktsiooni seisukoht. Ma mõistan, et see on kolmas fraktsioon, mille seisukohti ma Euroopa Parlamendis oma liikmeksoleku aja jooksul esindan – mitte et mina oleksin muutunud, vaid lihtsalt fraktsioonid on muutunud.

Niisiis, kolm teemat, millest ma tänases arutelus tahaksin rääkida, on järgmised. Esiteks: üldine olukord on tõsine ning sellele on rahalisest ja majanduslikust vaatevinklist juba osutatud. Eelarvepuudujäägid on nii mitmeski liikmesriigis ajaloo suurimad, nagu nõukogu eesistuja märkis. Mõnes liikmesriigis – näiteks minu kodumaal – ei arutata mitte seda, kuhu raha suunata, vaid seda, kui palju tuleb kärpida, et kulud oleksid mõistlikul tasemel. Arutelu selle üle, kuidas tagada Euroopa Liidu tõhus toimimine, hõlmab seega väga erinevaid küsimusi.

Vaatame praegu siiski eelarvet. Eelarve, mida me 2010. aastaks koostame, on ilmselgelt alles algusjärgus. Meil on käimas alles avagambiidid, kuid meie fraktsioon pöörab väga suurt tähelepanu kulude kvaliteedile ehk – nagu volinik ütles – kuludele, mille puhul raha on võimalik mõistlikult kulutada ja mis ei ole mingil moel ülemääraseid, arvestades praegust üldist olukorda.

Minu viimane märkus on seotud eelarvekomisjoni esimehe Alain Lamassoure'i sõnavõtuga. Et tegemist on Euroopa Parlamendi selle koosseisu viieaastase ametiaja esimese aastaga, siis peaksime kasutama seda võimalust vaadata ettepoole. Meil tuleb komisjonilt võimaluse korral välja uurida, millal ja millises vormis me saame vahekokkuvõtte, kuidas me saame tulevikku vaadata – ja mitte ainult vahekokkuvõtet silmas pidades, vaid tulevaste finantsperspektiivide väljatöötamise mõttes, nagu härra Böge oma raportis Euroopa Parlamendi eelmise koosseisu ametiajal kirjeldas. Peale selle oleks hea saada teada, kuidas me käivitame institutsioonidevahelise protsessi, mille käigus uuritakse pikaajalisi suundumusi ja mis tagab meile õige eelarveanalüüsi, sest ilma selleta on väga raske teha tulevikuplaane.

Miguel Portas, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Ma tahaksin alustada kõige positiivsemast aspektist: neljapäeval hääletame selle poolt, et struktuurifondidele ja sotsiaalse sisuga programmidele suunatakse üle kolme miljardi euro ulatuses makseid.

Nõukogu on tõepoolest selle poliitika vastu, öeldes, et me ei peaks küsima liikmesriikidelt rohkem raha. Loodan, et Rootsi minister annab mulle andeks, kui ma ütlen, et selline seisukoht näitab koonerdavat mõtteviisi. Me elame ebataavalisel ajal ning minu arvates oleks komisjonil, nõukogul ja Euroopa Parlamendil pidanud hoopis olema rohkem julgust selle eelarve rahastamise probleemi lahendamisel, et koostada erakorraline eelarve.

Isegi nende kuludega, mille me neljapäeval heaks kiidame, läheb see eelarve ikkagi kriisist mööda. Tegemist on tavapärase eelarvega. Me ei tohiks eelarvet lahjendada. Mida me vajame, on teistsugune poliitika maapiirkondade jaoks. Me ei vaja oma territooriumide jaoks mitte üksnes struktuurifonde, vaid ka Euroopa sotsiaalpoliitikat, mis täiendab kõikide liikmesriikide poliitikat. See, mida me tegelikult vajame, on julgust!

Praegu elab vaesuses sama palju inimesi kui sajandi alguses – 79 miljonit. Kliimamuutuse vastu võitlemiseks vajalike normide osas on palju segadust. Kõige tähtsam on see, et me peame arutama Euroopa Liidu eelarve ja tulevaste finantsperspektiivide rahastamist. Selles on küsimus. Ärge tulge meile rääkima, et raha ei ole, sest see on olemas. Me võime raha saada maksudest kõrvalehoidjatelt, finantssturgudel ja maksuparadiisides kapitali kasvutulu maksustamise abil.

Lugupeetud juhataja, raportöörid! See eelarveprobleem on nii tähtis, et meie, parlamendiliikmed, peaksime kärbeta tegemisel eeskuju näitama. Olen teinud ettepanekuid lähetuskulude kohta. Praegu saavad parlamendiliikmed lähetuste ajal palka, neile hüvitatakse sõidukulud, läbitud vahemaad ja kaotsiläänud aeg. See on naeruväärne ja arusaamatu. Ma loodan, et neljapäeval on meil vähemalt nii palju sündsustunnet, et seda olukorda muuta.

Marta Andreasen, *fraktsiooni EFD nimel.* – Austatud juhataja! See on uskumatu, et just praegusel finants- ja majanduskriisi ajal teeb komisjon ettepaneku suurendada 2010. aasta eelarvet ligi 5%.

Kuid veelgi hullem on see, et kui nõukogu tegi oma esimesel lugemisel juulis ettepaneku esialgset eelarveprojekti ligikaudu 2% võrra vähendada, teeb Euroopa Parlament nüüd ettepaneku 5%-lise suurendamise kohta.

2010. aasta eelarve mahuks oleks siis maksete assigneeringutena üle 127 miljardi euro ehk 1,08% Euroopa Liidu kogurahvatulust.

Kas nii tahabki Euroopa Parlament eelarvet kodanikele lähemale viia? On ju väga tore, et te soovite toetada eriolümpiat Poolas ja Kreekas, Euroopa noorte taliolümpiamänge Tšehhis või koguni programmi Xacobeo 2010, kuid meie valijatel on elus teised prioriteedid, näiteks hüpoteklaenu tasumine ja oma lastele korraliku hariduse andmine.

Euroopa Liit läheb Ühendkuningriigile iga päev 45 miljonit naela maksma; eelarve kavandatud suurendamise tõttu kasvab see summa 50 miljoni naelani ja tagasimakse vähendamise korral ehk veelgi suuremaks.

Uskuge mind, Ühendkuningriigis on palju teisi väga tähtsaid valdkondi, kuhu see raha investeerida, ja nüüd, mil komisjon on hoiatanud, et Suurbritannia võib oma suure riigivõla tõttu pankrotti minna, vähendaks see riik rõõmuga oma panust Euroopa Liitu. Ma olen kindel, et teisedki riigid oleksid samasuguse vähendamisega rahul.

Kontrollikoda ei ole ühelgi aastal saanud meile kinnitada, et Euroopa Liidu eelarvelisi vahendeid on õiguspäraselt ja ilma rikkumisteta kasutatud. Kui ma olin 2002. aastal komisjoni pearaamatupidaja, tekitas kontrolli puudumine maksumaksjate raha üle mulle tõsist muret.

Kuid Euroopa Parlament tahab Euroopa Liidu kassasse sellegipoolest rohkem raha panna. Ma ei kavatse kunagi hääletada eelarve suurendamise poolt. Kui te soovite toetada projekte, mille eesmärk on võidelda kriisi vastu, siis peaksite leidma valdkonnad, kus eelarvet on võimalik vähendada.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kriis ei ilmne üksnes arvudes, kahanevates turgudes ja miljardites eurodes, mida kulutatakse pankade turgutamiseks ja meie majanduse elavdamiseks. Kriis väljendub ka plahvatuslikult suurenenud tööpuuduses. Kõige selgemalt on kriisi näha Euroopa Liidu kodanike väga reaalses hirmudes ja muredes. Nad kardavad oma töökohtade ja pensionide pärast. Meie kodanikud on mures kliimamuutuse, energiavarustuse ja terrorismivastases võitluses nende isiklike õiguste kärpimise pärast.

Euroopa Liit saaks palju teha oma kodanike täiesti põhjendatud hirmude leevendamiseks, isegi kui praegu tähendaks see vajadust muuta asjaomaseid protsesse tulemuslikumaks ja tõhusamaks. Ma pean siinkohal silmas eelkõige Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutamist näiteks Nokia puhul ja Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutamist Itaalia maavärina ohvrite toetamiseks. Et raha jõuaks neist fondidest tegelikult kannatavate inimesteni, tuleks minu arvates muuta protsessid tõhusamaks ja tagada kristallselge järelevalve, sest Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ei tohi mingil juhul segi ajada Euroopa Liidu toetusega hargmaistele ettevõtetele.

Euroopa oli pikka aega rahu ja õitsengu garantii. Tehkem ühiselt tööd selle nimel, et see jääkski nii.

(FR) Meie oleme Euroopa.

Hans Lindblad, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed, volinik! Väikeste viivituste tõttu pean ma teie juurest varsti lahkuma, sest mu lend väljub 45 minuti pärast. Ma kavatsen tagada, et kõik, mida siin räägitakse, jõuab minuni. See on olnud hea arutelu. On tehtud palju häid ettepanekuid. Prioriteete on keeruline seada, kuid seadma me need peame. Mis puudutab teadustegevust, siis ma võin Lena Ekile öelda, et me investeerime teadustegevusse 2009. aasta eelarvega võrreldes 7,3% rohkem. Seda on minu arvates palju.

Oma ettepanekus tahab Euroopa Parlament investeringuid ja kulusid 2009. aastaga võrreldes tunduvalt suurendada. Samas tuleb meil meeles pidada, et Euroopa Liidus valitseb majanduslangus. Euroopa Liidu liikmesriikide riigieelarved vähenevad ligikaudu 7%. Me ei saa sellest mööda vaadata.

Ka nõukogu tahab rohkem investeerida, kuid teeb seda valikulisemalt. Me investeerime meetmetesse, mis soodustavad majanduskasvu, ja lähtume piiravast lähenemisviisist selliste valdkondade puhul nagu halduskulud. Samas on meil hea meel näha, et ka Euroopa Parlament teeb selles valdkonnas olulisi samme.

Pärast tänast arutelu ja neid arutelusid, mida ma varem olen Euroopa Parlamendi esindajatega pidanud, olen ma veendunud, et me jõuame – koos komisjoniga – lähiajal kokkuleppele tõeliselt heas eelarves.

José Manuel Fernandes (PPE). – (PT) Austatud kolleegid! Mina olen veendunud, et Euroopa Liidu 2010. aasta eelarve aitab meil praegusest majanduskriisist üle saada. Kriisi üks tagajärgi on tööpuudus. Seepärast tahaksin ma rõhutada ja kirjeldada, kui oluline on meie muudatusettepanek, mille eesmärk on tugevdada programmi ERASMUS, et edendada ja hõlbustada noortele esimeste töökohtade loomist.

Mis puudutab Euroopa Parlamendi eelarvet, siis ma olen üllatunud, et meie peamisi ettepanekuid on võetud arvesse nii eelarves endas kui ka resolutsiooni projektis. Meie eesmärk on tiptasemel õigusloome. Me mõistame kahtlemata mitmekeelsuse tähtsust, kuid leiame, et peamiseks eesmärgiks tuleb seada tiptasemel õigusloome, ja meil peavad olema piisavad vahendid, et parlamendiliikmed võiksid selle eesmärgini jõuda.

Et saavutada suuremat selgust ja rangust, oleme teinud ettepaneku esialgse eelarve kohta, mida tuleks rakendada iga õigusloometsükli alguses. Me oleme teinud ettepaneku ka selle eesmärgi – selguse ja ranguse eesmärgi – saavutamiseks vajalike reservide kohta ja seega näiteks kommunikatsioonipoliitika reservi kohta, sest kommunikatsiooni valdkonnas tuleks meie arvates teha kulude ja tulude analüüs. Samuti tuleks ette näha reservid, et vähendada praegust bürokraatiat, näiteks assistentide palkamisel, ja me tahame teha juhtkonnale ülesandeks aidata selle bürokraatia vähendamisele kaasa. Oleme nõus ka kinnisvarapoliitikaga ja mööname, et see peaks olema pikaajaline poliitika.

Lõpetuseks tahaksin tänada raportööri László Surjánit ja Vladimír Maňkat. Eriline tänu kuulub László Surjánile, kes pani vastu demagoogiakiusatusele näiteks piimafondi puhul ning kes tegi kõik, mis tema võimuses, üritamata võimatut, et müüa välismaale.

Göran Färm (S&D). – (SV) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Eesistujariik Rootsi on kritiseerinud eelarvekomisjoni, kes tahab praeguses olukorras suurendada maksete assigneeringuid. Praktikaks on see küsimus seotud Euroopa Liidu eelarve täitmise. Mina pean seda kriitikat mitmel põhjusel ebamõistlikuks. Esiteks on nõukogu rahandusministrid alati maksete tegemist sellisel määral pidurdanud, et suurt osa Euroopa Liidu eelarvest ei täideta kunagi. Selle asemel makstakse liikmesriikidele suuri summasid tagasi. See on absurd, sest eelarves ette nähtud kulukohustused on seal selleks, et neid täidetaks, mitte selleks, et vastavad summad liikmesriikidele tagasi makstaks. Me oleme valmis selle eest võitlema. Seega tekib küsimus, kas eesistujariigi tegelik poliitika on anda kulukohustuste kujul suuri lubadusi, mida kunagi ei täideta.

Teiseks on argumendid, mis räägivad selle poolt, sel aastal tavalisest veelgi tugevamad. Me peaksime tõhustama sotsiaalfondi meetmete rakendamist, mis on seotud näiteks töökohtade loomise, oskuste arendamise ja muu sarnasega.

Eesistujariigi kriitika ei ole suunatud mitte üksnes Euroopa Parlamendi, vaid ka komisjoni vastu, sest suurem osa sellest, mida me teeme, on lisaks töökohtade loomise meetmetele suunatud sellele, et taastada komisjoni eelarveettepanekus väljapakutud summad, mille kärpeid nõukogu tahab läbi suruda. Ma märgiksin veel, et eesistujariik on kritiseerinud asjaolu, et eelarvekomisjon tahab suurendada teatavaid halduskulude assigneeringuid, samas kui komisjon kritiseerib meid vastupidises – nimelt selles, et me oleme nõukogu osade kärbetega nõustunud. Meie lähtume alati põhimõttest, et suurendada tuleks nende halduskulude assigneeringuid, mis on vajalikud olulise poliitika elluviimise tagamiseks, kuid mitte muudel juhtudel. Selleaastane eelarvearutelu näib kujunevat nõukogu ja komisjoni vaheliseks võitluseks.

Mis puudutab Euroopa majanduse elavdamise kava, siis Euroopa Liidu eelarve ei ole nii suur, et seda saaks kasutada Keynesi stimuleerimispoliitika elluviimiseks, vaid pigem teatud väikeste, ent strateegiliste sammude tegemiseks, näiteks majanduse elavdamise kava elluviimiseks. Et töötuse määr on praegu väga suur, on väga kasulik tuua ajaliselt ettepoole investeringud, mida me niikuinii oleksime teinud ja mis aitavad tuua Euroopa kokku tõelisele siseturule – näiteks energeetika infrastruktuuri kavandatud investeringud. Kuid nüüd, mil kava avalikustamisest on möödunud peaaegu aasta, ei ole nõukogu ega eesistujariik Rootsi esitanud ühtki konkreetset ettepanekut selle kohta, kust võetakse vajalik raha. Me oleme aruteludeks valmis, kuid ilmselt on mõttetu võtta raha teistest esmatähtsatest valdkondadest, mis aitavad kaasa näiteks tööhõive tagamisele, elukestvõlle õppele või energeetika ja kliima arengule.

On kahetsusväärne, et minister pidi lahkuma, sest mul oli talle üks küsimus. Ma esitan selle küsimuse siiski ja loodan, et ta vastab mulle hiljem. Eesistujariik Rootsi on teatanud, et Läänemere piirkonna strateegia on üks tema prioriteete. Samas ei ole ta esitanud mingeid ettepanekuid selle strateegia rahastamise kohta. Minu arvates on see üllatav, sest see tähendab, et kõik vajaminevad meetmed tuleb rahastada muudest allikatest, mis on juba mõeldud muude oluliste eesmärkide jaoks. Läänemere strateegia rakendamisse mingit netopanust ei anta. Seda arvestades ei saa ma aru, kuidas eesistujariik Rootsi võib väita, et Läänemere strateegia on tema jaoks prioriteet. Meie soovime 20 miljoni euro eraldamist, mis võrdub 200 miljoni Rootsi krooniga. See on märkimisväärne panus.

Jacek Włosowicz (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Nagu me kõik teame, esitati 2010. aasta eelarve kõige olulisemad eelarveartiklid ja hinnang eelarvele selle aasta 10. märtsi resolutsioonis. Selles resolutsioonis kritiseeris Euroopa Parlament teravalt mitmeaastase finantsraamistiku enamiku rubriikide nappe varusid. On murettekitav, et praeguses eelarveprojektis on nõukogu esialgset projekti veelgi vähendanud. Selle

tagajärjel tekkinud tohutud vahed kulukohustuste ja maksete vahel lähevad vastuollu konservatiivsuse põhimõttega.

Ma eeldasin, et rohkem tähelepanu – või lausa kõige rohkem tähelepanu – pööratakse majanduskriisile, mis praegugi veel kestab. Tuleb aga välja, et Euroopa Parlament peab üksinda võitlema oma kodanike huvide eest ja veenma neid, et Euroopa Liit ei ole probleemide allikas, vaid võib leida nende aitamiseks tõhusa vahendi. Seepärast toetan ma täielikult eelarveprojekti, mis sisaldab vahendeid majanduse elavdamise kava rakendamiseks, ja minu arvates peaks see olema üks Euroopa Parlamendi prioriteete. Nõukogu poolt sisse viidud kärped aga piiraksid majanduskasvu ja uute töökohtade loomist või lihtsalt muudaksid need võimatuks. Ka võivad need lõpu teha tööle, mille eesmärk on lahendada kodanike energiaprobleem. Seoses kriisiga põllumajanduses, näiteks piimandussektoris, ei ole võimalik laiendada programme, mis toetaksid põllumajandustoodete tarbimise kasvu, näiteks haridusasutustes piima ja puuviljade tarbimise populariseerimise kaudu.

Seetõttu leian, et eelarveprojekt selle praegusel kujul ei võimalda saavutada Euroopa Liidus seatud eesmäärke. Juba neist vähestest küsimustest, mida ma mainisin, ilmneb, et Euroopa Liidu eelarves on kohti, millega on võimalik ületada lahendamist vajavad probleemid, kuid paljudel juhtudel on eelarveartiklid kavandatud eelmiste eelarvete põhjal, justkui praegust olukorda ja praegusi probleeme ei eksisteeriks. Nende puhul ei arvestata eelseisvaid raskusi ja isegi kui arvestatakse, siis tehakse vähe olukorra parandamiseks. Minu arvates on Euroopa Parlament kohustatud püüdlema dünaamilisema otsustamise poole Euroopas esile kerkivate probleemide lahendamisel, tegutsedes samas rahaliste vahendite haldamisel läbipaistvalt. Selle kohustuse panid meile valijad kuus kuud tagasi.

ISTUNGI JUHATAJA: DAGMAR ROTH-BEHRENDT

asepresident

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Praeguse üleilmse majanduskriisi tagajärgi ei ole veel võimalik ette näha. Me peame arvestama, et kriis ei ole veel tööturгу täies mahus tabanud. Mida teeb Euroopa Liit selles olukorras, kus üha suuremal arvul inimesi ohustab vaesus, töötus ja hirm oma eksistentsi pärast? Euroopa Liit otsustab oma eelarve uute prioriteetsete valdkondade üle. Täpsemalt, ta kohandab oma rahaliste vahendite paigutamist, eelistades oma piiride sulgemist, kõrgtehnoloogilisi sõjalisi projekte ja Euroopa kodanike aina kõrgetasemelisemat kontrollimist.

Uskuge või mitte, ent vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala jaoks mõeldud vahendeid suurendatakse 16%. Välispiiride kindlustamiseks eraldatavaid vahendeid suurendatakse järgmisel aastal 12%. Kulutusi strateegilisteks sõjanduslikeks julgeolekualasteks uuringuteks on peaaegu kahekordistatud ning need kasvavad nüüd kokku 215 miljoni euron.

Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni jaoks tähendab see seda, et Euroopa Liit on loobunud liidu asutamise aluseks olnud ideest olla Euroopa rahuprojekt. See eelarveprojekt järgib hoopis Lissaboni lepingu loogikat, mille kohaselt liikmesriigid on kohustatud pidevalt ajakohastama oma militaarsüsteemi ja kindlustama välispiire.

Euroopa vasakpoolsed aga nõuavad, et Euroopa Liit rakendaks järjepidevat rahupoliitikat. Me nõuame relvastusagentuuri asemel desarmeerimise agentuuri. Euroopa peab koondama oma vahendid, et viia ellu tsiviilkonfliktide lahendamise strateegiad, mis hõlmavad näiteks üleeuroopalist tsiviilrahukorpust ning rahu ja konflikte käsitlevate sõltumatute uuringute edendamist. Meie arvates suunab see eelarve meie tähelepanu aina enam sõjale, mitte aga kriisijuhtimisele, ning seetõttu ei toeta Euroopa Parlamendi vasakpoolsed seda eelarvet.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Austatud juhataja! 2010. aasta eelarve on koostatud erilise majandus- ja finantsolukorra tingimustes. Raportöör Surján tahab panna paika eelarve prioriteedid ja ma hindan seda väga. Ma toetan teda, kui need prioriteedid puudutavad Euroopa Liidu peamisi ülesandeid ja eelarveridu, mis on majanduse elavdamise seisukohalt eriti vajalikud. Kuid lõpptulemus taandub liiga paljudel juhtudel suuremal hulgal raha kulutamisele, kuigi nõukogu oli eelarveprojektis juba teinud eelmiste aastatega võrreldes leebemaid kärped.

Ma tahaksin László Surjánit siiralt tänada tema avatud ja konstruktiivse suhtumise eest, mida ta ilmutas seoses minu muudatusettepanekuga, mis puudutas lastehoiu parandamist, täpsemalt deinstitutionaliseerimist. See muudatusettepanek, mis puudutab Euroopa Sotsiaalfondi, võeti parlamendikomisjonis suure toetusega vastu. Euroopa Liit ja liikmesriigid peavad aitama tagada, et võimalikult palju lastekodudes olevaid lapsi

saaks kasvada peredes. Ajal, mil me keskendume majanduslikele meetmetele, ei tohi me unustada selliseid suure sotsiaalse tähtsusega kulutusi. Vastasel korral kannatavad sel majanduslikult raskel ajal just need lapsed ja see ei ole Euroopa Liidu väärtus.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Lugupeetud juhataja! Euroopa Parlamendi liikmed räägivad sageli solidaarsusest liikmesriikide vahel; loomulikult – sest lihtne on näidata üles solidaarsust, kui raha selleks tuleb teiste taskust.

2008. aasta numbrid selgusid 23. septembril. Jällegi tunnetavad hollandlased rohkem kui teised euroopa rahvad seda, kuidas kurikuulus eurofiilide unistus nende rahakotti õhemaks teeb. Hollandi rahvas, see tuhkatriinu, on muidugi taas suurim netomaksja. Iga Hollandi kodanik maksab Euroopa Liidule igal aastal koguni 267 eurot.

Vabaduspartei (PVV), mis on arvamusküsitluste põhjal Hollandi suurim partei, jätkab võitlust selle vastu. Samuti on häbiväärne, et 2008. aasta netomaksete summade järgi otsustades on Holland Saksamaa ja Itaalia järel suuruselt kolmas maksja. Vabaduspartei tahab tagada, et Hollandi rahvast ei koheldaks enam Euroopa sularahaautomaadina.

Lõpetagem raha jagamine korrumpeerunud riikidele, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile ja Ühtekuuluvusfondile, rändsirkusele ning vasakpoolsete projektidele; andkem Hollandi pagaritele, lihunikele ja aedviljamüüjatele nende raske vaevaga teenitud raha tagasi. Sest ilmselt tuleb ka 2010. aasta eelarve puhul suurem osa kanda Hollandi kodanikel, kes peavad käe sügavamalt oma tasku ajama, samas kui 27 liikmesriigist 19 riigi parlamendisaadikud mängivad siin teiste inimeste rahaga jõuluvana.

Seda nimetatakse „solidaarsuseks”, kuid see on kõige ehtsam vargus. PVV ei kavatse kunagi heaks kiita Euroopa Liidu eelarvet, mis paneb hollandlased nii äärmuslikul ja ebavõrdelisel moel ebasoodsasse olukorda.

Salvador Garriga Polledo (PPE). – (ES) Austatud juhataja! Kui Lissaboni leping jaanuaris jõustub, nagu me kõik loodame, siis saame uued volitused, et otsustada ühiselt kogu eelarve üle, mis hõlmab muidugi ka põllumajandust. Võib-olla oleme eelarvekomisjonis pärast Lissaboni lepingu jõustumist rohkem rahul.

Kuid uued volitused tähendavad ka uusi kohustusi. Need uued kohustused mõjutavad meid kõiki – nii Euroopa Parlamendi, nõukogu kui ka komisjoni liikmeid. Esimene kohustus on täita institutsioonidevahelised ülesanded ja lubadused. Ma mainiksin neist kahte.

Esiteks, Euroopa majanduse elavdamise kava rahastamine. Olukord on häbiväärne. Me oleme aasta otsa läbirääkimisi pidanud, kuid ei ole siiani suutnud leida 5 miljardit eurot Euroopa Liidu üldeelarvest, mille maht on sel aastal üle 130 miljardi euro.

Me pole ikka veel lahendust leidnud. Esiteks, me kaotasime 2008. aastal eelarveülejäagi ja nüüd ei ole rahastamine tagatud. Kui nõukogu üritab hoida kokku teistelt eelarveridadelt, siis saavad läbirääkimised olema väga rasked, kuna eelneva kokkuleppe kohaselt pidi majanduse elavdamise kava toiminguid rahastatama uue rahaga.

Teine küsimus puudutab piimafondi. Me peame järgima põhimõtteid, eelarvedistsipliini nõudeid, mille kohaselt tuleb kategoorias 2 jätta varu. Nõukogu ja komisjon on nõustunud vaid 280 miljoni euroga.

Tahaksin esitada komisjonile ühe küsimuse, sest on väga tähtis, et me oleksime kindlad selles, mida me kahe päeva pärast hääletama hakkame. Kas need 280 miljonit eurot, milles meie teiega oleme kokku leppinud, tulevad sellest rahast, mida 2009. aastal ära ei kasutatud, või võib eeldada, et te võtate kulukohustusi seoses 2010. aasta rahaga, mille üle Euroopa Parlament ei ole veel hääletanudki? Meie arvates peaks volinik sellele küsimusele kohe vastama.

Igal juhul ei ole need 280 miljonit eurot osa piimafondist, vaid me räägime pigem ühekordsest sekkumisest. Piimafond on teine, pikaajaline sekkumine, mis hõlmab ümberkorraldusmeetmeid ning komisjoni ja nõukogu rahalist kohustust.

Ingeborg Gräßle (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Minu fraktsiooni õnnitlused meie raportööri on seda südamlikumad, et 2010. aasta eelarve menetlemise puhul on tegu jätkuva tööga. Lissaboni lepingu ja sellest tulenevate kohustuste tulemusena tekib meil hetkvõte, millelt puuduvad olulised elemendid, nii et me töötame eeldusel, et me saame ja meil tulebki see eelarve suhteliselt kiiresti uuesti üle vaadata, ehkki siis võib tähelepanu keskmes olla pigem Euroopa Parlamendi õigused kui eelarve sisu.

Nõukogu eesistuja rääkis teadustegevuse rahastamise suurendamisest 7,3% võrra. Meie andsime oma osa selle eesmärgi saavutamiseks. Me toetame seda eesmärki, sest seda lisaraha on uuendustegevuseks vaja ja selle kaudu me teenime raha tulevikus. Samal ajal aga tuleb kaaluda ka eeskirju, mille järgi seda raha jagatakse, ja tagada, et me ei jaga seda nii, et teadlased, kellele see tegelikult on mõeldud, ei saa seda raha enam kätte, kuna nad ei suuda keerulistes eeskirjades orienteeruda. Seetõttu tahaksin ma siinkohal teha üleskutse tihedamaks koostööks eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni vahel.

Eelarvekontrollikomisjon arutab neljapäeval kahte reservi, mis eelarvekomisjonis heakskiitu ei saanud, ja ma tahaksin eelarvekontrollikomisjoni koosseisus meie fraktsiooni esindajana paluda nende reservide heakskiitmist. Üks neist reservidest on seotud komisjoni personali palkamisega, täpsemalt „personali sõelumisega”, mille idee pärineb eelarvekomisjonist. Praegu on meil põhjalik teave umbes 30% komisjoni töötajate kohta, kuid me ei tea midagi ülejäänud 70% kohta. Selle reservi eesmärk on saada teavet 70% töötajate kohta, kelle puhul me praegu ei tea midagi.

Teine reserv seondub finantsmäärusega. Selle aasta lõpul toimub finantsmääruse kavandatud läbivaatamine ja selle reserviga me tahame komisjoni veidi aidata, sest meie arvates on vaja lihtsustusi ja finantsmäärusesse tuleb sisse viia teatud ettepanekud. Ma olen väga tänulik volinik Šemetale selle eest, et komisjon on tema juhtimisel nüüd esimest korda läbi viinud toetuse saajate konsulteerimise teemal „Takistused ja raskused taotlemiskorras”. Lisaks tahaksin ma avaldada toetust sellele reservile, kuna see on seotud Euroopa Pettustevastase Ametiga. Komisjon on alates eelmise aasta novembrist keeldunud meile töödokumenti esitamast, takistades nii Euroopa Pettustevastast Ametit ja selle õiguslikku alust puudutatavate konsultatsioonide korraldamist. Seega on oluline saavutada enamuse toetus neile kahele reservile.

Juhataja. – Täna teid väga, proua Grässle. Kuna te pöördute otse komisjoni poole, siis ma soovitsaksin volinikul tähelepanelikult kuulata, mida siin räägitakse. See muudab hilisema vastamise palju lihtsamaks.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Ma esitaksin hea meelega regionaalarengukomisjoni vaatenurga. Just selles parlamendikomisjonis töötatakse välja kodanikele suunatud poliitikat, mis on vajalik, eelkõige praeguse kriisi kontekstis.

Tahaksin kõigepealt tänada László Surjánit, kes on olnud koostööaldis heade ettepanekute arvessevõtmisel. Kriisi ajal on lubamatu rikkuda rahastamiskokkuleppeid ja vähendada summasid – eriti regionaalpoliitika raames. Minu arvates on suurepärane, et see asi nüüd korda saab.

Kriisi ajal tuleb olla väga tähelepanelik ning Euroopa Parlament ja komisjon väljendasidki seda suhtumist ettepanekutes, mis võeti vastu vahetult enne puhkust. Meil on rohkem paindlikkust, me saame esitada oma eelarved varem ning me saame rohkem investeerida näiteks energiatõhusatesse elumajadesse ja muudesse hoonetesse.

Ma olen rahul ka lisaelarvetega, mis kolme katseprojekti jaoks on esitatud. Piirkondade esindajad on Brüsselis viimastel nädalatel peetud avatud uste päeval kohtunud ning nad on öelnud, et saaksid neid vahendeid väga tulemuslikult kasutada, suurendades osalemist kõikvõimalikes poliitikavaldkondades. See ongi kodanikele suunatud poliitika, millele ma viitasin.

Kuulsin äsja Daniël van der Stoepi, kes samuti esindab Hollandit, ütlemas, et ta ei ole nende vahendite eraldamisega nõus. Võtkem näiteks piiriülesed keeleprojektid: need soodustavad inimeste osalemist ja selle me kiidame rõõmuga heaks. Oli üks väike takistus, kuid härra Surján leidis sellelegi hea lahenduse. Arutelu käigus on märgitud, et uut rohelist lepet tuleks rahastada nendest vahenditest – piirkondlikest vahenditest.

Jätkusuutlikkuse poliitika on kahtlemata suurepärane asi, kuid sellise ettepaneku tervikuna vastuvõtmine tekitaks väga palju ebarealistlikke ootusi piirkondades ja ka kolleegide seas. Me oleme struktuurifondide määrustes täpselt sätestanud, mida saab uuendustegevuse, jätkusuutlikkuse poliitika ja ökoloogia vallas teha, ning seetõttu on hea see lisada lihtsalt näitena, mitte aga teatada, et me hakkame määrust vastavalt kohandama.

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Lubage mul tänada eelarvekomisjoni tema töö eest, mille eesmärk on luua põllumajandussektori vajaduste täitmiseks üldine vahendite eraldamise raamistik, et lahendada piimatootjate ja piimatoodete valmistajate probleemid, mis kindlasti teevad praegu muret paljudes Euroopa riikides.

Kuid minimaalse varu vajadus on takistanud meid eraldamast piimafondile enam kui 300 miljonit eurot. Tegemist on siiski jõulise sekkumisega, kui neid vahendeid käsitatakse lisavahenditena – nagu volinikult paluti – ja kui nendega kaasneb asjakohaste meetmete pakett. Teisalt oleme kuulnud, et mõni fraktsioon taotleb – osaliselt ilmselt selleks, et mängida avalikule arvamusele – palju suuremat summat, teades samas,

et neid vahendeid ei ole niikuinii võimalik leida. Nad teevad seda vaid selleks, et saata välismaailmale teatud sõnum.

Lubage mul juhtida tähelepanu veel ühele eelarve osale, mis vajab kohast tähelepanu; see on pikaajaline kinnisvarapoliitika. Seoses uute volitustega, mis Euroopa Parlamendile Lissaboni lepingu alusel antakse, selge vajadusega tugevdada piirkondlike parlamentidega suhteid ja uute temaatiliste valdkondadega vajame Brüsselis täiendavaid büroopindu. Kuna 97% olemasolevatest hoonetest on juba hõivatud, siis minu arvates tuleks asjakohase kinnisvarapoliitika alusel panna paika korralik kava, et ehitada veelgi suurem Euroopa kvartal, mis väljendab selgelt Euroopa ühtsuse ideed.

Damien Abad (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahaksin tänada raportöör Surjánit tasakaalustatud eelarve eest, mille ta meile on esitanud ning mis reageerib majanduse elavdamise kava rahastamise ja piimafondi loomise kaksikprobleemile.

Ma tahaksin teha kaks märkust seoses 300 miljoni euro suuruse piimafondi loomisega – selle numbri me pakkusime välja Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonis ja eelarvekomisjonis.

Kõigepealt soovin ma hukka mõista nende parlamendiliikmete demagoogia, kes nõuavad, et fondile eraldataks üle 600 miljoni euro. See on lihtsalt teostamatu ja ennekõike vastutustundetu, sest sellise summa eraldamine tooks kaasa drastilised kärped assigneeringutes teistele põllumajandussektoritele või ohustaks majanduse elavdamise kava rahastamist.

Järelkult oleks piimafondi rahastamine kahjulik meie põllumajandustootjatele ja töötutele; see oleks kahtlemata majanduslikult ebatõhus ja sotsiaalselt ebaõiglane samm.

Samuti tahan ma rõhutada oma üllatust, et mitte öelda oma pettumust, selle üle, et volinik Fischer Boel on ajakirjanduses au selle fondi loomise eest ainuisikuliselt endale võtnud, justkui polekski eelarvekomisjon sellega tegelnud või justkui olnuks eelarvekomisjoni töö mõttetud.

Lõpetuseks tahtsin ma noorima Prantsusmaad esindava parlamendiliikmena teiega jagada oma pettumust seoses programmi „Aktiivsed noored” rahastamisega, sest me teeme paradoksaalsel kombel just majanduskriisi ajal kümne aasta jooksul esimest korda ettevalmistusi selle programmi vahendite vähendamiseks.

Paul Rübigen (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Minu arvates on meil selle eelarve puhul taas õnnestunud töötada välja uusi strateegiaid. Mul on hea meel, et Euroopa Parlament on otsustanud toetada väikeettevõtlusalgust, kusjuures kohustused moodustavad vähemalt miljon eurot ja maksed 500 000 eurot. Volinik Verheugen lubas, et ta kasutab neid vahendeid vastavalt.

Samuti oleme suurendanud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele suunatud teadustegevuse programmi vahendeid. See on kriisiolukorras eriti tähtis. Ka programmi SOLVIT tugevdatakse märkimisväärselt. See on seotud siseturul piiriülese kauplemisega, mis on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks sageli väga keeruline.

Mul on hea meel, et programm „Erasmus ajakirjanikele” on lõpuks päevakorras ja et programm „Erasmus noortele ettevõtjatele” toimib edukalt.

Georgios Stavrakakis (S&D). – (EL) Lugupeetud juhataja! Kuigi kõik on nõus, et struktuurifondid ja ühtekuuluvusfond on võimsaim vahend majanduskriisi vastu võitlemisel, tegutseb nõukogu kahjuks vastuoluliselt, kärpides asjaomaseid maksete assigneeringuid.

Erinevalt nõukogust ja komisjonist püüame meie tagada Euroopa majanduse elavdamise kava piisava rahastamise, tugevdades energia infrastruktuuri ning teadus- ja uuendustegevust.

Samal ajal tuleb meil tagada ühenduse olemasolevate infrastruktuuride ja vahendite elujõulisus kodanikukaitse valdkonnas, tugevdades veelgi Euroopa Liidu kiirreageerimissuutlikkust loodusõnnetuste korral, sillutades nii teed Euroopa kodanikukaitse üksuse loomisele tulevikus.

Lõpetuseks juhime tähelepanu sellele, et keskkonnahoidlik areng ning teadus- ja uuendustegevuse tugevdamine peavad moodustama ühenduse eelarve põhiosa, et saavutada puhas ja elujõuline keskkond kõikides sektorites.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Kõigepealt tahaksin tänada raportööri suurepärase raporti eest. Finantskriisiga seotud elavdamiskava ja piimakriis on muutnud eelseisva aasta eelarve menetlemise väga keerukaks. Meil on ikka veel lahendamist vajavaid probleeme ja me ootame suure huviga majanduse elavdamise kava rahastamise kohta komisjoni ettepanekut, mis esitatakse järgmisel nädalal.

Siin on tõstatatud olulisi küsimusi, millest mõni on seotud piimakriisiga. Omalt poolt tahaksin mainida vaid üht erilist küsimust. Praeguse majandusliku olukorra tõttu hoiavad liikmesriigid oma rahakotiraudu tulevase eelarve osas üsna koomal. Liikmesriikide eelarvedistsipliin on osaliselt vägagi mõistetav, arvestades praegust majanduslikult ebakindlat aega, kuid on andestamatu, et viimastel aastatel on tulnud liikmesriikidele struktuurifondide eelarvest tagastada summasid kasutamata assigneeringutena. Selle passiivsuse põhjuseks on haldus- ja kontrollisüsteem, mida tuleb kiiresti lihtsustada. Praeguses majanduslikus olukorras on äärmiselt tähtis tagada, et struktuurifonde äärepoolseimates piirkondades tõhusalt kasutataks, toetamaks majanduse elavdamise meetmeid.

Derek Vaughan (S&D). – Lugupeetud juhataja! Majandus- ja finantskriisi ajal sai Wales abi ühtekuuluvusfondist ja struktuurifondidest rubriikide 1a ja 1b alusel. Seega, kuigi majanduse elavdamise kava oli teretulnud ja isegi vajalik, ei tohi me nüüd kärpida rubriigi 1 olulisi eelarveridu, et saada vajaminevad 1,98 miljardit naela. Ma kardan, et nii võib juhtuda, ja ma kardan ka, et vastavad ettepanekud on osa laiemast rünnakust ühtekuuluvuspoliitika vastu. Ma viitan eelarve läbivaatamist käsitlevale dokumendile, mille avaldas eelarve peadirektoraat ja millele veidi aega tagasi viitas Alain Lamassouere.

Mulle tundub, et see hõlmab lähenemise eesmärgi saavutamiseks mõeldud vahendite tagamise kohustuse viimist riikide tasandile, konkurentsivõime vähendamist ja lähenemisprogrammist väljuvate piirkondade üleminekustaatuses välistamist. Minu arvates peaksid kõik parlamendiliikmed sellele vastu seisma. Mind huvitaksid tõesti väga komisjoni seisukohad nende ettepanekute suhtes, sest need ettepanekud õnnestaksid ühtekuuluvuspoliitikat ning tekitaksid kahju Walesile ja teistele sarnastele piirkondadele.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Me kõik oleme teadlikud sellest raskest olukorrast, millesse me majandus- ja finantskriisi tõttu sattunud oleme. Seetõttu on mul eriti hea meel, et eelarvekomisjon ja raportöör ise on võtnud positiivse hoiaku muudatusettepaneku suhtes, mis puudutab eriolümpia korraldamist. Kui lubate mul selgitada, siis eriolümpia – need on vaimupuudega inimestele mõeldud spordivõistlused, mis võimaldavad neil täiel määral ühiskonnas osaleda ning annavad neile võimaluse eneseväljenduseks. Mul on väga hea meel, et Euroopa eriolümpia suvemängud toimuvad 2010. aastal Varssavis ja ülemaailmsed eriolümpia suvemängud 2011. aastal Ateenas. Ma tahaksin kasutada võimalust ning paluda nõukogul suhtuda pooldavalt sellesse rahalisse kohustusse ja taotleda komisjonilt abi praktilistes küsimustes, mis on seotud selle iga-aastase ürituse korraldamisega.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Kavandatud eelarve peab olema otsene meede võitluses kriisiga. Üleilmne kriis on eriti rängalt mõjutanud laevaehitust ja meretransporti. Lisaks on komisjon oma piirava poliitikaga aidanud kaasa laevaehituse hävitamisele Euroopas. Komisjoni tegevus on ruineerinud Poola laevaehituse ja jätnud tuhanded inimesed tööta. Majanduse tugevdamine sellisel moel tugevdab hoopis Kaug-Ida riikide majandust. Seetõttu tahaksin teha üleskutse ja rõhutada, et järgmise aasta eelarves tuleb ette näha vahendid selle majandusharu, s.t laevaehituse päästmiseks kogu Euroopas.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Lugupeetud juhataja! Järgmise aasta eelarves kavatakse suurendada vahendeid julgeoleku- ja kaitsepoliitikale. See on kutsunud esile märkusi ja reservatsioonid osadelt poliitikutelt. Neid märkusi on ka arutelu käigus kuulda olnud. Seetõttu tahaksin esitada volinikule konkreetse küsimuse – milleks suurendatud kaitseotstarbelisi vahendeid kasutada kavatakse? Kas need lisavahendid on seotud mõne ühismissiooniga, uute tehnoloogiate edendamisega või ühiste sõjaliste programmide elluviimisega? Sest kui see on nii, siis oleks see minu arvates kindlasti samm õiges suunas. Seda seetõttu, et sõjavägi töötab välja ka uusi tehnoloogiaid ja võib luua uusi tänapäevaseid töökohti. Ma paluksin seega lisateavet selle teema kohta.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Hiljuti otsustas liri valitsus loobuda maakondade keskkonnakaitse programmi. Seda programmi, nagu ka paljusid teisi, kaasrahastas Euroopa Liit. Ma tahan teada järgmist: mis saab rahast, mida konkreetne valitsus ei ole ära kasutanud; kas sama toimub ka teistes riikides; kuhu see raha läheb ja kuidas seda kasutatakse, kui seda ei kasutata riigis sel eesmärgil, milleks see ette nähti?

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Kõigepealt sooviksin önnitleda oma kolleegi volinik Algirdas Šemetat, kes osales täna Euroopa Parlamendi heakskiidul ilmselt esimest korda sellises arutelus.

Kuid mis puudutab 2010. aasta eelarvet, siis täna on kindlasti kõik nõus, et sellest ajast, kui me arutasime 2009. aasta eelarvet, on olukord mõnevõrra muutunud. Väga palju räägiti solidaarsusest ja praeguse finantskriisiga seotud probleemide lahendamisest. Minu arusaamist mööda oleks 2010. aasta eelarve pidanud olema pisut teistsugune. Tahame või mitte, kuid me peame siiski arvestama tegelikku olukorda, mis toob meile iga päev uusi katsumusi. Tahaksin tunnustada Euroopa Parlamenti, kes vaid paar päeva tagasi kiitis

Brüsselis ühel häälel heaks toetuse teatud liikmesriikidele, mis on kannatanud mitmesuguste looduskatastroofide tõttu. Usun, et samalaadseid probleeme esineb ka mõnes teises väikses Euroopa Liidu liikmesriigis, millel napib praegu rahalisi vahendeid. Seetõttu olen ma veendunud, et tulevikus tuleks kavandada konkreetseid meetmeid, mis aitaksid neil riikidel finantskriisist välja tulla.

Algirdas Šemeta, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Ma teen väga lühidalt. Kõigepealt tahaksin tänada kõiki Euroopa Parlamendi liikmeid nende ettepanekute eest 2010. aasta eelarve kohta. Ma loodan, et edasises eelarvemenetluses leiame toimivad lahendused, et koostada 2010. aastaks hea eelarve.

Ma tahtsin vaid konkreetset vastata sellele väga olulisele küsimusele, mis puudutas piimatootjatele eraldatavaid vahendeid, ja öelda, et see, millest volinik Fischer Boel eile teada andis, oli komisjoni kavatsus esitada ettepanek teatud rahasumma kohta, nimelt 280 miljoni euro kohta. Komisjon arutab seda küsimust järgmisel nädalal ja me esitame selleteemalise konkreetse ettepaneku vastavalt kodukorrale. Need on minu lühikesed märkused selle arutelu kohta.

Juhataja. – Täna teid väga, volinik Šemeta. Parlamendiliikmed esitasid veel mõningaid küsimusi, kuid ma saan aru, et te ei soovi härra Garrigale ja teistele parlamendiliikmetele otse vastata. Võib-olla te soovite anda oma vastused neile parlamendiliikmetele kirjalikult. Nad hindaksid seda kindlasti kõrgelt. Ingeborg Grässle, Salvador Garriga ja teised esitasid täiendavaid küsimusi.

László Surján, raportöör. – (HU) Ma pöördusin kõigepealt nõukogu poole, kuigi riigisekretär pidi lahkuma. Olen täiesti nõus tema väitega, et probleem on olemas. Olen ka täiesti nõus, et kõike, mida tema peab oluliseks, peab ka Euroopa Parlament oluliseks, näiteks haridust ja teadustegevust. Ka eesmärkide suhtes valitseb üsna suur üksmeel. Märkimisväärsed erimeelsused tekivad siis, kui jutt läheb kasutatavatele vahenditele. Kuidagimoodi tuleb meil novembri keskpaigaks üksmeelele jõuda. Volinik märkis, et tal on hea meel sammude üle, mida Euroopa Parlament on teinud komisjoni esialgses eelarveprojekti sisalduvate ridade taastamiseks. Ma paluksin tal mõista, et seda ei tehta paari eelarverea ulatuses. Tegelikult ma mainisin, et me püüdsime võtta vastu seisukoha, mille aluseks on nüansirohke lähenemisviis.

Pea siiski mainima mõnda mõtet, mida arutelu käigus väljendati ja millega ma ei ole nõus. Ma ei saa aktsepteerida suhtumist, mille puhul vargusena kirjeldatakse summasid, mis kantakse solidaarsuse žestina toetavatelt riikidelt abi saavatele riikidele. Minu arvates ei ole probleem praegu selles. Euroopa Liit on üles ehitatud põhimõttele, et liikmesriigid on üksteisega solidaarsed. Näiteks ühe abi andva riigi juhid on öelnud, et selle riigi tulud on märkimisväärselt suurenenud tänu Euroopa Liidu laienemisele, mis andis juurdepääsu suurele turule.

Euroopa Liitu ei saa hinnata osa- ja väljamaksete suhte alusel. See on võlts ja eksitav ning hävitab kogu meie ühise tuleviku. Lisaks tahaksin juhtida kolleegide tähelepanu asjaolule, et mõni inimene on siin kõikidele ettepanekutele väga entusiastlikult minevikuvormis viidanud: „Meie tõstatasime ja meie korraldasime selle ja nii see jääb.” See, mida me neljapäeval hääletama hakkame, on üks projekt ja üks poliitiline sõnum. See poliitiline sõnum räägib sellest, kuidas Euroopa Parlament sooviks juhtida Euroopa Liitu rohelisematele karjamaadele.

Ma palun nõukogul mõista sedagi, et raportöör ei esinda mitte iseenda, mingi erakonna ega ka mitte eelarvekomisjoni arvamust. Siin on rääkinud väga paljud eri parlamendikomisjonide ja fraktsioonide esindajad, kuid neil kõigil oli üks ja seesama sõnum: me vajame paremat, praktilisemat ja võimsamat eelarvet. Minu aeg on otsas. Täna teid tähelepanu eest.

Vladimír Maňka, raportöör. – (SK) Ma tahaksin Euroopa Parlamenti tänada selle arutelu eest, aga ka koostöö eest eelarvekomisjonis, fraktsioonides ja lepitusmenetluses.

Ma tänan ka Euroopa Parlamendi peasekretäri ning Euroopa Parlamendi peadirektoraatide kõiki esindajaid; me oleme alates jaanuarist koos töötanud, otsides parimaid lahendusi, mis võimaldaksid meil tõhusalt kasutada Euroopa kodanike rahalisi vahendeid. Lisaks tänan ma variraportööre ja koordinaatoreid. Mul oli meie arutelude ajal tunne, et me tõepoolest otsime kasulikke lahendusi. Me leidsime need lahendused ka tänu teile. Paljud neist lahendustest moodustavad osa minu raportist. Veel tänan ma oma nõustajaid ja eelarvekomisjoni töötajaid. Mitmesugused arutelud, mida me kõigi institutsioonide esindajatega pidasime, aitasid meil asjale objektiivsemalt vaadata ja – mis veelgi olulisem – leida kohad, kust otsida lahendusi.

Ma hindan kõrgelt lepitusmenetluses saavutatud kokkulepet kommunikatsiooni peadirektoraadi ja turvateenuste auditi tegemise kohta. Eesmärk on hinnata, kas ressursse kasutatakse parimal võimalikul viisil.

Varasemalt on ainult kontrollikoda nõustunud oma töö välise kontrollimisega – ja see tasus end ära. Pärast auditit vähendas kontrollikoda oma halduskulusid ning saavutas suurema tootlikkuse.

Eelarvekomisjon on varemgi teiste institutsioonidega konstruktiivset koostööd teinud. Ka seekord töötasime koos, et leida parimad lahendused Euroopa institutsioonide eelarvete koostamisel. Kui institutsioonide soovid olid põhjendatud, siis me taastasime mõne esialgse eelarvete, mida nõukogu oli vähendanud. Ma tahaksin kiita eelarve koostamise meetodit neis institutsioonides: eelarveid ei tehta mitte üksnes inflatsiooni põhjal, vaid juba ka tegelike vajaduste alusel.

Juhataja. – Sellega on ühisarutelu lõppenud. Hääletamine toimub neljapäeval kell 11.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Ühenduse 2010. aasta eelarveprojekti maht on liiga väike, arvestades, et me oleme keset majandus- ja sotsiaalset kriisi, millel on dramaatiline mõju tööhõivele ja paljude inimeste elutingimustele. Asjaolu, et eelarvemaht on ligikaudu kuue miljardi euro võrra väiksem kui mitmeaastases finantsraamistikus 2010. aastaks kokku lepitud, on vastuvõetamatu. Arvestades tõsist sotsiaalset olukorda paljudes liikmesriikides, eriti nn ühtekuuluvusriikides nagu Portugal, oleme seisukohal, et eelarve tuleks kiiremas korras üle vaadata ja selle mahtu tuleks suurendada. Me oleme selleks esitanud ettepanekud, mis hõlmavad järgmist:

- suurem rahaline toetus struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitikale;
- N+2 ja N+3 reeglite ümberhindamine, sest need reeglid on Portugalile seni eelmise finantsraamistiku alusel tekitanud kahju umbes 106 miljoni euro ulatuses;
- ühenduse poolt struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi kaasfinantseerimise määra suurendamine.

On kahetsusväärne, et teised märkimisväärsed sotsiaalse ja keskkonnavalase mõjuga ettepanekud eelarvearutelude käigus heakskiitu ei leidnud, sealhulgas näiteks järgmised ettepanekud:

- Portugali tööstuse arendamise kava;
- tekstiili- ja rõivatööstuse toetamise kava;
- väiksemahulise rannapüügi toetamise kava;
- programmi LIFE+ rahastamise suurendamine.

Louis Grech (S&D), kirjalikult. – Ma olen seisukohal, et pärast 2010. aasta eelarve vastuvõtmist – arvestades Lissaboni lepinguga seotud positiivseid sündmusi lirimaal – tuleks eelarvemenetlus põhjalikult üle vaadata, et parandada seda protsessi tervikuna ning muuta see tõhusamaks, asjakohasemaks ja Euroopa kodanikele nähtavamaks. Ülevaatamise peamine eesmärk peaks minu arvates seisnema otsuste tegemise ja rakendamisetapi läbipaistvuse suurendamises. Selleks peaksime kaaluma kõikide liikmesriikide jaoks ühtsete kontrollistandardite ja statistikamehhanismide loomist, et saada kvaliteetsemat tagasisidet eelarve täitmise tulemuste kohta. Lisaks peaks eelarvemenetlust iseloomustama parem tasakaal pikaajalise stabiilsuse ja paindlikkuse vahel, et reageerida muutuvatele vajadustele, säilitades samas subsidiaarsuse põhimõtte; nii luuakse selged eelised ja lisaväärtus võrreldes riigieelarvetega. On ka teatud poliitikavaldkondi, mida tuleb edasi arendada. Euroopal tuleb lahendada mitmesuguseid keerulisi probleeme, mis on seotud finantskriisi, kliimamuutuse, energiapuuduse ja sissetööstusega. Ma hindan komisjoni jõupingutusi nende küsimustega tegelemisel, kuid leian, et me vajame jõulisemat, kooskõlastatumat ja terviklikumat lähenemisviisi, et meie tegevus oleks tulemuslik.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), kirjalikult. – (RO) Eelarve ettevalmistamine ei ole kunagi lihtne protsess ja majanduskriisi ajal on see veelgi keerulisem. Samas on see ülesanne seetõttu veelgi tähtsam. Nii ulatusliku kriisi lahendamine nagu praegune sõltub ELi tasandil ka tasakaalust volitatud Euroopa Liidu institutsioonide vahelistes läbirääkimistes. Euroopa Parlamendil on neis läbirääkimistes kahtlemata oluline roll. 2010. aasta eelarve arutelude keskmes on olnud ennekõike majanduse elavdamise kava ja Euroopa piimafond. Need teemad on teatud mõttes esile toonud, kui jäik on finantsraamistik 2007–2013, kuna tegemist on uute rahaliste projektidega ja seetõttu ka uue rahaga. Majanduskriisi ületamiseks tuleb ELi eelarves olevad rahalised varud täiel määral ära kasutada. Kuid selle eelarve mõju on tõenäoliselt väike, kui liikmesriigid ei hakka aktiivselt kasutama olemasolevaid ressursse. Me peame saatma tugeva sõnumi Euroopa pealinnadele ja minu puhul eriti Bukarestile. Jõupingutused, mida me siin teeme, et saada Euroopa fondidesse võimalikult palju

raha, on asjatud, kui meie koduriikides ei võta vastutavad ametiasutused vajalikke meetmeid neist fondidest abi taotlemiseks ja selle tõhusaks kasutamiseks.

Livia Járóka (PPE), kirjalikult. – (HU) Lugupeetud kolleegid! Ma tahaksin kasutada võimalust ja väljendada heameelt selle üle, et romide sotsiaalse integratsiooni katseprojekt, mille kohta Euroopa Parlament tegi ettepaneku 2009. aastal, sisaldub ka ühenduse 2010. aasta eelarves. Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika peadirektoraat kuulutas juuli lõpus välja pakkumismenetluse katseprojekti elluviimiseks. Eesmärk on leida uuenduslikud ja terviklikud lahendused romi kogukondade laiaulatuslike probleemide lahendamiseks. Projekti konkreetne eesmärk on töötada välja sellised lahendused, mis olemasolevate kogemuste põhjal otsustades võivad soodustada romide integratsiooni hariduse, sotsiaalsete ja majanduslike meetmete ning piiriülese koostöö ja parimate tavade jagamise kaudu.

Vastavalt Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni esialgsele ettepanekule on selle projekti nurgakivideks väikelaste haridus ning füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise edendamine ja mikrokrediidi andmine. Lisaks korraldatakse katseprojekti raames teavitamise ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid. Loodetavasti annab see projekt võimaluse koostada suunised ühenduse tegevuskava jaoks, mille eesmärk on romide sotsiaalne integratsioon, ning aitab tulemuslikuks osutunud ideede laiendamise kaudu kaasa sellele, et koostada ühenduse regulatiivne tegevuskava, mis on praeguste vahendite kasutamisest ulatuslikum.

Jarosław Kalinowski (PPE), kirjalikult. – (PL) Ma tahaksin tõstatada küsimuse, mis on oluline majanduse ja tööhõive seisukohalt – ning mitte ainult minu kodumaal. Me ootame komisjonilt lähemas tulevikus ettepanekut Hiinast ja Vietnamiast nahast pealsetega jalatsite importimisele kohaldatavate dumpinguvastaste tollimaksude võimaliku pikendamise kohta. Eri liikmesriikide seisukohad on selles küsimuses väga erinevad. Arvestades seda, kui palju inimesi on hõivatud selles tööstusharus, on praeguste tollimaksude säilitamine äärmiselt vajalik. Olemasolevate õigusaktide kehtivuse pikendamine ei tekita tehnilisest seisukohast mingeid vastuväiteid. Seetõttu paluksin ma komisjonilt kinnitust, et ta võtab oma ettepaneku tegemisel aluseks uurimise sisulised järeldused, arvestades samas ka asjaolu, et see annab võimaluse kontrollida nende lubaduste täitmist, mille komisjoni president hiljaaegu töökohtade kaitsmise kohta andis.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – Mul on 2010. aasta eelarve projekti käsitleva ettepaneku üle hea meel, sest tegemist on tasakaalustatud raportiga, milles võetakse realistlikult arvesse ELi prioriteete.

Esiletõstmist väärivad kaks teemat – piirkondade arengu eesmärgil peamiste eelarveridade (ERF, ESF, ühtekuuluvusfond) maksete suurendamine ja piimafondi loomine. Nimetatud maksete suurendamine on vajalik, sest see hoogustab liikmesriikides sellise struktuuripoliitika rakendamist, mis on kasulik kõikidele Euroopa kodanikele. Spetsiaalse piimafondi loomine saadaks aga Euroopa institutsioonidelt tugeva signaali Euroopa põllumajandustootjatele.

Kolmas oluline teema selles eelarves on seotud energiapoliitikaga. See on 2010. aastal tähtis valdkond, sest just sel aastal võetakse vastu aastateks 2010–2014 uus energiaalane tegevuskava, mille eesmärk on suurendada ELi energiavarustuse kindlust ja konkurentsivõimet.

Komisjon peaks lähiaastatel prioriteedina käsitlema ka investeringuid infrastruktuuri, eriti uutes liikmesriikides, kuna neil investeringutel on positiivne mõju majanduslikule ja territoriaalsele ühtekuuluvusele.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Piimafondi loomine saadaks olulise signaali Euroopa põllumajandustootjatele, näidates, et ELi institutsioonid tunnevad tõepoolest muret selle üle, millised on kriisi tagajärjed piimandussektori jaoks. Piimatoodete turg on üks kõige muutlikumaid turge ning praegune majanduskriis on seda rängalt tabanud.

Selline lihtne lahendus nagu sektori ajakohastamise toetamiseks fondi loomine on ilmselgelt eelistatavam kui mõni olukorda pelgalt leevendav lahendus, näiteks piimakvootide kaudu tootmise traditsioonilise kontrollimise juurde tagasipöördumine. Me kõik tahaksime, et eraldataks rohkem rahalisi vahendeid. Kuid fondi loomiseks kavandatud summa ehk 300 miljonit eurot on maksimaalne eelarve ülemmääraga kooskõlas olev summa. Kui seda ülemmäära ületataks, ei saaks ministrite nõukogu fondi loomist heaks kiita.

Lisaks tuleb võtta uusi meetmeid, et hoogustada maaelu arenguks ette nähtud vahendite kasutamist karjaskasvatavate poolt. Minu arvates hõlmavad kõige kasulikumad meetmed juurdepääsu teabele, heade tavade vahetamist ning nimetatud vahendite taotlemise kohta juhiste andmist, arvestades, et teatud liikmesriikides on need vahendid praegu alakasutatud.

13. Demokraatia tugevdamine välissuhetes (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle demokraatia tugevdamise kohta välissuhetes (O0093/2009), mille esitasid nõukogule väliskomisjoni nimel Gabriele Albertini ja Heidi Hautala ning arengukomisjoni nimel Eva Joly (B70213/2009).

Heidi Hautala, küsimuse esitaja. – (FI) Lugupeetud juhataja! Mul on eriti hea meel, et Rootsi on oma eesistumisperioodil muutnud demokraatia toetamise välissuhetes oluliseks teemaks. Inimõiguste allkomisjoni seisukohast tahaksin rõhutada, et demokraatia ja inimõigused kuuluvad lahutamatu kokku. Seda on selgesti näha mitmetest demokraatia määratlustest. Tahan pöörata teie tähelepanu näiteks sellele, et 2005. aastal püüdis Ühinenud Rahvaste Organisatsioon demokraatiat määratleda. Määratlus koosneb pikast punktide loetelust, alates pluralistlikust poliitilisest süsteemist ja lõpetades õigusriigi põhimõtte, valitsuse läbipaistvuse, ajakirjandusvabaduse ja muuga. See näitab meile selgelt, et inimõigusi ei saa demokraatiast lahutada.

Euroopa Liidu käsutuses on soovi korral lai valik vahendeid demokraatia edendamiseks maailmas. Arengupoliitika ning ühine välis- ja julgeolekupoliitika katavad kogu selle valiku. Meie käsutuses olevad vahendid on dialoog teiste riikidega, mitmesugused rahastamisvahendid, osalemine rahvusvahelistel foorumitel ja valimiste vaatlemisel, mis on loomulikult meie jaoks ülimalt olulised.

On ka olukordi, kus me peame kaaluma negatiivseid meetmeid. Sooviksin juhtida minister Malmströmi tähelepanu sellele, et üldasjade ja välissuhete nõukogu valmistub järgmisel nädalal arutama relvade Usbekistani eksportimise keelu tühistamist. Minu arvates viitab kõik sellele, et niisuguse signaali saatmine on vale, sest Usbekistan ei ole tegelikult rahvusvahelise üldsuse nõudmisi kuulda võtnud. Rahvusvaheline üldsus, sealhulgas Euroopa Liit, on nõudnud, et see riik viiks läbi sõltumatu rahvusvahelise uurimise seoses traagiliste ja šokeerivate sündmustega, mis leidsid Andijonis aset 2005. aasta kevadel, mil demokraatia suruti tõeliselt maha. Tahaksin kuulda, mida minister Malmström sellest olukorrast arvab. Kuidas me saame edendada demokraatiat, kui mõni liikmesriik tahab praegu seda relvaekspordi keeldu tühistada?

Samuti tahan öelda, et demokraatiat ei saa eksportida. See ei ole mingi eksportkaup. Väljast tooduna see ei toimi. Seepärast tahaksin rõhutada, kui tähtis on kaasata kodanikuühiskonda, sest niimoodi kasvab demokraatia justkui loomulikult, ühiskonna rohujuurtesandilt.

Tahaksin mainida, et Venemaa on koostööpartner, kes järjekindlalt keeldub nõustumast vabaihenduste kaasamisega enda ja Euroopa Liidu vahelistesse inimõigusi käsitlevatesse dialoogidesse. Minu arvates ei saa me sellega edaspidi nõustuda.

Lõpetuseks soovin öelda, et toetus demokraatiale peaks Euroopa Liidu välis- ja julgeolekupoliitikas ning arengupoliitikas olema tähtsamal kohal. Samuti on selleks rohkem vahendeid vaja. Näiteks demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi jaoks eraldatud ressursid on väga tagasihoidlikud ja meil tuleks selle rahastamist suurendada.

Eva Joly, küsimuse esitaja. – (FR) Austatud juhataja, proua Malmström, lugupeetud volinik ja kallid kolleegid! Demokraatia ja inimõigused on lahutamatu seotud. Demokraatlikku korda saab lõplikult tunnustada siis, kui seal austatakse inimõigusi ja põhivabadusi.

Seepärast peame tundma heameelt, et nõukogu viitas 19. mail vajadusele võtta Euroopa Liidus vastu järjekindlam käsitlus demokraatlikust valitsemistavast.

Kuni selle ajani tehtud pingutused olid suuresti ebapiisavad. Selle tabav näide on Iisraeli ja Palestiina konflikt. Kuigi Palestiina 2006. aasta valimisi vaatlema saadetud missioon tunnistas valimistulemuse õiguspärasust, otsustasid Euroopa Liit ja liikmesriigid valitud valitsust boikottida, nagu nad boikottisid ka rahvusliku ühtsuse valitsust, mis moodustati hiljem ümmikseisu lahendamiseks.

Kus on Euroopa Liidu järjepidevus ja usaldusvärsus, kui ta enda otsused on nii teravas vastuolus tema paljukiidetud põhimõtetega? Ning mida saab öelda liikmesriikide kohta, kes keelduvad Goldstone'i raportit heaks kiitmast? Selle järeldused on õiglased ja tasakaalus ning nende üldine toetamine oleks samm rahu poole.

Just seda lootust hävitavad suurriigid ja nad teevad seda selliselt, et neil pole julgust ega lojaalsust omaenda väärtustele.

Niisiis ei piisa valimisvaatlusmissioonide korraldamisest, eriti siis, kui üks osaline keeldub hiljem tulemust tunnustamast. Me peame endi vastu ausad olema ja leidma nendes küsimuses üldise seisukoha.

Nõukogu peaks kiiresti vastu võtma vastavasisulise tegevusprogrammi ja looma tõelise inimõiguste strateegia, mis oleks kohustuslik kõikidel ELi tasanditel. Me peame oma eelisküsimused selgelt piiritlema ja lisama need ametlikult kõikidesse dokumentidesse nii välispoliitikas, inimõiguste poliitikas kui ka arengupoliitikas.

Kuidas me jälgime olukorda kolmandates riikides, kus Euroopa Liit valimisi vaatleb, et tagada pikas plaanis poliitilise pluralismi austamine ja kodanikuühiskonna kaasamine?

Millised on meie nõudmised seoses sõltumatu kohtusüsteemi ja selliste institutsioonide loomisega, mis oleksid läbipaistvad ja kannaksid vastutust oma kodanike ees?

Püsiv ebamäärasus selle suhtes, milline koht on meie poliitikas antud inimõigustele, on taunitav ja toob kahju. Kui me tahame, et Euroopa Liitu ja selle põhiväärtustesse suhtutaks rahvusvahelisel tasandil tõsisemalt, on aeg see küsimus ära lahendada.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! ELi arengukonsensus on termin „vaesus” defineeritud mitme nurga alt. Vaesus tähendab võimu, võimaluste ja julgeoleku puudumist. Ilma vabaduseta on areng takistatud ja ilma demokraatiata on vabadus piiratud. Ilma demokraatiata on raske rahus elada. Niisiis ei saa rahuta toimuda mingit arengut. Mõlema jaoks on vaja inimõiguste täielikku austamist. Need mõisted on omavahel seotud ja meil on vaja sidusat üldist raamistikku, et kasutada olemasolevat poliitikat ja olemasolevaid vahendeid demokraatia tugevdamise toetuseks tõhusamalt.

Ma tahan tänada Euroopa Parlamenti suure huvi eest selle töö vastu ja toetuse eest sellele. Et ma olen seitse aastat parlamendiliige olnud, sealhulgas kuulunud väliskomisjoni, siis olen vägagi teadlik Euroopa Parlamendi täielikust pühendumusest demokraatia tugevdamisele ja selle nimel tehtavatest tõelistest pingutustest ELi välissuhete raames.

Seda algatust, millega tulid välja eesistujariigid Tšehhi ja Rootsi, on siin varem mitu korda arutatud, sealhulgas on seda arutatud ka minu kolleegi proua Carlssoniga.

Algatuse lähtepunkt on see, et demokraatia tugevdamine ei ole põhitegur mitte ainult ELi arengukoostöös, vaid ka ühises välis- ja julgeolekupoliitikas. See on enesestmõistetav. Kuid selle algatuse eesmärk on minna veel üks samm edasi. Euroopa Liidul, kes on koos oma 27 liikmesriigi ja Euroopa Parlamendiga maailmatasandi otsustaja ning maailma suurim abiandja, on oma välissuhete kaudu määrav roll demokraatia tugevdamise toetamisel. Sellel on sümboolne mõõde, sest me loodame, et meie kodune edu innustab meie partnerriike kogu maailmas. Kuid samuti on sihiks see, et algatus toimiks ka pragmaatilisel ja tegevuse tasandil. Eesmärk on tagada, et me kasutame meil ELi õigus- ja poliitilises raamistikus olevaid vahendeid ning oma institutsioone täielikult, kooskõlastatult ja tõhusalt.

Me ei alusta tühjalt kohalt. Oleme juba palju saavutanud. Meil on juba kogemusi demokraatia tugevdamise toetamisel välissuhetes. See on eelisvaldkond meie suhetes AKV riikidega, nii nagu on sätestatud Cotonou lepingus, ning teiste piirkondadega, näiteks Aasia, Ladina-Ameerika ja Ida-Euroopaga. Meil kehtivad inimõiguste kohta ranged eeskirjad, mis hõlmavad dialoogi kolmandate riikidega ja seitset ELi ühisstrateegiat.

Kindlasti on meil aga piisavalt arenguruumi. Me suudame teha rohkem. Me suudame teha paremini. Demokraatia olemus nõuab uut poliitilist raamistikku ja praegune tööjõu jaotus eri sammaste vahel ei vasta tingimata tegelikele vajadustele. Kõrvuti kasutatakse eri vahendeid ja mõnikord ei tehta seda just järjekindlalt. See õhnestab meie tegevuse mõju. Samuti võib see mõjutada meie nähtavust ja usaldusväärsust ning piirata meie võimalusi teha tõhusat koostööd. Seega tahame me uusi vahendeid või mudeleid leiutamata lihtsalt saavutada oma demokraatia toetamise viisis suuremat kooskõlastatust ja sidusust.

Kuidas me saame seda teha? Tuleb teha kindlaks konkreetsed viisid, kuidas kasutada ELi vahendeid üldises raamistikus tõhusamalt.

Me võime eeskujuks võtta mõne oma eduloo. Meie sekkumine Lääne-Balkani riikides on üks selline eeskuju. Selles on ühendatud esimese ja kolmanda samba vahendid ning samal ajal on selle siht poliitiliste reformide toetamine, sealhulgas institutsioonide rajamine. Seepärast on Lääne-Balkan muutumas demokraatia jaoks stabiilseks keskkonnaks. Need kaks ametit, mis ELi eriesindajal on, aitavad luua tõhusama kooskõlastatuse ja sidususe ELi eri vahendite vahel. Kuid me peame olema tagasihoidlikud. Meil on selles piirkonnas keerulised probleemid.

Ma tahan seda selgitada. Mõned inimesed – võib-olla mitte küll teie siin – on mures, et selle algatusega kehtestatakse arenguabile uus tingimuslikkus. Loomulikult on see hell teema. Siiski ei saa partnerriikidega inimõigustest ja demokraatiast rääkimine endas iial kätkeada tingimuslikkust.

Kuhu me praegu jõudnud oleme? Asjaomased töörühmad on paljude kaasabil algatanud arutelusid ettepanekute üle nõukogu järelduste tegemiseks. Me jätkame tööd, millega tegi algust eesistujariik Tšehhi, kes korraldas erikonverentsi ELi ja demokraatia tugevdamise kohta.

Samuti olen ma näinud rahvusvahelise demokraatia ja valimisabi instituudi koostatud väga huvitavat aruannet, milles võrreldakse meie kavatsusi demokraatia tugevdamisel sellega, kuidas meie partnerid neid kavatsusi mõistavad.

Algatust on küll liiga vara hinnata, kuid ma tahan rõhutada, et asjade käik pakub juba praegu lisaväärtust. Arengu- ja inimõiguste küsimuste eest vastutavad isikud teevad tihedamat koostööd. Nõukogu töörühmade arutelud arengu ja inimõiguste üle toimuvad paralleelselt või ühiskohtumistel. Ainuüksi see on lisaväärtus ja kogu algatuse oluline osa. Me töötame selle nimel, et nõukogu järeldused võetaks vastu üldasjade ja välissuhete nõukogu novembrikuu istungil.

Üks arutlusele tulevaid ettepanekuid on vajadus riigi eripärast lähtuvate käsituste järele, mis põhinevad riigi olukorra süvaanalüüsil ja mida kasutatakse ELi tasandil demokraatia tugevdamiseks nii, et mõjutatakse sobiva vahendi valikut.

Teine ettepanek puudutab vajadust tõelise partnerluse järele, mis põhineb dialoogil ja nõupidamistel, kus demokraatia toetamist käsitletakse eraldi teemana ja kus eri dialoogid on sidusamad ja kooskõlastatamad.

ELi toetus valimiste käigule kogu maailmas on oluline. Nõukogu ja Euroopa Parlament on selles enamjaolt ühel meelel. Me jagame muret, mida Euroopa Parlament mõnikord tunneb ja mis puudutab vajadust minna valimistest kaugemale. Valimiste toetamine tuleks muuta osaks järjepidevast protsessist, millega kaasneb hilisem pikaajaline poliitiline areng. See tähendab, et me peame keskenduma sellele, mis toimub enne valimisi, valimiste ajal ja valimiste vahel, et tagada toimivad mehhanismid, mille alusel vastutust nõuda.

Meie parlamentide rolli – teisisõnu Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide rolli – demokraatia tugevdamisel ei ole võimalik üle tähtsustada. Neid tuleb ELi tegevusse täielikult kaasata.

Ma loodan, et Lissaboni leping jõustub lähiajal. Euroopa Liidu uued mängureeglid annavad meile demokraatlikuma ja tõhusama ELi. Leping muudab Euroopa ka üleilmsel tasandil tugevamaks otsustajaks, sest luuakse Euroopa välisteenus. Selle mõte on ikkagi muuta ELi välispoliitika kooskõllaliskemaks ning täita lünk komisjoni ja nõukogu töö vahel, et poliitika liiguks samas suunas. Euroopa välisteenusloomisega paraneb ka demokraatia tugevdamise toetamise poliitiline raamistik, nii et EL saab arengule maailma eri paikades veelgi tõhusamat toetust pakkuda.

ELi toetus demokraatia tugevdamisele on ülimalt tähtis. Kui demokraatlik riik ei suuda täita oma kodanike põhivajadusi ning ergutada majandus- ja sotsiaalarengut, on selle tagajärg rahulolematuse demokraatia toimimise viisiga. Valitsus riskib siis nii õiguspärasuse kui ka poliitilise toetuse kaotamisega.

Ma tahaksin tänada Euroopa Parlamendi liikmeid selles küsimuses tehtud pingutuste eest. Teie annate panuse oma pühendumise kaudu, õigusaktide loomise kaudu, oma suhete ja sidemete kaudu kogu maailma parlamentidega ning oma osalemise kaudu ELi valimisvaatlusmissioonidel. Seepärast täidate te demokraatia tugevdamisel peamist rolli ja ma loodan, et Euroopa Parlament jätkab selle rolli täitmist veel pikka aega.

Véronique De Keyser, *fraktsiooni S&D nimel*. – (FR) Lugupeetud juhataja! Kuidas saab demokraatiat riiki tuua? Aga nii, et tuginetakse riigi kodanikuühiskonnale ja tugevdatakse seda, võideldakse vaesuse ja tõrjutuse vastu ning antakse naistele kõik õigused.

Euroopa ei ole nii naiivne, et ta usuks demokraatia saavutamisse tankide ja pommide abiga, isegi kui teatud liikmesriike võib see väärarusaam vaevata. Seega peab Euroopa võtma endale pehme võimu rolli. See on tänamatu ja raske ülesanne. EL on loonud endale demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi, mis praegu meenutab vastsündinud last. Ta on õrn, kuid paljulubav, kui tema eest hästi hoolitsetakse. Vabaihendused võivad esitada sellele rahastamisvahendile projekte ilma oma valitsuse toetuseta ja see on oluline.

Kuid valimisvaatlusmissioone rahastatakse selle vahendi vägagi piiratud eelarvest. Need on ülimalt tähtsad missioonid, mis umbes kümne aasta pärast on tõestanud oma väärtust ja saavutanud edu. Euroopa Parlament on juba taotlenud nende jaoks rohkem vahendeid ja kindlasti rohkem järelmeetmeid – aitäh, proua Malmström. Samuti on parlament püüdnud saavutada suuremat poliitilist järjepidevust selles, kuidas me kontrollime nende õiguspärasust, ja siin toetan ma täielikult seda, mida proua Joly mõne meie missiooni kohta ütles. Ei ole normaalne, et riigis, kus korraldatakse demokraatlikud valimised, ei toetata demokraatia kindlustamist.

Need, kes vaatavad asja lühinägelikult, mõtlevad kahtlemata, et demokraatia on kulukas. Aga see on kindlasti odavam kui sõda ja seda tõsiasja võtab välisestus kindlasti oma tegevuses arvesse.

ISTUNGI JUHATAJA: LIBOR ROUČEK

asepresident

Charles Goerens, fraktsiooni ALDE nimel. – (FR) Austatud juhataja! Kas ilma vabaduseta saab olla demokraatiat? Ei. Kas ilma õigusteta saab olla vabadust? Loomulikult mitte. See toob meid antud arutelus tagasi inimõiguste mõiste juurde.

Suur Burkina Faso õpetlane Joseph Ki-Zerbo vastas sellele küsimusele nii: „Täielikus vaesuses elav inimene ei ole vaba, sest tal ei ole valikuvõimalusi.” Seega on vaesuse sünonüüm vabaduse puudumine. Niisiis on vabaduse, demokraatia ja inimõiguste vahel tihe seos.

Järelkult ei ole üllatav, et Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelisi suhteid reguleerivates alusdokumentides on sellele nii palju viiteid. Seda võib näha näiteks Cotonou lepingus, mis sisaldab inimõiguste ja demokraatia klausleid eelkõige AKV riikidega peetava poliitilise dialoogi kontekstis. Demokraatia edendamine tõstatab põhimõttelisi küsimusi, mis on seotud tingimuste aruka sätestamisega.

Nende mõningate tähelepanekute alusel jõuame järeldusele, et demokraatia ei paikne arengu alguspunktis, vaid on sageli arengu tulemus. Euroopa Liidu ja kolmandate riikide partnerlussuhtes ei saa seda asjaolu eirata. Me ei saavuta edu ilma otsusekindluseta, kuid me ei saavuta edu ka ilma kannatlikkusega. Praegu on palju riike, kes on alustamas demokraatlikku protsessi. Euroopat võib tunnustada nende protsesside toetamise eest strateegia abil, mis hõlmab nõuet võidelda vaesuse vastu, kodifitseerida inimõigused ning edendada demokraatlikke põhimõtteid ja õigusriiki. Hoolimata selle poliitika pihta suunatud kriitikast, millega ka mina nõustun, olen ma siiski veendunud, et see, mis on minevikus hästi toiminud, peaks aitama meid ka tulevikus edasi.

Richard Howitt (S&D). – Austatud juhataja! Demokratiseerimine aitab kaasa rahulikule poliitikale ja valitsemisele ning rahulikele poliitilistele muutustele ühiskonnas, samuti inimõiguste austamisele. Demokraatia toetamine on aluseks meie välispoliitika eesmärkidele, milleks on konflikti vältimine ja vaesuse vähendamine. Seepärast oli mul hea meel esitada muudatusettepanek, milles nõutakse Euroopa üksmeelt demokratiseerimises, ja ma soovin kiita eesistujariiki Rootsit sellekohase algatuse eest.

Ma usun südamest, et demokratiseerimine peaks sisuks olema kogu Euroopa Liidu poliitikas kolmandate riikide suhtes. Ma pean ütleva, et mõistan Euroopa Konservatiivid ja Reformistid hukka, kui nad on vastu meie dokumendi lõikele 10 ning paistavad arvavat, et Euroopa demokraatia kohta võib rääkida üht ja ebademokraatlike riikide suhtes teha teist, kui see meile sobib. Ei.

Lõpetuseks, nagu ütles proua Malmström, on demokraatia tugevdamine seotud millegi palju enamaga kui valimistega – see on seotud pluralistliku kodanikuühiskonna tugevdamisega. Seepärast peaks Euroopa rahastama vabaihendusi, mis suurendavad kodanike osalust, toetavad tõrjutud rühmade kaasamist, pakuvad koolitust õigusspetsialistidele, edendavad sõna- ja ühinemisvabadust ning tugevdavad parlamendiparteisid. See tähendab kodanike esiletõusu toetamist.

Laima Liucija Andrikiene (PPE). – Austatud juhataja! Mina soovin käsitleda demokraatia tugevdamise küsimust seoses meie idanaabritega. Viimastel aastatel on toimunud seisumine ja mõnel juhul on nendes riikides demokraatlikes normides aset leidnud tagasimine. Kõige rohkem tekitavad muret Gruusia ja Moldova sündmused.

Iga demokraatliku riigikorra selgrooks on hästi toimiv, ma rõhutan veel kord, hästi toimiv kodanikuühiskond, mis on puudu põhimõtteliselt kõikidel meie idanaabritel. Ma tahan tunnustada praegust eesistujariiki Rootsit selle eest, et ta on üks idapartnerluse poliitika algatajaid. See poliitika võib meie idanaabreid ELile lähendada. Kuid idapartnerlus ei suuda neile riikidele mitmel puhul pakkuda tõeliselt olulisi stiimuleid, et nad saaksid alustada pikki ja piinarikkaid reforme.

Minu lisaküsimus on järgmine: milline on nõukogu seisukoht selles küsimuses? Teisisõnu, mida võiks selles suhtes oodata? Kas me kavatsame tegutseda veel jõulisemalt, et tagada demokraatia tugevdamine selles ja mitmes teises probleemses ja hapras piirkonnas?

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Austatud juhataja! Ma tahaksin minister Malmströmile veel öelda, et kui tegemist on püüdega edendada kogu maailmas demokraatiat ja inimõigusi, on meil liiduna minu arvates

kaks nõrkust. Liikmesriikidel on tihti vastuolulised ja erilaadsed püüdlused. Relvade Usbekistani eksportimise keeld on just selline juhtum, kus kõik liikmesriigid ei ole ühel arvamusel. Kuidas me saame niimoodi ajada ühist poliitikat?

Teiseks tahan öelda, et Usbekistan on ka hea näide riigist, kes ütleb meile, et Euroopa Liidul ei ole demokraatia ja inimõiguste kohta midagi õpetada, sest Euroopa Liidul endal on puudusi ja probleeme. Kuidas me saame nendest toepeltstandarditest vabaneda? Meil on kombeks teisi õpetada, kuid me ei tegutse alati oma sõnade järgi. Samuti leian, et mõte, mida te nimetasite seoses organisatsiooni demokraatiaga, juhtiski tähelepanu neile toepeltstandarditele.

Cecilia Malmström, nõukogu esistuja. – (SV) Austatud juhataja! Tahaksin avaldada lugupeetud parlamendiliikmetele tänu selle küsimusega tegelemise eest. Me oleme täiesti ühel meelel, et ELi välispoliitikas on vaja demokraatiat tugevdada. Praeguses majanduskriisis on eriti oluline, et see mõõde ei jääks tähelepanuta. Me teame, et mitut arengumaad on kriis väga valusalt tabanud. Majanduslanguse tagajärg on rahulolematust ja ühiskondlik rahunus. Kui sellises olukorras ei ole hästi toimivaid demokraatlikke institutsioone, võivad asjad väga halvasti minna. Seepärast on oluline, et oleksid olemas selliste kriisidega tegelda suutvad kindlad demokraatlikud institutsioonid ja tugev kodanikuühiskond.

Idapartnerlus on väga oluline vahend ka demokraatia tugevdamise seisukohalt. Me teeme selle kallal jõuliselt tööd. Detsembris toimub meil välisministrite kohtumine ja me loodame, et suudame 2010. aasta alguses käima panna palju erimeetmeid. Idapartnerlus on oluline vahend demokraatia tugevdamiseks meie lähinaabrite hulgas.

Heidi Hautala tõstas Usbekistani probleemi. See on loomulikult väga tõsine küsimus. Inimõiguste olukord selles riigis ei ole kaugeltki rahuldav. Nagu proua Hautala teab, on sanktsioonide pikendamiseks vaja nõukogus üksmeelt. Praegu ei ole nõukogu üksmeelne. Muidugi oleme me ühel meelel eesmärgi suhtes, mis on demokraatia ja inimõiguste tugevdamine Usbekistanis. Me loodame, et saavutame selle kindlama pühendumise abil. Loodetavasti oleme suutelised leidma alternatiivseid mooduseid demokraatia tugevdamiseks, kui hindame järjepidevalt inimõiguste olukorda ja kaalume, millised suhted meil Usbekistaniga peaksid olema. Mõjutamiseks on ka muid viise, mis võivad olla tõhusamad kui relvaembargo. Väga vähestel riikidel on Usbekistaniga relvakaubandussuhted, nii et relvaembargo võib osutuda pigem sümboolseks žestiks kui millekski muuks. Võib-olla suudame leida muid mooduseid. Nagu ma ütlesin, on meil siiski kõigepealt nõukogus üksmeelt vaja, kuid praegu meil seda ei ole.

Kui EL tahab olla oma inimõiguste ja demokraatia alastes suhetes välismaailmaga usaldusväärne, peame olema tugevad ka ELi sees. Meil on puudusi. Need ei ole ehk võrreldavad selle kohutava ebaõiglusega, mida pannakse toime muudes riikides, kuid ELi sees on puudusi. Kui tahame oma tegemistes välismaailmaga usaldusväärsed olla, peame selles suhtes kogu aeg tähelepanelikud olema.

Lõpetuseks tahan tänada teid selle arutelu eest, samuti selle erakordse resolutsiooni eest, mida ma olen näinud Euroopa Parlamendi esitamas. Ma ei ole veel jõudnud vaadata kõiki muudatusettepanekuid, kuid leian, et esitatud resolutsioon on väga hea. See on täielikus kooskõlas esistujariigi Rootsi püüdlustega. Nagu ma mainisin, loodame me nõukogu järeldused vastu võtta novembris toimival üldasjade ja välissuhete nõukogu istungil. Seejärel jääme ootama edasisi selleteemalisi arutelusid Euroopa Parlamendiga.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 22. oktoobril kell 11.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Proinsias De Rosa (S&D), kirjalikult. – Ma toetan täielikult üleskutset, et ELi-poolseks toetuseks demokraatia tugevdamisele, demokraatlike väärtuste edendamisele ja inimõiguste austamisele kogu maailmas on vaja sidusamat ja tõhusamat raamistikku. Euroopa Liit ise on rajatud sellistele väärtustele nagu demokraatia ja inimõigused. Kopenhaageni kriteeriumides, mis reguleerivad ELiga liitumise tingimusi, nõutakse kandidaatriikidelt tõepoolest „stabiilseid institutsioone, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse”. Lisaks tugevdab Lissaboni leping Euroopa Liidu kohustust jätkata välistegevust kooskõlas oma aluspõhimõtetega. Ühise välis- ja julgeolekupoliitika põhieesmärk on tõesti demokraatia kindlustamine, õigusriik ja inimõiguste austamine. Ma kannustan looma kiiresti Euroopa välisteelset, mis ei oleks üksnes demokraatia tugevdamise vahend, vaid ka teenistus, mis annab demokraatlikult aru Euroopa Parlamendile. Demokraatia on universaalne väärtus. Demokratiseerimine ja hea valitsemistava ei ole ainult eesmärgid iseenesest, vaid need on ülimalt olulised ka vaesuse vähendamise,

säästva arengu, rahu ja stabiilsuse pärast. Demokraatia, areng ja inimõiguste, sealhulgas majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste austamine on tõepoolest üksteisest sõltuvad ja tugevdavad üksteist.

14. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B70212/2009).

Komisjonile on esitatud järgmised küsimused.

Esimene osa

Küsimus nr 21, mille esitas **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0311/09)

Teema: naiste osakaal tööturu vastutavatel ametikohtadel

Viimaste andmete kohaselt jätkub Euroopa tööturul naiste alaesindatus vastutavatel ametikohtadel: suurimate Euroopa ettevõtete juhatuses on keskmiselt ainult üks naine kümne mehe kohta.

Mida arvab komisjon liikmesriikide algatustest, mille eesmärk on edendada naiste määramist majanduslikult vastutavatele ametikohtadele? Milliseid häid tavasid on kasutusele võetud, pidades eelkõige silmas poliitiliste ja majandusalaste otsuste tegemises osalevate naiste Euroopa võrgustiku tegevust? Kas komisjon pooldab ettepanekut kehtestada naiste minimaalne osakaal suurettevõtete juhatuses? Milliseid ettepanekuid ja algatusi kavatses komisjon teha, pidades silmas naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhist lõpphindamist ja Lissaboni strateegia juhiste läbivaatamist 2010. aastal?

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Otsuste tegemises osalevate naiste arv on viimastel aastatel küll tõusnud, kuid poliitika- ja majandusvaldkonnas on võim ikka veel kindlalt meeste käes. Stereotüüpsed eelarvamused naiste ja meeste rolli kohta ning töö- ja eraelu tasakaalu leidmise raskused koos muud liiki avaliku või varjatud diskrimineerimisega on takistused, mille tõttu ei pääse naised vastutavatele ja juhtivatele ametikohtadele.

Viimastel aastakümnetel on naisi enamikus ELi liikmesriikides poliitiliste otsuste tegemisse rohkem kaasatud. Nende muutuste tempo on aeglane ja kahjuks jääb naiste üldine osakaal juhtivatel ametikohtadel väikeseks. Majandusvaldkonnas on otsustusõigusega naiste osakaal väga kasin. Erasektoris on Euroopa suurettevõtete kümnest juhust üheksa mehed. Vaid kolmes protsendis nendest ettevõtetest on juhatuse eesotsas naine.

Komisjon peab väga oluliseks toetada naiste suuremat esindatust juhtivatel ametikohtadel ja soosib liikmesriikide tegevust selles vallas. Selleks kogub, analüüsib ja levitab komisjon vastavaid võrreldavaid andmeid, toetab huvitatud isikute võrgustikke ning edendab kogemuste ja oma väärtust tõestanud meetodite vahetamist Euroopa tasandil. Juhtivatel ametikohtadel töötavate naiste toetamise Euroopa võrgustik, mille komisjon asutas 2008. aasta juunis, on rõhutanud, kui tähtsad on meetmed, millega edendatakse naiste toetamise võrgustike juhendamist ja arendamist, tõstetakse esile olulisi ülesandeid täitvaid naisi ja julgustatakse naisi kandideerima juhtivatele ametikohtadele. 2010. aastal viib komisjon ellu teavitustegevust ja korraldab oma väärtust tõestanud meetodite vahetamist.

Komisjonil on hea meel teatada mitme liikmesriigi algatustest, mille mõte on toetada naiste pääsemist juhtivatele ametikohtadele ning mis on toimunud eelkõige erasektori kultuuriürituste abil, haridusprogrammide abil, mis on mõeldud naistele, kes on huvitatud karjääri tegemisest kõige kõrgemal tasemel, eriõiguse või märgise väljatöötamise abil soolist võrdõiguslikkust toetavate äriühingute jaoks, heade tavade kehtestamise abil äriühingutes ning töö- ja eraelu tasakaalu toetamiseks ja sugu puudutavate eelarvamuste vastu võitlemiseks korraldatud ürituste abil.

Küsimus naiste minimaalse osakaalu kehtestamisest suurettevõtete juhatuses on arutamisel. Minu arvates on antud juhul vaja õppida Skandinaavia kogemustest – seal on see uuenduslik lähenemisviis kasutusele võetud. Siiski sõltub täielikult liikmesriikidest endist, millise strateegia nad oma eriomaste asjaolude alusel valivad. Tahan juhtida tähelepanu sellele, et asutamislepingu artikli 141 lõikes 4 lubatakse liikmesriikidel võtta positiivseid meetmeid. Euroopa Kohus on aga seda võimalust kitsalt tõlgendanud ja keelanud selliste meetmete automaatse võtmise, nõudes, et iga juhtum tuleb objektiivsete kriteeriumide alusel eraldi läbi vaadata.

Komisjon kavatses 2010. aasta keskel esitada soolise võrdõiguslikkuse uue strateegilise raamistiku, millega kaasneb üksikasjalik mõjuhinnang ja milles võetakse arvesse olemasoleva, 2006.–2010. aasta kava rakendamise tulemusi. Komisjoni esmatähtis eesmärk peaks olema toetada naiste suuremat osakaalu juhtivatel

ametikohtadel. Viimane, ehkki mitte vähem tähtis on see, et komisjon esitab järgmise aasta alguses ettepaneku uue, 2010. aasta järgse majanduskasvu ja tööhõive strateegia kohta. Soolise võrdõiguslikkuse küsimus peaks olema uues strateegias kesksel kohal.

Lugupeetud daamid ja härrad! Tahan rõhutada, et naiste ja meeste võrdne esindatus ei ole mitte ainult poliitilise põhimõtte, demokraatia ja eetika küsimus, vaid tegelikult ka põhjanev majanduslik küsimus, sest edaspidiseks arenguks on lootust vaid siis, kui meie ühiskond kasutab kõiki oma andeid parimal võimalikul moel. Seepärast pean ma selgelt välja ütleva, et sooline võrdõiguslikkus ja sobiv naiste esindatus juhtivatel ametikohtadel aitavad juba iseenesest Euroopa konkurentsivõimele tublisti kaasa.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Lugupeetud volinik, tänan teid veel kord selle eest, kui pühendunult te soosite naiste asumist vastutavatele ametikohtadele. Ma soovin täpsustada, et mu küsimus oli konkreetsem. Kas Euroopa Komisjon pakub Lissaboni eesmärkide läbivaatamist ja juhiste hindamist silmas pidades välja erimeetmeid võitluseks naiste puudumise vastu tööturu vastutavatel ametikohtadel?

Kas neid mudeleid või Norra mudelit, millele te viitasite, võetakse juhiste puhul eeskujuks? Kuidas seondub sellega Euroopa Kohtu praktika, millele te osutasite? Kas teid kui Euroopa Komisjoni pigem julgustab või hirmutab seisukoha võtmine ühe suuna poolt?

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Tänan lisaküsimuse eest. Minu arvates väljendasin ma ennast selles küsimuses selgelt, kuid sellegipoolest tundub, et tuleb veelgi selgemalt väljendada. Üldiselt peab komisjon võrdseid võimalusi Euroopa konkurentsivõime olulisimaks teguriks, isegi kui sellega kaasnevad moraalsed kohustused. Niisiis on selline võrdõiguslikkuse vorm tulevikustrateegiate äärmiselt tähtis osa ja me pakume välja sobivaid meetmeid, mis võimaldavad selle küsimusega kõikides asjakohastes dokumentides edasi liikuda. Tahaksin kinnitada, et loomulikult peame alati jääma asutamislepingu raamistikku, kuid me oleme valmis seda raamistikku täielikult ära kasutama.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik, see, mida te just pidite ütleva, kõlas väga hästi, kuid poliitikud peavad alati jälgima, kas nende teod vastavad nende sõnadele. Mul on teile üks küsimus. Kuidas saab olla nii, et viimase viie aasta jooksul olen ma saanud teha koostööd vaid kõrgel kohal olevate komisjoni meessoost liikmetega? Kuidas saab olla nii, et komisjoni koosseisus ei ole soolist võrdõiguslikkust? Samuti on näha, et tulevikuski pole sooliselt tasakaalustatud koosseisuga komisjon võimalik. Kas ei oleks mitte hea ükskord eeskju näidata, et olla edasistes sammudes tunduvalt tõsiseltvõetavam?

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Minu arvates on asjakohane rõhutada, et komisjonis on praegu rohkem naisi kui kunagi varem. Samuti on sobiv juhtida tähelepanu sellele, et mu naiskolleegidel on olnud ja on ka praegu kõige olulisemad portfelliid. Selles ei ole mingit kahtlust. Ma võin nimetada Neelie Kroesi, Dalia Grybauskaitę ja nii edasi, sest kõikidel mu naiskolleegidel on väga tähtsad portfelliid. Nii et komisjon ongi selles suhtes eeskjuks, kuid on selge, et volinikke määravad ametisse liikmesriigid, ja kui liikmesriigid ei esita naiskandidaate, kajastub see loomulikult komisjoni koosseisus. Mis puutub Euroopa haldussüsteemi ülesehitusse, siis te teate väga hästi, et komisjonil on kavas seda olukorda parandada ning parandamist jätkata, sest me oleme ikka veel meeste ja naiste sobivast esindatusest väga kaugel. Mul on hea meel öelda, et tänu kolleeg Siim Kallase pingutustele oleme teinud suuri edusamme, kui te võrdlete praegust olukorda algsete arvudega. Aga teil on õigus, kui ütlete, et olukord ei ole kaugeltki rahuldav.

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! See vestlus toimub meil igal aastal ning mind hämmastab, et kuigi poliitika peab muutuma, kui me tahame komisjoni, nõukogusse ja Euroopa Parlamenti kaasata rohkem inimesi, eriti rohkem naisi, tundub ometi, et poliitikat ei taheta muuta. Parlamendi töömeetod ei sobi lastevanematele – olgu nad siis mehed või naised – ja inimene peab tegema oma valiku. Mina valisin selle karjääri, kuid mul on keegi, kes on otsustanud kodus olla. Ma arvan, et me peame oma aruteludes tegelikult olukorda realistlikumalt suhtuma.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Ma ütlesin sissejuhatuses, et on palju olukordi, mis ei ole ei halvad ega head. On ilmne, et me kõik teeme lõpuks enda jaoks põhjanevad otsused ise, kuigi mõni asutus, mõni põhimõte ja mõni korraldus annab inimestele selgelt rohkem valikuvabadust kui mõni teine asutus, põhimõte ja korraldus. Seepärast olen ma üsna kindel, et kõike muud kõrvale jättes peame me lähtuma põhiseaduse sätestatud võrdsetest võimalustest ja igasuguse otsese või kaudse diskrimineerimise kaotamisest, sest praegu ei vasta tõele, et meeste ja naiste pakutakse samu valikuid. Naised on ikka veel kahjuks ebasoodsas olukorras, mis kõike muud kõrvale jättes on avalikult näha nende juurdepääsu puudumises ametikohtadele, kus võetakse vastu poliitilisi või majanduslaseid otsuseid.

Juhataja. – Et küsimuste esitajad puuduvad, langevad küsimused 22 ja 23 ära.

Teine osa

Küsimus nr 24, mille esitas **Bernd Posselt** (H-0304/09)

Teema: keeleline mitmekesisus piirialadel

Kas komisjoni arvates võetakse liikmesriikides ja ELi tasandil piisavalt meetmeid selleks, et noored liikmesriikide piirialadel õpiksid rohkem naabermaa keelt? Kas rahvusvähemustel ja piiriülestel euroregioonidel võiks siin olla oma positiivne roll?

Leonard Orban, komisjoni liige. – (RO) EÜ asutamislepingu artikli 149 kohaselt kuulub vastutus õpetuse sisu ja haridussüsteemide korralduse eest täielikult liikmesriikidele. Selles artiklis on mainitud, et EL aitab kaasa kvaliteetse hariduse arendamisele, soodustades koostööd liikmesriikide vahel ning vajaduse korral toetades nende tegevust. Teisalt usub komisjon, et liikmesriikide koolides õpetatavate keelte valikus tuleb arvesse võtta geograafilist asukohta ja rahvusvähemusi.

Seda rõhutati 2008. aasta septembri teatises „Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus“, kus on kinnitatud, et õpetatavate võõrkeelte arvu, eelkõige teise võõrkeele valiku osas, tuleb püüda suurendada, pidades seejuures silmas kohalikke olusid. Õpetatavate keelte valiku laiendamise meetodite hulgas soovib Euroopa Komisjon, et haridusasutuste ja õpetajate vahel tuleb luua dialoog, mida toetatakse näiteks programmi Comenius Regio kaudu ning partnerluse kaudu kohalike sidusrühmadega ja välismaiste asutustega.

ELi haridus-, koolitus- ja noorteprogrammidega toetatakse kõikide Euroopa Liidus kõneldavate keelte, sealhulgas vähemuste keelte õppimist ja ühtlasi noorte reisimist välismaale neid keeli õppima.

Euroopa piiriülest territoriaalset koostööd edendavate programmidega võib samuti toetada tegevust, mis on seotud koolituse ja sotsiaalse kaasatusega, sealhulgas keeleõppega. Näiteks Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi 2007.–2013. aasta piiriülese programmi raames toetatava projekti „Avenir éducatif commun“ eesmärk on asutada piiriülene koolivõrgustik eelkõige keelte õppimiseks ja ettevõtluse alustamiseks. Projekti kogumaksumus on 2,2 miljonit eurot ja partnereid on kaasatud mõlemalt poolt La Manche'i väina.

Veel ühe näitena Euroopa teisest osast saab esile tõsta projekti, mida viiakse ellu kolme piiriülese programmina, kuhu on kaasatud ka Viin – selles teevad koostööd Austria ja Tšehhi, Austria ja Slovakkia ning Austria ja Ungari. Projekt hõlmab noorte eluks ettevalmistamist Kesk-Euroopa piiriäärsetes piirkondades ja selle eesmärk on pakkuda eelkõige haridust, mille raames omandatakse eri oskusi: keeleoskus, kultuuridevahelise suhtlemise oskus ja kultuuriteadmised. Selle projekti kogumaksumus on 791 000 eurot.

Juhataja. – Küsisin härra Posseltilt, kas tal on lisaküsimus.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Te olete muljetavaldav näide mitmekeelsusest. Kõigepealt soovin ma küsida volinikult, kas samasugust projekti, mida ta mainis, nimelt Austria ja Ungari ning Austria, Tšehhi ja Slovakkia vahelist projekti ei saaks ellu viia Ungari ja Slovakkia vahel. See oleks poliitilisest vaatenurgast kindlasti väga teretulnud ja kasulik. Minu teine märkus on selline, et minu arvates tuleks piirialadel naabermaade keeli rohkem päris elus õppida, näiteks tšehhi keelt tuleks õppida Baieri idaosas, kuid see ei tohiks piirduda koolidega. Näiteks Schirndingis on meil saksa-tšehhi lasteaed. Kas teil on võimalik toetada ka lasteaedu? Samuti huvitab mind täiskasvanute õpe ehk elukestev õpe, tänu millele on ka piirialade vanema põlvkonna esindajatel võimalus naabermaa keelt õppida.

Leonard Orban, komisjoni liige. – (RO) Täna lisaküsimuste eest. Kui rääkida esimesest küsimusest võimaliku Ungari ja Slovakkia vahelise projekti kohta, siis kui selline projekt Euroopa Komisjonile esitatakse, pöörame me sellele kindlasti ülimat tähelepanu. Tahame selle kaudu kaasa aidata mõlemale riigile vastastikust huvi pakkuvate lahenduste leidmisele.

Teise küsimuse kohta tahaksin kõigepealt rõhutada, et septembris tegime algust võõrkeelte varajase õppe programmiga. See kestab mitu aastat ja on juba saavutanud suurt edu. Samuti toimub liikmesriikides selle algatuse osana kampaania, millega julgustatakse kahe- kuni kuueaastaste laste vanemaid suunama oma lapsi võõrkeeli õppima.

Küsimuse teine, elukestva õppega seotud osa on meie edendatava poliitika peamine siht. Meil on palju projekte, mille eesmärk on, et võõrkeeli õpiksid ja kultuuridevahelise suhtlemise oskusi omandaksid haridussüsteemist välja jäävad inimesed, sealhulgas need, kes käivad kutsekoolis ja kellel on nii-öelda vähem

võimalusi, ning samuti pensionärid ja töötud. See olukord ei kajastu üksnes viisis, kuidas me eri projekte rahastame, vaid tuleb väga selgelt esile ka 2008. aastal vastu võetud Euroopa Komisjoni strateegias.

Me tahame, et kõikidel Euroopa Liidu kodanikel oleksid vahendid ja võimalused vähemalt kahe võõrkeele õppimiseks, mitte ainult noortel.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Lugupeetud volinik! Tänan teid selle huvipakkuva teabe eest, kuid oma vastuses keskendusite te üldhariduskoolidele. Samas on mitmes piirilinnas püütud rajada ka ülikoole. Selline ülikool on asutatud näiteks Poola ja Saksamaa piiril Oderi-äärses Frankfurtis – European University Viadrina. Ma tahaksin küsida järgmist: kas teie käsitletud eri koolide raamistikus kaalutakse toetuse andmist ka sedalaadi kõrgkoolidele, nimelt ülikoolidele, mis on tekkinud mitmes linnas Euroopa Liidu sisepiiridel?

Leonard Orban, komisjoni liige. – (RO) Kui ülikoolid esitavad projekte, mis vastavad elukestva õppe programmi 2007–2013 nõuetele, on Euroopa Komisjon valmis ka neid projekte rahastama. Tegelikult tahan ma teile mainida, et mitme projektiga, mida komisjon juba rahastab, on partneritena seotud mitu ülikooli kogu Euroopa Liidust. Seepärast on mu vastus kindel „jah”. Oluline ongi just eri esindajate esitatud projekti kvaliteet.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Tänan, juhataja! Meil on mitu Erasmuse programmi üliõpilaste, noorte ettevõtjate ja nüüd ka ajakirjanike jaoks. Kas teie arvates oleks võimalik kasutada Erasmuse programme ka selleks, et parandada suhtlust piirialadel, ja millist piirkonda te selles mõttes eriti rõhutaksite?

Leonard Orban, komisjoni liige. – (RO) Minu vastus sellele küsimusele on kindel „jah”. Erasmuse programm, mida mitmed ELi asutused 20 aastat tagasi, mil see algas, just eriti positiivses valguses ei vaadelnud, on praegu üks edukamaid programme Euroopa Liidus.

Sagedaste külaskäikude ajal, mida ma olen teinud nii liikmesriikide pealinnadesse kui ka väga paljudesse Euroopa Liidu piirkondadesse, olen ma olnud selle programmi äärmiselt kasuliku mõju tunnistajaks. Poola ja Saksamaa ülikoolide teemat enne juba mainiti. Ma meenutan rõõmuga, et Varssavi ülikooli külastades nägin Poolas mitmeid Saksamaa üliõpilasi, kellel oli võimalik Erasmuse programmi kaudu omandada mõningaid teadmisi poola keelest ja Poola kultuurist, teisisõnu seda, mida meie nimetame kultuuridevahelise suhtlemise oskuseks.

Nende puhul on selliste teadmiste tõhusus ja tulemuslikkus selgelt näha. Oma vastust kokku võttes soovin teile meenutada, et komisjoni president Barroso mainis kavatsust edendada oma tulevase mandaadi ajal eelseisval perioodil neid algatusi, mis on seotud noorte liikumise kindlustamise ja kiirendamisega, täpsemalt selliselt, et noored saavad omandada oskusi, mis on järjest enam vajalikud.

Juhataja. – Küsimus nr 25, mille esitas **Nikolaos Chountis (H-0320/09)**

Teema: komisjoni huvipuudus Siemensi skandaali uurimise vastu

Siemensi skandaal on kõige tõsisem korruptsioonijuhtum, mis on viimase viie aasta jooksul Euroopa Liitu vapustanud. Kohtulik juurdlus, kohtuotsused, asjaosaliste tunnistused ja ettevõtte enda avalikud sõnavõtted on näidanud, et parteid ja eri riikide, sealhulgas Kreeka vastutavatel ametikohtadel olevad isikud on saanud altkäemaksu, et nimetatud ettevõttel oleks eelisseisund avaliku sektori ja riigiettevõtete ehitustööde ja teenuste hangetes, millest paljusid kaasrahastati ühenduse vahenditega.

Kuna alates Siemensi skandaali päevavalgele tulekust on pettusevastase võitluse volinik Siim Kallas ühenduse inspeksiooni käigus vastanud, et uurimine ei kuulu Euroopa Liidu pädevusvaldkonda ning liikmesriigid ei ole Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) poole pöördunud, siis kas komisjon võiks vastata järgmistele küsimustele: mil viisil on komisjon ja pettustevastane amet, kelle ametlik ülesanne on uurida ühenduse eelarvet kahjustavaid pettusejuhtumeid, kaitsnud Euroopa kodanike raha? Mida on komisjon ja OLAF teinud selle olulise juhtumi puhul selleks, et nõuda täielikku läbipaistvust? Millised on komisjoni ja OLAFi järeldused antud juhtumi kohta?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Komisjon pöörab kõikidele korruptsioonijuhtumitele kogu Euroopas suurt tähelepanu, kuid ma pean ütleva, et praegu on neid juhtumeid, mis on otseselt või kaudselt seotud Siemensi ja ELi rahaliste vahenditega, üsna vähe. Järgnevalt esitan ülevaate neljast juhtumist.

Ühe välisabiga seotud juhtumi suhtes, mida OLAF praegu uurib ja mille menetlus lõpetati 2003. aasta viimases kvartalis, võetakse praegu Saksamaal kohtulikke järelemeetmeid. OLAF jälgib tähelepanelikult selles riigis toimuvat kohtumenetlust.

Teist OLAFi juhtumit, mis on seotud EIP rahastatud projektidega, praegu uuritakse. See hõlmab riigihankemenetlust.

Kolmandaks hindab OLAF praegu veel üht juhtumit, mis on seotud Euroopa Investeeringispanga rahastatud ja riigihankemenetlust hõlmavate projektidega, et määrata kindlaks, kas tegemist on piisavalt tõsiste pettusekahtlustega või ELi rahalisi huve kahjustava eeskirjade eiramisega. Hindamistulemuse põhjal otsustab OLAF, kas seoses selle juhtumiga tuleb algtada kohtuasi.

Neljandaks nimetaksin Hispaania kõrgeima astme kohtu 4. novembri 2008. aasta otsust kohtuasjas, mis oli seotud struktuurifondidega ja millesse oli algselt segatud ka Siemens. Seda uurisid 1990ndate keskel riigiasutused ning sellega kaasnenud kohtumenetlust jälgis UCLAF ja hiljem OLAF tähelepanelikult. Selle otsuse kohaselt karistati muu hulgas mitut isikut vangistusega ja määrati rahatrahvid võltsimise eest. Kuid samuti tuleks märkida, et antud asjas mõisteti Siemens Madridi kriminaalkohtu 22. juuni 2006. aasta esimese otsusega õigeks.

Nagu kõikide niisuguste juhtumite puhul, on üldine küsimus selles, et OLAF ei ole õiguskaitseorgan. OLAF teeb tihedat koostööd liikmesriikidega ja viimastel on kohustus OLAFit teavitada. Loomulikult kontrollib OLAF kõiki neid juhtumeid, millega on mingil viisil seotud ELi rahalised vahendid või mille raames neid on uuritud, ja pöörab nendele juhtumitele suurt tähelepanu.

Selline on üldpilt. OLAF osaleb ka tihedas rahvusvahelises koostöös kõikide muude rahvusvaheliste asutustega, et võidelda humanitaarabi ja muude projektide jaoks eraldatud raha väärkasutamise vastu.

Mis puudutab juhtumi võimalikke konkreetseid asjaolusid, siis kui lugupeetud parlamendiliikmel on mingit materjali, mis võib nendes asjades oluliseks osutada, palub komisjon edastada see OLAFile, kes hindab seda ja teeb kooskõlas oma volitustega vastavad otsused.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! See, mida Kreekas Siemensi skandaalist arvatakse, on põhimõtteliselt samasugune, nagu meediakanalid kajastavad. Teisisõnu tundub, et see sõjajärgse Kreeka suurim skandaal liigub otsustavalt aegumise poole pärast Saksamaa kõrgeima konstitutsioonikohtu teist otsust, milles kinnitatakse, et Siemens Hellase endist tegevdirektorit ja korruptsiooniguru härra Christofoarakost ei saa Saksamaalt Kreekasse välja anda.

Täpselt nii see tundub. Niimoodi on Kreekas arenemas skandaal, millesse on lisaks Saksa kohtute tunnistustele ja süüdimõistvatele otsustele segatud riigiametnikud, kes said aastaid räpast raha altkäemaksuks, et Siemens saaks sõlmida teadmata hulgal hanke- ja töövõtulepinguid.

Lugupeetud volinik! Ma esitan oma küsimuse veel kord. Kui kõik teavad, et enamik neist hangetest olid kaasrahastatud, teeb üksnes teie teenistus näo, et te ei tea seda – mida kinnitab kahjuks ka teie vastus –, ning minu arvates püüate te pügeda varju ühenduse sätete suvaliste tingimuste taha. Esitatud küsimustele vastatakse ainult: andke meile teavet, me uurime asja, me kontrollime seda. Ma tahan konkreetset vastust. Austatud volinik, te olete kohustatud päästma Euroopa maksumaksjate raha. Mida teeb komisjon selleks, et võtta vastutusele isikud, kelle puhul on hankeid käsitlevate ühenduse õigusaktide rikkumine kinnitust leidnud?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Varsti olen ma Euroopa Parlamendi ja eelarvekontrollikomisjoni ees oma eelarve täitmise valdkonnaga seotud ülesannetes, et selgitada, mida tuleks teha Euroopa raha kaitsmiseks ja selle kohase kasutamise tagamiseks. Need on väga laiaulatuslikud teemad.

Ma kordan – kui teil on mingit teavet kaasrahastatud projektide jaoks eraldatud raha väärkasutamise kohta, oleks meil nagu ka regionaalpoliitika peadirektoraadil ja muudel talitustel väga hea meel seda teavet saada. Ma võin teile kinnitada, et seda teavet analüüsitakse väga hoolikalt.

Kuid mis puutub isiku väljaandmise ühelt liikmesriigilt teisele, siis see on täiesti liikmesriikide endi otsustada ja ükski minu vastutusalasasse kuuluv peadirektoraat ei saa midagi teha, et hõlbustada selle isiku väljaandmist, kelle suhtes seda taotletakse.

Juhataja. – Küsimus nr 26, mille esitas **Gay Mitchell** (H-0336/09)

Teema: sigarettide salakaubandus ja tulu

Euroopa Pettustevastase Ameti augustikuises pressiteates teavitati ühe peamise sigarettide salakaubitseja süüdimõistmisest Ameerika Ühendriikides. Kuigi selle üle võib heameelt tunda, säilib siiski olukord, kus sigarettide salakaubandus läheb ELile maksma igal aastal kuni 9,5 miljardit eurot saamata jäänud tuluna. See

raha läheb kurjategijatele ja seda on kasutatud terroristlike organisatsioonide (näiteks Töeline IRA) rahastamiseks.

Kuidas kavatseb komisjon käsitleda asjaolu, et 97% ebaseaduslike sigarettide puhul hoitakse kõrvale õiguspärasest maksustamisest Euroopa maksumaksja arvel ja kahjustatakse ühtlasi Euroopa julgeolekut?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma tänan lugupeetud parlamendiliiget küsimuse eest, mis võimaldab mul pöörata veel kord tähelepanu sellele tõsisele probleemile, mis kahjustab liikmesriikide eelarveid. See on jällegi küsimus, milles võtavad meetmeid liikmesriigid, kuid milles on esmatähtis liikmesriikidevaheline koostöö. Ka meie teenistus, OLAF, osaleb selles väga aktiivselt ja ta täidab olulist rolli sigarettide rahvusvahelise salakaubanduse vastu võitlemisel.

OLAFil on kindel strateegia. Esiteks aitab ja toetab OLAF õiguskaitseorganeid kogu Euroopa Liidus juhtumites, millega nad tegelevad, ning korraldab ja kooskõlastab üleeuroopalisi operatsioone. Nende hulgas on 2007. aasta operatsioon Diabolo, mille sihiks oli Hiinast tulev võltsitud kaup, mida veeti veokonteinerites salakaubana ELi, 2008. aasta operatsioon Mudan, mille eesmärk oli tegelda posti teel saadetavate sigarettide salakaubanduse järjest süveneva probleemiga, ning operatsioon Diabolo II, millel oli esimese operatsiooniga Diabolo sama eesmärk ja mis toimus 2009. aasta septembris.

OLAF edastab esilekerkivate ohtude kohta oma partneritele luureandmeid ja teeb liikmesriikidega koostööd, nii et see on tõepoolest rahvusvahelise koostöö valdkond. OLAFi tegevus näitab, et seda koostööd tuleb tugevdada, kuid ma pean ütlema, et komisjoni viieaastase ametiaja jooksul on aset leidnud kaks väga olulist sündmust, milles OLAFil on olnud ülimalt tähtis roll.

Need on kokkulepe Philip Morrisega ning hilisem, 2007. aasta detsembris sõlmitud kokkulepe Japan Tobaccoga. Kokkulepete alusel tunnistasid suurimad tubakafirmad, et neil oli mõningaid puudusi sigarettide õiglase kaubandusega tegelemisel, ja nad maksid ELi eelarvesse suuri rahasummasid. Samuti teevad nad väga tihedat koostööd sigarettide salakaubanduse vastu võitlemisel, sest see ei ole ka nende huvides.

Need olid väga olulised saavutused ja kõik liikmesriigid on viimase kokkuleppe Japan Tobaccoga allkirjastanud.

Me jätkame koostööd selles keerulises valdkonnas, kuid ma arvan, et tänu nendele kahele tähtsale kokkuleppele on pilt veidi muutunud ja me võime täheldada mõningaid edusamme.

Lugupeetud parlamendiliikme viidatud juhtum, mis puudutab kolmanda riigi kodaniku süüdimõistmist ja vangistamist, on väga oluline ning see üks paljudest rahvusvahelistest juurdlustest, mida amet sellise kokkuleppe alusel on koordineerinud. OLAFi töö alusel on ELis mitu süüdimõistvat kohtuotsust langetatud.

See on esimene kord, kui kolmandas riigis mõistetakse kolmanda riigi kodanik süüdi otseselt seoses sigarettide salakaubaveoga Euroopa Liitu, nii et ka see näitab üleilmset koostööd. Ma võin teile esitada veel palju teisi andmeid, mille oleme saanud Hiina ja teiste kohtade kontaktametnike käest. Me kõik oleme huvitatud selle koostöö edendamisest ja sigarettide salakaubanduse vastu võitlemisest.

Gay Mitchell (PPE). – Peale selle, et sigarettide salakaubandus õõnestab töökohti ametlikult registreeritud äriühingutes, on selle mõju tervisele eriti suur. Iirimaa suurimasse haiglasse St. James's Hospital võetud patsientidest kannatavad pooled suitsetamisega seotud haiguste all. Kui te kontrolliksite selles suhtes kõiki teisi liikmesriike, siis leiaksite eest sarnase olukorra. Need sigaretid süvendavad seda probleemi, kuid nendest ei tule midagi ravikulude katteks.

Ma saan aru, et arv, mida on nimetatud Euroopa Liitu toodavate sigarettide salakaubanduse summana, on 9,5 miljardit eurot, ja 97% sellest jääb avastamata. Kas komisjonil ei oleks aeg võidelda probleemiga põhjalikumalt, sealhulgas näiteks kaaluda rannavalve kasutamise võimalust?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma käisin hiljuti ühes Euroopa Liidu välises riigis, kus suitsetamine ei ole keelatud, ja märkas, kui palju erineb see riik Euroopa Liidust, kus ei ole vähemalt avalikes kohtades suitsuhaisu tunda. Ma leian, et see on kõikide terviseriskide vältimiseks kõige olulisem samm.

Mis puudutab sigarettide salakaubanduse vastu võitlemist, siis peame kasutama kõiki oma õiguskaitseorganeid. See on ilmselgelt kõige tähtsam eesmärk, kuid ebaseaduslike sigarettide kinnipidamine on jällegi liikmesriikide piirivalve kohustus.

Isiklikult olen käinud ühes sadamas, kus on väga keerukad seadmed ebaseaduslike sigarettide veoste avastamiseks, kuid see on iga liikmesriigi enda pärusmaa. Me saame üksnes abi osutada ja edastada

luureandmeid ning teha kõike, mis on meie võimuses, et liikmesriike aidata. Selliste veoste kinnipidamine ja nende peatamine piiril on liikmesriikide piiriteenistuste endi teha.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Lugupeetud volinik! Sigarettide salakaubanduse võib jaotada kolme voogu: raha, kaup ja lõpuks saatedokumendid. Kas teil on kavas kehtestada asjakohast maksukorraldust või lõive rahastamisvoogudele, mis on tegelikult kõigile teada ja mis siin ringlevad?

Me ju teame juba sedalaadi finantstehingute maksust, mis tähendab, et suured maksud määratakse finantstehingutele, mitte tootele ega dokumentidele. Seda huvipakkuvat lahendust võiks kaaluda selliste riikide puhul nagu Šveits.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma olen nõus, et see on maksuasutuste jaoks väga oluline küsimus. Meil on Euroopas tubakatoodetele kehtestatud üsna kõrge aktsiisimaks, kuid nagu ma tean oma kogemustest pärast tegelemist Philip Morrisi ja Japan Tobaccoga sõlmitud kokkulepetega, hõlmab see enamjaolt samu ettevõtjaid, kes on meie põhilised tubakatootjad. Ka see on omaette tulemus, et nad teevad koostööd. Šveitsi kohta ma ei tea. Meil ei ole andmeid, et Šveits käituks Euroopas selles valdkonnas problemaatiliselt. Kõik riigid mõistavad sigarettide salakaubandusega kaasnevaid ohte, nii et kui meil on selle kohta mingeid andmeid, võtame kindlasti Šveitsi ametiasutustega ühendust.

Juhataja. – Et küsimuse esitaja puudub, langeb küsimus nr 27 ära.

Küsimus nr 28, mille esitas **Maria Badia i Cutchet** (H-0321/09)

Teema: haridus ELi uues poliitikastrateegias

Praeguses majanduslanguse olukorras on paljud nõudnud uut ELi strateegiat, milles keskendutaks tööhõivele ning püsivale ja arukale majanduskasvule. Väga erinevates valdkondades on sellega seoses esitatud mitmeid soovitusi, kuid mitte hariduse valdkonnas. Samuti ei ole teada, et Euroopa Komisjon või liikmesriigid oleksid käivitanud konkreetseid algatusi.

Võttes arvesse vajadust viia lõpule Bologna protsessi rakendamine – millest ei puudu raskused –, uuendada ülikooli ja kõrgharidusasutusi, edendada kolmnurka haridus-innovatsioon-uurimistegevus, samuti toetada kutseõppe ühtlustamist Euroopa tasandil, kas komisjon kavatseb võtta meetmeid või käivitada mõne algatuse kõnealuses valdkonnas, pidades silmas uut ELi strateegiat, mille eesmärk on saavutada aastaks 2010 täielikult integreeritud Euroopa kõrghariduspiirkond, mis oleks maailmas konkurentsivõimeline, sotsiaalselt integreeriv ja kvaliteetne?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Täna teid selle küsimuse eest, sest see teema on praegu väga asjakohane. Ma soovin esile tõsta, et majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia raames on komisjon püüdnud mitu aastat Euroopa kõrghariduse uuendamiskava ellu viia.

Selles kavas pööratakse erilist tähelepanu kolmele valdkonnale – õppekavadele, juhtimisele ja rahastamisele. Õppekavade valdkonnas püütakse reforme ellu viia enamjaolt Bologna protsessi raames, mille alusel soovitakse luua 2010. aastaks Euroopa kõrgharidusruum.

Nagu teate, ei ole Bologna protsess komisjoni algatus, vaid 46 Euroopa riigi valitsustevaheline protsess. Komisjon aga tunnustab selle protsessi ülimalt olulist rolli ja on sellega ühinenud. Komisjon toetab seda täielikult, sest see on komisjoni enda kõrghariduse uuendamiskava jaoks tähtis.

Et tuua välja mõned sellega seotud viimase aasta algatused, tahaksin nimetada teadmiste kolmnurga edendamist, mille raames loodi Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut, hariduse ja koolituse tunnustamise propageerimist kogu Euroopas, Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku juurutamist elukestva õppe valdkonnas, Euroopa ainepunktide ülekande süsteemi, akadeemiliste õiendite ja Euroopa ainepunktide kehtestamist kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas.

Üks sihte on ka Euroopa kõrghariduse muutmine läbipaistvamaks ja võrreldavamaks ning seepärast on kõrgkoolide klassifitseerimise ja hindamise projektidega juba alustatud.

Komisjon tunnustab ka praeguse ja tulevase tööturu ülimalt tähtsust ning eelkõige noorema põlvkonna jaoks sellega kaasnevaid probleeme. Seepärast oleme tulnud välja algatusega „Uute töökohtade jaoks uued oskused” ning loonud ülikoolide ja ettevõtjate vahelise foorumi, kus toimub nii ülikoolides kui ka ettevõtetes väga oluline seisukohtade, arvamuste ja kogemuste vahetamine.

Mis puudutab Euroopa kõrgharidusruumi, siis osalevatel riikidel on üksmeel selles, et kuigi 1999. aastast kuni siiani on palju saavutatud, ei lõpe projekt 2010. aastal, vaid jätkub vähemalt aastani 2020.

Komisjoni seisukohast tuleks Bologna protsessi raames lähiaastatel keskenduda sellele, kuidas liikuvust kõrgharidusvaldkonnas veelgi edendada, kuidas tugevdada sotsiaalset mõõdet võrdse juurdepääsu abil kõrgharidusele ning kuidas arendada protsessi üleilmset mõõdet, mis tähendab koostööd Euroopa kõrgkoolide ja nende kogu maailmas asuvate partnerite vahel.

Maria Badia i Cutchet (S&D). – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Mul on täna juba teine võimalus esitada teile küsimusi ja kuulata teie vastuseid. Tänan teid vastuse eest. Ilmselgelt oleme me ühel meelel selles, et hinnata tuleb kõike, mis Bologna protsessis toimub.

Minu küsimus oli seotud rohkem lähituleviku ja natuke kaugema tulevikuga, sest praegune majanduskriis tähendab, et on palju sektoreid, millest mõned on täiesti välja kujunenud ja kus ei hakata looma uusi töökohti. Ning muu hulgas räägime me uutest töökohtadest uues majanduses, mida me nimetame roheliseks.

Seega on minu küsimus järgmine: kuidas kajastub see uus olukord, see uus majandus, mida me püüame käima lükata, kavades ja õpingutes nii ülikoolides kui ka kutseõppes, eriti praegu, mil me oleme hakanud kutseõppes juba Kopenhaageni protsessi rakendama, nagu te väga hästi teate?

Ma tahaksin kuulda teie põhjalikumat arvamust selle kohta.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Minu arvates olete te jälle osutanud väga olulisele probleemile. Täna hommikul arutasime juba, et nüüd on meil Euroopa Liidus 78 miljonit põhi- ja madalama kvalifikatsiooniga inimest ning on täiesti selge, et tähtjaks, milleks määrasime endale aasta 2020, ei ole meil põhi- ja madalama kvalifikatsiooniga inimeste jaoks kindlasti sama palju töökohti.

Seega on meil hädavajalik selleks ajaks valmistuda. Me peame täiustama ja uuendama oma haridussüsteemi ning edasi liikuma analüüsides ja otsingutega, et teha kindlaks, millised võiksid need uued oskused ja töökohad olla. Me peame selleks ette valmistama eelkõige nooremat põlvkonda, aga ka keskealisi.

Niisiis tahame kooskõlas strateegilise raamistikuga „Haridus ja koolitus 2020” jätkata käimasoleva teadustööga, et edendada poliitilist koostööd ja vastastikust õppimist. See on vaid üks raamistikest, milles me tahame jätkata koostööd haridusasutuste ja ettevõtjatega, arvestades kõige laiaulatuslikumaid ja olulisemaid oskusi, mida tulevik nõuab ja mida meie kodanikud 2020. aastal vajavad.

Gay Mitchell (PPE). – Kindlasti on haridus suuresti liikmesriikide valitsuste teema, kuid üks küsimus, mida volinik saaks aidata koordineerida, on lõpetada haridussüsteemis see, mida mina nimetaksin apartheidiks. Suures osas meie kogukonnas puudub inimestel juurdepääs kolmanda taseme haridusele.

Võtame näiteks Dublini. Ma võiksin nimetada viit piirkonda, kust pärineb 75% meie suurima vangla Mountjoy Jaili vangidest. Rääkimata sellest, et juurdepääs kolmanda taseme haridusele nendessamades kogukondades on 21. sajandil ikka veel kõigi aegade halvim. Ma oletan, et sama olukord valitseb kogu Euroopas. Kas te ei võiks apartheidi lõpetamiseks soodustada normide kehtestamist, et pakkuda igaühele juurdepääsu kolmanda taseme haridusele?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Te alustasite oma küsimust väga selge analüüsiga tööjõu ja pädevuse jaotuse kohta, kuid on selge, et komisjon toetab innukalt kõiki pingutusi, mis tehakse kõrgeima võimaliku haridustasemega rahvastikuosa suurendamiseks. On selge, et me suudame säilitada Euroopa majanduse uuenduslikkuse ning Euroopas valitseva heaolu ja kõrge elatustaseme vaid haridustaseme parandamisega ning juurdepääsu laiendamisega kvaliteetsele kolmanda taseme haridusele, nagu te mainisite.

Seepärast leian, et komisjon ja liikmesriigid peavad tegema selles vallas tihedat koostööd, et luua tingimused, milles keerulise sotsiaal-majandusliku taustaga üliõpilased või õpilased saaksid samuti õiglase võimaluse ja õiglase juurdepääsu kõrgharidusele ja ülikooliharidusele.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Tänapäeval jätab Euroopas kooli pooleli 19% noortest. Euroopa Liit ei suuda saavutada jätkusuutlikku majandusarengut, kui ta ei suuda investeerida haridusse ja teadustegevusse. Siiani on vaid viis liikmesriiki investeerinud enam kui 2% oma SKTst teadus- ja uuendustegevusse.

Nii liikmesriikide SKT kui ka komisjoni eelarve on majanduskriisi tõttu vähenemas. Seega on oht, et hariduse ja teadustegevuse eelarvet lähiaastatel vähendatakse. Siiski peame me haridusse ja uuendustegevusse investeerima, et Euroopa Liit suudaks säilitada oma majandusliku konkurentsivõime ja luua uusi töökohti.

Milliseid meetmeid saab komisjon koos liikmesriikidega võtta, et vähimad vajalikud investeeringud teadustegevusse ja haridusse oleksid lähiaastatel tagatud?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Teil on täiesti õigus, et kooli varakult pooleli jätanud õpilaste määr on Euroopas väga suur. Me kehtestasime endale piiriks 10%, mida tahtsime saavutada aastaks 2010. On üsna selge, et seda eesmärki ei saavutata, sest praegu on kooli varakult pooleli jätanud õpilasi umbes 15%. Samuti on teil täiesti õigus, et see ei peegelda hästi kvaliteeti, mida me kogu Euroopa haridussüsteemides vajame.

Ka on teil õigus, et praegustes oludes, mil riikide valitsustel on riigi rahanduses ja stimuleerimispakettide rahastamisel mitmesugused piirangud ning mil valitsused viivad tihti ellu kriisist väljumise strateegiaid, mille eesmärk on taastada lähiaastateks riigi rahanduse kindel jalgealune, arutletakse eelarve teemal palju.

Millised peaksid olema esmatähtsad küsimused? Mis peaks olema meie tähelepanu keskpunktis? Arvatavasti olete juba märganud, et komisjon rõhutab alati valjuhäälselt vajadust säilitada teadus- ja uuendustegevuse piisav rahastamine haridussektorites, sest me usume, et just nii säilitame ja parandame oma konkurentsivõimet ning valmistame ette tulevasi teadlasi ja tulevasi töölisi väga konkurentsivõimeliste valdkondade jaoks, mis aitavad meil tulevikus paremaid tulemusi saavutada.

Kindlasti kuulete te komisjoni häält, kui ta kutsub selgelt üles jätkama haridusega seotud tegevuse ning teadustegevuse ja uuenduslike meetmete võimalikult suurt rahastamist, isegi praegusel väga tõsiste majanduspiirangute kohaldamise ajal.

Juhataja. – Küsimus nr 29, mille esitas **Silvia-Adriana Țicău** (H-0327/09)

Teema: meetmed, millega tagada noortele juurdepääs kvaliteetsele haridusele, julgustada neid õpinguid jätkama ja aidata neid selles ning lihtsustada nende sisenemist tööturule

ELis on 96 miljonit noort vanuses 15–29, mis on umbes 20% kogu rahvastikust. Eurostati 2007. aasta statistika põhjal ohustab vaesus 20% alla 25aastastest noortest ning finants- ja majanduskriisi tõttu on kindlat töökohta üha raskem leida. Umbes 15% Euroopa noortest jätab kooli pooleli. Veebruaris 2009 ei olnud umbes 17,5%-l alla 25aastastel Euroopa noortel tööd, see on rohkem kui kaks korda suurem ELi keskmisest töötuse määrast, milleks oli samal perioodil 7,9%. Samuti on paljud Euroopa noored sunnitud vastu võtma ajutisi töökohti, sest nad ei suuda leida püsivat töökohta.

Kuna Euroopa tulevik sõltub nooremast põlvkonnast, siis kas komisjon võiks öelda, milliseid meetmeid ta kaalub, et tagada noortele juurdepääs kvaliteetsele haridusele, julgustada neid õpinguid jätkama ja aidata neid selles ning lihtsustada nende sisenemist tööturule, kindlustades sellega nende täielikuma ühiskonda lõimumise?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Ma esitasin mõned argumendid juba oma eelmises vastuses, kuid on selge, et tegemist on väga olulise valdkonnaga, ja ma püüan sellele küsimusele vastates anda ka muud lisateavet.

Nagu teate, on EÜ asutamislepingu artiklite 149 ja 150 alusel vastutus õpetuse sisu ja haridus- ja koolitussüsteemide korralduse eest liikmesriikidel. Nemad ise otsustavad oma haridusprogrammide sisu üle igal haridus- ja koolitustasandil.

Komisjon tunnistab siiski austatud parlamendiliikme tõstatatud küsimuse olulisust ja toetab liikmesriike nende reformide elluviimisel avatud kooskõlastamise meetodi abil.

2006. aasta soovitusel võtmepädevuste kohta elukestvas õppes on määratletud võtmepädevused, mida noored peaksid alushariduse ja -õppe käigus omandama sellisel tasemel, mis valmistab neid ette täiskasvanuikka jõudmiseks ja mis võimaldab neil arendada tulevikuks väga häid tööoskusi. Samuti peaksime sellest seisukohast ära märkima eelnimetatud strateegilise raamistiku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal („ET 2020”). Soovin rõhutada, et selle programmi esimese tsükli prioriteetsete valdkondade seas tahab komisjon arendada liikmesriikidevahelist koostööd lugemise, matemaatika ja loodusteaduse põhioskuste parandamise vallas ning tõhustada tööd hariduse ja koolituse varakult pooleli jätanud õpilaste arvu vähendamiseks.

Kopenhaageni protsessi kaudu teevad Euroopa Liidu liikmesriigid üha enam koostööd, et jagada kogemusi ning edendada kutsehariduse ja -koolituse ja tööturu vahelisi seoseid, mis aitaks noortel siseneda tööturule parematel tingimustel. Kutseõppe ligitõmbavuse ja kvaliteedi parandamine, nagu ka elukestva õppe käsituse ja sellega seotud poliitika edendamine on esmatähtis eesmärk, et Euroopa tööjõud oleks paindlik ja suuteline tööturu olukorra muutustega kohanema.

Kui tõsta esile veel mõnda programmi, siis näiteks Leonardo da Vinci programmi liikuvusmeetmed on samuti tõhus vahend noorte abistamiseks tööturule tulemisel. See puudutab peamiselt praktikante ja teisi tööturul

olevaid noori. Tänu sellele programmile saavad nad osa oma koolitusest läbida teises riigis. Siiani on tulemused olnud väga rõõmustavad, sest praktika välismaal on parandanud oskusi, mis on tööandjatele kasulikud. Noored on parandanud oma keeleoskusi ja kultuuridevahelise suhtlemise oskusi.

Samuti tahaksin nimetada Erasmuse programmi, kuid veidi teises valguses, sest siiani oleme rääkinud põhiliselt üliõpilaste vahetusest ülikoolide vahel. Alates 2007. aastast on Erasmuse programmiga aga toetatud ka üliõpilaste suunamist ettevõtetesse. See programm on algusest peale väga edukas olnud, sest ainuüksi selle esimesel tegevusaastal käis välismaal tööpraktikal üle 20 000 üliõpilase ja osalenud on üle 15 000 ettevõtte. See on üks näide, kuidas me saame suurendada koolilõpetajate tööhõivet ning edendada tõhusamat koostööd ülikoolide ja ettevõtjate vahel.

Me arutlesime juba Bologna protsessi soodsa mõju üle üliõpilaste liikuvusele ning ülikoolide ja muude kõrgkoolide vahelisele koostööle, nii et ma ei hakka kordama seda, mida ma mõni minut tagasi rääkisin.

Lõpetuseks tahaksin rõhutada, et komisjon tunnistab erilisi raskusi, millega noored tööturule sisenemisel kokku puutuvad. Majanduskasvu ning rohkem ja paremaid töökohti käsitleva Lissaboni strateegia raames on nii komisjoni kui ka Euroopa Ülemkogu tähelepanu keskmes eelkõige noorte tööhõiveolukorra parandamine. Liikmesriigid on võtnud endale 2005. aasta Euroopa noortepaktis kohustuse pöörata rohkem tähelepanu noorte lõimimisele haridussüsteemi, tööturule ja ühiskonda üldiselt, kuid esialgsed paljulubavad edusammud on praeguse majanduskriisi tõttu peatunud. On tõsi, et noored on saanud eriti raske löögi, sest nemad on esimesed, kes on praegustes oludes töökoha kaotanud. Oma 2009. aasta juuni teatises „Ühine kohustus tööhõive tagamisel” on komisjon julgustanud liikmesriike ja sotsiaalpartnereid hoolitsema selle eest, et noortel oleks vaatamata raskele majanduskeskkonnale juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja koolitusele ning eelkõige kvaliteetsetele praktikavõimalustele.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Majanduskriisi tõttu valitseb oht, et noortel on raskem tööd leida, et nad peavad võtma vastu töökoha, mis jääb allapoole nende kutsetaset, või et nad on sunnitud olema pikka aega töötud. Komisjon peaks hoolitsema selle eest, et niisugustel noortel oleks ajal, mil nad on töötud, võimalus koolitust saada ja et neid ei pandaks tööhõive mõttes ebasoodsamasse olukorda, mida tekitab minimaalse, mõnikord 5–10aastase töökogemuse nõue. Milliseid meetmeid komisjon selles küsimuses kavandab?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Teil on täiesti õigus, et praegustes oludes peavad komisjon ja liikmesriigid olema noortele mõeldud tingimuste parandamisel väga loomungulised, et noortele jääks töökoht alles või kui nad on selle kaotanud, siis saaksid nad ümber õppida ja omandaksid parema ettevalmistuse järgmiseks võimaluseks ehk järgmiseks võimalikuks töökohaks. Komisjon teeb liikmesriikide ja ekspertidega tihedat koostööd ning praeguses olukorras keskenduvad nad kolmele valdkonnale: kuidas kasutada seda aega nii, et noortele oleks antud võimalus omandada õiged põhioskused ja võtmepädevused, kuidas muuta kvaliteetne haridus võrdsemaks ja kuidas tagada õpetamise ja õppimise head kvaliteeti koolides. Ma usun, et need on noorte ettevalmistamise põhieeldused, mille abil nad saavad sellest raskest ajast üle ja mis valmistavad neid paremini ette järgmiseks töökohtade loomise laineks, mis loodetavasti tekib siis, kui kriis on vaibunud.

Juhataja. – Küsimus nr 30, mille esitas **Liam Aylward (H-0332/09)**

Teema: vabatahtlik töö spordivaldkonnas

Kas Euroopa Komisjonil on võimalik anda ülevaade algatustest, mille kaudu ta kavatseb vabatahtlikku tööd spordivaldkonnas laiaulatuslikumalt edendada?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Vabatahtlikul tööl kolmanda sektori tegevuses on tähtis osa ELi poliitika kujundamisel, võttes arvesse, millist kasu see ühiskonna jaoks ühtekuuluvuse, kaasatuse, demokraatia ja kodakondsuse seisukohast toob. Samuti kaasneb sellega iseenesest selge majandusväärtus. Vabatahtlik töö pakub mitmeid mitteformaalse hariduse võimalusi ja seda tuleb piisavalt tunnustada. Vabatahtlik töö toimub küll paljudes sektorites, kuid spordi valdkonnas on sellel struktuurilised iseärasused.

Vabatahtlik töö spordis on uutes liikmesriikides sporditegevuse korraldamise, juhtimise ja elluviimise aluseks ning sellel on põhjanev kaal kogu spordistruktuuri toetamisel. ELi poliitilisel tasandil on spordis toimuva vabatahtliku tegevuse olulisust korduvalt kinnitatud: 2007. aasta valges raamatus spordi kohta tunnustab komisjon sõnaselgelt vabatahtlikku tegevust kui üht Euroopa spordi ühist elementi. Sellest tulenevalt püütakse valge raamatuga tegevuskava „Pierre de Coubertin” kaudu edendada vabatahtlikku tegevust spordis ja mittetulunduslikes spordiorganisatsioonides konkreetsete meetmete abil, sealhulgas vabatahtlikku tegevust

käsitleva uuringuga ja heade tavade vahetusega mitteametlikus ELi mittetulundusliku spordiorganisatsiooni töörühmas.

Lisaks rahastatakse spordivaldkonnas vabatahtliku tegevusega seotud projekte programmide „Kodanike Euroopa” ja „Aktiivsed noored” kaudu. 2009. aasta kevadel alustati uue uuringuga vabatahtliku tegevuse kohta. Selles kirjeldati vabatahtlikku tegevust üldse ja kirjeldatakse vabatahtlikku tegevust kõigis 27 liikmesriigis. Sellega kaasnevad peamiste võimaluste ja probleemide põhjalikud analüüsid ning sellele järgneb soovitus Euroopa Liidu liikmesriikidele, kodanikuühiskonnale ja spordiorganisatsioonidele. Uuringu tulemusi ootame enne 2009. aasta lõppu, nii et me saame need kindlasti kätte lähinädalatel.

Usutavasti peaks see uuring aitama kaasa spordis tehtava vabatahtliku töö paremale mõistmisele nii ühiskondlikus kui ka majanduslikus mõttes ning see on vastuseks poliitilisele nõudmisele edendada vabatahtlikku tegevust spordis ja selle alusstruktuuris ELi tasandil.

Nagu on öeldud ettepanekus, mis on veel õigusloomega seotud menetluse etapis, kavatseb komisjon edendada vabatahtlikku tegevust spordis ka Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta (2011) raames. Kui Lissaboni leping jõustub, tuleb hakata nõuetekohaselt rakendama sporti käsitlevaid sätteid, milles on konkreetne viide vabatahtlikul tegevusel põhineva spordistruktuuri edendamisele ELi tasandil. Sellisel juhul peab komisjon nõu kõikide asjaomaste sidusrühmadega, et töötada välja poliitika ja sobivad algatused, millele oleks selge ELi lisaväärtus.

Liam Aylward (ALDE). – Ma tänan volinikku eelkõige viidete eest valgele raamatule spordi kohta, mis on väga teretulnud.

Ma tahan osutada rasvumisele, mis on praegu Euroopas üks tõsisemaid rahvatervise probleeme. Euroopa Liidus on hinnanguliselt 22 miljonit ülekaalulist last, kellest 5,1 miljonit on rasvunud. Laste rasvumise suurenemine on ülimalt murettekitav. Lapsepõlves algav rasvumine on tihedalt seotud rasvumisega täiskasvanuna ja parim aeg selle probleemiga tegelda on varases eas.

Kuidas kavatseb komisjon siduda vabatahtliku tegevuse spordis ja kontseptsiooni „sport kõigile” võitlusega laste järjest suurema rasvumise vastu Euroopa Liidus ja liikmesriikides? Kas on mingi võimalus, et teie talitus algatab haridusprogrammi, mille eesmärk on kindlustada selle sõnumi kohalejõudmine kogu Euroopas ja igas liikmesriigis?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Tänan teid, et tõstatisite väga olulise teema, mis on veidi seotud järgmise küsimusega. Ma olen teiega täiesti nõus, et laste ja hiljem täiskasvanute rasvumine on meil Euroopa Liidus üks pakilisemaid probleeme. Ma räägin hiljem uuringutest, mida me oleme selle teema kohta teinud ja mida me oleme hinnanud. On täiesti selge, et sellel mündil on kaks külge. Ühest küljest peame me sporditegevuse parandamiseks koolides ja sporditegevuse edendamiseks täiskasvanute hulgas väga palju tööd tegema. Teisalt peame oma toitumiskoolitustes suunistes olema väga ettevaatlikud.

Ma olen kindel, et te olete teadlikud viimastest uuringutest, mis on otseselt näidanud, et me tarbisime 1950ndatel arvatavasti rohkem kaloreid. Sel ajal tarbisime me rohkem rasva, kuid meil ei olnud probleeme rasvumisega. Vastus on lihtne – inimesed liikusid sel ajal palju rohkem ja neil oli rohkem kehalist tegevust. Seepärast on üks järeldus selline, et me ei saa võita võitlust rasvumise vastu ainult toitumiskoolituste soovitustega, vaid need tuleb siduda piisava kehalise tegevusega.

Selles suhtes ootab Euroopa Liit ikka veel spordis selget pädevusvaldkondade jaotumist. Me ootame Lissaboni lepingu ratifitseerimise lõppu ja siis hakkab komisjon pidama kõikide sidusrühmadega laiaulatuslikke nõupidamisi, et saaksime ette valmistada väga tõhusaid, laialdaselt tunnustatud ja häid algatusi. See on üks teemadest, millele me peame keskenduma, sest üks moodus laste hulgas valitseva olukorra parandamiseks on suurendada kehalist tegevust sisaldavate koolitundide arvu. Seda ei ole eriti raske juurutada ja ma olen kindel, et see toob kaasa olulised ja kasulikud tulemused.

Marian Harkin (ALDE). – Te ütlesite oma vastuses härra Aylwardile, et vabatahtliku tööga kaasneb selge majandusväärtus. Nii see tõepoolest on, aga sellega kaasneb ka sotsiaalne väärtus. Võttes arvesse, et te mainisite oma vastuses ka aastat 2011 kui Euroopa vabatahtliku tegevuse aastat, soovin küsida, miks komisjon on kavandanud selle aasta eelarveks üksnes kuus miljonit eurot. 2010. aasta eelarve on 18 miljonit eurot.

Vabatahtlik töö on vabatahtlik selles mõttes, et seda tehakse tasuta, kuid see ei ole Euroopa Komisjoni jaoks mõjuv põhjus, et mitte investeerida sjasse miljonisse vabatahtlikku kogu ELis. Seepärast paluksin teie seisukohti selleks aastaks eraldatud rahasumma kohta, sest ausalt öeldes arvan ma, et sellest ei piisa.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Pidasin just nõu oma kabinetiülemaga, et vastata teile võimalikult täpselt. Minu teada eraldati kogu vabatahtliku tegevuse aasta jaoks kaheksa miljonit eurot. Ma usun, et õige planeerimise korral, millega me saame loodetavasti alustada varsti, kui otsus on vastu võetud, saame selle rahasummaga tublisti esile tõsta vabatahtliku töö tähtsust, kasutegureid, mida see ühiskonnaellu toob, ning sääste, mis saavad osaks ühiskondlikule, kultuurilisele või muud liiki organisatsioonile. Ma loodan, et me saavutame selle rahasummaga need sihid, mida te oma küsimuses nimetasite.

Juhataja. – Küsimus nr 31, mille esitas **Brian Crowley** (H-0338/09)

Teema: valge raamat spordi kohta

Milliseid programme rakendab Euroopa Komisjon tervislike toitumistavade kasulikkuse propageerimiseks, võttes arvesse poliitilisi eesmärke, mis sisalduvad Euroopa Liidu valges raamatus spordi kohta?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – See küsimus on teatud määral siiski seotud minu eelmise vastusega sellele, kuidas me saame kombineerida tervislikke toitumistavasid, edendada tervislikumat elustiili ja tuua Euroopa lisaväärtust nende valdkondade riiklikusse poliitikasse.

Kõigepealt peaksin mainima, et komisjoni valges raamatus toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimustega tegelemise Euroopa strateegia kohta on rõhutatud, kui tähtis on võtta ennetavaid meetmeid, et anda tagasikäik kehalise tegevuse vähenemisele. Meetmed, mida on kehalise tegevuse valdkonna kohta selles valges raamatus ja sporti käsitlevas valges raamatus soovitatud, tugevdavad ja täiendavad üksteist.

Komisjon on loonud toitumise ja kehalise tegevuse kõrgetasemelise töörühma, kus kõikide liikmesriikide ametnikud saavad vahetada tegevuspõhimõtteid ja parimaid tavasid ning omandada ülevaate kogu valitsuste tegevusest selles valdkonnas. Nagu te ilmselt teate, saab kõrgetasemeline töörühm kokku vähemalt kolm korda aastas.

Rahvatervise programmi kaudu toetab komisjon algatusi ja muu hulgas kohalike partnerite võrgustikke, mis tegelevad noorte toitumise ja kehalise tegevuse küsimustega.

Tulles tagasi toitumist käsitleva valge raamatu juurde, tahan rõhutada, et selles dokumendis on esile tõstetud erasektori ja vabaühenduste ülimalt suurt rolli, sest nad aitavad meil tagada, et rasvumise määr tõepoolest langeks.

ELi tervisliku toitumise, kehalise aktiivsuse ja tervise tegevusprogrammi töö käib ja tegevusprogrammi liikmed püüavad oma valdkonna meetmetega sellele suundumusele tagasikäiku anda.

Spordi valdkonnas jääb valge raamat üheks olulisemaks suuniseks. Selles nähakse ette mitu spordi ja tervisega seotud meetet, mida teatakse tervist parandava füüsilise tegevuse (HEPA) kontseptsioonina ja mis hõlmavad HEPA võrgu toetamist. Samuti on selles välja pakutud selle valdkonna projektide täiendavad rahastamisvõimalused, täpsemalt teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi, ELi rahvatervise programmi, noorte- ja kodanikeprogrammide ning elukestva õppe programmi raames.

2008. aastal vastu võetud ELi füüsilise tegevuse suuniseid võib samuti pidada vahendiks, mis aitab kodanikke teavitada füüsilise tegevuse kasulikkusest ning toitumise ja füüsilise tegevuse õige tasakaalu hoidmisest.

Komisjon on praegu rakendamas spordi valdkonna ettevalmistavat meetet, et luua tulevasi ELi meetmeid, mis oleksid kooskõlas Euroopa Parlamendi vastuvõetud eelarveotsustega, ja 2009. aasta ettevalmistava meetme põhjal oleme saanud juba selgeid märke suurest huvist HEPA vastu, sest 64% taotlusi on meetme kohta esitatud selles valdkonnas.

Brian Crowley (ALDE). – Austatud juhataja! Täna volinikku vastuse eest. Tegelikult ei olnud see eelmise küsimusega seotud. Mina käsitlesin seda teise nurga alt.

Volinik puudutas kaht asjaolu, mida ma tahaksin esile tõsta – esiteks seoses toitumise ja tervise töörühmaga, mille kohtumistel arutatakse toiduliikide ja toitumistingimuste üle, kuid ka seoses valereklaamiga, mida teevad paljud asjaga seotud isikud, kui nad ütlevad, et sport on seotud teatud liiki toodete ja toidulisanditega. Need aga võivad tervisele väga kahjulikud olla. Selle asemel, et kasutada looduslikke tooteid parema ja tervislikuma keskkonna loomiseks neile, kes tahavad end trennida, tarvitavad nad lisaaineid, näiteks kasvuhormoone, mida on pandud teatud jookidesse ja jõudlust parandavatesse jookidesse ja mida müüakse põhjendusega, et need annavad jõudu või energiat juurde, kuid mis tegelikult põhjustavad tõsisemaid terviseprobleeme. Seepärast tahtsin ma seostada spordi kõige paremaid omadusi ja seda, mida sportlased

oma vormi saavutamiseks teevad, ning panna ühtlasi neid, kes on spordis madalamal tasemel, mõistma, et kiire toimega joogi tarbimine ei muuda neid maailma parimaks sportlaseks.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Minu arvates on teie vaatenurk täiesti õige. Kui te lähete praegu spordiklubisse, siis märkate juba enne jõumasinani jõudmist, et riulid on täis igasuguseid tooteid, toidulisandeid, energijooke jne. Teil on täiesti õigus ka selles, et see valdkond on väga suur äri ning et me peaksime väga hoolikalt läbi mõtlema, kuidas seda käsitleda ja kuidas leida õige tasakaal, nii et sportlastele pakutaks võimalust tarbida häid tooteid, kuid samal ajal tagataks neile õige teave selle kohta, missuguseid tooteid nad kasutavad.

Minu arvates oleks väga vaja korraldada teavituskampaania sedalaadi toote negatiivse mõju kohta. Kui vaadata tarbijakaitse nurga alt, siis peavad need tooted olema täpselt kirjeldatud ja neile peab olema väga selgesti märgitud, mis laadi kahjulikke tagajärgi nende tarvitamine võib sportlastele kaasa tuua. Ma leian, et teil on täiesti õigus, kui ütlete, et me peame mõtlema, kuidas vältida sporditegemisel ilmnevaid negatiivseid tagajärgi, mis hävitavad täielikult sellest saadava kasu, sest kasutatakse tooteid, mis on tegelikult tervisele kahjulikud.

Juhataja. – Küsimus nr 32, mille esitas **Jelko Kacin** (H-0343/09)

Teema: raskused Sloveenia teatril Triestes

EL vajab hädasti inimõiguste volinikku. ELis rikutakse rängalt vähemuste õigusi. Siinkohal näide Itaaliast. Itaalias elava sloveenia vähemuse rahvusliku identiteedi ja kultuuri üks alustalasid on Triestes asuv Sloveenia teater (Slovensko stalno gledališče), mille Itaalia kohalikud, provintsi ja maakonna ametivõimud rajasid juba 1945. aastal.

Teatril on olnud pidevalt rahalisi raskusi, sest Itaalia ametivõimud ei ole taganud korrapäraselt rahastamist. Rahaliste raskuste tõttu oli teater sunnitud oma etendused septembris peatama. Itaalia riigil on oluline sisemine ja rahvusvaheline kohustus kanda hoolt nende Itaalia kodanike eest, kes kuuluvad sloveenia vähemusse. Itaalia riik ei austa oma kodanike õigusi ning teatri tegevust takistades viib ta ellu vähemuse aktiivse assimileerimise poliitikat. Sloveenias ollakse seisukohal, et sellise käitumisega rikutakse rängalt Itaalia kohustusi antud juhul sloveenia vähemuse suhtes.

Mida saate Teie Euroopa Komisjoni volinikena teha, et säiliks Sloveenia teater Triestes ja seega ka sloveeni keel?

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Täna lugupeetud parlamendiliiget ka selle küsimuse eest. On selge, et ta püüab uurida kõikvõimalikke viise, kuidas seda teatrit aidata ja selle olukorda parandada. Ma pean alustuseks rõhutama, et ühenduse tegevus kultuurivaldkonnas põhineb artiklil 151, milles on sätestatud, et ühenduse meetmega püütakse ergutada liikmesriikide vahelist koostööd ning vajaduse korral toetada ja täiendada nende tegevust.

Siiski kuulub õigus otsustada riiklike vahendite kultuuriasutustele jaotamise üle liikmesriikidele ja ühenduse pädevus ei võimalda komisjonil neid valikuid mõjutada. Hoolimata sellest on kultuuridevaheline dialoog ja kultuurilise mitmekesisuse edendamine Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava põhieesmärk ning selle valdkonna riikidevahelised projektid võivad kultuuriprogrammide hulgas olla kõlblikud ühenduse toetuse saamiseks.

Täpsemalt on selle eesmärk ergutada loovust ja kunstnike liikuvust, soodustada rahva juurdepääsu kultuurile, edendada kunsti ja kultuuri levitamist, kultuuridevahelist dialoogi ning teadmisi Euroopa rahvaste ajaloost ja kultuuripärandist. Rahastada saab ainult Euroopa mõõtmega projekte, mis tähendab, et projektis peab osalema vähemalt kolm – või mitmeaastaste projektide puhul kuus – organisatsiooni eri liikmesriikidest.

Tegevustoetust ühele kultuuriasutusele on võimalik määrata vaid siis, kui selle tegevus toimub Euroopa tasandil, vähemalt seitsmes riigis, mis kultuuriprogrammis osalevad. Samuti tuleks mainida, et komisjon on välja töötanud strateegia mitmekeelsuse edendamiseks Euroopa Liidus ning see hõlmab ametlikke keeli, riigikeeli, piirkondlikke, vähemuste ja sisserändajate keeli.

2008. aasta septembri teatises „Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus” on kinnitatud komisjoni toetust kõikidele ühenduses kõneldavatele keeltele, sealhulgas keeltele, mida räägivad vähemused. Seda strateegiat viiakse ellu tihedas koostöös liikmesriikidega, kes teevad otsuseid riikliku keelepoliitika kohta siiski ise. Keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse edendamine on samuti elukestva õppe programmi üks üldeesmärke. Selle programmi raames toetab Euroopa Liit projekte ja võrgustikke, et edendada kõiki ELis kõneldavaid keeli, sealhulgas vähemuste keeli.

Lisaks tuleb rõhutada, et vähemuste hulka kuuluvate inimeste kaitse on üks põhimõtetest, millele Euroopa Liit on rajatud. Seepärast peavad liikmesriigid komisjoni arvates kasutama kõiki olemasolevaid õiguslikke vahendeid, et tagada inimeste, sealhulgas rahvusvähemuste hulka kuuluvate inimeste õigused ning astuda juba eos vastu kõikidele diskrimineerimise allikatele. Euroopa Komisjon kinnitab veel kord oma pühendumust põhiõiguste kaitsele ja diskrimineerimise puudumisele.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Täna teid vastuse eest, lugupeetud volinik. Põhimõtteliselt sain ma oma küsimusele vastuse, kuid tegemist ei ole põhimõtteküsimusega. See on konkreetne probleem, mis puudutab inimeste elu. Komisjon arvab tõepoolest, et see on küsimus, mis võiks jääda liikmesriikide pädevusse, kuid parlament leiab, et Itaalias ei toimi just kõik asjad nii hästi, kui võiks. Selsamal põhjusel tuleb meil homme hääletusele resolutsioon, mis on Itaalia ajakirjandusvabaduse teemal peetud arutelu tulemus. Kuigi tuleb tunnistada, et komisjon usub, et tal ei ole selles suhtes mingeid õigusi, leiab enamik meist siin, et komisjoni seisund võimaldab tal tegelikult ka selliste küsimustega tegelda.

Vähemuste probleem ei ole vaid kodanike õiguste probleem. See on ka selle riigi enda probleem, kes peab oma vähemuste õiguste eest vastutama ja neid austama. Lugupeetud volinik! Mul on hea meel, et te rääkisite diskrimineerimisest ja selle vastu võitlemisest, kuid tegelikult on nii, et vähemused jäävad ellu vaid siis, kui neid diskrimineeritakse positiivselt. Vähemused vajavad ellujäämiseks rohkem mõistmist ja abi ning rohkem moraalselt, poliitiliselt ja rahalist toetust. See ongi positiivne diskrimineerimine. Ning antud juhul, härra volinik, räägime me asutusest, mille lõi eelnimetatud riik. See teater on tegutsenud enam kui nelikümmend, viiskümmend aastat, kuid igal aastal kuuleme me ikka üht ja sama vana juttu. Rahastamisest keeldumine kuni aasta lõpuni on üks poliitilise surve vorme ja te teate isegi seda ütlust, mis on kõikidel slaavlastel ühesugune: tühi kott ei seisa püsti. Meil on vaja konkreetset finantsmeedet.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Ma saan teie murest täielikult aru, kuid me peame komisjonis tegutsema väga kindlapiiriliste eeskirjade alusel, eriti siis, kui on tegemist eelarveeraldise ja eelarvest tehtavate väljamaksetega.

Seepärast püüdsin oma vastuses pakkuda teile välja võimalusi, kuidas meie Euroopa tasandil saaksime Sloveenia teatrit aidata.

Ainus moodus, kuidas komisjon saab selles küsimuses rahalist abi anda, on selline, et teatri juhtkond peaks hakkama tegema koostööd naaberriikidega ja osalema praegustele tingimustele vastavates kultuuriprogrammides aktiivsemalt. Seda on minu arvates võimalik teha ning ma usun, et lisaks teatritele aitaks see ka kriitikuid ja muid partnereid, kellega Sloveenia teater tulevikus koostööd saaks teha, sest vaid sellistes tingimustes saab komisjon teha positiivse otsuse konkreetsete meetmete rahastamise kohta, mis kirjeldavad selgelt Euroopa lisaväärtust ja Euroopa koostööd selles valdkonnas.

Kui meil ei ole sedalaadi projekti jaoks eraldi eelarverida, siis teatavasti ei saa me seda rahastada. Ma mõistan täielikult, et arutelu selles küsimuses on sageli väga pingeline, sest see puudutab päriselt rahvaid, rahvusi ja keeli. Seepärast leian, et Euroopa Parlamendil on väga head võimalused antud küsimuse arutamiseks, nagu te oma lisaküsimuses ütlesite.

Juhataja. – Sellega on infotund lõppenud.

Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS

asepresident

15. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 (ühise turukorralduse ühtne määrus) muutmise (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu ettepaneku üle võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtset määrust) (KOM(2009)0539 – C7-0223/2009 – 2009/0152(CNS)).

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Lubage mul alustuseks avaldada tänu selle eest, et nende kahe ettepaneku puhul lubati kohaldada kiirmenetlust. Ma loodan, et need ettepanekud, millest üks

on selle kohta, et piim tuleks lisada artikli 186 reguleerimisalasse, ja teine puudutab kvootide väljaostmise kava haldamist, aitavad lahendada olukorda piimaturul.

Need ettepanekud on viimased pikas piimasektorile suunatud meetmete jadas, mille me oleme vastu võtnud. Ma olen võtnud teie 17. septembri resolutsiooni teadmiseks ja loodetavasti olete teie võtnud teadmiseks, et paljud teie soovitusel kajastuvad juba praktikas, pooleliolevates uuringutes või tänastes ettepanekutes.

Mis puutub teie resolutsioonis nimetatud pikaajalistesse meetmetesse, siis oleme moodustanud kõrgetasemelise töörühma. Esimene kohtumine on toimunud ja me loodame, et lõplik dokument esitatakse enne järgmise aasta juuniku lõppu.

Mul on hea meel öelda, et praegu paistab piimaturu tegelikust olukorrast, et hinnad tõusevad, ja me ei näe enam sekkumisena piima kokkuostmist, sest turuhinnad on kõrgemad kui sekkumishinnad.

Oma ettepaneku kohta tahan öelda, et artikkel 186 kehtib sätena paljude toodete suhtes, kuid piim nende hulka ei kuulu. Hiljuti nähtud hinnakõikumine, mis algas 2007. aastal, näitas, et piima lisamine selle artikli reguleerimisalasse on vajalik või muutub vajalikuks, sest see võimaldaks komisjonil võtta kiiremini meetmeid.

Eile teatasin ma põllumajandusministrite nõukogus ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis ka 280 miljoni euro eraldamisest piimatootjatele. Et selle raha saaks kiiresti välja maksta, on mul lihtsalt vaja artiklis 186 sisalduvat õiguslikku alust. Eesmärk on eraldada raha riiklike rahastamispakettidena vastavalt 2008.–2009. aasta tootlikkusele ja loomulikult tehakse seda riiklike kvootide ülemmäära raames. Raha jaotatakse mittediskrimineerival viisil nendele piimatootjatele, keda kriis on kõige rohkem mõjutanud. Ma kordan, et selle võimaluse kasutamiseks peame lisama piima artikli 186 reguleerimisalasse.

Kui ma ütlesin, et teatasin võimalusest pakkuda välja 280 miljonit eurot, tähendab see, et eelarvepädev institutsioon, milleks on nii Euroopa Parlament kui ka rahandusministrite nõukogu, peab otsuse selle summa kohta tegema 19. novembril ECOFINi istungil. Samuti ütlesin eile, et see on viimane raha, mis mul on, välja arvatud see 300 miljonit eurot, mida on vaja finantsdistsipliinist kõrvalekaldumise vältimiseks. Ma tahan teile selgelt öelda, et artikkel 186 ei tähenda täielikku vabadust pakkuda välja ükskõik milliseid ideid, mis komisjonile võivad pähe tulla. Praegu saan öelda vaid seda, et eri toodete, sealhulgas võib-olla ka juustu eraladustamine on üks kandidaat, kui turuolukord on selline, et me saame seda õigustada.

Ettepaneku teine osa on seotud kvoodisüsteemi haldamisega. Liikmesriikidel on juba praegu võimalik kvote kokku osta. Meie tahame luua võimaluse, et liikmesriigid lihtsalt vähendavad kvoodi üldist riiklikku ülemmäära nende kvootide summa võrra, mille nad on turult välja ostnud. See on vabatahtlik kava, sest meie aruteludes on ilmnunud, et kohustuslikud kavad poliitiliselt ei toimiks.

Ootan huviga teie märkusi.

Albert Deß, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Mul on väga hea meel, et see kiirmenetluse taotlus võeti täna Euroopa Parlamendis suure enamusega vastu. Sellega oleme edastanud sõnumi oma piimatootjatele ega ole vastutusest kõrvale hiilinud. Vastupidi väikesele osale kolleegidest, kes kuuluvad teistesse fraktsioonidesse, näeme meie selles kiirmenetluse taotluses lisavahendit, millega piimatootjatele sel keerulisel ajal abi osutada.

Kindlasti on tõsi, et komisjoni taotlus tuli väga hilja ja et seda on vähem, kui on võimalik. Kuid see on siiski rohkem kui mitte midagi.

Minu fraktsioonis on kavandatud kvootide tagasiostmise programmi kohta samuti väga erinevaid arvamusi. Et programm üldse mingit mõju avaldaks, peaks see olema kohustuslik. Kuid ma näen, et enamus ei poolda seda ei Euroopa Parlamendis ega nõukogus. Lisaks ei oleks see programm vastuvõetav mõnele liikmesriigile, sest see oleks samaväärne tasakaalustava korra ja ka kvootide kärpimisega. Viide sellele, et kvote peaks suurendama eelisrühmade jaoks, on juba õiguslikult kehtiv otsus.

Piima ja piimatoodete lisamine artikli 186 reguleerimisalasse kiirete meetmete võtmiseks turuhäirete korral on rõõmustav. Sellest hoolimata esitan ma muudatusettepaneku, et see meede peaks piirduma kahe aastaga. Kui see tõestab oma väärtust, saame kokku leppida pikendamises.

Lõpetuseks tahan teid selle 280 miljoni euro eest tänada. Lugupeetud volinik! Te olete Euroopa Parlamendile tõepoolest palju vastu tulnud. Ma tean, et teil ei ole rohkem raha kasutada. Ma palun, et resolutsiooni ettepanek võetaks võib-olla muudetud kujul neljapäeval vastu.

Paolo De Castro, *fraktsiooni S&D nimel*. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Esiteks tahan ma kasutada võimalust ja avaldada heameelt täna hommikul Euroopa Parlamendis üles näidatud vastutustunde üle, kui siin kiideti heaks kiirmenetlus, et lisada ühise turukorralduse ühtse määruse artikli 186 reguleerimisalasse paljudele teistele põllumajandustoodetele lisaks piimasektor.

Sekkumist reguleerivate eeskirjade kiire laiendamine sellele sektorile turukriisi korral tagab meile võimaluse põllumajandusele tervikuna ja eelkõige piimasektorile sel ülimalt keerulisel ajal tähelepanuväärselt reageerida. Nagu proua Fischer Boel just ütles, ootame nüüd Euroopa Komisjonilt mõistvat suhtumist Euroopa Parlamendi nõudmistesse, milles on korduvalt öeldud, et siiani võetud meetmed on praeguse kriisi tõsist arvestades olnud ebapiisavad.

Euroopa Parlamendi tänast avatust komisjoni suhtes ei tohiks tõlgendada piiramatute volituste täieliku delegeerimisena, vaid vastutuse võtmisena tõsiselt ja täiesti erakordses olukorras.

Ma soovin väga rõhutada, et Euroopa Parlament peab antud küsimuses otsustusprotsessi igas etapis osalemist hädavajalikuks, et tagada demokraatlik järelevalve. Just sellepärast usume, et komisjon peaks Euroopa Parlamendile ette teatama, kuidas ta neid piimasektori jaoks artikli 186 alusel antud uusi volitusi tegelikkuses kasutama hakkab.

George Lyon, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Ka mina soovin volinikku tänada, et ta tuli täna õhtul siia ja selgitas taotletavaid volitusi põhjalikumalt. Lugupeetud volinik, kõigepealt soovin tänada teid positiivse vastukaja eest resolutsioonile, milles Euroopa Parlamendis 27. septembril kokku lepidi. Ma tunnustan neid samme, mida te olete astunud piimatootjate jaoks väga tõsise olukorra stabiliseerimiseks. Samuti on mul hea meel 280 miljoni euro üle, mille eesmärgiks te olete nimetanud ümberkorraldamist.

Teie ettepaneku esimese osa kohta peame me kõik täna esitama järgmise küsimuse: miks palutakse meil kinnitada kiirmeetmed alles nii hilja ja kas neist on turu elavdamisel abi? Sest nagu te oma sõnavõtus selgelt ütlesite, hakkab juba ilmnema esimesi märke elavnemisest. Ma ei ole veendunud, et kavandatavad kvoodimuutused muudavad olukorda palju, kuid kuna nende kasutamine on liikmesriikidele vabatahtlik, siis ei ole meie fraktsioon kindlasti nende muutuste vastu.

Kui rääkida ettepanekust laiendada artikli 186 reguleerimisala piimale ja piimatoodetele, siis minu kogemuste põhjal tulevad ministrid – või antud juhul volinikud – tavaliselt parlamentidesse taotlema volitusi, et nad saaksid probleemi lahendamiseks meetmeid võtta. Tundub, et täna õhtul palutakse meil anda komisjonile volitusi ilma, et meile enne täpselt öeldaks, milliste meetmete jaoks neid volitusi kasutatakse.

Nagu ma teie eelnevast jutust aru sain, mainisite, et teil on lisavolitusi vaja õigusliku alusena, et 280 miljonit eurot välja maksta. Ma oleksin tänulik, kui te selgitaksite, kas see on tõesti nii. Kas teil on selle jaoks neid volitusi vaja? Sest me kõik oleme mures, et samahästi võiksime praegu komisjonile anda täieliku tegevusvabaduse.

Lugupeetud volinik! Te ütlesite, et teie taskud on nüüd rahast tühjad, nii et kui teil peaks olema muid mõtteid meetmete kohta, mida võiks võtta, siis ei ole millegi väga olulise tegemiseks niikuinii erilisi rahalisi võimalusi. Meie fraktsioon annab need volitused vaid siis, kui need on ajaliselt piiratud ja kui neid kasutatakse üksnes äärmuslikus olukorras.

Martin Häusling, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Lõpuks ometi toimub selles arutelus mingi edasimineku. Komisjon peab nüüd taas kandma kogu vastutust. Täna hommikul nägime midagi muud, kuigi oleksime soovinud Euroopa Parlamendi suuremat kaasatust. Lubage mul selgelt välja öelda, et me ei ole rahalise toetuse vastu, kuid me peame siiski aru saama, et see toetus on vaid piisk meres sõna kõige otsemas mõttes.

Ka Luxembourgis tehtud otsused ei aidanud meil kahjuks taastada pakkumise ja nõudluse tasakaalu, mis on antud juhul ju kõige olulisem asjaolu. Kvootide vabatahtlik kokkuostmine on tore küll, kuid see ei avalda suurt mõju, sest see ei aita oluliselt mahtu vähendada.

Ma ütlesin juba eile, et me peame Euroopa Kontrollikoja aruande korralikult läbi vaatama ja hakkama rakendama poliitikat, mille eesmärk on pikaajaline. Samuti ütlesin, et peame vaatama, mida Euroopa Kontrollikoda on öelnud. Kontrollikoda on öelnud, et meil on vaja vahendeid, mida tulevikus hallata, sest vastasel korral ei ole võimalik kogu süsteemi rahastada, ja meil on Euroopa turul vaja kvaliteettoodetel põhinevat piimanduspoliitikat.

Me peame võimalikult kiiresti jätma kõrvale eksporditoetused – ka see on meie vana nõue – ja me oleme tihti nimetanud nende meetmete hukatuslikke tagajärgi.

Meil on väga vaja poliitikat, milles vaadatakse praegusest kriisist kaugemale, ja me ootame ka komisjonilt pikemat aega puudutavaid vastuseid. Kahetsusväärset ei ole komisjon meile neid vastuseid siiani andnud, eelkõige selle kohta, kuidas me peaksime tugevdama tootjaorganisatsioone, et anda neile turul rohkem võimu ja piirata suurkaupluste kette.

James Nicholson, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Kõigepealt tahan öelda, et on mul selle otsuse üle hea meel. Ma leian, et eile õhtul parlamendikomisjonis toimunud ja täna õhtul täiskogu istungil toimuv arutelu võimaldab meil selles olukorras rohkem selgust luua. Tegelikult ja minu arvates ka paljude piimatootjate nõrdimuse põhjus on selline, et kuigi nad on mingil määral näinud seda, mida härra Lyon nimetas esimeste märkide ilmnemiseks, ei ole see raha veel nende pangakontole jõudnud. Niisiis põhjustab see piimatootjates nõrdimust. Paljud neist on pikka aega rahalistes raskustes olnud. On hea ja kasulik, et me saame rääkida, sest nüüd olen ma nõus, et artikkel 186 tuleb korda saada. Nii saaksime selle raha võimalikult kiiresti otse tootjatele anda. Minu arvates on just see meie ülesanne.

Mulle meeldib härra Dessi mõte muudatusettepaneku kohta ja kui ta selle esitab, siis toetaksin arvatavasti muudatusettepanekut, milles on töö tegemiseks määratud tähtjaks kaks või isegi kolm aastat. Siiski ei ole ma väljaostmise kava asjus veendunud. Me peame seda tegema tööstusharu kaitseks.

Patrick Le Hyaric, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Ma pean teile täna õhtul veel kord ütlema, et teie kavandatud finantssätet on vaid piisk meres, kui me räägime kriisist ja meeleteidest, milles põllumajandustootjad praegu elavad.

Te eraldate 280 miljonit eurot, kui samas vaid mõni nädal tagasi pidi see summa olema 600 miljonit eurot. Niisiis teete te põllumajandustootjatele, kes kaotavad praegu 100–200 eurot päevas, tuhande euro suuruse ühekordse makse. Seepärast nõuame me tõelist erakorralist rahastamiskava, mitte plaastri kasutamist eluohtliku haiguse ravimiseks.

Teisalt tahate te kasutada avaliku sektori vahendeid hiiglasliku kava jaoks hukata lüpsikarjad ja sulgeda põllumajandusettevõtteid. Seda tehes hävitate meie põllumajandustootjate tuleviku, sest just noored põllumehed saavad kõige valusama hoobi – väikseimad põllumajandustootjad, kes harivad maad, valmistavad piimatooteid ja kvaliteetset juustu ning säästavad keskkonda.

Kuidas te julgete seda üldse välja pakkuda, kui nii paljudel peredel Euroopas ja mujal ei ole üldse toitu, rääkimata piimast? Tahan veel lisada, et teie kava rakendamisel tekib meil tulevikus piimapuudus.

Fakt on see, et ajal, mil Lissaboni lepingut meie ees nii jõuliselt ülistatakse, võime vaid üllatuda teie soovi üle jõustada määruse artiklit 186, mis annab teile täielikud volitused. Teil olid kord need täielikud volitused ja just nende pärast otsustasite kvootide liberaliseerimise kasuks, mis paiskas meid praegu valitsevasse kriisi ja mis on kasulik vaid töösturite ja turustajate jaoks, sest isegi praegu märgib Euroopa Kontrollikoda, et aastatel 2000–2007 tõusid piimatoodete tarbijahinnad 17%, kuid tootjate hinnad langesid 6%.

Lugupeetud volinik! Ma kordan veel, et praegu tuleb ülimalt kiiresti põllumajandussektorile Euroopa suure hädaabifondi kaudu ulatuslikku abi anda, naasta minimaalsete põllumajandushindade poliitika juurde ja mitte lasta kapitalistlikul turul meie põllumajandustootjaid hävitada.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Lugupeetud volinik! Loomulikult hääletan ma ettepaneku poolt, kuigi tean, et see armuand põllumajandustootjate olukorda ei lahenda. Kuid mul on kolm küsimust. Esimene neist on selline: mida võiks teie arvates sellest kriisist õppida? Kas me oleme sellest midagi õppinud? Austatud volinik, seda kriisi ei ole põhjustanud mingi loodusõnnetus, hiidlaine ega muu sarnane sündmus, vaid palju halbu otsuseid ja põhimõtteliselt ebaõnnestunud põllumajanduspoliitika. Mida te tulevikku vaadates põllumajandustootjatele lubada saate? Kuidas nad saaksid edaspidi sellist kriisi vältida? Ma ootan teie kindlapiirilist ja üksikasjalikku vastust.

Nüüd järgmine küsimus. Te ütlesite eile parlamendikomisjonis kuulamisel, et liikmesriigid saavad seda rahasummat vabalt kasutada. Mida see täpselt tähendab? Kas liikmesriigid suudavad raha jaotada õiglaselt, nii et seda ei anta suurettevõtetele ega suurtele põllumajandusettevõtetele, vaid väikepõllumajandustootjatele ja pereettevõtetele, kes on kõige suuremas puuduses ja kelle elatis sõltub sellest? Need põllumajandustootjad on sattunud kõige suurematesse raskustesse. Teine suur rühm, kellele tuleks mõelda, on uute liikmesriikide põllumajandustootjad, eriti väikepõllumajandustootjad. Kuidas te kavatsete vabaneda talumatust diskrimineerimisest, mis tuleneb sellest, et näiteks meie, ungarlased, oleme pidanud oma turud kogu

kupatusega Euroopa Liidule üle andma, kuid oleme saanud vaid murdosa toetustest? Kuidas ja millal see ebaõiglus ja ebavõrdsus kaotatakse?

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Mul on hea meel, et volinik otsustas tulla Euroopa Parlamendi ette ja esitada piimasektori meetmete paketi.

Kui rääkida kavandatud meetmete sisust, siis leian, et hoolimata piisavate toimingist puudutavate üksikasjade puudumisest liiguvad asjad õiges suunas, s.t nende probleemide lahendamise poole, milles meie põllumajandustootjad praegu siplevad. Siiski ei usu ma, et kavandatud meetmed üksi suudavad meie praegused probleemid lahendada. Vaatamata sellele leian, et on väga tähtis hääletada määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklite 78 ja 79 muudatusettepaneku poolt.

Mis puutub sellesama ühise turukorralduse ühtse määruse artiklisse 186, siis tahaksin kõigepealt osutada, et selle artikli punktides a ja b on kehtestatud eri kaupadele erinev kaitsetase, nii et mõne kauba puhul sekkutakse siis, kui hinnad oluliselt tõusevad või langevad, ning muu kauba, näiteks sealih, oliiviõli ja muude toodete puhul vaid siis, kui hinnad oluliselt tõusevad. Minu arvates on see vastuvõetamatu lahknevus.

Ma tahan esitada Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni nimel muudatusettepaneku, mis peaks tagama, et komisjon teavitab Euroopa Parlamenti enne artiklis 186 sätestatud meetmete võtmist. Minu arvates on see muudatusettepanek kooskõlas sellega, mille kohta tegi just ettepaneku Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis.

Lõpetuseks kutsun volinikku üles suurendama vähese tähtsusega abi summat kõikides tootmissektorites, hoolimata praegu kehtivatest riiklikest ülemmääradest, nagu taotleti Euroopa Parlamendi 17. septembri resolutsioonis.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (PT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Kahjuks oleme me kõik teadlikud Euroopa piimasektori raskest seisust. Minu fraktsioon on mitu kuud nõudnud kiireloomuliste meetmete võtmist, et püüda päästa tuhandeid põllumajandustootjaid, keda ähvardab laostumine. Selleks oleme teinud oma algatusi ja toetanud teiste fraktsioonide algatusi.

See ei jäta meile muud võimalust, kui kiita heaks komisjoni algatused, ükskõik kui ebapiisavad nad meile tunduvad. See on ka põhjus, miks Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis hääletas täna hommikul meile välja pakutud kiirmenetluse poolt. Me teeme siiski ettepaneku ja nõuame, et Euroopa Parlamenti hoitaks kogu aeg kursis meetmetega, mis võetakse lähipäevadel nende volituste alusel, mille me nüüd komisjonile anname. Me anname ka edaspidi endast parima turu tasakaalu taastamiseks, et tootjatele oleks turul tagatud piisav tulu, nagu Lissaboni lepingus veel kord on kinnitatud.

Marit Paulsen (ALDE). – (SV) Austatud juhataja! Kui teatud sektorites valitseb kriis, nagu on juhtunud panganduse, autotööstuse ja piimatootjatega, on ilmselgelt vaja kiiresti tegutseda. Kuid kriisid korduvad ikka ja jälle. Võib-olla järgmine kord ei ole tegemist piimasektoriga. Ehk on siis tegemist hoopis teravilja või millegi muuga.

Kui ma tohin arutelu tegelikust teemast veidi kõrvale kalduda, siis me ei saa kogu aeg tegelda vaid pakiliste probleemidega. Me peame leidma aega ja energiat ning kavandama poliitikat ka selleks, et luua Euroopa jaoks tugev, jätkusuutlik ja paindlik ühine põllumajanduspoliitika, mis kõrvaldab hindade ebastabiilsuse halvimal tagajärjel, mida me oodata oskame. Ma tahan, et maapiirkonnad oleksid Euroopas elujõulised, kuid maapiirkonnad ei jää ellu ilma põllumajandustootjate ja loomadeta!

Martin Häusling (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Kahjuks ei saa José Bové täna õhtul istungil osaleda, nii et ma võtan veel korra sõna. Mul on volinikule veel küsimusi. Kas ta tõesti usub, et selle raha väljamaksmine lõpetab meelevaldused? Nagu ma enne ütlesin, võrdub Euroopa Parlamendi täna hommikune otsus minu arvates komisjonile täieliku tegevusvabaduse andmisega, sest me ei tea, mida ta oma volitustega teeb. Ma kordan: komisjon ei ole osa probleemi lahendusest, vaid hoopis osa probleemist. Ma jään selle arvamuse juurde.

Siiski nõustun ka mina lihtsalt selle otsusega – sest te peate nägema asju nii, nagu nad on, ja just nii on otsustatud – ning ma ütleksin teistele parlamendiliikmetele, et me peame neid meetmeid piirama. Me peaksime neid piirama ajavahemikuga, mis annab ka meile Euroopa Parlamendis võimaluse oma sõnaõigus tagasi saada.

Lugupeetud volinik! Mul on teile veel üks küsimus, sest seda on korduvalt öeldud kõikide programmide kohta, mida meil on ümberkorraldamise jätkuvaks edendamiseks vaja. Niisiis, mida te ümberkorraldamise

all mõtlete? Kas teie arvates on tõesti õige, et me jätkame raha jagamist põhimõtteliselt selleks, et õhutada väikseid põllumajandustootjaid loobuma, et saaksime siis anda raha suurematele põllumajandusettevõtetele? See poliitika ei ole enam otstarbekas. Me peame tagama, et kasutame raha sihtotstarbeliselt eelkõige ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, et säilitada seal struktuurid, mis on suurimas ohus.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Komisjoni esitatud ettepanekus tunnistatakse komisjoni piimasektori poliitika läbikukkumist, kuid jäetakse puutumata sektorile hukatuslikud poliitilised põhisuunised. Siin nimetatud miljoneid ei ole kaugeltki nii palju, kui on vaja, et hüvitada tootjatele hinnalangused, mille all nad kannatavad.

Vastupidi väidetule on vaja sel teel, mida mööda ÜPP on liikunud, ümber pöörata. Selle järjestikused reformid on õõnestanud turu reguleerimise vahendeid, kvoote ja tootmisõigusi, mis põhjustab selle, et tuhanded tootjad hülgevad sektori järk-järgult. Kaalul on tuhanded töökohad – terved perekonnad, kes sõltuvad põllumajandusest ja eelkõige piimasektorist. Ohus on suured piirkonnad, kus järjest enam hüljatakse maad, ning sellel on ühiskonnale ja keskkonnale rängad tagajärjed.

Kõik see kisendab kiire sekkumise järele, mille abil taastada tootjate jaoks õiglased hinnad. Selleks on aga vaja rohkem vahendeid, kui praegu eraldatakse. Ma kordan, et selle olukorra lahendamiseks on vaja eelkõige laiaulatuslikumaid meetmeid, mis ei ole üksnes leevendavad, nagu on näiteks loobumine piimakvootide iga-aastasest suurendamisest, mis tähendab, et kvoodid naasevad samale tasemele, mis kehtisid enne nende suurendamise otsuse tegemist, ning 2015. aastaks kavandatud kvoodisüsteemi kaotamise otsuse.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Nagu enamik parlamendiliikmetest, hääletasin ka mina täna artikliga 186 seotud kiirmenetluse toetamise poolt. Igasugune rahaline abi on hädavajalik, et piimasektor ja eelkõige väikesed pereettevõtted, mida Põhja-Iirimaalt võib leida, ellu jääksid.

Austatud volinik! Kui teil on 280 miljoni euro väljamaksmiseks vaja muuta artiklit 186, nagu te ütlete, saab see minu kindla toetuse. Me võime vaid loota, et see raha makstakse välja ja jaotatakse laiali kiiresti. Paljud põllumajandustootjad on liiga kaua pidanud vajaminevat abi ootama.

Kuid mulle valmistavad pettumust ettepanekud artiklite 65 ja 84 kohta. On peaaegu kindel, et need ei mõjuta Ühendkuningriiki, ja mul on nende kohta palju küsimusi. Eelkõige puudutavad mu küsimused seda, et minu arvates loob see Euroopa piirkondade vahel ebavõrdsed tingimused ja see on komisjoni praegust poliitikat silmas pidades vastuoluline.

Christophe Béchu (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Poliitikas peab valitsema järjepidevus. Viimaste nädalate jooksul on paljud meist Euroopa Parlamendis nõudnud komisjonilt meetmete võtmist.

Kui meile pakutakse välja lahendusi, siis hääletame me nende poolt, isegi kui – olen eelöelduga nõus – need tulevad suure viivitusega ja kui Euroopa Parlament ja ministrid on pidanud neid oma seisukohtadega välja pressima.

See summa toob kasu väga lühikest aega ja nagu paljud on juba öelnud, ei lahenda pikaajalisi probleeme, mis on seotud sellega, kuidas tegeldakse kvoodisüsteemi kavandatava lõpetamisega. Kui me tahame kriisiga toime tulla ja hoida ära selle kordumist põllumajandustoodete sektoris, ei ole seda võimalik teha ilma tootmise reguleerimise ja kontrollivahenditeta ega neid kaht kombineerimata.

Täna õhtul aga ei ole kaalul see küsimus. Täna õhtul on kaalul üks küsimus, mis on praegu väga oluline. See on artikkel 186. Lugupeetud volinik! Mul on üks lihtne küsimus: palun öelge konkreetselt, mida tahetakse artikliga 186 saavutada ning millal ja kuidas seda alustatakse.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Kuu aega tagasi oli meil siin arutelu Euroopa Parlamendi resolutsiooni üle ja piimasektoris sekkumise ettepanekute üle. Täna tegeleme kahe uue meetmega: kvootide haldamise muutmise ja artikli 186 meetmega, mida me nõustusime teie palvel kiiresti menetlema.

Austatud volinik! Seda sektorit on siiski vaja vaadelda tervikuna ja küsimuses, millega me oleme nüüd mitu kuud tegelnud, ei ole sobiv esitada ettepanekuid üksiklaadiga.

Me nõuame ühiseid Euroopa lahendusi. Kõikidele sektoritele mõeldud minimaalse abi väljakuulutatud suurendamine põhjustab liikmesriikide hulgas väärarusaamu ja muudab ÜPP ühtse kohaldamise keeruliseks.

Lõpetuseks veel üks mõte: siin räägitakse 280 miljoni euro suuruse abi andmist, mida me loomulikult toetame, kuid ma tahan teile meenutada, lugupeetud volinik, et Euroopa Parlamendis võeti vastu resolutsioon piimasektori kriisi lahendamiseks vajaliku abi suurendamise kohta 600 miljoni euro suuruse fondi võrra.

Britta Reimers (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Olles ise põllumajandustootja, näen ma artiklite 78 ja 79 kohta esitatud muudatusettepanekut komisjoni kõrvalekaldumisena tema senisest kindlast kursist põllumajandusreformi läbiviimisel, ja ta teeb seda tõhusate ja tulevikku vaatavate põllumajandusettevõtete arvelt.

Nii vähe aega enne piimatootjate jaoks senini tõeliselt ebasoodsa piimakvoodisüsteemi lõplikku kaotamist on ohtlik manipuleerida sellega lihtsalt soovi pärast midagi ära teha. Samuti on see oma olemuselt sündmuste käigust maha jäänud, sest turg on lõpuks ometi nüüd taastumas. Seetõttu lükkam ma selle muudatusettepaneku tagasi.

See, kuidas komisjon püüab Euroopa Parlamendi üleskutset kiirmeetmete järele oma huvides ära kasutada, on läbi näha. Ta teeb seda nii, et püüab vahetult enne Lissaboni lepingu jõustumist tagada endale artikli 186 muudatusettepaneku abil alalise voli tegutseda ilma Euroopa Parlamendi nõusolekuta. Seetõttu lükkam ma selle muudatusettepaneku tagasi.

Kuid ma võiksin leppida sellega, et Euroopa Parlament annab komisjonile voli tegutseda piiratud aja jooksul kriisiolukorras. See võimalus oleks kodukorra artikli 142 alusel Euroopa Parlamendi jaoks olemas ka tulevaste kriiside korral ja seda saaks väga kiiresti kasutada.

Richard Ashworth (ECR). – Austatud juhataja! Piimatööstus on kriisis. Ma tahan tänada volinikku ja kiita teda väga õigeaegsete meetmete eest, mis minu arvates on väga asjakohased. Ma leian, et 280 miljonit eurot on realistlik summa ja selle üle on tööstusharul hea meel. Olen veendunud, et selle abi õigeaegseks edastamiseks tootjatele on komisjonile vaja anda artikli 186 kohased volitused, nii et ma toetan seda. Sellel on küll minu toetus, kuid ma eelistan, et me piirduksime selle mööndusega aastani 2013, mitte kauem.

Samas on mul kahtlusi riiklike kvootide tagasiostmise kava suhtes, mis minu tähelepanekute kohaselt hõlmab luba koguda kvote ületavatel tootjatel lisamaksu. Minu arvates on see karistuseks tulemuslikele ja edukatele tootjatele, kes on sageli noored mehed, noored inimesed, kes on meie tööstusharu tulevik, ja minu meelest edastatakse sellega vale sõnum.

Me tegutseme väga muutlikul turul ja selles tööstusharus ei ole vaja lühiajalist reageerimist, vaid pikaajalist strateegiat. Ma olen ammu ajast toetanud voliniku pikaajalist tulevikuplaani selle tööstusharu kohta ja innustan teda jätkama tööd pikaajalise strateegia, mitte lühiajalise reageerimise nimel.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Loodetavasti on piimatootjatel nüüd halvimad ajad möödas. Seda lootust tugevdab otsus toetada piimatootjaid järgmisel aastal 280 miljoni euroga. Siiski jääb õhku üks oluline küsimus: mida tuleks piimatootmise ja piimatootjatega pikas plaanis ette võtta? Selle küsimuse kõige olulisem punkt on piimatootmise kvootide tulevik.

Praegu on kaks käsitust. Esimese raames, mis on ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamise tulemus, suurendatakse tootmiskvooti järk-järgult ja plaanitakse neid tõsta 2015. aastal. Teise, Euroopa Komisjoni käesolevas ettepanekus sisalduva käsituse mõte on piirata piima tootmist uue meetodiga, mille alusel arvutatakse välja maks riikliku kvoodi ületamise eest. Need kaks käsitust on üksteisele vastukäivad.

Mina isiklikult pooldan kvootide säilitamist, kuid üksnes siis, kui kvootide jaotus ELi riikide ja tootjate vahel põhineb objektiivsetel ja õiglastel kriteeriumidel. Selliste õiglaste ja objektiivsete kriteeriumide väljatöötamine ja vastuvõtmine võib osutuda väga keeruliseks, kuid ehk tasub seda ikkagi proovida. Ma toetan täielikult artikli 186 reguleerimisala laiendamist, kuid minu arvates peaks sel juhul sellesse kindlasti lisama komisjoni rolli määratluse ja vahendid, mida komisjon võib kasutada.

Alan Kelly (S&D). – Austatud juhataja! Ma ütleksin volinikule järgmist – vabandan oma sõnamängu pärast – piimakriis on midagi, millest komisjon on teinud ühe seapesa. Me ütleme lirmaal niimoodi, kui keegi on midagi täiesti segamini ajanud.

Vaid 18 kuud tagasi ütlesite, et piimahinnad tõusevad oluliselt, kuid need langesid mõnes riigis poole võrra. Just seepärast peab komisjonil olema õigus sekkuda turul kiiremini ja selles mõttes on ettepanek hea.

Minu valimisringkonnas lirmaal Munsteris püüavad piimatööstuses paljud, nii suured kui ka väikesed põllumajandustootjad ja eriti pereettevõtted lihtsalt kuidagi elus püsida või liiguvad vaikselt pankroti poole.

Nad näevad oma raskusi ja neile pakutavaid tühiseid rahasummasid, samal ajal kui teisi, näiteks pankasid ja pankureid aidatakse suurte summade eest hädast välja.

(Juhataja palus kõnelejal aeglasemalt rääkida.)

280 miljoni euro suurune piimafond, millest eile teatati, on teretulnud, kuid tegelikult on see lihtsalt palju suurema probleemi kinniplaasterdamine. Euroopa Parlament hääletas septembris 600 euro eraldamise poolt. Eelkõige selle huvides, et näidata üles solidaarsust väiketootjatega, tuleks see arv samaks jätta. Komisjoni järgmine eelisvaldkond peab olema tegelemine kogu piimatarnete küsimusega. Mina arvan kindlalt nii. Kuni selle küsimusega ei tegelda, tekib meil veelgi rohkem probleeme ja plaastrid hakkavad kiiresti otsa saama.

Elisabeth Jeggle (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Jah, me peaksime nõustuma piima lisamisega artikli 186 reguleerimisalasse. Loodetavasti me teeme homme seda. Me ei saa alati komisjoni kritiseerida, et ta tegutseb liiga aeglaselt, jääb ajast maha või väidab, et on veel mingi lootuskiir, kui tegelikkuses seda ei ole.

Komisjonil on nüüd võimalik kiiresti tegutseda ja me peaksime laskma tal seda teha. Samas peame alati näitama oma tahet temalt aru pärida. Härra Dessi muudatusettepanek, mille ta tegi Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni nimel, võimaldab meil seda koos teha. See 280 miljonit eurot, millest paljud eelkõnelejad rääkisid, on vaid piisk meres. Kuid samuti peame tunnistama, et praegu on eelarveaasta lõpp. Me peame aru saama, et rohkem raha lihtsalt ei ole.

Kuidas me peaksime kogu seda olukorda lahendama? Me tahaksime, et piimatootjad, kellele kriis on kõige valusama hoobi andnud, saaksid 280 miljonit eurot. Me räägime piimaturust, kuid need, kelle üle me arutleme ja keda me muudest teemadest rääkides alati väidetavalt kaitsta tahame, on reaalsed inimesed ja reaalsed maapiirkonnad. Lugupeetud volinik, toetage palun piimafondi! Ma tahan selgelt välja öelda, et täna pärastlõunal oli volinik, kes kõneles eelarveteemalisel arutelul, avameelselt selle fondi poolt. Mul oli selle üle väga hea meel. Ka meil on seda märguannet kiiresti vaja ja see rahagi on 2010. aasta eelarves olemas.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE). – (PT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Ka minul on hea meel kiirmenetluse heakskiitmise üle Euroopa Parlamendis, sest minu arvates on piimaküsimuse lisamine artikli 186 reguleerimisalasse õigeaegne ja tähtis.

Ma olen väitnud, et nii tõsises olukorras, nagu piimasektoris valitseb, on sektori kaitsmiseks vaja kiireloomulisi meetmeid nii majanduslikel kui ka sotsiaalsel põhjustel. Mina pärinen riigist nimega Portugal ja piirkonnast nimega Assoorid, kus piimasektor on väga oluline. See on väljakujunenud tegevusala piirkondades, mis on sotsiaalselt üsna haprad ja kus on tegelikult elutähtis säilitada kvoodisüsteemi kauem kui 2015. aastani.

Siin välja pakutud meetmed on mõnevõrra kesised, kuid sellegipoolest vajalikud ja hädavarvilikud. Ma olen ka mures selle pärast, kuidas hakkab komisjon kasutama talle antavaid uusi volitusi, eriti sellepärast, et ta on antud kriisis üsna tundetult käitunud, esitades nõrku meetmeid liiga hilja ja üksnes tugeva surve all. Seda silmas pidades soovin, et komisjon esitaks artikli 186 lisa, milles on kehtestatud piimasektori jätkusuutlikkuse tagamiseks vajaliku põhjaliku sekkumise meetmed.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Minul on teie ettepaneku üle väga hea meel. Kuid üht teemat tahaksin küll kritiseerida – see on piimakvootide vabatahtliku kokkuostmise programm.

Kui sellise programmiga tahetakse edu saavutada, peaks see olema kohustuslik, mitte vabatahtlik. Minu arvates on piimakvootide tagasiostmise vabatahtlikul korral vastupidine toime. Ma ei usu seda mitte ainult sellepärast, et see kord tähendab alguses, et me suurendame kvote edasi, ja seda on hiljem väga raske ohjeldada. Piimakvoot tagasi ostes annab neile jällegi rahalise väärtuse ja selle põhiline mõju seisneb tasakaalustamise takistamises. Minu arvates peame tagasi lükkama iga meetme, mis piirab tasakaalustamist. Tasakaalustamine on vajalik vahend just piimakvootide kaotamise perioodil, sest nii on üksikud põllumajandusettevõtted suutelised turul paremini orienteeruma.

Nimetatud põhjustel olen ma sunnitud selle osa ettepanekust tagasi lükkama, kuigi tervikuna hääletan ma ettepaneku poolt.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! On tõsi, et me asume võtma meetmeid, mille eesmärk on piimasektori kriisi osaline lahendamine.

Igaüks siin teab, milline on loomi pidavate põllumajandustootjate olukord, ning me teame, mida need meetmed neile ja nende peredele tähendavad.

Meie põllumajandustootjad ei taha järjepidevaid toetusi. Nad paluvad meilt võimalust teha oma tööd väärikalt, müüa tooteid korraliku ja õiglase hinna eest, mis on kooskõlas pingutuste ja investeeringutega, mida nad oma töösse on pannud.

Lugupeetud volinik! Peale väikese tõuke ja kindlustunde, mida me saame oma põllumajandustootjatele nende uute meetmetega pakkuda, oleme teel tulevaste reformide poole – need on olulised reformid, mida Euroopa Parlamendis edaspidi arutatakse.

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! Kõige olulisem, mida volinik lausus, oli see, et turuhinnad hakkavad tõusma. Me peaksime seda Euroopa Parlamendis arvesse võtma ja tagama, et need sõnad jõuaksid ka meie põllumajandustootjateni. Me ütleme, et nende jaoks on olemas 280 miljonit eurot, kuid iga lisasent, mida nad saavad, on väärt palju enam kui neile jaoks maksete jagamine. See on kõige olulisem.

Minu arvates on tähtis, et mõned on komisjoni palju kritiseerinud. Aga me peame tunnistama, et sekkumist ja eksporditoetusi on kasutatud hindade säilitamiseks isegi nende tohutult madalate tootjatele makstud hindade puhul, nii et minu arvates on see kriitika osaliselt tarbetu ja liiga karm. Ma toetan artikli 186 reguleerimisala laiendamist, kui teil on vaja see 280 miljonit eurot välja maksta, kuid minu arvates on see siiski rohkem sümboolne kui abistav.

Heidame pilgu õppetundidele. Me peame vaatama, mis saab ÜPP reformiga pärast 2013. aastat. Sellega tegeleb kõrgetasemeline tööühm. Ma ütleksin fraktsioonidele, kes täna õhtul piimanduse rahastamist toetavad, järgmist: veenduge, et te toetate korralikult rahastatud ühist põllumajanduspoliitikat ka pärast 2013. aastat. Vastasel korral on teie sõnad mõttetud.

José Bové (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja, ma vabandan. Oleksin pidanud tulema varem, aga olin kinni. Ma selgitasin Prantsusmaa kuulajatele, mis eile Luxembourgis toimus.

Mina leian, et nõukogu otsus on halb, sest tekstis kordub aina sõna „ümberkorraldamine”. Prantsusmaal oli 1984. aastal 480 000 piimatootjat, praegu on neid vähem kui 88 000.

Nüüd öeldakse meile, et veelgi enam tootjaid peab lahkuma ja et tagasinõutavat – nii on tekstis öeldud – raha kasutatakse tootjate jaoks, kes on oma kvooti ületanud. Seega koondub tootmine veelgi enam ja kõige keerulisemates piirkondades asuvad piimatootjad sunnitakse lahkuma. See on vale lähenemine.

Antud raha, milleks on 280 miljonit eurot – seda arvu on juba nimetatud – võrdub 50 euroga kuus ühe põllumajandusettevõtte kohta ühel aastal. See on ju peenraha. See on peaaegu nagu põlguse väljendamine kriisi suhtes, mida tootjad praegu läbi elavad.

Lõpetuseks tahan ma artikli 186 kohta öelda, et ajal, mil me liigume põllumajandusküsimustes kaasotsustamise poole, on vastuvõetamatu, et komisjonile antakse volitused või täielik tegutsemisvabadus tagasi.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Ma tahan esitada volinikule ühe küsimuse ja tänada teda Euroopa Parlamendi tulemise eest. Te ütlesite, et piimasektori toetuseks lubatud rahalised vahendid eraldatakse liikmesriikidele ajaloolise teguri alusel ehk teisisõnu kokkulepitud kvootide alusel. Kuid paljud liikmesriigid väidavad, et need kvoodid on ebaõiglased. Tegelikult ongi see põhjus, miks paljud liikmesriigid nõuavad turu reguleerimata jätmist. Näiteks mõni riik ei saa toota isegi nii palju, et rahuldada oma tarbimist. Kas te ei arva, et ajaloolise teguri kasutamine säilitab sellise ebaõigluse...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Ma pean oma küsimuse kokku võtma, et mulle antud aega mitte liiga palju ületada. Volinik ütles, et vahendeid eraldatakse liikmesriikidele ajaloolise teguri alusel. Kuid paljud liikmesriigid väidavad, et praegu eraldatud kvoodid on ebaõiglased. Tegelikult ongi see põhjus, miks paljud liikmesriigid nõuavad turu reguleerimata jätmist. Kas te ei arva, et ajaloolise teguri kasutamine säilitaks sellise ebaõigluse?

Mariya Nedelcheva (PPE). – (BG) Ma tahan väljendada heameelt nõukogu ja komisjoni otsuse üle eraldada 2010. aastal piimatootmisele toetustena 280 miljoni euro suurune lisapakett. See on selge märguanne kõikidele, kes kannatavad iga päev kriisi kahjulike tagajärgede all. Ma soovitan tungivalt, et see asjakohane reageering ei oleks ühekordne majanduslahendus, vaid osa sihipärasest ja pikaajalisest strateegiast Euroopa selle sektori taastamiseks, stabiliseerimiseks ja arendamiseks. Seepärast on oluline arvestada meetmeid, mida iga liikmesriik asub võtma. Ma tahan juhtida tähelepanu asjaolule, et Bulgaaria saab ettepanekutega muuta määrust nr 1234 nõustuda vaid osaliselt. Me nõuame, et eelnõus kajastataks sõnaselgelt, et riiklike piimakvootide haldamise võimalused jäävad liikmesriikide pädevusse. Oluline on säilitada võimalus valida

olemasolev piimakvootide kokkuostmise ja riiklike reservide kaudu ümber jaotamise kava. Me ei saa lubada maksete kinnipidamist ega sissenõudmist tootjalt, sest Bulgaarias on selles sektoris käimas ajakohastamine. Vastasel korral ei ole Bulgaaria tootjad ka pärast 2015. aastat konkurentsivõimelised.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Loomulikult nõustume me rõõmuga uute lahendustega, mis on mõeldud põllumajandustootjate, sealhulgas Poola põllumajandustootjate aitamiseks. Kuid mees tuleks pidada ka seda, et kui me räägime rahast – ja seda me ju teeme –, on oluline raha tegeliku jaotamise viis. Raha peaks jõudma nendeni, kes kannatavad kriisi mõju all kõige enam, sest ma ei saa nõustuda poliitikaga, mille alusel me anname kõigile võrdse, mis tähendab väikest summat, ja selle tulemusel ei aita me tegelikult sõna otseses mõttes mitte kedagi.

Teiseks lubage mul viidata korra minevikule, enne kui hetke pärast tulevikku pöördun. Olen kindel, et meil on mees need imelised aastad, mis jäävad nüüd üle aasta tagusesse aega, mil põllumajandustootjad said piima eest väga kõrget hinda. Samal ajal said nad suuri ELi toetusi, mida maksti piimasektori ajakohastamiseks. Seega on oluline, et me kavandame tulevikku nende kogemuste põhjal ja et me teeme oma vigadest järeldusi, sest vigu kindlasti tehti. Sama oluline on mõelda, kuidas kavandada selle sektori arengut, sest raha saab nii otsetoetustena kui ka maapiirkondade arendamiseks. Peale selle saame kasutada sellist vahendit nagu piimakvoodid.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Lugupeetud volinik! Ma tahan küsida teilt järgmist: millele tahab komisjon seda 280 miljonit eurot kulutada? Kas edasisele ümberkorraldamisele või ehk veelgi parema variandina turu jaoks tehtavale süstile ja turumehhanismidele, nagu tahtsid 21 liikmesriiki? Tegelikult tahavad põllumajandustootjad, et seda raha kasutataks toetusmehhanismideks. Praegu ei saa nad laenu juurde võtta ega tootlikkust parandada. Nad ei ole hetkel suutelised ajakohastamist jätkama, sest on kaotanud likviidsuse. Nad ei taha osta külmikuid ega lüpsimasinaid, sest praegu ei ole õige aeg lisainvesteeringuteks. See 280 miljonit eurot teeb umbes kaks eurot ühe tonni Euroopas Liidus toodetud piima kohta.

Kui Euroopa Komisjon teeb ettepaneku meetme kohta, mida tema nimetab kvoodisüsteemi haldamise mehhanismiks, siis tegelikult tahab ta tootmist piirata. Me peaksime kaaluma, kas me ei näe kordumas mitte suhkruturu reformile järgnenud olukorda, mis tähendab, et praegu on meil selle ressursi tarnimisega probleeme. Kas praegu on käes aeg piirata piima või teravilja tootmist? Ma olen kindel, et seda me küll ei taha.

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Mul on hea meel, et vaid mõni nädal pärast seda, kui Euroopa Parlament võttis vastu resolutsiooni piima kohta, olete te, proua volinik, siin esitamas meetmeid, et meie nõudmisi täita. Ma olen teie ettepanekuga artikli 186 kohta nõus. Sealhulgas nõustun ka tähtajaga – see tundub mulle mõistlik. Samuti pooldan teie väljapakutud kvootide liigendatud jaotamist.

Ma pean ütlema, et ettepanek kvootide tagasiostmise kohta jätab mind aga kimbatusse. Te ise olete nädalaid ja kuid rääkinud, et praegust kriisi ei põhjustanud kvoodisüsteem, ja seda silmas pidades arvan ma isiklikult, see ettepanek tagasiostmise kohta ei ole täiesti järjekindel. Lõpetuseks tahan öelda ka seda, et see ei saa olla veel ummikseis. Me peame edasi meetmeid võtma, eriti probleemse piimasektoriga piirkondades, mägiapiirkondades, kus piimakarjakasvatusele lihtsalt alternatiive ei ole.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Ka mina tahan avaldada siirast tänu selle 280 miljoni euro eest. Eelkõige loodan ma, et see raha jõuab täies ulatuses meie 40 000 Austria piimatootjani, sest nad tõesti vajavad seda. Kindlasti olete teadlikud olukorrast mägiapiirkondades ja väikestes peretevõtetes.

Lugupeetud volinik! Austria on alati olnud kvootide kaotamise vastu. Nõus, teie olete valinud oma tee ja käinud kogu aeg seda mööda. Loomulikult püüame me valmistada oma põllumajandustootjaid selleks ette ja aidata neid võimalikult palju. Ka kõige parema tahtmise juures ei suuda ma mõista teie ettepanekut vabatahtliku kvootide kokkuostu programmi kohta. Kui me seda kohaldame, on selle tulemuseks väärtuse kallinemine ja ka nende kvootide hinna tõus, mida te kaotama hakkate. Kuidas me peaksime seda selgitama Austria põllumajandustootjatele?

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Olles seda arutelu täna õhtul siin hoolikalt kuulanud, võib teil minu arvates mõnest sõnavõtust jääda mulje, et see on esimene samm, mida me Euroopa Liidu piimasektori abistamiseks astume. See on nii vale, kui üldse olla saab. Olen üsna kindel, et vähemalt mõned teist teavad, mis on toimunud alates selle aasta jaanuarist, mil me alustasime riikliku ladustamise ja eraladustamisega, sekkumisega ja eksporditoetustega. Me oleme võtnud suve jooksul palju meetmeid, nii et

minu arvates peaksime tegema eriuuringu, et rääkida uutele parlamendiliikmetele täpselt, mis on alates jaanuarist toimunud.

Nende kahe ettepaneku kohta täna siin esitatud konkreetsetele küsimustele vastuseks pean ma jälle kordama, et kokkustamise kava ei ole uus. Liikmesriigid saavad soovi korral seda juba praegu kasutada, et teatud piimatootjaid äritegevuses aidata. See on pakkumine ja just seepärast ei taha ma seda kohustuslikuks muuta. See on üks võimalus aidata põllumajandustootjaid äritegevuses. Nende väljaostetud kvote võib hoida riiklikus reservis ja hiljem ümber jaotada, kui liikmesriigid seda soovivad. See oli üks osa räägitust.

Teine osa, mis on täna kõige rohkem huvi äratanud, on artikkel 186. Põhjus, miks lisada piimakarjakasvatust artikli 186 reguleerimisalasse, on see, et me peame suutma kiiresti reageerida. Muuseas, ma ei näe mingit põhjust, miks piimakarjakasvatust ei võiks kuuluda artikli 186 alla, sest lihasektori valdkonnad on juba sinna lisatud. Ning üldiselt peaksid need, kes kardavad, et komisjon saab täieliku tegevusvabaduse ja teeb, mida tahab, pöörama tähelepanu sellele, et artikkel 186 sisaldab oma olemuselt väga positiivset kava, mille alusel on võimalik väga kiiresti reageerides püüda raskustes olevaid inimesi aidata. Nii et see ei ole täielik tegevusvabadus. Nagu te ilmselt teate, hakatakse seda ka korralduskomitees arutama.

Ma olen kuulnud teie mõtteid veelgi piiratuma, kolme- või nelja-aastase ajavahemiku kohta. Ma arvan, et selle pärast võivad piimatootjad välja jääda, kuid loomulikult olen ma teie sõnu kuulda võtnud.

Leian ka, et liigub palju väärarusaamu. 280 miljonit eurot ei ole mõeldud ümberkorraldamiseks. Sellega pakutakse lihtsalt võimalust maksta raha välja kohe, kui meil on formaalsused täidetud, nõusolek novembris toimuval ECOFINi istungil saadud ja 2010. aasta eelarve allkirjastatud. See tähendab, et me saame tegutseda kohe – ja seda me ei saaks, kui artikkel 186 ei oleks muudetud. Niisiis ei ole see ümberkorraldamine. Nagu ma enne ütlesin, annab see liikmesriikidele võimaluse maksta riigieelarvest neile, kes seda kõige enam vajavad.

Kuidas peaks seda jaotama? Ma olen selgelt öelnud, et see peaks toimuma tootmise alusel. Ma kuulen, et selle kohta on ka teisi mõtteid, kuid kui me hakkame omavahel arutama, kuidas seda raha jaotada, siis kardan, et see arutelu kestaks vähemalt järgmise aasta lõpuni, sest häid ideid oleks nii palju, et me ei suudaks iial selles küsimuses kokku leppida.

Ma vastan mõnele konkreetsele küsimusele. Tahaksin öelda, et tootjaorganisatsioonid on väga hea valik. See on tegelikult lausa vajalik. Olen seda varem istungil selgelt öelnud, eriti siis, kui on räägitud puu- ja köögivilja jagamise abikavast. Kui põllumajandustootjad kulutavad oma aega ja jõudu üksteisega konkureerimisele, selle asemel et konkureerida tugeva jaesektoriga, siis mina tean, kes võidavad ja kes kaotavad. Seepärast ütlen: tehke koostööd, et saada palju tugevamaks kogu toiduainete tarneahelas.

Ma olen teiega täiesti nõus selles, et meil on üleilmne probleem. Meil on näljas miljard inimest, kellel ei ole võimalik saada igapäevast toitu. Seepärast tegi mulle väga haiget, kui ma nägin, et olukorras, kus meil on üleilmsed näljaprobleemid, valasid Euroopa põllumajandustootjad piima põldudele. See ei ole just hea mulje Euroopa põllumajandusest.

Pean ütlema, et see, kuidas kaks parlamendiliiget, härra Bové ja härra Häusling, oskasid oma kõneaega kasutada, oli väga muljetavaldav. Ma jälgisin hoolikalt, kuidas nad seda tegid. Ma ei tea, kas Euroopa Parlamendis kehtib uus kord, et üks kõneleja saab asendada teist, kes saab pärast sõna võtta eelnevalt registreerimata. Tunnistan, et see on üsna nutikas.

(Aplaus)

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Lugupeetud volinik! Võidelnud pikka aega selle nimel, et komisjon need meetmed esitaks, ei saa me lükata tagasi mitte mingit abi, mille te meile piimatootjate ja nende perede jaoks nii keerulisel ajal välja pakute. Kahjuks on komisjonil tegutsema asumine kaua aega võtnud. Seda tehti alles pärast seda, kui piimatootjad, Euroopa Parlament ja 21 liikmesriiki komisjonile jõuliselt survet avaldasid. Tahan öelda teie esitatud meetmete kohta järgmist.

1. Fond, mille suurus on 280 miljonit eurot, on liiga väike, võrreldes 600 miljoni euroga, mida põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon, kellel on selles küsimuses nii tehniline kui ka poliitiline pädevus, ühehäälselt

vajalikuks pidas. Selle poliitilise avalduse kiitis Euroopa Parlament ise heaks. Seega ei saa me pidada piisavaks vähem kui poolt sellest summast, mida Euroopa Parlament vaid kuu aega tagasi hädavajalikuks pidas.

2. Piima lisamine artikli 186 reguleerimisalasse annab komisjonile töövahendi, mida saab kohe kasutada. See aga ei tähenda, et Euroopa Parlament seda teemat enam ei jälgi. Meil on ikkagi vaja vahendeid, et turgu reguleerida. Me peame säilitama kvoodisüsteemi ja muutma piima turustusahela läbipaistvaks. Ilma nende kahe vahendita on võimatu Euroopa maapiirkondades stabiilsus taastada ja selle püsimine tagada.

Béla Glattfelder (PPE), kirjalikult. – (HU) Mul on hea meel meetmete üle, mille Euroopa Komisjon Euroopa piimatootjate abistamiseks on välja pakkunud. Siiski saab nende meetmete abil kriisi vaid leevendada, mitte lõpetada. Selleks tuleb loobuda otsustest piimakvoote suurendada. Siiski ei kipu ei Euroopa Komisjon ega Mariann Fischer Boel isiklikult tunnistama, et on tehtud valesid otsuseid. Ma olen nõus Euroopa põllumajandustootjate nõudmisega loobuda kvoodi suurendamisest.

Samuti ei poolda ma kvoodisüsteemi alalist kaotamist, mis on kavandatud 2015. aastaks. Minu arvamus ühtib Euroopa suurima põllumajandustootjate organisatsiooni COPA-COGECA seisukohaga, et piimaturgu tuleb reguleerida ka pärast 2015. aastat. Praeguse kriisi oluline õppetund on see, et piimaturgu tuleb reguleerida. Ilma selleta muutuvad hinnad ettearvamatuks. Euroopa piimatootjad ei ela ulatuslikust hinnakõikumisest põhjustatud kahju üle.

Praeguste erakorraliste meetmete küsimuses tahan juhtida tähelepanu sellele, et minimaalsete toetuste suurendamine 7500 eurolt 15 000 euroni võib põhjustada probleeme liikmesriikidele, kelle eelarve olukord on keerulisem. Ma kardan, et sellistes riikides nagu Ungari ei anna valitsus maksimaalset toetust. Selle tagajärjel võivad nende riikide põllumajandustootjad sattuda veelgi ebasoodsamasse konkurentsiolukorda.

Olen veendunud, et 2010. aasta eelarve hääletusel neljapäeval toetab Euroopa Parlament muudatusettepanekut, mille on esitanud paljud parlamendiliikmed, sealhulgas mina ise, ja millega suureneb toetus tasuta koolipiima programmile.

Marine Le Pen (NI), kirjalikult. – (FR) Rahvakogunemistele, mida piimatootjad on mitu nädalat korraldanud, püüdes päästa oma kriisist tabatud sektorit, on Euroopa Komisjon reageerinud 280 miljoni euro suuruse piimafondi loomisega. Proua Fischer Boel on niisiis survele järele andnud pärast mitut nädalat, mille jooksul ei pööratud pankroti äärel olevate põllumajandustootjate murele mingit tähelepanu. Siiski on see finantsmeede naeruväärne ja selle eesmärk on vaid tootjad mõneks ajaks maha rahustada. See ei lahenda kuidagi probleeme sektoris, mis on teel piimakvootide kavandatava kaotamise poole. Piimatootjad ei taha armuande ega almust, nad tahavad turu reguleerimist nii, et saaksid müüa oma piima sellise hinna eest, mis võimaldab neil elada oma pingutustele vastavat väarikat elu ja kindlustada oma laste tulevik. Kangekaelse sooviga suruda peale vaba ja õiglase konkurentsi dogmat jätab Euroopa Liit tuhanded põllumajandustootjad ainuüksi turuseaduste meelevalla. See on samasugune äärmusliberalism, mis jätab iga kuu tuhandeid tööstustöölisi töötä. Sellised tapatalgud tuleb kiiremas korras lõpetada.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), kirjalikult. – (HU) Põhimõtteliselt on mul hea meel kokkuleppe üle, mille põllumajandusministrid oma nõukogu istungil Luxembourgis sõlmisid ja mille alusel antakse piimasektorile 280 miljonit eurot eriabi. ELi tasandil on see abi üks lisasent ühe piimaliitri kohta – täiesti tühine summa. Pärast mitu kuud kestnud tugevat vastupanu andis Euroopa Komisjon veidi järele survele, mida avaldasid põllumajandustootjad ja 21 liikmesriiki, sealhulgas Ungari, ning Euroopa Parlament, kes nõudsid selle sektori jaoks lisavahendeid juba mitteametlikul kohtumisel eelmisel esmaspäeval Brüsselis. ELi pikaldaste meetmete kiuste on Ungari valitsus tegutsenud piimatootjate toetamiseks kiiresti ja olemasolevaid eelarvevahendeid arvestades on ta nende abistamiseks teinud nii palju kui võimalik. Ungari on piimasektori abistamiseks kasutanud kõiki summasid, mida saab maaelu arengule eraldatavate vahendite ja Euroopa majandusarengu programmi raames ümber jaotada. Peale meie on vaid Lätil ja Maltal nii väljapaistvad näitajad. Ungari piimatootjad saavad 280 miljoni euro suurusest paketi otse umbes 3,3 miljonit eurot, mis on ligikaudu 890 miljonit Ungari forintit. Ungari valitsus saab vabalt otsustada, kuidas seda raha kasutada. Komisjon on vaid soovitanud, et seda eriabi peaksid saama kõige suuremates probleemides vaevlevad tootjad, ja see ühtib Ungari eesmärkidega. Pärast 2010. aasta eelarve kinnitamist makstakse see summa järgmise aasta alguses välja.

16. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

17. Rakendusmeetmed (kodukorra artikkel 88) (vt protokoll)

---

18. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

19. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 21.10.)